

IV

(Informācija)

EIROPAS SAVIENĪBAS IESTĀŽU UN STRUKTŪRU SNIEGTA INFORMĀCIJA

KOMISIJA

EIROPAS KOPIENU GADA PĀRSKATI

2007. FINANŠU GADS

I sējums

KONSOLIDĒTIE FINANŠU PĀRSKATI UN KONSOLIDĒTIE PĀRSKATI PAR BUDŽETA IZPILDI

(2008/C 287/01)

SATURS

	<i>Lappuse</i>
Konsolidēto pārskatu piezīme	2
Galvenie notikumi un jautājumi	3
ES budžeta izpilde un uzskaitē	4
I DAĻA: Eiropas Kopienų konsolidētie finanšu pārskati un to paskaidrojumi	10
A. Balance	11
B. Saimnieciskā rezultāta pārskats	12
C. Naudas plūsmas tabula	13
D. Pārskats par neto aktīvu pārmaiņām	14
E. Finanšu pārskatu paskaidrojumi	15
II DAĻA: Konsolidētie pārskati par Eiropas Kopienų budžeta izpildi un to paskaidrojumi	84
A. Konsolidētie pārskati par budžeta izpildi	85
B. Paskaidrojumi attiecībā uz konsolidētajiem pārskatiem par budžeta izpildi	101

KONSOLIDĒTO PĀRSKATU PIEZĪME

Eiropas Kopienu 2007. gada konsolidētie pārskati sagatavoti, pamatojoties uz citu iestāžu un struktūru sniegto informāciju atbilstoši Finanšu regulas 129. panta 2. punktam. Ar šo apliecinu, ka tie sagatavoti atbilstoši EK Finanšu regulas VII sadaļas prasībām un saskaņā ar finanšu pārskatu pielikumā izklāstītajiem grāmatvedības principiem, noteikumiem un metodēm.

Esmu saņēmis visu informāciju, kas nepieciešama pārskatu sagatavošanai un liecina par Eiropas Kopienu aktīviem un saistībām, kā arī budžeta izpildi, no minēto iestāžu un struktūru grāmatvežiem, kas apliecinājuši informācijas ticamību.

Ar šo apliecinu, ka, pamatojoties uz šo informāciju un pārbaudēm, kuras uzskatīju par nepieciešamām, lai apstiprinātu Eiropas Komisijas pārskatus, man ir pietiekama pārliecība, ka pārskati visos būtiskajos aspektos sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par Eiropas Kopienu finanšu stāvokli.

Brian GRAY

Eiropas Komisijas grāmatvedis

GALVENIE NOTIKUMI UN JAUTĀJUMI

Eiropas Kopienu 2007. gada pārskati ir trešais pārskatu komplekts, ko sagatavo saskaņā ar noteikumiem, ko Eiropas Kopienas ieviesa 2005. gadā un kuru pamatā ir uzkrāšanas princips grāmatvedībā. 2007. gadā tika aktualizēta arī Finanšu regula, ko piemēro Eiropas Kopienu vispārējam budžetam, un tās jaunā versija stājās spēkā 2007. gada 1. maijā.

Līdzīgi kā sagatavojot citus pārskatus, Komisija centusies uzlabot iepriekš publicētos pārskatus, lai lasītājam sniegtā informācija būtu saprotamāka un atbilstošāka.

2007. gada pārskatu izklāstā notikušas šādas pārmaiņas:

- Ieviesta jauna iedaļa, kas skaidro ES budžeta izpildi un uzskaiti. Šajā iedaļā sniegts skaidrojums par to, kā Kopienas tiek finansētas un kā tiek tērēti, kontrolēti un uzskaitīti naudas līdzekļi.
- Pievienota arī iedaļa, lai labāk skaidrotu nepamatoti veikto maksājumu atgūšanu, tostarp sniedzot sīku aprakstu par attiecīgajām summām (skatīt E. iedaļas 6. paskaidrojumu).
- Budžeta izpildes tabulas tagad sagatavotas miljonos euro. Pievienota arī kopsavilkuma tabula, lai pārskatāmāk atspoguļotu budžeta ieņēmumus un izdevumus.
- Paskaidrojumos pirmo reizi veikta saimnieciskā rezultāta saskaņošana ar budžeta rezultātiem.

Visbeidzot, jāatzīmē, ka kopš 2006. gada paplašinājies konsolidācijas apjoms — tagad konsolidācijai pakļauti trīs kopuzņēmumi un 26 aģentūras salīdzinājumā ar vienu kopuzņēmumu un 24 aģentūrām 2006. gadā.

GALVENIE JAUTĀJUMI 2007. GADA PĀRSKATOS

- Budžeta pārpalikums turpinājis samazināties, sarūkot no 1 848 miljoniem euro līdz 1 529 miljoniem euro.
- Gada saimnieciskais rezultāts palielinājies: 2006. gadā pārpalikums sasniedza 197 miljonus euro, bet 2007. gadā — 7 462 miljonus euro.
- Aktīvu kopsomma palielinājās no 67 332 miljoniem euro 2006. gadā līdz 75 386 miljoniem euro, bet kopējās saistības pieauga attiecīgi no 131 550 miljoniem euro līdz 134 006 miljoniem euro. Aktīvu un saistību starpību īstermiņā finansēs no budžeta līdzekļiem, par kuriem jau ir nobalsots, vai ilgtermiņā — no dalībvalstu garantētajiem līdzekļiem.

ES BUDŽETA IZPILDE UN UZSKAITE**1. GADA BUDŽETA SAGATAVOŠANA**

ES budžets finansē dažādus politikas virzienus un programmas visā Eiropas Savienībā. Atbilstoši dalībvalstu noteiktajām prioritātēm Komisija īsteno konkrētas programmas, darbības un projektus attiecīgajās jomās. To tēmas var būt visplašākās — no atbalsta izglītības projektiem, kas veicina studentu un pasniedzēju mobilitāti, līdz pat projektiem, kas palīdz nodrošināt labākus darba apstākļus strādājošiem ES, un projektiem, kas vērsti uz ārējo robežu kontroles uzlabošanu.

Gandrīz 95 % ES budžeta tiek tērēti tādu ES politikas virzienu un darbību finansēšanai, par kurām vienojušās visas dalībvalstis. Gada budžeta un ES politikas virzienu tiešu sasaisti nodrošina budžeta līdzekļu sadale pa darbības jomām. Klasifikācija budžeta līdzekļu sadalei pa darbības jomām, ko pirmo reizi ieviesa 2004. gada budžetā, ļauj skaidri noteikt Eiropas Savienības politikas jomas un kopējo līdzekļu daudzumu, kāds atvēlēts katrai no šīm jomām.

32 politikas jomas sadalītas aptuveni 200 darbībās, no kurām vairāk kā 110 ietver darbības budžeta pozīcijas un tādējādi ir atspoguļotas budžeta klasifikācijā kā budžeta nodaļas. Šīs politikas jomas galvenokārt vērstas uz darbību, jo to pamatdarbību mērķis ir palīdzēt līdzekļu saņēmējiem — trešām personām to attiecīgās darbības jomās. Tomēr citas politikas jomas, piemēram, "Koordinācija un juridiskās konsultācijas" un "Budžets", ir horizontālas un nodrošina pienācīgu Komisijas darbību. Daļējums darbībās nodrošina vienotu konceptuālo ietvaru prioritāšu noteikšanai, plānošanai, budžeta sagatavošanai, uzraudzībai un pārskatu sagatavošanai, un tā galvenais mērķis ir veicināt efektīvu, ekonomisku un racionālu līdzekļu izlietošanu.

Budžeta projekta pieņemšanas iekšējā kārtība sākas ar to, ka Komisija sagatavo budžetu. Pēc tam tas tiek nodots Padomei, kas, ja uzskata par nepieciešamu, var veikt budžeta grozījumus. Tālāk aktualizētais budžets nonāk Eiropas Parlamentā, kas arī var ierosināt grozījumus, kā arī apstiprināt vai noraidīt kārtējā budžeta projektu. Kad saskaņoti visi grozījumi un papildinājumi (tostarp Komisija vajadzības gadījumā sagatavojusi pilnībā jaunu budžeta projektu), decembra vidū budžetu pieņem Parlaments. Parlamenta priekšsēdētājs izsludina budžeta pieņemšanu, un var sākties tā izpilde.

2. KĀ EK SAŅEM FINANSĒJUMU?

EK ir pieejams divu veidu finansējums — pašu resursu ieņēmumi un citi ieņēmumi.

2.1. Pašu resursu ieņēmumi un debitoru parādi

Pašu resursu ieņēmumus ES uzkrāj automātiski, lai finansētu tās budžetu, un nav nepieciešams vēlāks valstu iestāžu lēmums (2007. gadā — 93 % no kopējiem ieņēmumiem). Budžeta finansēšanai nepieciešamo pašu resursu kopsummu nosaka, no kopējiem izdevumiem atskaitot citus ieņēmumus. Pašu resursu kopsumma nedrīkst pārsniegt 1,24 % no ES nacionālā kopienākuma (NKI). Pašu resursus var iedalīt šādās kategorijās:

1. Tradicionālie pašu resursi (TPR), ko veido muitas nodokļi, lauksaimniecības nodevas un cukura nodevas. Šos pašu resursus no uzņēmējiem ES vārdā iekasē dalībvalstis. Tomēr dalībvalstis patur 25 % kā kompensāciju par iekasēšanas izmaksām. Muitas nodokļus un ievadmuitu lauksaimniecības nodevas piemēro preču importam no trešām valstīm atbilstoši likmēm, kuru pamatā ir vienotais muitas tarifs. Cukura nodevas maksā cukura ražotāji, lai finansētu cukura eksporta kompensācijas. TPR parasti veido ap 15 % no pašu resursu ieņēmumu kopapjoma.
2. Pašu resursus, kuru pamatā ir pievienotās vērtības nodoklis (PVN), maksā no dalībvalstu PVN bāzes, kas šiem mērķiem saskaņota atbilstoši Kopienas noteikumiem. Katras dalībvalsts saskaņotajai bāzei piemēro vienādu procentu. Tomēr izmantojamā PVN bāze nedrīkst pārsniegt 50 % no katras dalībvalsts NKI. PVN resursi parasti veido ap 15 % pašu resursu ieņēmumu.
3. Resursus, kuru pamatā ir nacionālais kopienākums (NKI), izmanto, lai sabalansētu budžeta ieņēmumus un izdevumus, t. i., finansētu to budžeta daļu, ko nesedz citi ieņēmumu avoti. Katras dalībvalsts NKI tiek piemērots vienāds procents, kas noteikts atbilstoši Kopienas noteikumiem. NKI resursi parasti veido ap 70 % pašu resursu ieņēmumu.

Saistībā ar šo summu maksāšanu atsevišķā kontā uzskaita tradicionālos pašu resursus, ko saskaņā ar Regulas (EK, Euratom) Nr. 1150/2000 6. panta 3. punkta b) apakšpunktu noteikušas dalībvalstis, bet kas vēl nav pieejami Kopienām, jo vēl nav atgūti vai garantēti, vai tāpēc, ka ir apstrīdēti. Katra dalībvalsts nosūta Komisijai minēto kontu ceturkšņa pārskatu, par katru resursu veidu sniedzot šādas ziņas:

- iepriekšējā ceturkšņa nesamaksātais atlikums,
- konkrētajā ceturksnī atgūtās summas,

- konkrētajā ceturksnī veiktās bāzes korekcijas (labojumi/dzēstās summas),
- norakstītās summas,
- konkrētā ceturkšņa beigās atgūstamo līdzekļu atlikums.

Tiklīdz atsevišķajā kontā uzskaitītie tradicionālie pašu resursi atgūti, tiem jāklūst pieejami Komisijai vēlākais pirmajā darba dienā pēc 19. datuma otrajā mēnesī, kas seko pēc mēneša, kurā prasījumi tika atgūti.

Lai atspoguļotu situācijas, kad reāla līdzekļu atgūšana ir maz ticama, jāveic atsevišķajā kontā uzskaitīto prasījumu norakstīšana. Norakstīšanu veic, pamatojoties uz dalībvalstu novērtējumiem saskaņā ar Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1150/2000 6. panta 4. punkta b) apakšpunktu, kurā ir noteikts, ka “dalībvalstis līdz ar konkrēta gada pēdējo ceturkšņa pārskatu sūta tāmi par to prasījumu kopsummu, kas tā gada 31. decembrī ierakstīti atsevišķā kontā un kuru nav paredzams atgūt”.

Pamatojoties uz dalībvalstu novērtējumiem, norakstījuma summu atskaita no posteņa “no dalībvalstīm saņemamie debitoru parādi” bilances aktīvu daļā. Tomēr tas nenozīmē, ka Komisija atsakās no šajā vērtības korekcijā ietvertu summu atgūšanas. Pat tad, ja atgūšanas iespēja ir ļoti neliela (pat praktiski neiespējama), tas nebūt nenozīmē, ka Kopienas budžets zaudējis attiecīgās summas kā tradicionālos pašu resursus. Neatgūtie prasījumi ir zaudēti tikai tad, ja dalībvalsts izmantojusi visus līdzekļus, kas tai jāpielieto, lai nodrošinātu atgūšanu. Ja dalībvalsts to nedara, tā kļūst finansiāli atbildīga, un saskaņā ar Regulas (EK, Euratom) Nr. 1150/2000 17. panta 2. punktu tai attiecīgā summa jāiemaksā Kopienas budžetā.

2.2. Citi ieņēmumi

Citi ieņēmumi no Eiropas Kopienas darbībām veido aptuveni 7 % no kopējiem ieņēmumiem. Tās ir, piemēram, soda naudas par konkurences noteikumu pārkāpšanu, rīkojumi par līdzekļu atgūšanu no privātā un valsts sektora parādniekiem saistībā ar Kopienas projektu vadību (kā iepriekš minētajā piemērā). Šajā kategorijā ietilpst arī Eiropas Kopienas Tiesas piesprieštie soda maksājumi no dalībvalstīm, kas nepilda kādu konkrētu spriedumu. Katru gadu Komisija vada simtiem tūkstošu projektu, un gadā tai nākas izdot ap 12 000 līdzekļu atgūšanas rīkojumu. Par jebkuru laikā nenomaksātu parādu tiek aprēķināti soda procenti. Ja nav nomaksāts kādas trešās personas, kas nav Kopienas dalībvalsts, parāds, Komisijas (un Padomes) lēmumi, kas uzliek maksāšanas pienākumu, izpildāmi tieši un atbilstoši spēkā esošajai civilprocesa kārtībai teritorijā, kurā jāveic lēmuma izpilde. Pret pārējiem parādniekiem, izmantojot ārējas juridiskās firmas, vērsas Juridiskais dienests.

3. KĀ PĀRVALDA UN TĒRĒ KOPIENAS BUDŽETU

3.1. Galvenie darbības izdevumi

Eiropas Kopienas darbības izdevumi aptver finanšu plāna dažādas pozīcijas, un tiem ir dažādas formas atkarībā no tā, kā naudu izmaksā un kā to pārvalda. Saskaņā ar Finanšu regulu Kopienas veic vispārējā budžeta izpildi, izmantojot šādas metodes:

Tieša centralizēta vadība: budžeta izpildi tieši veic atbildīgā Kopienas iestāde vai struktūra.

Netieša centralizēta vadība: attiecas uz gadījumiem, kad Kopienas uztic kādas budžeta daļas vadību kādai Kopienas vai dalībvalsts struktūrai.

Decentralizēta vadība: Kopienas deleģē konkrētus budžeta izpildes uzdevumus trešām valstīm.

Dalīta vadība: ar šo metodi Kopienas līdzīgi deleģē konkrētus budžeta izpildes uzdevumus dalībvalstīm.

Kopēja vadība: saskaņā ar šo metodi Kopienas uztic noteiktus izpildes uzdevumus starptautiskai organizācijai.

Lielākā daļa izdevumu (šogad 90 miljardi euro; 2006. gadā — 91 miljards euro) iedalīti pozīcijā “Dalīta vadība”, kas paredz deleģēt dalībvalstīm uzdevumus, kas skar tādas jomas kā lauksaimniecības izdevumi un strukturālie pasākumi.

3.2. Dažādi finanšu dalībnieki

Komisāru kolēģija uzņemas kopīgo politisko atbildību, tomēr tai nav praktiski nekādu budžeta izpildes pilnvaru. Katru gadu tā deleģē šos uzdevumus atsevišķiem ierēdņiem, kas atskaitās kolēģijai un ievēro Civildienesta noteikumus. Attiecīgo personālu — parasti ģenerāldirektorus un dienestu vadītājus — sauc par “deleģētajiem kredītrikotājiem”. Tie, savukārt, var deleģēt budžeta izpildes uzdevumus tālāk “pastarpināti deleģētajiem kredītrikotājiem”.

Kredītrikotāji atbild par vadības procesu kopumā, nosakot, kas jā dara, lai sasniegtu iestādes izvirzītos politiskos mērķus, kā arī vadot uzsāktās darbības gan no darbības, gan budžeta aspekta, tostarp parakstot juridiskas saistības, veicot izpildes uzraudzību, veicot maksājumus un vajadzības gadījumā pat līdzekļu atgūšanu. Kredītrikotājiem jānodrošina arī novērtējumu veikšana, lai analizētu sagatavoto priekšlikumu dzīvotspēju (*ex ante* novērtējums) un nodrošinātu jau uzsāktu programmu panākumus un rentabilitāti (starpposma un *ex post* novērtējums). Šo novērtējumu rezultātus izmanto, lai uzlabotu lēmumu pieņemšanas procesu un veicinātu Kopienas intervences pārredzamību, atbildību un rentabilitāti.

Katrā ģenerāldirektorātā pareizas finanšu vadības principa ievērošanu un pienācīgu atbildību nodrošina vadības kontroles (veic kredītrikotāji) atdalīšana no iekšējās revīzijas un atbilstības kontrole, izmantojot skaidri noteiktus iekšējās kontroles standartus (kuru pamatā ir COSO starptautiskie standarti), *en ante* un *ex post* kontroles, neatkarīga iekšējā revīzija, balstoties uz riska novērtējumiem, kā arī regulāri darba ziņojumi attiecīgajiem komisāriem.

Grāmatvedis izpilda kredītrikotāju sagatavotos maksājuma un līdzekļu atgūšanas rīkojumus un atbild par finanšu līdzekļu pārvaldību, grāmatvedības noteikumu un metožu noteikšanu, grāmatvedības sistēmu apstiprināšanu, grāmatvedības uzskaites veikšanu un iestādes gada pārskatu sagatavošanu, kā arī par šādu pārskatu konsolidēšanu ar citu konsolidēto struktūru pārskatiem. Turklāt grāmatvedim jāparaksta pārskati, apliecinot, ka tie sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par finanšu stāvokli.

Iekšējo revidentu, kurš šaurākā šā jēdziena izpratnē nav uzskatāms par finanšu dalībnieku, ieceļ iestāde, lai pārliecinātos par budžeta izpildes sistēmu un procedūru pienācīgu darbību un konsultētu iestādi riska pārvaldības jautājumos. Iekšējais revidents sagatavo neatkarīgus atzinumus par vadības un kontroles sistēmu kvalitāti, kā arī sniedz ieteikumus par to, kā uzlabot darbības procedūras un veicināt pareizu finanšu vadību.

3.3. ES budžeta izlietojuma saistību uzņemšanās

Pēc budžeta apstiprināšanas Budžeta ģenerāldirektorāts, izmantojot Komisijas grāmatvedības sistēmu, nodrošina līdzekļu pieejamību dažādiem Komisijas departamentiem, iestādēm un citām struktūrām atbilstoši to politiskajai atbildībai un saskaņā ar sistēmu, ko sauc par budžeta sadali pa darbības jomām. Piemēram, Komisija deleģē atbildību par to budžeta pozīciju pārvaldību, kas saistīta ar vidi, Vides ģenerāldirektorāta vadītājam jeb ģenerāldirektoram, kurš šajā kontekstā kļūst par attiecīgās budžeta pozīcijas deleģēto kredītrikotāju.

Lai varētu uzņemties juridiskas saistības, iesaistot trešās personas (piemēram, parakstīt līgumu vai dotācijas nolīgumu), gada budžetā jāparedz budžeta pozīcija attiecīgās darbības veikšanai. Attiecīgajā budžeta pozīcijā jābūt arī pieejamiem pietiekamiem līdzekļiem izdevumu segšanai. Ja šie nosacījumi ir izpildīti, nepieciešamie līdzekļi jārezervē budžetā, uzņemoties budžeta saistības grāmatvedības sistēmā.

Kad par projektu atbildīgā persona, ko dēvē par saistību iniciatoru, uzņemas budžeta saistības, tālākajā virzībā jāizmanto iepriekš noteikta kārtība vai “finanšu ķēde”, t. i. papīra vai elektronisku dokumentu veidā veikta aprīte, kurā iesaistīti vismaz divi cilvēki (t.s. “četrus acu princips”) — iniciators un pārbaudītājs. Izveidotās finanšu ķēdes nodrošina finanšu un darbības pārbaudes veikšanu, pirms saistības apstiprina atbildīgais kredītrikotājs.

Kopienas budžeta līdzekļu tērēšana nav atļauta, pirms Komisija vai cita EK struktūra un iespējamais Kopienas naudas līdzekļu saņēmējs uzņemas rakstiskas juridiskas saistības. Centralizētā tiešās vadības sistēmā šādas juridiskas saistības noformē vai nu kā līgumu ar darbuzņēmēju, vai kā dotācijas nolīgumu ar saņēmēju.

Pēc apstiprināšanas budžeta saistības reģistrē budžeta grāmatvedības sistēmā, un apropriācijas atbilstoši iztērē. Tas tomēr neietekmē vispārējos kontus (jeb virsgrāmatu), jo nekādi izdevumi pagaidām nav radušies. Tas ir tāpēc, ka Eiropas Kopienas grāmatvedības sistēmu veido divi atsevišķi, tomēr savstarpēji saistīti elementi:

- a) budžeta konti, kas satur detalizētu informāciju par budžeta izpildi; un
- b) vispārējie konti, ko izmanto, lai sagatavotu bilanci un saimnieciskā rezultāta pārskatu.

Budžeta konti atspoguļo ikdienā uzņemtās saistības un veiktos maksājumus ap 1 150 budžeta pozīcijās. To pamatā ir modificēts naudas plūsmas grāmatvedības princips, saskaņā ar kuru izdevumus vai ienākumus reģistrē kontos tikai, kad attiecībā uz naudas līdzekļiem ir uzņemtas saistības, tie ir izmaksāti vai saņemti. Šāda veida grāmatvedības uzskaitē raksturīga publiskajam sektoram, kur vēsturiski galvenā uzmanība parasti tikusi pievērsta budžetam un tā izpildei. Eiropas Parlaments, t. i., iestāde, kurai pakļauta izpildvara jeb Komisija, protams, vēlas pārliecināties, vai izpildvara ir izpildījusi Parlamenta vēlmē, kas izteiktas, pieņemot budžetu. Katru mēnesi Komisija *Europa* tīmekļa vietnē publicē sīku skaitlisko informāciju par budžeta izpildes pašreizējo stāvokli (tēriņiem). Skaitliskie dati tiek sniegti finanšu plāna pozīciju un politikas jomu dalījumā.

Vispārējos kontos (jeb virsgrāmatā) izmanto divkārsā ieraksta grāmatvedības metodi, lai atspoguļotu visus finanšu gada izdevumus un ieņēmumus, tādējādi atspoguļojot saimniecisko rezultātu, un aktīvu un saistību bilances veidā parādītu, kāds ir EK finanšu stāvoklis dotā gada 31. decembrī.

3.4. Maksājuma veikšana

3.4.1. Vispārīgie noteikumi

Maksājumu nav iespējams veikt, ja budžeta saistības jau nav apstiprinājis kredītrīkotājs, kurš veic attiecīgo darbību. Veicot maksājumu, obligāti jāievēro darba plūsma, kas līdzinās plūsmai, kura noteikta, uzņemoties budžeta saistības. To veic grāmatvedības sistēmā, paralēli nodrošinot maksājuma izsekojamību papīra vai elektronisko dokumentu veidā. Procesu atkal uzsāk iniciators, un noslēgumā apstiprina pastarpināti deleģētais kredītrīkotājs. Kad maksājums apstiprināts, automātiski atjaunojas informācija gan budžeta, gan vispārējos kontos.

Nākamais solis pēc maksājuma apstiprināšanas grāmatvedības sistēmā ir veikt pārvedumu uz saņēmēja kontu. Komisija gandrīz visus maksājumus veic ar bankas pārvedumu palīdzību, izmantojot, piemēram, Budžeta ģenerāldirektorāta Kases departamentu. Tai ir atvērti bankas konti dalībvalstu valsts kasēs, centrālajās bankās un komercbankās.

Komisija veic vairāk nekā miljons maksājumu gadā. Komisija ir *SWIFT (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication; Vispasaules Starpbanku finanšu telekomunikāciju sabiedrība)* dalībniece. Katru dienu tiek veikts vismaz viens maksājumu cikls (tā uzsākšanu kontrolē Budžeta ģenerāldirektorāta Kases departaments), kurā, pamatojoties uz apstiprinātajiem maksājuma uzdevumiem tiek sagatavoti maksājuma rīkojumi, kas automātiski tiek nosūtīti Komisijas bankām, lai veiktu maksājumus norādītajiem saņēmējiem.

3.4.2. Priekšfinansējums

Priekšfinansējums ir maksājums, kas paredzēts, lai saņēmējam piešķirtu naudas līdzekļu avansu, t. i., apgrozāmos līdzekļus. To var sadalīt vairākos maksājumos laika posmā, kas noteikts konkrētajā priekšfinansējuma līgumā. Apgrozāmos līdzekļus vai avansu izmanto paredzētajam mērķim līgumā noteiktajā periodā vai atmaksā — ja saņēmējam nav attiecināmo izdevumu, tam minētais priekšfinansējums jāatdod Eiropas Kopienām. Tādējādi saņemtais priekšfinansējums nav galīgie izdevumi, kamēr nav izpildīti līguma attiecīgie noteikumi, tāpēc to reģistrē bilances aktīvos, veicot sākotnējo maksājumu. Priekšfinansējuma aktīva summu (pilnīgi vai daļēji) samazina, apstiprinot attiecināmās izmaksas un atmaksātās summas. Kad Kopienas pēc saņemtā izmaksu pieprasījuma (skatīt tālāk) atbilstības analīzes ir pilnībā vai daļēji apstiprinājušas priekšfinansējuma summu, attiecināmo izdevumu apstiprināto summu izņem no bilances un atspoguļo kā izdevumus saimnieciskā rezultāta pārskatā. Tādējādi var pilnībā vai daļēji dzēst priekšfinansējuma summu.

Priekšfinansējumu novērtē atbilstoši tā atgūstamajai vērtībai, ņemot vērā, vai saistībā ar priekšfinansējumu ir izsniegta attiecīga garantija. Paredzamo neatgūstamo priekšfinansējumu saimnieciskā rezultāta pārskatā atzīst par izdevumiem, bet bilancē — par priekšfinansējuma uzskaites vērtības samazinājumu. Parasti par izmaksāto priekšfinansējumu saņem procentus, izņemot summas, kas maksātas dalībvalstīm vai kā pirmspievienošanās atbalsts. Īpašumtiesības uz šiem procentiem nosaka atbilstīgi divām priekšfinansējuma kategorijām — Eiropas Kopienu un trešo personu priekšfinansējums. Atšķirība starp šīm divām kategorijām ir tāda, ka Eiropas Kopienu priekšfinansējuma nopelnītie procenti ir Kopienu īpašums un tādējādi tie jāatdod Kopienām, bet trešo personu priekšfinansējuma nopelnītie procenti ir saņēmēja īpašums.

3.4.3. Izmaksu pieprasījumi un izdevumu atbilstība

Kādu laiku pēc avansa vai priekšfinansējuma maksājuma veikšanas attiecīgā EK struktūra saņems izmaksu pieprasījumu, kas pamato, ka saņēmējs iztērējis priekšfinansējuma summu atbilstoši līgumam. Šo izmaksu pieprasījumu nosūtīšanas biežums gadā mainās atkarībā no finansējamā pasākuma veida un līguma noteikumiem, turklāt nav noteikts, ka tie jāsaņem gada beigās.

Saņemtos izmaksu pārskatus nekavējoties reģistrē grāmatvedības sistēmā kā īstermiņa kreditoru parādu ar pretējo ierakstu "Parādi, kuriem jāveic atbilstības pārbaude" (debeta summa). To dēvē par 1. soļa rēķinu. Izdevumus atzīst vispārējos kontos tikai pēc "izdevumus radoša notikuma", t. i., pēc izmaksu pieprasījuma apstiprināšanas. Tādējādi 1. soļa stadijā izdevumi vēl netiek atzīti. Atbildīgajam darbiniekam jāveic saņemtā pieprasījuma pārbaudes, un vajadzības gadījumā tas var pieprasīt papildu pamatojumu, pirms sistēmā un papīra dokumenta veidā apliecina, ka pieprasījums ir pamatots un var veikt maksājumu. Pārlicinājies par pieprasījuma pamatotību, darbinieks veic grāmatvedības ierakstu, reģistrējot attiecināmās summas saimnieciskā rezultāta pārskatā kā izdevumus (2. soļa rēķins). Pieejamo priekšfinansējuma un kreditoru parādu atlikumu arī samazina par apstiprināto summu. Tas neietekmē budžeta kontus, jo sākotnējais maksājums jau ir reģistrēts.

3.4.4. Turpmāko summu maksājumi

Ja pieprasījumā iekļauta un apstiprināta summa, kas pārsniedz sākotnējo maksājumu, vai ja atbilstoši līgumam jāveic otrais vai galīgais maksājums, saskaņā ar iepriekš minētajiem noteikumiem sagatavo jaunu maksājuma pieprasījumu. Galīgo apstiprinājumu pirms maksājuma veikšanas dod deleģētais kredītrīkotājs. Atbilstības kritēriji noteikti pamatdokumentā, uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus, citos dotāciju saņēmējiem domātos informatīvos dokumentos un/vai dotāciju nolīgumu pantos. Pēc analīzes attiecināmos izdevumus reģistrē izmaksās un informē saņēmēju par neattiecināmām summām, ja tādas konstatētas. Summas kontā "Parādi, kuriem jāveic atbilstības pārbaude" tādējādi atspoguļo saņemtos izmaksu pieprasījumus, kuru atbilstība vēl nav pārbaudīta, un notikumus, kas rada izdevumus, vēl nav noticis.

3.4.5. Grāmatvedības uzskaites gada beigās (periodizācija)

Pieejamās priekšfinansējuma summas gada beigās novērtē atbilstoši izmaksātajai sākuma summai vai summām, no kurām atskaitītas atpakaļ atdotās summas, pārbaudītie un apstiprinātie attiecināmie izdevumi, aplēstie attiecināmie izdevumi, kas gada beigās vēl nav pārbaudīti un apstiprināti, un vērtības samazinājuma summas. Saistībā ar priekšfinansējumu saņemtās garantijas atspoguļo ārpusbilances posteņos kā iespējamus aktīvus.

Gada beigās vēl nesaņemtos izmaksu pieprasījumus ņem vērā gada beigu grāmatvedības periodizācijas procedūrā. Jo īpaši jāveic novērtējums par Kopienas līdzekļu saņēmēju veiktajiem attiecināmajiem izdevumiem, par kuriem EK vēl nav ziņots. Lai pēc iespējas labāk novērtētu šīs summas, atkarībā no darbības veida un pieejamās informācijas izmanto dažādas metodes. Saskaņā ar šiem periodizācijas ierakstiem novērtētās attiecināmās summas reģistrē kā uzkrātos izdevumus, bet aplēstās neattiecināmās summas paliek atklātas "Parādi, kuriem jāveic atbilstības pārbaude" kontos. Šīs summas parāda īstermiņa saistības, lai neuzrādītu nepamatoti lielus aktīvus un saistības.

3.5. Nepamatoti veikto maksājumu atgūšana

Attiecīgie EK dienesti pārbauda no budžeta apmaksājamo izdevumu atbilstību, bet dalītas vadības gadījumā to veic dalībvalstis, pamatojoties uz apliecinātajiem dokumentiem, kā noteikts piemērojamos noteikumos vai katra dotācijas nolīguma noteikumos. Lai optimizētu kontroles sistēmu izmaksu un ieguvumu attiecību, apliecināto dokumentu pārbaudes galīgiem maksājumu pieprasījumiem parasti ir pamatīgākas nekā starpposma pieprasījumiem, tādējādi tās var atklāt kļūdas starpposma maksājumos, ko labo, koriģējot galīgo maksājumu. Turklāt EK un/vai dalībvalstij ir tiesības pārbaudīt apliecināto dokumentu atbilstību, veicot pārbaudes finansēto pasākumu īstenošanas laikā un/vai *ex-post* pārbaudes maksājuma pieprasītāja projekta īstenošanas vietās. Īstenošanas periodā konstatētās kļūdas var labot, koriģējot nākamās pieprasījumus. Par *ex post* konstatētām kļūdām sagatavo rīkojumu par līdzekļu atgūšanu. Sīkāku informāciju par šo jautājumu skatīt arī E. iedaļas 6. paskaidrojumā).

4. GADA BEIGU PĀRSKATI

4.1. Gada pārskati

Kredītrīkotājs atbild par gada pārskatu sagatavošanu un nodrošina, lai tie sniegtu skaidru un patiesu priekšstatu par ES finanšu stāvokli. Gada pārskati ietver finanšu pārskatus un pārskatus par budžeta izpildi. Tos pieņem Komisija, pēc tam tie tiek iesniegti Revīzijas palāta revīzijas veikšanai un visbeidzot nonāk Padomē un Parlamentā, kam jāpieņem lēmums par izpildes apstiprināšanu.

4.2. Gada darbības pārskati

Katram kredītrīkotājam jāgatavo gada darbības pārskats par tā pārziņā esošajām darbībām. Šajā pārskatā kredītrīkotājs atskaitās par politikas rezultātiem un nodrošina pietiekamu pārlicību, ka viņa pārskatā minētajām darbībām piešķirtie resursi izmantoti paredzētajiem mērķiem saskaņā ar pareizas finanšu vadības principiem un ka izveidotās kontroles procedūras pietiekami garantē veikto darījumu likumību un pareizību.

5. REVĪZIJA UN IZPILDES APSTIPRINĀJUMS

5.1. Revīzija

Eiropas Savienības gada pārskatus un resursu pārvaldību pārtrauga tās ārējais revidents — Eiropas Revīzijas palāta, kas sagatavo gada ziņojumu Padomei un Eiropas Parlamentam. Palātas galvenais uzdevums ir veikt ārēju un neatkarīgu Eiropas Kopienu gada pārskatu revīziju. Savas darbības ietvaros Revīzijas palāta sagatavo:

1. gada ziņojumu par darbībām, kas finansētas no vispārējā budžeta, sīki aprakstot savus novērojumus par gada pārskatiem un to pamatā esošajiem darījumiem;
2. pamatojoties uz veikto revīziju gada pārskatā ticamības deklarācijas veidā iekļautu atzinumu par i) pārskatu ticamību un ii) pamatā esošo darījumu likumību un pareizību, aptverot gan no nodokļu maksātājiem iekasētos ieņēmumus, gan līdzekļu galasaņēmējiem veiktos maksājumus. Gada pārskatā to iekļauj kā ticamības apliecinājumu;
3. īpašos ziņojumus, kuros izklāstīti konkrētās vadības jomās veikto revīziju konstatējumi.

Revīzijas palātai ir piekļuves tiesības visiem dokumentiem, kas nepieciešami revīzijas veikšanai. Palāta veic revīziju visās EK darbības jomās, līdz pat atsevišķu darījumu un maksājumu likumības un pareizības pārbaudei. Tā veic arī pašu gada pārskatu revīziju, vajadzības gadījumā pārbaudot arī atsevišķus bilances un saimnieciskā rezultāta pārskatus, kā arī finanšu pārskatu kopējo noformējumu. Tādējādi Palāta var sniegt atzinumu ne tikai par atspoguļotajiem skaitļiem, bet arī par izveidoto sistēmu un kontroles mehānismiem.

5.2. Izpildes apstiprinājums

Galīgais kontroles mehānisms ir konkrētā finanšu gada budžeta izpildes apstiprinājums. EK izpildes apstiprinājuma lēmumu pieņemt tiesīgs ir Eiropas Parlaments. Tas nozīmē, ka pēc revīzijas veikšanas un gada pārskatu galīgās noformēšanas Padomei jāsniedz attiecīgs ieteikums, bet Parlamentam pēc tam jāpieņem lēmums, vai apstiprināt to, ka Komisija un citas EK struktūras ir izpildījušas iepriekšējā finanšu gada Kopienu budžetu. Šā lēmuma pamatā ir Revīzijas palātas veiktā gada pārskata pārbaude un tās gada ziņojums, kurā ietilpst oficiālā ticamības deklarācija, kā arī Komisijas atbildes un Komisijai uzdotie jautājumi un papildu informācijas pieprasījumi.

Izpildes apstiprinājums atspoguļo budžeta izpildes ārējās kontroles politisko aspektu, un tas ir lēmums, ar kuru Eiropas Parlaments atbilstoši Padomes ieteikumam "atbrīvo" Komisiju no atbildības par dotā budžeta vadību, noslēdzot attiecīgo budžetu. Šādi izpildes apstiprinājuma procedūrai var būt trīs rezultāti — izpildes apstiprinājumu piešķir, piešķiršana tiek atlikta vai arī apstiprinājumu liedz. Piešķirot apstiprinājumu, Parlaments var uzsvērt novērojumus, ko tas uzskata par svarīgiem, bieži vien sniedzot priekšlikumus par darbībām, kas Komisijai attiecīgajos jautājumos būtu jāveic. Komisija apraksta veiktos pasākumus turpmākā ziņojumā un rīcības plānā, ko tā nosūta Parlamentam un Padomei.

I DAĻA
EIROPAS KOPIENU KONSOLIDĒTIE FINANŠU PĀRSKATI UN TO PASKAIDROJUMI
SATURS

	<i>Lappuse</i>
A. Bilance	11
B. Saimnieciskā rezultāta pārskats	12
C. Naudas plūsmas tabula	13
D. Pārskats par neto aktīvu pārmaiņām	14
E. Finanšu pārskatu paskaidrojumi	15
1. Nozīmīgās grāmatvedības politikas	16
2. Bilances paskaidrojumi	27
3. Saimnieciskā rezultāta pārskata paskaidrojumi	46
4. Naudas plūsmas tabulas paskaidrojumi	57
5. Ārpusbilances posteņos atspoguļotā informācija	57
6. Nepamatoti veikto maksājumu atgūšana	65
7. Finanšu risku pārvaldība	70
8. Informācijas atklāšana par saistītām personām	79
9. Notikumi pēc bilances datuma	80
10. Konsolidētās iestādes	81
11. Nekonsolidētās iestādes	82

A. BILANCE

miljonos euro

	Piezīme	31.12.2007.	31.12.2006.
ILGTERMIŅA AKTĪVI			
Nemateriālie aktīvi	2.1	44	37
Pamatlīdzekļi	2.2	4 523	4 586
Ilgtermiņa ieguldījumi	2.3	1 973	2 157
Aizdevumi	2.4	1 806	2 023
Ilgtermiņa priekšfinansējums	2.5	14 015	22 425
Ilgtermiņa debitoru parādi	2.6	127	328
		22 488	31 556
APGROZĀMIE LĪDZEKĻI			
Krājumi	2.7	88	115
Īstermiņa ieguldījumi	2.8	1 420	1 426
Īstermiņa priekšfinansējums	2.9	20 583	8 055
Īstermiņa debitoru parādi	2.10	12 051	9 796
Naudas līdzekļi un to ekvivalenti	2.11	18 756	16 384
		52 898	35 776
Kopā aktīvi		75 386	67 332
ILGTERMIŅA SAISTĪBAS			
Pabalsti darbiniekiem	2.12	(33 480)	(32 200)
Ilgtermiņa uzkrājumi	2.13	(1 079)	(989)
Ilgtermiņa finanšu saistības	2.14	(1 574)	(1 862)
Pārējās ilgtermiņa saistības	2.15	(1 989)	(2 020)
		(38 122)	(37 071)
ĪSTERMIŅA SAISTĪBAS			
Īstermiņa uzkrājumi	2.16	(369)	(379)
Īstermiņa finanšu saistības	2.17	(135)	(20)
Kreditoru parādi	2.18	(95 380)	(94 080)
		(95 884)	(94 479)
Kopā saistības		(134 006)	(131 550)
NETO AKTĪVI			
Rezerves	2.19	2 806	2 855
No dalībvalstīm pieprasāmās summas	2.20		
Pabalsti darbiniekiem ⁽¹⁾		(33 480)	(32 200)
Citas summas ⁽²⁾		(27 946)	(34 873)
NETO AKTĪVI		(58 620)	(64 218)

⁽¹⁾ Saskaņā ar Civildienesta noteikumu (Padomes 1968. gada 29. februāra Regula (EEK) Nr. 259/68 ar grozījumiem) 83. pantu dalībvalstis kopīgi garantē saistības attiecībā uz pensijām.

⁽²⁾ Eiropas Parlaments 2007. gada 13. decembrī pieņēma budžetu, kurā paredzēti maksājumi Kopienų īstermiņa saistību segšanai no pašu resursiem, ko 2008. gadā iekasēs vai pieprasīs no dalībvalstīm.

B. SAIMNIECISKĀ REZULTĀTA PĀRSKATS

		<i>miljonos euro</i>	
	Piezīme	2007. gads	2006. gads
DARBĪBAS IEŅĒMUMI			
Pašu resursi un ieņēmumi no iemaksām	3.1	112 084	105 118
Citi darbības ieņēmumi	3.2	9 080	8 368
		121 164	113 486
DARBĪBAS IZDEVUMI			
Administratīvie izdevumi	3.3	(7 120)	(6 619)
Darbības izdevumi	3.4	(104 682)	(106 803)
		(111 802)	(113 422)
DARBĪBAS PĀRPALIKUMS			
Finanšu ieņēmumi	3.5	674	621
Finanšu izdevumi	3.6	(354)	(331)
Pārmaiņas darbinieku pabalstu saistībās	2.12	(2 207)	108
Saistīto uzņēmumu un kopuzņēmumuneto pārpalikuma (deficīta) daļa	3.7	(13)	(265)
GADA SAIMNIECISKAIS REZULTĀTS		7 462	197

C. NAUDAS PLŪSMAS TABULA

		<i>miljonos euro</i>	
	Piezīme	2007. gads	2006. gads
Gada saimnieciskais rezultāts		7 462	197
<i>Pamatdarbība</i>	4.2		
Amortizācija		11	11
Nolietojums		329	306
Zaudējumi no ieguldījumu vērtības samazināšanās (to dzēšana)		(3)	(3)
Aizdevumu atlikuma (palielinājums)/samazinājums		217	374
Ilgtermiņa priekšfinansējuma (palielinājums)/samazinājums		8 410	307
Ilgtermiņa debitoru parādu (palielinājums)/samazinājums		201	(84)
Krājumu (palielinājums)/samazinājums		27	11
Īstermiņa priekšfinansējuma (palielinājums)/samazinājums		(12 528)	(1 422)
Īstermiņa debitoru parādu (palielinājums)/samazinājums		(2 255)	(2 558)
Ilgtermiņa uzkrājumu palielinājums/(samazinājums)		90	(108)
Ilgtermiņa finanšu saistību palielinājums/(samazinājums)		(288)	(58)
Pārējo ilgtermiņa saistību palielinājums/(samazinājums)		(31)	167
Īstermiņa uzkrājumu palielinājums/(samazinājums)		(10)	104
Īstermiņa finanšu saistību palielinājums/(samazinājums)		115	(2)
Kreditoru parādu palielinājums/(samazinājums)		1 300	11 552
Iepriekšējā gada budžeta pārpalikums kā bezskaidras naudas ieņēmumi		(1 848)	(2 410)
Citas bezskaidras naudas līdzekļu pārmaiņas		(15)	140
<i>Darbinieku pabalstu saistību palielinājums/(samazinājums)</i>		1 280	(956)
<i>Ieguldījumu darbības</i>	4.3		
Ieguldījumu nemateriālajos aktīvos un pamatlīdzekļos (palielinājums)/samazinājums		(284)	(772)
Ilgtermiņa ieguldījumu (palielinājums)/samazinājums		(5)	(156)
Īstermiņa ieguldījumu (palielinājums)/samazinājums		6	14
NETO NAUDAS PLŪSMA		2 181	4 654
NAUDAS LĪDZEKĻU UN TO EKVIVALENTU NETO PALIELINĀJUMS ⁽¹⁾		2 181	4 654
NAUDAS LĪDZEKĻI UN TO EKVIVALENTI GADA SĀKUMĀ ⁽¹⁾	2.11	16 824	12 170
NAUDAS LĪDZEKĻI UN TO EKVIVALENTI GADA BEIGĀS ⁽¹⁾	2.11	19 005	16 824

⁽¹⁾ Ietver Garantiju fonda līdzekļus (skatīt 2.11. paskaidrojumu).

D. PĀRSKATS PAR NETO AKTĪVU PĀRMAIŅĀM

miljonos euro

	Rezerves (A)		No dalībvalstīm saņemamās summas (B)		Neto aktīvi =(A)+(B)
	Patiesās vērtības rezerve	Citas rezerves	Uzkrātais pārpalikums/(deficīts)	Gada saimnieciskais rezultāts	
ATLIKUMS 2005. GADA 31. DECEMBRĪ	81	2 727	(57 141)	(7 812)	(62 145)
Garantiju fonda rezervju pārmaiņas		22	(22)		0
Patiesās vērtības pārmaiņas	(77)				(77)
Citas pārmaiņas		72	145		217
2005. gada saimnieciskā rezultāta sadalījums		30	(7 842)	7 812	0
Dalībvalstīm kreditētais 2005. gada budžeta rezultāts			(2 410)		(2 410)
Gada saimnieciskais rezultāts				197	197
ATLIKUMS 2006. GADA 31. DECEMBRĪ	4	2 851	(67 270)	197	(64 218)
Garantiju fonda rezervju pārmaiņas		(135)	135		0
Patiesās vērtības pārmaiņas	3		(26)		(23)
Citas pārmaiņas		60	(53)		7
2006. gada saimnieciskā rezultāta sadalījums		23	174	(197)	0
Dalībvalstīm kreditētais 2006. gada budžeta rezultāts			(1 848)		(1 848)
Gada saimnieciskais rezultāts				7 462	7 462
ATLIKUMS 2007. GADA 31. DECEMBRĪ	7	2 799	(68 888)	7 462	(58 620)

E. FINANŠU PĀRSKATU PASKAIDROJUMI

	<i>Lappuse</i>
1. Nozīmīgās grāmatvedības politikas.....	16
2. Bilances paskaidrojumi	27
3. Saimnieciskā rezultāta pārskata paskaidrojumi.....	46
4. Naudas plūsmas tabulas paskaidrojumi.....	57
5. Ārpusbilances posteņos atspoguļotā informācija	57
6. Nepamatoti veikto maksājumu atgūšana.....	65
7. Finanšu risku pārvaldība	70
8. Informācijas atklāšana par saistītām personām.....	79
9. Notikumi pēc bilances datuma	80
10. Konsolidētās iestādes	81
11. Nekonsolidētās iestādes.....	82

1. NOZĪMĪGĀS GRĀMATVEDĪBAS POLITIKAS

1.1. TIESĪBU NORMAS UN FINANŠU REGULA

Uzskaiti veic saskaņā ar Padomes 2002. gada 25. jūnija Regulu (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 (OV L 248, 16.9.2002., 1. lpp., kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Padomes 2006. gada 13. decembra Regulu (EK, Euratom) Nr. 1995/2006, OV L 390, 30.12.2006.) par Finanšu regulu, ko piemēro Eiropas Kopieniu vispārējam budžetam, un Komisijas 2002. gada 23. decembra Regulu (EK, Euratom) Nr. 2342/2002, ar ko paredz īstenošanas kārtību minētajai Finanšu regulai, kurā jaunākie grozījumi izdarīti 2007. gada 28. martā.

Finanšu regulas 133. pantā noteikts, ka Komisijas grāmatvedis pieņem grāmatvedības noteikumus un metodes, kas jāpiemēro visām iestādēm un struktūrām. Tādējādi 2004. gada 28. decembrī viņš pieņēma pašreizējos Kopieniu grāmatvedības noteikumus. Šī grāmatvedības politika, kuras pamatā ir uzkrāšanas princips, izstrādāta, pamatojoties uz Starptautiskajiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem (SPSGS) vai vajadzības gadījumā — uz Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS), ko attiecīgi izdevusi Starptautisko publiskā sektora grāmatvedības standartu padome (SPSGSP) un Starptautisko grāmatvedības standartu padome (SGSP). Komisijas grāmatvedis minētos noteikumus pieņēma pēc Grāmatvedības standartu konsultatīvās ekspertu grupas atzinuma saņemšanas, kurā sniegti profesionāli norādījumi. Grāmatvedības noteikumus regulāri pārskata un vajadzības gadījumā aktualizē.

Komisijas grāmatveža pieņemtos novērtēšanas un grāmatvedības noteikumus piemēro visās Eiropas iestādēs un struktūrās, kas pakļautas konsolidācijai, lai ieviestu vienotu grāmatvedības, novērtēšanas un pārskatu sagatavošanas noteikumu kopumu, tādējādi saskaņojot finanšu pārskatu sagatavošanas un konsolidācijas procesu.

Komisijas grāmatvedim jānosūta provizoriskie konsolidētie pārskati Revīzijas palātai līdz nākamā gada 31. martam. Komisijai jāpieņem galīgie konsolidētie pārskati līdz 31. jūlijam, un tad tos līdz 15. novembrim jāpublicē *Oficiālajā Vēstnesī* kopā ar Revīzijas palātas ticamības deklarāciju. Gan provizoriskos, gan galīgos gada pārskatus sniedz šādā kārtībā: I sējumā ietverti konsolidētie pārskati, bet II sējumā — Komisijas pārskati.

1.2. GRĀMATVEDĪBAS PRINCIPI

Finanšu pārskatu mērķis ir sniegt plašam lietotāju lokam noderīgu informāciju par struktūras finansiālo stāvokli, darbības rezultātiem un naudas plūsmām. Attiecībā uz publiskā sektora struktūrām, piemēram, Eiropas Kopienām, mērķis ir konkrētāks — sniegt informāciju, kas ir noderīga lēmumu pieņemšanā, un apliecināt struktūras atbildību par tai uzticētajiem līdzekļiem.

Lai finanšu pārskati sniegtu patiesu un skaidru priekšstatu, tajos ne tikai jāsniedz attiecīga informācija, kas raksturo iestādes un aģentūru darbību būtību un dažādību, paskaidro tās finansēšanas kārtību un sniedz izmērojamu informāciju par tās darbībām, bet to jāveic skaidrā un saprotamā veidā, nodrošinot dažādu finanšu gadu informācijas salīdzināšanas iespēju. Šis dokuments sagatavots, ņemot vērā minētos mērķus.

Eiropas iestāžu un aģentūru grāmatvedības sistēmu veido vispārējie konti un budžeta konti. Šo kontu uzskaiti kārtē euro, pamatojoties uz kalendāro gadu. Budžeta konti detalizēti atspoguļo budžeta izpildi. Tie ir balstīti uz izmainītu naudas līdzekļu uzskaites principu. Vispārējie konti ļauj sagatavot finanšu pārskatus, jo tie uzrāda visus finanšu gada izdevumus un ienākumus, pamatojoties uz uzkrājumu grāmatvedības noteikumiem, un ir paredzēti finanšu stāvokļa atspoguļošanai bilances veidā 31. decembrī.

Finanšu regulas 124. pantā ir noteikti grāmatvedības principi, kas jāpiemēro, sagatavojot finanšu pārskatus:

- darbības nepārtrauktības princips,
- piesardzības princips,
- grāmatvedības metodes konsekvenču princips,
- datu salīdzināmības princips,
- būtiskuma princips,
- saldo neapreķināšanas princips,
- atspoguļošanas pēc būtības princips,
- uzkrāšanas princips.

1.3. KONSOLIDĀCIJA

Eiropas Kopienu konsolidācijas process aptver 36 kontrolētas iestādes, vienu asociēto uzņēmumu un trīs kopuzņēmumus. Pilns konsolidēto iestāžu saraksts ietverts E iedaļas 10. paskaidrojumā. Salīdzinājumā ar 2006. gadu konsolidācijas procesā iekļautas vēl divas aģentūras un divi kopuzņēmumi. To ietekme uz konsolidētajiem finanšu pārskatiem bija nebūtiska.

Kontrolētās iestādes

Kontrolētās iestādes ir visas tās iestādes, kurām Eiropas Kopienas pilnvarotas noteikt finanšu un darbības politikas virzienus, lai varētu gūt labumu no šo iestāžu darbībām. Šādām pilnvarām jābūt īstenojamām. Visvienkāršākais kontroles rādītājs — balsu vairākums — lielākajā daļā gadījumu nav piemērojams attiecībā uz Eiropas Kopienām, jo parasti starp šīm struktūrām nav kapitāla attiecību.

Eiropas iestādes, uz kurām attiecas konsolidācija, izveidotas, pamatojoties uz to dibināšanas līgumiem. Tās veido Eiropas Kopienu organizatoriskās struktūras pamatu un neapšaubāmi veicina Eiropas Kopienu mērķu sasniegšanu. Tāpēc var uzskatīt, ka tikai Eiropas Kopienas kontrolē šīs iestādes.

Līdzīgi uzskata, ka tikai Eiropas Kopienas kontrolē visas Kopienu struktūras un izpildaģentūras, kas izveidotas, pamatojoties uz sekundāriem tiesību aktiem, un tāpēc tās arī ir pakļautas konsolidācijai. Jāatzīmē, ka Iekšējā tirgus saskaņošanas birojs (Alikante) un Kopienas augu šķirņu birojs (Anžēra) nesāņem Kopienu vispārējā budžeta subsīdijas. Tāpat konsolidācijai pakļautas arī divas Eiropas Savienības trešā pīlāra aģentūras, kas saņēmušas Eiropas Kopienu vispārējā budžeta subsīdijas (skatīt arī E. iedaļas 10. paskaidrojumu). Turklāt likvidējamā Eiropas Ogļu un tērauda kopiena (EOTK) arī tiek uzskatīta par kontrolētu iestādi.

Kontrolētās iestādes konsolidētas, izmantojot pilnīgas konsolidācijas metodes. Visi Eiropas Kopienu kontrolēto iestāžu savstarpējie darījumi un atlikumi ir izslēgti. Nerealizētā peļņa un zaudējumi no iestāžu savstarpējiem darījumiem nav būtiski, un tāpēc tie nav izslēgti.

Asociētās iestādes

Asociētās iestādes ir visas tās iestādes, kuras Eiropas Kopienas būtiski ietekmē, bet ne kontrolē. Parasti ietekmi nosaka līdzdalība kapitālā ar balsstiesībām no 20 % līdz 50 %. Ieguldījumus asociētajās iestādēs uzskaita, izmantojot pašu kapitāla metodes, un sākotnēji atzīst atbilstoši izmaksām.

Eiropas Kopienu daļu tās asociēto iestāžu pēciegādes peļņā vai zaudējumos atzīst saimnieciskā rezultāta pārskatā, bet to daļu pēciegādes rezervju pārmaiņās atzīst rezervēs. Pēciegādes perioda uzkrātās pārmaiņas koriģē atbilstoši ieguldījuma uzskaites vērtībai. No asociētās iestādes saņemtā peļņa samazina ieguldījuma uzskaites vērtību.

Nerealizētā peļņa un zaudējumi no Eiropas Kopienu un asociēto iestāžu savstarpējiem darījumiem nav būtiski, un tāpēc tie nav izslēgti.

Asociēto iestāžu grāmatvedības politikas, ko piemēro līdzīgiem darījumiem un notikumiem līdzīgos apstākļos, var atšķirties no Eiropas Kopienu pieņemtajām politikām. Praktisku apsvērumu dēļ asociēto iestāžu finanšu pārskatos netika veiktas korekcijas, ko veic, piemērojot pašu kapitāla metodes.

Ja Eiropas Kopienām pieder 20 % vai vairāk riska kapitāla fondā, Kopienas to necenšas būtiski ietekmēt. Tāpēc šādus fondus uzskata par pārdošanai pieejamiem finanšu aktīviem, un pašu kapitāla metodes nepiemēro.

Kopuzņēmumi

Kopuzņēmums ir līgumiska vienošanās, saskaņā ar kuru Eiropas Kopienas un viena vai vairākas personas (uzņēmēji) apņemas veikt saimniecisku darbību, kas pakļauta kopīgai kontrolei. Kopīga kontrole ir ar līgumu noteikta saimnieciskās darbības kontroles savstarpēja dalīšana. Līdzdalību kopīgi kontrolētās iestādēs uzskaita, izmantojot pašu kapitāla metodes, un sākotnēji atzīst atbilstoši izmaksām.

Eiropas Kopienu daļu kopīgi kontrolēto iestāžu peļņā vai zaudējumos atzīst saimnieciskā rezultāta pārskatā, bet rezervju pārmaiņu daļu atzīst rezervēs. Uzkrātās pārmaiņas koriģē atbilstoši līdzdalības uzskaites vērtībai.

Nerealizētā peļņa un zaudējumi no Eiropas Kopienu un kopīgi kontrolēto iestāžu savstarpējiem darījumiem nav būtiski, un tāpēc tie nav izslēgti.

Kopuzņēmumu grāmatvedības politikas, ko piemēro līdzīgiem darījumiem un notikumiem līdzīgos apstākļos, var atšķirties no Eiropas Kopienu pieņemtajām politikām. Praktisku apsvērumu dēļ kopuzņēmumu finanšu pārskatos netika veiktas korekcijas, ko veic, piemērojot pašu kapitāla metodes.

Nekonsolidētās iestādes

Eiropas Kopienas nekontrolē fondus, ko tās pārvalda Eiropas Kopienu darbinieku Veselības apdrošināšanas plāna un Eiropas Attīstības fonda vārdā, tāpēc Kopienu pārskatos šie fondi netiek konsolidēti. To aktīvu kopsumma 2007. gada 31. decembrī bija attiecīgi 287 miljoni euro un 1 350 miljoni euro (skatīt E. iedaļas 11. paskaidrojumu).

1.4. SAGATAVOŠANAS PAMATS

1.4.1. Valūta un konvertācijas pamats

Darbības un pārskata valūta

Finanšu pārskatus sagatavo miljonos euro, kas ir Eiropas Kopienu darbības un pārskata valūta.

Darījumi un atlikumi

Darījumus ārvalstu valūtā pārvērš euro atbilstoši valūtas kursam, kas ir spēkā darījuma veikšanas dienā.

Peļņu un zaudējumus no ārvalstu valūtas darījumu norēķiniem un no ārvalstu valūtā izteiktu monetāro aktīvu un saistību pārrēķināšanas atbilstoši valūtas kursam gada beigās atzīst saimnieciskā rezultāta pārskatā.

Ārvalstu valūtā izteiktu monetāro aktīvu un saistību gada beigu atlikumus pārrēķina euro pēc 31. decembra kursa.

Euro kurss

Valūta	31.12.2007.	31.12.2006.
BGN	1,9558	1,9558
CYP	0,5853	0,5782
CZK	26,6280	27,4850
DKK	7,4583	7,4560
EEK	15,6466	15,6466
GBP	0,73335	0,6715
HUF	253,7300	251,7700
LVL	0,6964	0,6972
LTL	3,4528	3,4528
MTL	0,4293	0,4293
PLN	3,5935	3,8310
RON	3,6077	3,3835
SKK	33,5830	34,4350
SEK	9,4415	9,0404
JPY	164,9300	156,9300
USD	1,4721	1,3170

Tālāk norādītajām pozīcijām piemēro dažādas pārrēķina metodes:

- pamatlīdzekļi un nemateriālie aktīvi, kas saglabā savu vērtību euro, — pēc to iegādes datumā spēkā esošā kursa, un
- Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda izmaksātais priekšfinansējums, ko pārrēķina pēc valūtas kursa, kas ir spēkā 10. datumā vienu mēnesi pēc priekšfinansējuma piešķiršanas.

Ārvalstu valūtā izteiktu un pārdošanai pieejamu monetāro vērtspapīru patiesās vērtības pārmaiņas, kas saistītas ar valūtas pārrēķina starpību, atzīst saimnieciskā rezultāta pārskatā. Pārrēķina starpību nemonetāriem finanšu aktīviem un saistībām, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, atzīst saimnieciskā rezultāta pārskatā. Pārrēķina starpību nemonetāriem finanšu aktīviem, kas klasificēti kā pieejami pārdošanai, ietver patiesās vērtības rezervē.

1.4.2. **Aplēšu izmantošana**

Saskaņā ar SPSGS un vispārpieņemtajiem grāmatvedības principiem finanšu pārskatos noteikti ietvertas summas, kas balstītas uz vadības aplēsēm un pieņēmumiem, pamatojoties uz ticamāko pieejamo informāciju. Būtiskākās aplēses ietver arī aplēses par darbinieku pabalstu saistībām, uzkrājumiem, finanšu risku attiecībā uz krājumiem un debitoru parādiem, uzkrātajiem ienākumiem un izdevumiem, iespējamiem aktīviem un saistībām, kā arī nemateriālo aktīvu un pamatlīdzekļu vērtības samazinājumu. Faktiskie rezultāti var atšķirties no aplēsēm. Pārmaiņas aplēsēs atspoguļo periodā, kad tās kļūst zināmas.

1.5. **BILANCE**

1.5.1. **Nemateriālie aktīvi**

Iegādātās datorprogrammu licences atspoguļo atbilstoši izmaksām, no kurām atskaitīta uzkrātā amortizācija un vērtības samazinājuma zaudējumi. Aktīvu amortizāciju rēķina, izmantojot lineāro metodi, tiem noteiktajā lietderīgās lietošanas laikā, kas ir 4 gadi. Pašu radītus nemateriālos aktīvus pašlaik atspoguļo saimnieciskā rezultāta pārskata izdevumos.

Ar datorprogrammu izstrādi vai uzturēšanu saistītās izmaksas, kā arī zinātnisko pētījumu un attīstības izmaksas atzīst par izdevumiem to rašanas brīdī.

1.5.2. **Pamatlīdzekļi**

Visus pamatlīdzekļus uzrāda to sākotnējās izmaksās, no kurām atskaitīts uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājuma zaudējumi. Sākotnējās izmaksas ietver izdevumus, kas ir tieši attiecināmi uz minētā aktīva iegādi.

Turpmākās izmaksas ietver aktīva uzskaites vērtībā vai pēc vajadzības atzīst par atsevišķiem aktīviem tikai tad, ja ir ticams, ka Eiropas Kopienas saņems ar pamatlīdzekli saistītos nākotnes saimnieciskos labumus, un pamatlīdzekļa izmaksas var ticami novērtēt. Remontdarbu un uzturēšanas izdevumus atspoguļo saimnieciskā rezultāta pārskatā finanšu periodā, kurā minētie izdevumi radušies. Tā kā Eiropas Kopienas neveic aizņēmumus pamatlīdzekļu iegādes finansēšanai, nav ar šādām iegādēm saistītu aizņemšanās izmaksu.

Zeme un mākslas darbi netiek amortizēti, jo to lietošanas laiks ir neierobežots. Nepabeigtie pamatlīdzekļi netiek amortizēti, jo šie aktīvi vēl nav pieejami lietošanai. Lai noteiktu citu aktīvu atlikušo vērtību to lietderīgās lietošanas laikā, nolietojumu aprēķina, izmantojot lineāro metodi.

Nolietojuma likmes

Aktīva veids	Lineārā nolietojuma likme
Ēkas	4 %
Ierīces, mašīnas un iekārtas	10 %–25 %
Mēbeles	10 %–25 %
Aprīkojums	10 %–33 %
Transportlīdzekļi	25 %
Datortehnika	25 %
Pārējie pamatlīdzekļi	10 %–33 %

Pamatlīdzekļu atsavināšanas peļņu un zaudējumus nosaka, salīdzinot ieņēmumus, no kuriem atskaitīti pārdošanas izdevumi, ar atsavinātā pamatlīdzekļa uzskaites vērtību. Attiecīgo summu iekļauj saimnieciskā rezultāta pārskatā.

Noma

Pamatlīdzekļu nomu, kad Eiropas Kopienas būtībā uzņemas visus riskus un iegūst ar īpašumtiesībām saistītos ieguvumus, klasificē kā finanšu nomu. Sākumā finanšu nomu kapitalizē zemākajā no vērtībām — nomātā aktīva patiesā vērtība vai minimālo nomas maksājumu pašreizējā vērtība. Katru nomas maksājumu sadala starp saistībām un finanšu procentiem, lai panāktu nemainīgas procentu likmes piemērošanu finanšu atlikumam. Nomas saistības, atskaitot finanšu procentus, ietver pārējās saistībās (ilgtermiņa un īstermiņa). Finanšu izmaksu procentu maksājuma daļu atspoguļo saimnieciskā rezultāta pārskata izdevumos nomas periodā tā, lai saistību atlikumam katrā periodā būtu nemainīga procentu likme. Ar finanšu nomu iegūtajiem aktīviem nolietojumu aprēķina īsākajam no diviem periodiem — lietderīgās lietošanas laikam vai nomas termiņam.

Nomu, kurā iznomātājs saglabā būtisku daļu riska un atbildības saistībā ar īpašumtiesībām, klasificē par operatīvo nomu. Maksājumus, kas veikti saistībā ar operatīvo nomu, nomas periodā atspoguļo saimnieciskā rezultāta pārskata izdevumos, izmantojot lineāro nolietojuma metodi.

1.5.3. *Nefinanšu aktīvu vērtības samazināšanās*

Aktīviem, kuru lietderīgais lietošanas laiks ir neierobežots, amortizāciju neveic, bet katru gadu novērtē vērtības samazinājumu. Amortizējamiem aktīviem vērtības samazinājumu novērtē, kad vien notikumi vai apstākļu maiņa atzīst, ka aktīva uzskaites vērtība, iespējams, nav atgūstama. Vērtības samazinājuma zaudējumus atzīst par summu, par kādu aktīva uzskaites vērtība pārsniedz tā atgūstamo summu. Atgūstamā summa ir lielākā no divām summām — aktīva patiesā vērtība mīnus pārdošanas izmaksas vai lietošanas vērtība.

Nemateriālo aktīvu, kā arī pamatlīdzekļu atlikušo vērtību un lietderīgās lietošanas laiku pārskata un vajadzības gadījumā koriģē katrā bilances datumā. Aktīva uzskaites vērtību nekavējoties noraksta līdz tā atgūstamajai summai, ja aktīva uzskaites vērtība pārsniedz tā novērtēto atgūstamo summu.

1.5.4. *Ieguldījumi*

Ieguldījumi asociētajās iestādēs un līdzdalība kopuzņēmumos

Ieguldījumus asociētajās iestādēs un līdzdalību kopuzņēmumos uzskaita, izmantojot pašu kapitāla metodi.

Ieguldījumi riska kapitāla fondos

Klasifikācija un novērtēšana

Ieguldījumus riska kapitāla fondos klasificē kā pārdošanai pieejamus aktīvus un attiecīgi uzskaita patiesajā vērtībā ar peļņu un zaudējumiem, kas rodas no patiesās vērtības pārmaiņām (tostarp valūtas pārrēķina starpību), kas atzītas patiesās vērtības rezervē.

Patiesās vērtības apsvērumi

Tā kā ieguldījumiem riska kapitāla fondos nav noteiktas tirgus cenas aktīvā tirgū un nav citas ticamas vērtēšanas metodes, tos novērtē, izskatot katru gadījumu atsevišķi, atbilstoši zemākajai no divām vērtībām — izmaksām vai attiecināmajai neto aktīvu vērtībai ("NAV") saskaņā ar fonda vadītāja sniegto informāciju līdz bilances datumam, tādējādi izslēdzot jebkuru attiecināmu nerealizēto peļņu, kāda varētu būt konkrētajam ieguldījumu portfelim. Ieguldījumus riska kapitāla fondos, kuru pastāvēšanas laiks bilances datumā ir īsāks par diviem gadiem, vērtē, balstoties uz tādiem pašiem principiem, izņemot, ja ir nerealizētie zaudējumi tikai sakarā ar administratīviem izdevumiem, kad, ņemot vērā attiecīgā ieguldījumu portfeļa agrīno stadiju, šie nerealizētie zaudējumi netiek ņemti vērā.

Saskaņā ar šo metodi ieguldījumu riska kapitāla fondos patieso vērtību iegūst, piemērojot kopējās neto aktīvu vērtības ("NAV") metodi, kurā netieši pieņem, ka, ja fondu neto aktīvu vērtības var uzskatīt par atbilstīgām 39. SGS, tad visu fondu neto aktīvu vērtību summēšana arī ir atbilstīga 39. SGS.

Saskaņā ar šo metodi fondus klasificē trīs kategorijās:

- I kategorija — fondi, kas pieņēmuši 39. SGS prasības attiecībā uz patieso vērtību;
- II kategorija — fondi, kas pieņēmuši citas novērtēšanas vadlīnijas (t. i., *AFIC, BVCA un EVCA* novērtēšanas vadlīnijas) vai standartus, ko var uzskatīt par atbilstīgiem 39. SGS;
- III kategorija — fondi, kas nav pieņēmuši 39. SGS prasības attiecībā uz patieso vērtību vai citas novērtēšanas vadlīnijas, kas atbilstīgas 39. SGS.

I un II kategorijas fondu nerealizēto peļņu, kas rodas patiesās vērtības noteikšanas rezultātā, atzīst rezervēs, bet nerealizētos zaudējumus novērtē, lai noteiktu, vai tos atzīt par vērtības samazinājuma zaudējumiem saimnieciskā rezultāta pārskatā vai par pārmaiņām patiesās vērtības rezervē.

Patiesā vērtībā novērtēto attiecināmo NAV nosaka, piemērojot Eiropas Kopienu īpašumtiesību procentuālo daļu fondā neto aktīvu vērtībai, kas norādīta jaunākajā pārskatā, vai, ciktāl iespējams, precīzu daļas vērtību tajā pašā datumā, ko iesniedzis attiecīgā fonda vadītājs.

Pie III kategorijas piederošos ieguldījumus novērtē, no izmaksām atskaitot vērtības samazinājuma zaudējumus (lai gan pašreiz šāda veida ieguldījumu nav).

Finanšu instrumenti

Klasifikācija

Eiropas Kopienas savus ieguldījumus iedala šādās kategorijās: finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, aizdevumi un debitoru parādi, līdz termiņa beigām turētie ieguldījumi un pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi. Ieguldījumus klasificē, tos sākotnēji atzīstot, un pārvērtē katrā bilances datumā.

i) *Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā*

Šai kategorijai ir divas apakškategorijas: tirdzniecības nolūkā turēti finanšu aktīvi un aktīvi, kas sākotnēji novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Finanšu aktīvu iekļauj šajā kategorijā, ja tas iegūts ar mērķi pārdot to īsā laikā vai to noteikušas Eiropas Kopienas. Atvasinātos finanšu instrumentus arī iedala kategorijā "tirdzniecības nolūkā turēti aktīvi", ja vien tie neatbilst riska ierobežošanas uzskaites vajadzībām. Šīs kategorijas aktīvus klasificē kā apgrozāmos līdzekļus, ja tos paredzēts realizēt 12 mēnešu laikā pēc bilances datuma.

ii) *Aizdevumi un debitoru parādi*

Aizdevumi un debitoru parādi ir neatvasināti finanšu aktīvi ar fiksētiem vai nosakāmiem maksājumiem, kuri netiek kotēti aktīvā tirgū. Tie rodas, kad Kopienas nodrošina naudu, preces vai pakalpojumus tieši debitoram bez nodoma attiecīgo debitoru parādu pārdot. Tos ietver ilgtermiņa aktīvos, izņemot, ja to termiņš ir 12 mēnešu laikā pēc bilances datuma.

iii) *Līdz termiņa beigām turētie ieguldījumi*

Līdz termiņa beigām turētie ieguldījumi ir tādi neatvasināti finanšu aktīvi ar fiksētiem vai nosakāmiem maksājumiem un noteiktu termiņu un ko Eiropas Kopienas noteikti vēlas un var turēt līdz termiņa beigām. Šā finanšu gada laikā Eiropas Kopienām nebija neviena ieguldījuma, kas attiektos uz šo kategoriju.

iv) *Pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi*

Pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi ir neatvasināti finanšu aktīvi, kas noteikti šajā kategorijā vai nav iekļauti nevienā citā kategorijā. Tos atspoguļo ilgtermiņa aktīvos, ja vien Kopienas neplāno realizēt ieguldījumu 12 mēnešu laikā pēc bilances datuma.

Sākotnējā atzīšana un novērtēšana

Patiesajā vērtībā novērtētu finanšu aktīvu ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, kā arī līdz termiņa beigām turētu un pārdošanai pieejamu finanšu aktīvu iegādi vai pārdošanu atzīst darījuma datumā (datums, kurā Eiropas Kopienas uzņemas saistības pirkt vai pārdot aktīvu). Aizdevumus atzīst, kad nauda ir izmaksāta aizņēmējam. Ieguldījumus sākotnēji atzīst patiesajā vērtībā, tostarp darījuma izmaksas visiem finanšu aktīviem, kas nav uzskaitīti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Finanšu aktīvus, ko uzskaita patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, sākotnēji atzīst patiesajā vērtībā, un darījuma izmaksas ietver saimnieciskā rezultāta pārskata izdevumos.

Finanšu aktīva patiesā vērtība sākotnējās atzīšanas brīdī parasti ir darījuma cena (t. i., saņemtās atlīdzības patiesā vērtība). Tomēr, ja piešķir bezprocentu ilgtermiņa aizdevumu vai ilgtermiņa aizdevumu ar procentu likmi, kas mazāka par tirgus likmi, tā patieso vērtību var novērtēt kā visu nākotnē saņemamo naudas ieņēmumu pašreizējo vērtību, ieņēmumus diskontējot, piemērojot līdzīga instrumenta ar līdzīgu kredītvērtējumu dominējošo tirgus procentu likmi.

Praktisku apsvērumu dēļ un pamatojoties uz būtiskuma apsvērumiem, aizdevumiem, ko likvidējamā EOTK piešķirusi ierēdņiem, sākotnēji par patieso vērtību pieņem darījuma cenu neatkarīgi no piešķirtās samazinātās procentu likmes.

Finanšu instrumentu atzīšanu pārtrauc, ja tiesības saņemt naudas plūsmas no ieguldījumiem beigušās vai nodotas citam un Eiropas Kopienas pamatā nodevušas visus riskus un ieguvumus, kas izriet no īpašumtiesībām.

Turpmākais novērtējums

Pārdošanai pieejamus finanšu aktīvus un finanšu aktīvus, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, turpmāk uzskaita patiesajā vērtībā. Peļņu un zaudējumus, ko rada "finanšu aktīvu, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā" kategorijas patiesās vērtības pārmaiņas, ietver saimnieciskā rezultāta pārskatā periodā, kurā tie rodas.

Ārvalstu valūtā izteiktu un pārdošanai pieejamu monetāro finanšu aktīvu patiesās vērtības pārmaiņas, kas saistītas ar valūtas pārrēķina starpību, atzīst saimnieciskā rezultāta pārskatā. Pārdošanai pieejamu nemonetāro finanšu aktīvu patiesās vērtības pārmaiņas atzīst patiesās vērtības rezervē. Ja pārdošanai pieejamus finanšu aktīvus pārdod vai tie zaudē vērtību, iepriekš patiesās vērtības rezervē atzītās patiesās vērtības uzkrātās korekcijas atzīst saimnieciskā rezultāta pārskatā.

Procentus par pārdošanai pieejamiem finanšu aktīviem, kas aprēķināti, izmantojot efektīvo procentu metodi, atzīst saimnieciskā rezultāta pārskatā. Dividendes par pārdošanai pieejamiem kapitāla instrumentiem atzīst, kad stājas spēkā Eiropas Kopienų tiesības saņemt maksājumu.

Aktīvos tirgos kotētu instrumentu patiesās vērtības pamatā ir pašreizējās pirkšanas cenas. Ja finanšu aktīva tirgus ir neaktīvs (un attiecībā uz biržas sarakstā neiekļautiem vērtspapīriem), Eiropas Kopienų nosaka patieso vērtību, izmantojot novērtēšanas metodes. Var izmantot nesenus nesaistītu pušu darījumus, atsaucies uz citiem būtībā līdzīgiem instrumentiem, diskontēto naudas plūsmu analīzes, iespēju līgumu cenu noteikšanas modeļus un citas novērtēšanas metodes, ko plaši izmanto tirgus dalībnieki.

Ja ieguldījumu kapitāla instrumentos, kuriem aktīvā tirgū nav kotētas tirgus cenas, patieso vērtību nevar ticami aprēķināt, minētos ieguldījumus novērtē, no izmaksām atskaitot vērtības samazinājuma zaudējumus.

Aizdevumus un debitoru parādus, kā arī līdz termiņa beigām turētus ieguldījumus uzskaita amortizētajās izmaksās, piemērojot efektīvo procentu metodi. Ņemot vērā būtiskuma apsvērumus, aizdevumiem, kas piešķirti no aizņēmtiem līdzekļiem, efektīvo procentu metodi nepiemēro atsevišķi aizdevumiem un aizņēmumiem. Darījuma izmaksas, kas ir radušās Eiropas Kopienų un vēlāk pieprasītas no aizdevuma saņēmēja, tieši atzīst saimnieciskā rezultāta pārskatā.

Finanšu aktīvu vērtības samazinājums

Eiropas Kopienų katrā bilances datumā novērtē, vai ir objektīvi pierādījumi tam, ka finanšu aktīva vērtība ir samazinājusies. Finanšu aktīva vērtība ir samazinājusies un radušies zaudējumi no vērtības samazināšanās tikai tad, ja ir objektīvi pierādījumi vērtības samazinājumam viena vai vairāku notikumu rezultātā, kas notikuši pēc konkrētā aktīva sākotnējās atzīšanas, un ar zaudējumiem saistītais notikums (vai notikumi) ietekmē finanšu aktīva aplēstās nākotnes naudas plūsmas, un šo ietekmi var ticami novērtēt.

i) Aktīvi, kas uzskaitīti amortizētās izmaksās

Ja ir objektīvi pierādījumi tam, ka radušies zaudējumi no vērtības samazināšanās aizdevumiem un debitoru parādiem vai līdz termiņa beigām turētiem ieguldījumiem, kas uzskaitīti amortizētās izmaksās, zaudējumu apjomu nosaka kā starpību starp aktīva uzskaites vērtību un finanšu aktīva plānotās naudas plūsmas pašreizējo vērtību (izņemot kredītu zaudējumus nākotnē, kuri vēl nav radušies), to diskontējot atbilstoši finanšu aktīva sākotnējai efektīvai procentu likmei. Aktīva uzskaites vērtību samazina, un zaudējumu summu atzīst saimnieciskā rezultāta pārskatā. Ja aizdevumam vai līdz termiņa beigām turētam ieguldījumam ir mainīga procentu likme, diskonta likme vērtības samazinājuma zaudējumu novērtēšanai ir pašreizējā efektīvā procentu likme, kas noteikta līgumā.

Ar ķīlu nodrošināta finanšu aktīva plānotās naudas plūsmas pašreizējās vērtības aprēķins atspoguļo naudas plūsmas, ko var radīt ienākumi no nodrošinājuma pārdošanas, no kuriem atskaitītas nodrošinājuma iegūšanas un pārdošanas izmaksas, neatkarīgi no tā, vai pārdošana ir ticama vai ne.

Ja kādā no nākamajiem periodiem vērtības samazinājuma zaudējumu summa samazinās un šis samazinājums ir objektīvi attiecināms uz notikumu, kas notiek pēc vērtības samazinājuma zaudējumu atzīšanas, tad iepriekš atzītos vērtības samazinājuma zaudējumus stornē, izmantojot saimnieciskā rezultāta pārskatu.

ii) Aktīvi, ko uzskaita patiesajā vērtībā

Nosakot, vai pārdošanai pieejamu kapitāla vērtspapīru vērtība ir samazinājusies, vērtē, vai to patiesā vērtība ir būtiski vai ilgstoši samazinājusies, kļūstot mazāka par izmaksām. Ja šādi pierādījumi attiecībā uz pārdošanai pieejamiem finanšu aktīviem pastāv, uzkrātos zaudējumus, kas aprēķināti kā starpība starp iegādes izmaksām un pašreizējo patieso vērtību, no kuras atskaitīti finanšu aktīvu vērtības samazinājuma zaudējumi, kas jau iepriekš atzīti saimnieciskā rezultāta pārskatā, izņem no rezervēm un atzīst saimnieciskā rezultāta pārskatā. Saimnieciskā rezultāta pārskatā atzītos kapitāla instrumentu vērtības samazinājuma zaudējumus nestornē, izmantojot saimnieciskā rezultāta pārskatu. Ja kādā no nākamajiem periodiem palielinās pārdošanai pieejama parāda instrumenta patiesā vērtība un šis palielinājums ir objektīvi attiecināms uz notikumu, kas notiek pēc vērtības samazinājuma zaudējumu atzīšanas, vērtības samazinājuma zaudējumus stornē, izmantojot saimnieciskā rezultāta pārskatu.

1.5.5. **Krājumi**

Krājumus uzskaita zemākajā no divām vērtībām — izmaksās vai neto pārdošanas vērtībā. Izmaksas nosaka, izmantojot "pirmais iekšā — pirmais ārā" (FIFO) metodi. Gatavo preču un nepabeigto ražojumu izmaksas ietver izejmateriālu, tiešās darbaspēka izmaksas, citas tiešās izmaksas un saistītās netiešās ražošanas izmaksas (pamatojoties uz parasto darbības jaudu). Neto pārdošanas vērtību aprēķina, no parastā uzņēmējdarbības gaitā paredzētās pārdošanas cenas atskaitot pabeigšanas izmaksas un pārdošanas izdevumus.

Ja krājumus tur sadalei bez maksas vai par nominālu maksu, tos novērtē zemākajā no divām vērtībām — izmaksās vai pašreizējās aizstāšanas izmaksās. Pašreizējās aizstāšanas izmaksas ir izmaksas, kas Eiropas Kopienām rastos, iegādājoties šādu aktīvu pārskata datumā.

1.5.6. *Priekšfinansējuma summas*

Priekšfinansējums ir maksājums, kas paredzēts, lai saņēmējam piešķirtu naudas līdzekļu avansu, t. i., apgrozāmos līdzekļus. To var sadalīt vairākos maksājumos laika posmā, kas noteikts konkrētajā priekšfinansējuma līgumā. Apgrozāmos līdzekļus vai avansu atmaksā vai izmanto paredzētajam mērķim līgumā noteiktajā periodā. Ja saņēmējam nerodas attiecināmie izdevumi, viņam minētais priekšfinansējums jāatdod Eiropas Kopienām. Priekšfinansējuma summu samazina (pilnīgi vai daļēji), apstiprinot attiecināmās izmaksas un atdotās summas.

Gada beigās priekšfinansējuma summas atlikumu novērtē, no sākotnēji izmaksātās summas (summām) atskaitot atmaksātās summas, pārbaudītās un apstiprinātās attiecināmās summas, aplēstās attiecināmās summas, kas gada beigās vēl nav pārbaudītas un apstiprinātas, kā arī vērtības samazinājumu.

Procentus par priekšfinansējumu atzīst, kad tie nopelnīti saskaņā ar attiecīgā līguma noteikumiem. Gada beigās, pamatojoties uz ticamāko informāciju, aprēķina uzkrātos procentu ieņēmumus, ko ietver bilancē. Garantijas attiecībā uz priekšfinansējumu atzīst ārpusbilances posteņos kā iespējamus aktīvus.

1.5.7. *Debitoru parādi*

Debitoru parādu uzskaita sākotnējā summā, atskaitot norakstīto vērtības samazinājumu. Debitoru parādu vērtības samazinājumu noraksta, ja ir objektīvi pierādījumi tam, ka Eiropas Kopienas nevarēs saņemt visu pienākošo summu atbilstoši sākotnējiem noteikumiem par debitoru parādiem. Norakstītā summa ir starpība starp aktīva uzskaites vērtību un atgūstamo summu, kas ir plānotās naudas plūsmas pašreizējā vērtība, kas diskontēta, izmantojot līdzīgiem aizņēmējiem piemērotas tirgus procentu likmes. Norakstīto summu atzīst saimnieciskā rezultāta pārskatā. Atzīst arī vispārēju vērtības norakstījumu 20 % apmērā gadā neizpildītiem rīkojumiem par līdzekļu atgūšanu, kuriem vēl nav veikta konkrēta vērtības norakstīšana.

Skatīt arī 1.5.13. paskaidrojumu par gada beigās atzītiem uzkrātiem ienākumiem.

1.5.8. *Naudas līdzekļi un to ekvivalenti*

Naudas līdzekļus un to ekvivalentus uzskata par īstermiņa aktīviem. Šeit ietilpst nauda kasē, pieprasījuma noguldījumi bankā, citi īstermiņa ieguldījumi ar augstu likviditāti un ar sākotnējo termiņu, kas nepārsniedz trīs mēnešus, un bankas konta pārtēriņš. Bankas konta pārtēriņu atzīst bilances īstermiņa saistību finanšu saistībās.

1.5.9. *Pabalsti darbiniekiem*

Pensiju saistības

Eiropas Kopienas pārvalda noteikto izmaksu pensiju plānus. Noteikto izmaksu plāns ir pensiju plāns, kurā parasti ir noteikta pensiju izmaksas summa, ko darbinieks saņems pēc aiziešanas pensijā, kas parasti ir atkarīga no viena vai vairākiem faktoriem, piemēram, vecuma, darba stāža un atlīdzības. Lai gan vienu trešdaļu šo pabalstu paredzēto izmaksu sastāda darbinieku iemaksas no algas, pensiju saistības nav fondētas.

Bilancē norādītās saistības attiecībā uz noteikto izmaksu pensiju plāniem ir noteikto izmaksu saistību pašreizējā vērtība bilances datumā, no kuras atskaitīta plāna aktīvu patiesā vērtība. Noteikto izmaksu saistības aprēķina neatkarīgs aktuārs, izmantojot plānotās vienības kredītmēteri. Noteikto izmaksu saistību pašreizējo vērtību nosaka, diskontējot plānotās naudas plūsmas, izmantojot peļņas likmes pensiju izmaksāšanas valūtā izteiktām augstas kvalitātes uzņēmumu obligācijām, kuru termiņš aptuveni atbilst pensiju saistību termiņiem.

Aktuāro peļņu un zaudējumus, kas rodas no pieredzes korekcijām un aktuāro pieņēmumu pārmaiņām, nekavējoties atzīst saimnieciskā rezultāta pārskatā. Iepriekšējās darba izmaksas nekavējoties atzīst saimnieciskā rezultāta pārskatā, ja vien pārmaiņas pensiju plānā nav atkarīgas no nosacījuma, ka darbiniekiem jāpabeidz dienestā noteiktu laika periodu (tiesību piešķiršanas periods). Šādā gadījumā iepriekšējās darba izmaksas tiesību piešķiršanas periodā amortizē, izmantojot lineāro metodi.

Pēcnodarbinātības slimības pabalsti

Eiropas Kopienas nodrošina veselības pabalstus saviem darbiniekiem, apmaksājot ārstnieciskos izdevumus. Ikdienas pārvaldei izveidots atsevišķs fonds ("RCAM"). Šo sistēmu izmanto esošie darbinieki, pensionāri, atraitņi un to apgādājamās personas.

Pabalstus, ko piešķir “nestrādājošiem” (pensionāriem, bāreņiem u. c.), klasificē kā “Pēcnodarbinātības pabalstus darbiniekiem”. Ņemot vērā šo pabalstu būtību, nepieciešams aktuāra aprēķins. Saistības bilancē nosaka līdzīgi kā saistības attiecībā uz pensijām (skatīt iepriekš).

1.5.10. **Uzkrājumi**

Uzkrājumus atzīst, ja Eiropas Kopienām pagātnes notikumu rezultātā ir pašreizējs juridisks vai prakses radīts pienākums, ir ļoti iespējams, ka minētā pienākuma izpildei būs nepieciešams iztērēt līdzekļus, un šo summu var ticami novērtēt. Nākotnes zaudējumiem no pamatdarbības uzkrājumus neatzīst. Uzkrājumu summa ir labākais novērtējums par prognozējamiem izdevumiem, kas būs vajadzīgi, lai pārskata datumā nokārtotu pašreizējās saistības. Ja uzkrājumus veido lielam skaitam posteņu, saistības aprēķina, izvērtējot visus iespējamus iznākumus saistībā ar to iespējamību (“paredzamās vērtības” metode).

Ja naudas vērtībai laikā ir būtiska ietekme, uzkrājumu summa ir saistību nokārtošanai nepieciešamo prognozējamo izdevumu pašreizējā vērtība. Izmantotā diskonta likme ir likme, kas atspoguļo tirgus pašreizējo novērtējumu par naudas vērtību laikā un konkrētajām saistībām piemītošo risku, bet ne risku, kas ņemts vērā, koriģējot naudas plūsmu prognozes.

1.5.11. **Finanšu saistības**

Finanšu saistības ietver aizņēmumus un tirdzniecības nolūkā turētas saistības. Aizņēmumus veido aizņēmumi no kredītiestādēm un parādi, ko apliecina attiecīga apliecība. Aizņēmumus sākotnēji atzīst patiesajā vērtībā, no izsniegšanas ieņēmumiem (saņemtās atlīdzības patiesā vērtība) atskaitot radušās darījuma izmaksas. Turpmāk tos atzīst amortizētās izmaksās, izmantojot efektīvo procentu metodi. Jebkuru starpību starp ieņēmumiem, no kuriem atskaitītas darījuma izmaksas, un dzēšanas vērtību, atzīst saimnieciskā rezultāta pārskatā aizņēmuma periodā, izmantojot efektīvo procentu metodi. Finanšu saistības uzskata par ilgtermiņa saistībām, izņemot termiņiem, kas nepārsniedz 12 mēnešus pēc bilances datuma. Ņemot vērā būtiskuma apsvērumus, aizdevumiem, kas piešķirti no aizņemtiem līdzekļiem, efektīvo procentu metodi nepiemēro atsevišķi aizdevumiem un aizņēmumiem. Darījuma izmaksas, kas ir radušās Eiropas Kopienām un vēlāk pieprasītas no aizdevuma saņēmēja, tieši atzīst saimnieciskā rezultāta pārskatā.

Tirdzniecības nolūkā turētās saistības ietver atvasinātos finanšu instrumentus, kas neatbilst riska ierobežošanas uzskaites vajadzībām, ja to patiesā vērtība ir negatīva. Tiem piemēro tādu pašu uzskaites metodi kā tirdzniecības nolūkā turētiem aktīviem; skatīt **1.5.4.** paskaidrojumu.

1.5.12. **Kreditoru parādi**

Liela daļa Kopienas kreditoru parādu nav saistīta ar preču vai pakalpojumu iegādi, bet tie ir nesamaksātie dotāciju vai cita veida Kopienas finansējuma saņēmēju iesniegtie izmaksu pieprasījumi. Tos reģistrē kā kreditoru parādus pieprasītās summas apjomā pēc izmaksu pieprasījuma saņemšanas un pēc pārbaudes, kurā attiecīgie finanšu aģenti apstiprina izmaksu atbilstību. Šajā posmā parādus novērtē atbilstoši apstiprinātajai attiecināmajai summai.

Kreditoru parādus, ko rada preču un pakalpojumu iegādes, atzīst sākotnējā summā, saņemot rēķinu, un attiecīgās izmaksas iegrāmato, kad preces vai pakalpojumi saņemti un Eiropas Kopienas to ir apstiprinājušas.

1.5.13. **Uzkrātie un nākamo periodu ienākumi un izdevumi**

Svarīgs elements grāmatvedībā, izmantojot uzkrāšanas principu, ir nodrošināt darījumu reģistrēšanu pārskata gadā, ar kuru tie saistīti. To sauc par periodizāciju. Jo īpaši jāveic novērtējums attiecībā uz Kopienas līdzekļu saņēmēju veiktajiem attiecināmajiem izdevumiem, par kuriem Kopienām vēl nav iesniegti pārskati (uzkrātie izdevumi). Atkarībā no darbības veida un pieejamās informācijas izmanto dažādas metodes, lai pēc iespējas labāk novērtētu šīs summas. Un otrādi — daži kārtējā gadā veiktie maksājumi attiecas uz nākamajiem periodiem (nākamo periodu izdevumi), un tie jānosaka un jāiekļauj nākamajos periodos.

Saskaņā ar Eiropas Kopienas grāmatvedības noteikumiem darījumus un notikumus atzīst finanšu pārskatos periodā, uz kuru tie attiecas. Pārskata perioda beigās uzkrātos izdevumus atzīst, pamatojoties uz novērtēto summu, ko attiecīgajā periodā jāpārceļ uz nākamo periodu. Uzkrāto izdevumu aprēķinu veic saskaņā ar Komisijas izdotām detalizētām darbības un prakses pamatnostādņēm, kuru mērķis ir nodrošināt to, ka finanšu pārskati sniedz patiesu un skaidru priekšstatu.

Arī ieņēmumus uzskaita periodā, ar kuru tie saistīti. Ja gada beigās Komisija pakalpojumu ir sniegusi, preces piegādājusi, bet rēķins vēl nav izsniegts, vai arī ja pastāv līgumiska vienošanās (piemēram, atsaucoties uz kādu līgumu), uzkrātos ienākumus atzīst finanšu pārskatos.

Turklāt, ja gada beigās rēķins ir izsniegts, bet pakalpojumi vēl nav sniegti vai preces vēl nav piegādātas, ieņēmumus attiecina uz nākamo periodu un atzīst nākamajā pārskata periodā.

1.6. SAIMNIECISKĀ REZULTĀTA PĀRSKATS

1.6.1. *Ieņēmumi*

Ar komerciālu apmaiņu nesaistīti ieņēmumi

Šie ieņēmumi ir lielākā Kopienas ieņēmumu daļa un ietver galvenokārt tiešos un netiešos nodokļus un pašu resursus. Papildus nodokļiem Eiropas Kopienas var saņemt arī citu personu maksājumus, piemēram, nodevas, soda naudas un ziedojumus.

NKI resursi un PVN resursi

Debitoru parākus un ar tiem saistītus ieņēmumus atzīst, kad Eiropas Kopienas dalībvalstīm nosūta iemaksas pieprasījumu. Tos novērtē pieprasītās summas apmērā. Tā kā PVN un NKI resursu pamatā ir attiecīgā budžeta gada datu aplēses, notiekot pārmaiņām, tos var pārskatīt, līdz dalībvalstis iesniedz galīgos datus. Aplēses pārmaiņas ņem vērā, nosakot tā perioda neto pārpalikumu vai deficītu, kurā pārmaiņas notika.

Tradicionālie pašu resursi

Debitoru parākus un ar tiem saistītus ieņēmumus atzīst, kad no dalībvalstīm saņemti attiecīgie mēneša A pārskati (tostarp iekasētās nodevas un parāda summas, kuras ir garantētas un netiek apstrīdētas). Pārskata datumā ieņēmumus, ko dalībvalstis attiecīgajā periodā iekasējušas, bet vēl nav samaksājušas Eiropas Kopienām, novērtē un atzīst par uzkrātajiem ieņēmumiem. No dalībvalstīm saņemtos ceturksņa B pārskatus (tostarp nodevas, kas nav ne iekasētas, ne garantētas, kā arī parādnieka apstrīdētās garantētās summas) atzīst par ieņēmumiem, atskaitot iekasēšanas izmaksas (25 %), uz kurām dalībvalstīm ir tiesības. Turklāt saimnieciskā rezultāta pārskatā atzīst vērtības samazinājumu par summu, kas ir parāda un atgūstamās summas paredzamā starpība.

Soda naudas

Debitoru parākus un ar tiem saistītus ieņēmumus atzīst, kad Kopienas pieņēmušas lēmumu uzlikt naudas sodu un tas oficiāli paziņots adresātam. Ja ir šaubas par uzņēmuma maksātspēju, atzīst prasījuma vērtības samazinājumu. Pēc lēmuma pieņemšanas par naudas soda uzlikšanu parādnieki divu mēnešu laikā pēc paziņojuma datuma izvēlas:

- vai nu akceptēt lēmumu (šādā gadījumā tiem ir jānomaksā soda nauda norādītajā termiņā, un Kopienas pilnībā iekasē attiecīgo summu), vai
- neakceptēt lēmumu, iesniedzot apelācijas sūdzību saskaņā ar Kopienas tiesību aktiem.

Tomēr naudas soda pamatsumma jānomaksā norādītajā trīs mēnešu termiņā, jo apelācija nav pamats naudas soda atlikšanai (EK līguma 242. pants). Parādniekiem ir divas iespējas — veikt soda naudas pagaidu maksājumu vai iesniegt bankas garantiju par attiecīgo summu.

Ja uzņēmums iesniedz apelāciju attiecībā uz lēmumu un ir veicis naudas soda pagaidu maksājumu, summu atspoguļo kā iespējamās saistības. Tomēr, tā kā adresāta apelācijas sūdzība par Kopienas lēmumu nav pamats naudas soda atlikšanai, saņemto naudu izmanto, lai dzēstu debitoru parākus. Savukārt, ja maksājuma vietā saņemta garantija, naudas sods paliek kā debitoru parāds, un garantiju atspoguļo kā iespējamu aktīvu.

Ja ir iespēja, ka Pirmās instances tiesa varētu pieņemt Kopienām nelabvēlīgu lēmumu, atzīst uzkrājumus šā riska segšanai. Ja maksājuma vietā iesniegta garantija, nenomaksāto debitoru parādu noraksta pēc vajadzības. Eiropas Kopienas saņemtos uzkrātos procentus par bankas kontiem, kuros noguldīti saņemtie maksājumi, atzīst par ieņēmumiem, attiecīgi palielinot iespējamās saistības.

Izdevumu atgūšana

Ja kādu darbību rezultātā palīdzības galasaņēmējiem, trešām valstīm vai dalībvalstīm jāatmaksā izdevumi, kas iepriekš segti no Eiropas budžeta, sagatavo rīkojumus par izmaksu atgūšanu, un tos uzskaita šādi:

- Izdevumu atgūšana. Šāda veida līdzekļu atgūšanas gadījumā grāmatvedības noteikumi nosaka, ka, ja rīkojums par izmaksu atgūšanu sagatavots sākotnējā maksājuma veikšanas gadā, tas uzskatāms par maksājuma saņēmēja parādu, attiecīgi samazinot šā gada izdevumus. Turpretī, ja rīkojums par izmaksu atgūšanu sagatavots citā gadā, to atspoguļo kā debitoru parādu ar attiecīgu ierakstu šā gada saimnieciskā rezultāta pārskata ienākumos (pozīcijā "izdevumu atgūšana"), vai
- Priekšfinansējuma atgūšana. Šajā gadījumā summu atspoguļo priekšfinansējuma pozīcijā.

Ieņēmumi no komerciālas apmaiņas

Ieņēmumus no preču pārdošanas atzīst, kad pircējam nodoti būtiskie riski un ieguvumi, kas izriet no preču īpašumtiesībām.

Ieņēmumus no darījuma, kas ietver pakalpojumu sniegšanu, atzīst, ņemot vērā darījuma pabeigtības stadiju pārskata datumā.

Procentu ienākumi un izdevumi

Procentu ienākumus un izdevumus atzīst saimnieciskā rezultāta pārskatā, izmantojot efektīvo procentu metodi. Tā ir finanšu aktīvu vai finanšu saistību amortizēto izmaksu aprēķināšanas metode un metode procentu ienākumu vai procentu izdevumu sadalei attiecīgajā periodā. Efektīvā procentu likme ir likme, ar kuru tieši diskontē plānotās maksājamās vai saņemamās naudas summas finanšu instrumenta plānotajā liederīgas lietošanas laikā (vai vajadzības gadījumā isākā periodā), iegūstot finanšu aktīva vai finanšu saistību neto uzskaites vērtību. Aprēķinot efektīvo procentu likmi, Eiropas Kopienas novērtē naudas plūsmas, ņemot vērā visus finanšu instrumenta līguma nosacījumus (piemēram, priekšapmaksas iespējas), bet neņem vērā kredīta zaudējumus nākotnē. Aprēķinā iekļauj visas maksas un procentu punktus, ko līgumslēdzējas puses ir maksājušas vai saņēmušas un kas ir efektīvās procentu likmes neatņemama sastāvdaļa, kā arī darījuma izmaksas un visas citas uzcenojuma vai diskonta summas.

Ņemot vērā būtiskuma apsvērumus, aizdevumiem, kas piešķirti no aizņemtiem līdzekļiem, efektīvo procentu metodi nepiemēro atsevišķi aizdevumiem un aizņēmumiem. Darījuma izmaksas, kas radušās Eiropas Kopienām un vēlāk pieprasītas no aizdevuma saņēmēja, tieši atzīst saimnieciskā rezultāta pārskatā.

Ja finanšu aktīva vai līdzīgu finanšu aktīvu grupas vērtību noraksta sakarā ar vērtības samazinājuma zaudējumiem, šā zaudējuma aprēķināšanā procentu ienākumus atzīst, izmantojot plānotās naudas plūsmas diskontēšanā lietoto procentu likmi.

Dividenžu ienākumi

Dividenžu ienākumus atzīst, kad rodas tiesības saņemt maksājumu.

1.6.2. Izdevumi

Ar komerciālu apmaiņu saistītus izdevumus sakarā ar preču un pakalpojumu iegādi, atzīst, kad Eiropas Kopienas saņēmušas preču vai pakalpojumu piegādi un to apstiprinājušas. Izdevumus novērtē sākotnējā rēķina izmaksu apmērā.

Ar komerciālu apmaiņu nesaistīti izdevumi ir raksturīgi Eiropas Kopienām un veido to izdevumu lielāko daļu. Minētie izdevumi attiecas uz maksājumiem saņēmējiem, un tie var būt trīs veidu: maksājumi, pamatojoties uz noteiktām saņēmēja tiesībām saņemt maksājumu, pārvedumi saskaņā ar līgumu un neatkarīgas dotācijas, dāvinājumi un ziedojumi.

Pārvedumus atzīst par izdevumiem periodā, kurā notiek pārvedumu pamatojošie notikumi, ja šāda veida pārvedumi atļauti noteikumos (Finanšu regulā, Civildienesta noteikumos vai citos noteikumos) vai arī parakstīts pārvedumu apstiprinošs līgums, saņēmējs ir izpildījis atbilstības kritērijus un summu var ticami novērtēt.

Saņemot atzīšanas kritērijiem atbilstošu maksājuma pieprasījumu vai izmaksu pieprasījumu, to atzīst par izdevumiem attiecināmās summas apmērā. Gada beigās novērtē saņēmēja veiktos attiecināmos izdevumus, par kuriem vēl nav sniegts pārskats, un uzskaita kā uzkrātos izdevumus.

1.7. IESPĒJAMIE AKTĪVI UN SAISTĪBAS

Iespējamie aktīvi

Iespējams aktīvs ir aktīvs, kas varētu rasties iepriekšēju notikumu rezultātā atkarībā no tā, vai īstenosies viens vai vairāki turpmākie notikumi, par kuru iespējamību pašlaik trūkst pārliecības un kurus Eiropas Kopienas nespēj pilnībā ietekmēt. Iespējamu aktīvu atspoguļo pārskatos, ja saimniecisku labumu vai pakalpojumu saņemšanas iespēja ir ticama.

Iespējamos aktīvus novērtē katrā bilances datumā, lai nodrošinātu visu pārmaiņu atbilstīgu atspoguļojumu finanšu pārskatos. Ja faktiski ir skaidrs, ka saimnieciski labumi vai pakalpojumi tiks saņemti un aktīva vērtību var ticami novērtēt, aktīvu un ar to saistītos ieņēmumus atzīst tā perioda finanšu pārskatos, kurā pārmaiņas notikušas.

Iespējamās saistības

Iespējamās saistības ir saistības, kas varētu rasties iepriekšēju notikumu rezultātā atkarībā no tā, vai īstenosies viens vai vairāki turpmākie notikumi, par kuru iespējamību pašlaik trūkst pārliecības un kurus Eiropas Kopienas nespēj pilnībā ietekmēt, vai arī pašreizējs pienākums, ko izraisījuši iepriekšēji notikumi, kurš nav atzīts, jo nav ticams, ka šā pienākuma izpildei būs nepieciešams saimniecisko labumu vai pakalpojumu resursu patērēt, vai ļoti retos gadījumos, kad pienākuma summu nevar pietiekami ticami novērtēt.

Iespējamās saistības atspoguļo pārskatos, ja vien saimniecisko labumu vai pakalpojumu resursu patēriņa iespēja nav niecīga. Lai gan EK ikdienas darbību (piemēram, ES tiesību aktu un standartu darbības nodrošināšana) raksturs saistīts ar zināmiem riskiem un tāpat kā daudzas publiskā sektora iestādes EK pašas nodrošinās pret dažiem no šiem riskiem, iespējamās saistības neatspoguļo, kamēr nav noticis konkrēts notikums, jo līdz tam laikam resursu patēriņa iespēja ir niecīga.

Iespējamās saistības novērtē katrā bilances datumā, lai noteiktu, vai saimniecisko labumu vai pakalpojumu resursu patēriņa iespēja nav kļuvusi ticama. Ja kļūst ticams, ka saistībā ar posteni, kas uzrādīts kā iespējamās saistības, būs nepieciešams saimniecisko labumu vai pakalpojumu resursu patēriņš, finanšu pārskatos atzīst uzkrājumus periodā, kurā notikušas pārmaiņas attiecībā uz minēto ticamību.

Saistības finansējumam nākotnē

Saistības finansējumam nākotnē ir juridiskas vai prakses radītas saistības, kuru pamatā parasti ir Eiropas Kopienų noslēgts līgums, kas nākotnē var prasīt resursu patēriņu.

Garantijas

Garantijas ir iespējami aktīvi vai saistības, kuru pamatā ir iepriekšēji notikumi un kuru esamību apstiprinās garantijas priekšmeta realizēšanās vai nerealizēšanās. Tādējādi garantijas uzskata par iespējamiem aktīviem vai iespējamām saistībām. Garantija ir izmantota, ja garantijas objekts beidzis pastāvēt. Tas noskaidrojas, kad ir izpildīti nosacījumi, saskaņā ar kuriem maksājums pieprasāms no garantijas izsniedzēja.

2. BILANCES PASKAIDROJUMI

ILGTERMIŅA AKTĪVI

2.1. NEMATERIĀLIE AKTĪVI

	<i>miljonos euro</i>
	Summa
Bruto uzskaites summa 2006. gada 31. decembrī	82
Iegādātie aktīvi	22
Pārdotie aktīvi	(2)
Pāreja citā aktīvu kategorijā	13
Citas pārmaiņas	(10)
Bruto uzskaites summa 2007. gada 31. decembrī	105
Uzkrātā amortizācija 2006. gada 31. decembrī	45
Amortizācija attiecīgajā gadā	11
Pārdotie aktīvi	(2)
Pāreja citā aktīvu kategorijā	8
Citas pārmaiņas	(1)
Uzkrātā amortizācija 2007. gada 31. decembrī	61
NETO UZSKAITES SUMMA 2007. GADA 31. DECEMBRĪ	44
Neto uzskaites summa 2006. gada 31. decembrī	37

Nemateriāli aktīvi ir bezķermeniski, identificējami nemonetārie aktīvi. Lai atzītu par aktīvu, iestādei tie jākontrolē un jābūt ar tiem saistītiem paredzamiem saimnieciskiem labumiem Eiropas Kopienām. Summas galvenokārt saistītas ar datorprogrammām.

2.2. PAMATLĪDZEKĻI

2.2.1. Zeme un ēkas

Dažās valstīs zemes vērtību nav iespējams atdalīt no ēkas vērtības, jo tās iegādātas vienlaicīgi kā viens vesels. Zemes vērtību, kura netiek amortizēta, nenosaka atsevišķi, ja vien tas nav nepieciešams, t. i., ja nerodas vēlāki izdevumi saistībā ar jauna īpašuma būvniecību vai tā daļas pārdošanu.

2.2.2. *Nepabeigtie pamatlīdzekļi*

Padome 2007. gada 1. februārī parakstīja iegādes līgumu par LEX ēku par galīgo cenu 260 miljoni euro. Šajā pozīcijā ietverta attiecīgo vērtību, kas 2006. gada 31. decembrī bija 224 miljoni euro, 2007. gadā pārcēla uz posteni "Zeme un ēkas". Parlaments 2004. gada oktobrī parakstīja finanšu nomas līgumu ar izpirkuma tiesībām par ēku kompleksu Briselē, kura būvniecību uzsāka 2004. gadā. Pirmo avansa maksājumu 40 miljonu euro apmērā veica 2004. gada novembrī. Līdz pagaidu apstiprināšanas pārskata parakstīšanai Parlamentam ir tiesības veikt papildu avansa maksājumus, un līdz 2007. gada 31. decembrim tika samaksāti 318 miljoni euro, kas atspoguļo līdz minētajam datumam paveiktos darbus (līdz 2006. gada 31. decembrim bija samaksāti 253 miljoni euro).

PAMATLĪDZEKĻI

miljonos euro

	Zeme un ēkas	Ierīces un iekārtas	Mēbeles un transportlīdzekļi	Datortehnika	Pārējie pamatlīdzekļi	Finanšu noma	Nepabeigtie pamatlīdzekļi	Kopā
Bruto uzskaites summa 2006. gada 31. decembrī	3 580	331	181	427	110	1 926	483	7 038
Iegādātie aktīvi	54	34	10	64	15	16	76	269
Pārdotie aktīvi	(2)	(8)	(6)	(38)	(10)	0	(1)	(65)
Pāreja citā aktīvu kategorijā	227	(10)	3	(9)	3	0	(227)	(13)
Citas pārmaiņas	1	3	6	2	(3)	1	1	11
Bruto uzskaites summa 2007. gada 31. decembrī	3 860	350	194	446	115	1 943	332	7 240
Uzkrātais nolietojums 2006. gada 31. decembrī	1 354	265	130	314	77	312		2 452
Nolietojums attiecīgajā gadā	154	28	14	61	9	63		329
Pārdotie aktīvi	(2)	(8)	(5)	(36)	(9)	0		(60)
Pāreja citā aktīvu kategorijā		(7)	2	(7)	4	0		(8)
Citas pārmaiņas		3	1	1	0	(1)		4
Uzkrātais nolietojums 2007. gada 31. decembrī	1 506	281	142	333	81	374		2 717
NETO UZSKAITES VĒRTĪBA 2007. GADA 31. DECEMBRĪ	2 354	69	52	113	34	1 569	332	4 523
Neto uzskaites vērtība 2006. gada 31. decembrī	2 226	66	51	113	33	1 614	483	4 586

Izdevumi, kas vēl jāveic attiecībā uz finanšu nomu un līdzīgiem prasījumiem, bilancē norādīti kā ilgtermiņa un īstermiņa saistības (skatīt arī E. iedaļas 2.15. paskaidrojumu un E. iedaļas 2.18.1. paskaidrojumu). Tos iedala šādi:

FINANŠU NOMA

miljonos euro

Apraksts	Uzkrātie izdevumi (A)	Nākamo periodu maksājumi				Kopējā vērtība A + B	Turpmākie izdevumi par aktīviem (C)	Aktīvu vērtība A + B + C	Amortizācija (E)	Neto uzskaites vērtība A + B + C + E
		< 1 gadu	> 1 gadu	> 5 gadiem	Saistību kopsumma (B)					
Zeme un ēkas	328	28	159	1 349	1 536	1 864	61	1 925	(372)	1 553
Pārējie pamatlīdzekļi	3	4	11	0	15	18	0	18	(2)	16
Kopā 31.12.2007.	331	32	170	1 349	1 551	1 882	61	1 943	(374)	1 569
<i>Kopā 31.12.2006.</i>	<i>304</i>	<i>28</i>	<i>143</i>	<i>1 391</i>	<i>1 562</i>	<i>1 866</i>	<i>60</i>	<i>1 926</i>	<i>(312)</i>	<i>1 614</i>

2.3. ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI

		<i>miljonos euro</i>		
		Paskaidrojums	Atlikums 31.12.2007.	Atlikums 31.12.2006.
Ieguldījumi asociētajās iestādēs	2.3.1		246	208
Līdzdalība kopuzņēmumos	2.3.2		32	62
Garantiju fonds	2.3.3		1 149	1 371
Pārdošanai pieejamie aktīvi	2.3.4		533	495
Tirdzniecības nolūkā turētie aktīvi	2.3.4		13	21
Ieguldījumi kopā			1 973	2 157

Šī pozīcija attiecas uz ieguldījumiem, kas veikti, lai nodibinātu pastāvīgas saites un atbalstītu Eiropas Kopienų darbības. Tajā ietilpst arī Garantiju fonda neto aktīvi.

2.3.1. Ieguldījumi asociētajās iestādēs: EIF

		<i>miljonos euro</i>
		Summa
Summa 2006. gada 31. decembrī		208
Iegādes		31
Neto pārpalikuma/(deficīta) daļa		13
Pārējās kapitāla pārmaiņas (dividendes)		(6)
Summa 2007. gada 31. decembrī		246

Eiropas Investīciju fonds (EIF) ir Eiropas Savienības finanšu iestāde, kuras specializācija ir riska kapitāla un garantiju nodrošināšana MVU. Saskaņā ar Padomes 1994. gada 6. jūnija lēmumu Eiropas Kopienų, ko pārstāv Komisija, parakstījās uz EIF kapitālu par kopējo summu 600 miljoni ekiju, kas ir 600 kapitāla daļas jeb 30 % EIF kapitāla. 2006. gada 31. decembrī Komisija bija apmaksājusi visu pieprasīto kapitālu, kas tolaik bija 20 % no kopējā kapitāla, bet tās daļa nepieprasītajā kapitālā (80 %) bija 480 miljoni euro.

Padomes 2007. gada 19. aprīļa Lēmums 2007/247/EK paredzēja Kopienų līdzdalību EIF kapitāla palielināšanā. Tādējādi atbilstoši šim lēmumam 2007. gadā Komisija parakstījās uz 91 no kopumā 770 daļām. EK parakstījās uz kopējo nominālo summu 91 miljona euro apmērā, samaksājot 20 % no nominālās summas (18 miljonus euro) un kopējo daļu uzcenojumu 12 miljonu euro apmērā. Daļas uzcenojumu noteica atbilstoši jaunajai daļas cenai, pamatojoties uz vienas daļas neto aktīvu vērtību 2006. gada 31. decembrī. 2007. gada 31. decembrī Komisija bija parakstījusi uz EIF pamatkapitālu par kopējo summu 691 miljonu euro (no kopumā 2 770 miljoniem euro). Tie ir 24,95 % no EIF kopējā kapitāla. Komisija iemaksājusi 20 %, nepieprasītais atlikums 2007. gada 31. decembrī bija 553 miljoni euro.

Saskaņā ar 2005. gadā parakstīto līgumu starp Komisiju un Eiropas Investīciju banku (EIB) Komisija ir tiesīga pārdot savas daļas EIB jebkurā laikā par cenu, kas atbilst EIF novērtējumam, dalot to ar kopējo daļu skaitu. Pārdošanas iespējas vērtība ir tuvu nullei, jo formula, ar ko aprēķina daļu pārdošanas cenu, ir līdzīga tai, ko piemēro, lai noteiktu EIF neto pamatkapitālu.

Lai novērtētu Kopienų daļu EIF, saskaņā ar EK grāmatvedības noteikumiem izmanto pašu kapitāla metodi. Tādējādi šī daļa ir 24,95 % no EIF neto aktīviem, un 2007. gada 31. decembrī bija 246 miljoni euro (2006. gadā — 208 miljoni euro), no kuriem 13 miljoni euro attiecas uz 2007. gada rezultātu. 2007. gadā tika saņemtas dividendes 6 miljonu euro apmērā par 2006. finanšu gadu.

2.3.2. Līdzdalība kopuzņēmumos

	miljonos euro			
	Galileo	SESAR	ITER	Kopā
Summa 2006. gada 31. decembrī	62	0	0	62
Iegādes	0	10	39	49
Realizācija un izņemšana	(53)	0	0	(53)
Neto pārpalikuma/(deficīta) daļa	(9)	0	(17)	(26)
Summa 2007. gada 31. decembrī	0	10	22	32

Galileo

Lai īstenotu *Galileo* programmas izstrādes posmu, ar Padomes Regulu (EK) Nr. 876/2002 uz 4 gadu laikposmu (no 2002. līdz 2006. gadam) izveidoja kopuzņēmumu Līguma 171. panta nozīmē. Šis juridiskās personas mērķis ir nodrošināt *Galileo* programmas pārvaldības un finanšu kontroles vienotību tās izstrādē un šim nolūkam mobilizēt šai programmai piešķirtos līdzekļus. Dibinātāji ir Eiropas Kopienas, ko pārstāv Komisija, un Eiropas Kosmosa aģentūra (EKA). Komisija, izmantojot Eiropas komunikāciju tīklu budžeta sniegtās dotācijas, nodrošina *Galileo* kopuzņēmumam (*GJU*) līdzekļus, kas nepieciešami, lai līdzfinansētu ar izstrādes posmu saistītās darbības.

GJU funkcijas 2007. gada 1. janvārī oficiāli pārņēma Eiropas Globālās satelītu navigācijas sistēmas uzraudzības iestāde (*GSA*) — 2004. gadā izveidota Kopienas aģentūra, jo tika uzsākta *GJU* likvidācija. Lai gan sākotnēji bija domāts, ka šī jaunā struktūra darbosies kā publiska–privāta partnerība, atbilstoši Padomes 2007. gada novembra lēmumam *Galileo* programmu tagad jāfinansē no ES budžeta. Neraugoties uz noslēgtajiem līgumiem starp ieinteresētajām personām (*GJU*, Eiropas Kosmosa aģentūra, *GSA*), 2007. gada beigās *ESA* vēl nebija pilnībā nodevusi projektu aktīvu īpašumtiesības *EK*. Tā kā ar aktīvu nodošanu saistītas zināmas neskaidrības un tā aizkavējusies, piesardzības nolūkā *EK* nav atzinušas programmas aktīvus savā bilancē. Aktīvus atzīs pēc nodošanas jautājumu atrisināšanas.

Gada beigās likvidācijas procesā esošās *GJU* aģentūras aktīvi bija 0 miljons euro. *Galileo* uzskaitē veikta, izmantojot pašu kapitāla metodi. Komisijas daļa kopuzņēmuma zaudējumos 2007. gadā bija 9 miljoni euro. Ieguldījumu vērtība 2007. gada 31. decembrī bija 0 miljons euro — ieguldījumi 585 miljoniem euro apmērā, atskaitot uzkrāto zaudējumu daļu 585 miljonu euro apmērā. 2007. gadā Eiropas Kopienām atmaksāja apmaksāto kapitālu 53 miljonu euro apmērā.

SESAR

Šā kopuzņēmuma mērķis ir nodrošināt Eiropas gaisa satiksmes vadības sistēmas modernizāciju, koordinējot un koncentrējot attiecīgos pētījumus un attīstības centienus visā ES. *SESAR* kopuzņēmums izveidots no šīs regulas publikācijas dienas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, un tas beigs pastāvēt astoņus gadus pēc tam, kad Padome būs apstiprinājusi Eiropas Gaisa satiksmes ģenerālplānu.

SESAR kopuzņēmuma dibinātāji ir:

- Eiropas Kopienas, ko pārstāv Eiropas Komisija,
- Eiropas Aeronavigācijas drošības organizācija (*Eurocontrol*), ko pārstāv tās aģentūra.

Dalībnieki iegūst balsstiesības atbilstīgi to ieguldījumam. Abiem dibinātājiem budžetā paredz vienādu ieguldījumu, tādējādi abiem nodrošināts vienāds balsu skaits, novēršot to, ka kontroli iegūst kāda no pusēm.

Programmu uzsāka 2007. gada beigās, un 2007. gada 31. decembrī Komisijas sākotnējais ieguldījums sasniedza 10 miljonus euro. Tā kā nav pieejami finanšu pārskati par 2007. gadu, ieguldījums novērtēts atbilstoši izmaksām.

ITER

ITER Starptautiskā kodolsintēzes enerģijas organizācija (*ITER*) apvieno Eiropas Kopienas un citus uzņēmējus no Ķīnas, Indijas, Krievijas, Korejas, Japānas un ASV. *ITER* izveidoja, lai:

- a) būvētu, ekspluatētu un deaktivētu *ITER* aprīkojumu atbilstoši tehniskajiem mērķiem un vispārējam projektam, kas aprakstīts *ITER* inženierprojektēšanas aktivitāšu nobeiguma ziņojumā;

- b) vecinātu to, ka laboratorijas, citas iestādes un personāls izmanto ITER aprīkojumu tās dalībnieku veiktajās kodolsintēzes enerģijas izpētes un attīstības programmās;
- c) vecinātu sabiedrības izpratni par kodolsintēzes enerģiju un vairotu tās atbalstu; kā arī
- d) atbilstoši uzņēmēja līgumam veiku citas mērķa sasniegšanai nepieciešamās darbības.

ITER galvenais orgāns ir Padome, ko veido dalībnieku pārstāvji. Katrs dalībnieks izvirza darbībai Padomē ne vairāk kā četrus pārstāvjus. Galvenos stratēģiskos lēmumus pieņem vienbalsīgi. Dalībnieku balsu attiecīgais svars atspoguļo to ieguldījumu ITER. Līdz 2007. gada 31. decembrim Kopienas tiešais ieguldījums ITER sasniedza 39 miljonus euro.

2.3.3. Garantiju fonds

GARANTIJU FONDA NETO AKTĪVI ⁽¹⁾

	<i>miljonos euro</i>	
	Atlikums 31.12.2007.	Atlikums 31.12.2006.
Īstermiņa ieguldījumi: pārdošanai pieejamie aktīvi	901	932
Naudas līdzekļi un to ekvivalenti	249	440
Apgrozāmie līdzekļi	1 150	1 372
Īstermiņa saistības	(1)	(1)
Neto aktīvi	1 149	1 371

(¹) Pēc MFA summu izslēgšanas.

Ārējo darbību Garantiju fonds attiecas uz aizdevumiem, ko Kopienas garantē saskaņā ar Padomes lēmumu, jo īpaši Eiropas Investīciju bankas (EIB) aizdevumiem ārpus Eiropas Savienības un aizdevumiem saistībā ar finansiālo palīdzību makroekonomikas līmenī (MFA aizdevumi), kā arī Euratom aizdevumiem ārpus Eiropas Savienības. Fondā ieskaita maksājumus no Kopienas vispārējā budžeta 9 % apmērā no darbību kapitāla vērtības, procentu ienākumiem no ieguldījumiem, kuros izmantoti fonda aktīvi, un no summām, kas atgūtas no saistības nepildošiem parādniekiem, attiecībā uz kuriem fondam nācies pildīt sniegtās garantijas. Ja gada beigās izveidojas pārpalikums, to atmaksā, iekļaujot Eiropas Kopienas vispārējā budžeta ieņēmumu pārskata īpašā pozīcijā.

Eiropas Kopienām jāveido garantijas rezerve trešām valstīm izsniegtiem aizdevumiem. Šī rezerve paredzēta Garantiju fonda vajadzību un, ja nepieciešams, tādu garantiju pieprasījumu finansēšanai, kas pārsniedz fonda pieejamos līdzekļus, tā, lai šīs summas varētu atspoguļot budžeta izdevumos.

Minētā rezerve 1 118 miljonu euro apmērā atbilst plānotajai summai 9 % no aizdevumu atlikuma 2007. gada 31. decembrī. Fonda neto aktīvi 2007. gada 31. decembrī sasniedza 1 152 miljonus euro (pirms MFA parāda apliecības atskaitīšanas). Neto aktīvu un rezervju summas starpība atbilst budžetā atmaksājamam pārpalikumam, t. i., 34 miljoniem euro.

Garantiju fonda turējumā ir viena Eiropas Kopienas emitēta parādzīme ar mainīgu procentu likmi (MFA) par 3 miljoniem euro, tādējādi no Kopienas pārskatiem jāizslēdz gan aktīvi (GF), gan saistības (MFA). Pārdošanai pieejamo parāda vērtspapīru portfeļa patiesās vērtības pārmaiņas 2007. gadā ir atzītas pašu kapitālā par summu (19) miljoniem euro (2006. gadā — (32) miljoni euro).

Garantiju fonda finanšu riska pārvaldības politika skaidrota E. iedaļas 7. paskaidrojumā.

2.3.4. Citi ieguldījumi

2.3.4.1. Pārdošanai pieejamie aktīvi

Šajā pozīcijā ietverti ieguldījumi un līdzdalības daļas, kas iegādātas, lai palīdzētu saņēmējiem attīstīt savu uzņēmējdarbību.

Pārdošanai pieejamie ilgtermiņa aktīvi

miljonos euro

	ERAB	Riska kapitāla darījumi	ETF uzsākšanas mehānisms	Eiropas Fonds Dienvidaustrumeiropai	Citi	Kopā
Summa 31.12.2006.	157	211	74	49	4	495
Iegāde	0	27	38	3	1	69
Realizācija/izņemšana	0	(16)	(13)	0	0	(29)
Pārvērtēšanas pārpalikums/(deficīts) pašu kapitālā	0	(2)	12	3	0	13
Vērtības samazinājuma zaudējumi	0	(2)	(13)	0	0	(15)
Summa 31.12.2007.	157	218	98	55	5	533

Ieguldījums Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas (ERAB) kapitālā

Komisija parakstījusi uz 3 % ERAB kopējā kapitālā, kas sasniedz 20 miljardus euro. Bilances datumā pieprasītā summa bija 157 miljoni euro, t. sk. apmaksātā summa 154 miljonu euro apmērā. Neveiktie maksājumi par pieprasīto kapitālu (3 miljoni euro) reģistrēti ilgtermiņa saistībās un uzskaitīti amortizētās izmaksas. Neveiktie maksājumi par nepieprasīto kapitālu summu ir 443 miljoni euro un iekļauti ārpusbilances posteņos kā iespējamās saistības. Tā kā ERAB nekotē biržā un, ņemot vērā līguma ierobežojumus, kas noteikti ERAB statūtos, kas cita starpā attiecas uz līdzdalības daļu pārdošanu, nepārsniedzot iegādes izmaksas un tikai esošajiem daļu turētājiem, Komisijas daļu ERAB novērtē, no izmaksām atskaitot norakstīto vērtības samazinājumu.

Riska kapitāla darījumi

Riska kapitāla darījumos summas piešķir finanšu starpniekiem, lai finansētu ieguldījumus kapitālā. Lai gan dažiem no šiem līgumiem piemīt aizdevumu īpašības, tā kā lielākajam vairumam šo finanšu līgumu nepiemīt aizdevuma pamatīpašības, jo nav noteikts atmaksas grafiks vai vienošanās par procentu likmi atbildības pamatsummai, portfeli kopumā uzskata par netiešu ieguldījumu kapitālā. Darījumus uzskaita, no sākotnējām izmaksām atskaitot uzkrājumu vērtības samazinājumam, jo aktīvajā tirgū nav pieejamas kotētas tirgus cenas, un pašlaik nevar ticami aprēķināt to patieso vērtību.

Citi ieguldījumi

Lielākās summas saistītas ar Izaugsmes un nodarbinātības programmu un MAP programmu, kas ir EIF aizgādībā un nodrošina atbalstu jaunu MVU izveidei un finansēšanai, ieguldot līdzekļus piemērotos specializētos riska kapitāla fondos (98 miljoni euro). Šeit ietilpst arī 55 miljoni euro, kas saistīti ar Eiropas Fondu Dienvidaustrumeiropai (ieguldījumu uzņēmums ar mainīgu akciju kapitālu; SICAV). Eiropas Fonda Dienvidaustrumeiropai vispārējais mērķis ir tautsaimniecības attīstības un labklājības veicināšana Dienvidaustrumeiropā, ilgtspējīgi nodrošinot papildu finansējumu attīstībai ar vietējo finanšu starpnieku palīdzību. Kopienas pašreizējās balsstiesības ir 16 %.

2.3.4.2. Tirdzniecības nolūkā turētie aktīvi

Likvidējamā EOTK (EOTK) noslēdza procentu likmju mijmaiņas līgumu un kombinētu procentu likmju mijmaiņas un starpvalūtu procentu likmju mijmaiņas līgumu. Šo procentu likmju mijmaiņas darījumu patieso vērtību noteica, diskontējot neto nemainīgās naudas plūsmas, izmantojot nulles kupona mijmaiņas darījuma likmes bilances datumā. Minēto mijmaiņas darījumu, kuru galīgais termiņš pārsniedz vienu gadu pēc bilances datuma, patiesā vērtība (tostarp uzkrātos procentus) ir 13 miljoni euro (2006. gadā — 21 miljons euro).

2.4. AIZDEVUMI

Šajā pozīcijā ietvertas Eiropas Kopienām maksājamās summas par aizdevumiem, kuru termiņš pārsniedz vienu gadu.

2.4.1. No Eiropas Kopienas budžeta un likvidējamās EOTK piešķirtie aizdevumi

miljonos euro

	Aizdevumi ar īpašiem nosacījumiem	Likvidējamā EOTK	Kopā
Kopā 31.12.2006.	161	39	200
Atmaksa	(18)	(8)	(26)
Uzskaites vērtības pārmaiņas	12	3	15
Kopā 31.12.2007.	155	34	189

Aizdevumi ar īpašiem nosacījumiem

Aizdevumi ar īpašiem nosacījumiem ir aizdevumi, kas piešķirti ar samazinātām procentu likmēm, īstenojot sadarbību ar trešām valstīm. Šo aizdevumu efektīvā procentu likme ir 7,39 %–12,36 %.

Likvidējamās EOTK piešķirtie aizdevumi mājokļa iegādei

Aizdevumi mājokļa iegādei ir aizdevumi, ko EOTK piešķir no saviem līdzekļiem saskaņā ar EOTK līguma 54. pantu un 54. panta 2. punktu. Šos aizdevumus piešķir ar nemainīgu procentu likmi 1 % apmērā, tāpēc tos uzskata par aizdevumiem ar samazinātām procentu likmēm. Minēto aizdevumu efektīvā procentu likme ir 2,806 %–22,643 %.

2.4.2. Aizdevumi, kas piešķirti no aizņēmumiem

miljonos euro				
	Finanšu palīdzība makroekonomikas līmenī (MFA)	Euratom aizde- vumi	Likvidējamā EOTK	Kopā
Kopā 31.12.2006.	977	442	499	1 918
Jaunie aizdevumi	0	39	88	127
Atmaksa	(183)	(1)	(71)	(255)
Valūtas kursa starpības	0	0	(34)	(34)
Uzskaites summas pārmaiņas	1	2	(4)	(1)
Kopā 31.12.2007.	795	482	478	1 755
Parāda summa < 1 gadu	63	0	75	138
Parāda summa > 1 gadu	732	482	403	1 617

Aizdevumi no finanšu palīdzības makroekonomikas līmenī (MFA)

MFA ir politisks finanšu instruments konkrētam mērķim nepiesaistītas palīdzības sniegšanai maksājumu bilances un/vai budžeta jomā partneriem trešās valstīs, kuras ģeogrāfiski atrodas tuvu EŠ teritorijai. Tie ir videja termiņa/ilgtermiņa aizdevumi vai dotācijas, vai atbilstīga abu veidu kombinācija, kas parasti papildina finansējumu saistībā ar SVF atbalstīto korekciju un reformu programmu.

Nemot vērā būtiskuma apsvērumus, efektīvās procentu likmes metodi nepiemēro atsevišķi aizdevumiem un aizņēmumiem. Darījuma izmaksas tieši atspoguļo saimnieciskā rezultāta pārskata izdevumos.

Euratom aizdevumi

Euratom ir atsevišķa Eiropas Savienības juridiska persona, ko pārstāv Eiropas Komisija. Šīs struktūras mērķis ir piešķirt aizdevumus dalībvalstīm un trešām valstīm šādā veidā:

- Euratom aizdevumus dalībvalstīm piešķir, lai finansētu ieguldījumu projektus dalībvalstīs, kas saistīti ar rūpniecisku elektroenerģijas ražošanu kodolektrostacijās un ar degvielas cikla iekārtām rūpniecības vajadzībām.
- Euratom aizdevumus trešām valstīm piešķir, lai uzlabotu drošības un efektivitātes pakāpi kodolektrostacijās un kodoldegvielas cikla iekārtās, kuras darbojas vai tiek būvētas.

Nemot vērā būtiskuma apsvērumus, efektīvās procentu likmes metodi nepiemēro atsevišķi aizdevumiem un aizņēmumiem. Darījuma izmaksas tieši atspoguļo saimnieciskā rezultāta pārskata izdevumos.

Likvidējamās EOTK aizdevumi

Šajā postenī galvenokārt iekļauti aizdevumi, kurus piešķirusi likvidējamā EOTK no aizņemtiem līdzekļiem saskaņā ar EOTK līguma 54. un 56. pantu, kā arī divi nekotēti parāda vērtspapīri, kurus emitējusi Eiropas Investīciju banka (EIB), lai segtu kāda parādnieka neizpildītās saistības. Šie parāda vērtspapīri tiks turēti līdz to gala termiņam (2017. un 2019. gads), lai segtu attiecīgo aizņēmumu apkalpošanas izmaksas. Uzskaites vērtības pārmaiņas ir uzkrāto procentu pārmaiņas, pie kurām pieskaitīta samaksāto prēmiju attiecīgā gada amortizācija un sākotnējās darījumu izmaksas, aprēķinā izmantojot efektīvās procentu likmes metodi.

Efektīvās procentu likmes (norādītas kā procentu likmju diapazons) ir šādas:

Aizņēmumi	31.12.2007.	31.12.2006.
Finanšu palīdzība makroekonomikas līmenī (MFA)	3,82 % — 4,822 %	3,222 % — 4,54 %
Euratom	4,446 % — 5,76 %	3,372 % — 5,76 %
Likvidējamā EOTK	4,375 % — 12,077 % ⁽¹⁾	3,064 % — 12,077 % ⁽¹⁾

(¹) Lielākā robežvērtība attiecas uz nemainīgas likmes aizdevumu, kas segts, veicot procentu likmju mijmaiņas darījumu (skatīt 2.3.4.2. punktu).

2.5. ILGTERMIŅA PRIEKŠFINANSĒJUMS

<i>miljonos euro</i>		
Vadības veids	Atlikums 31.12.2007.	Atlikums 31.12.2006.
Eiropas Kopienu priekšfinansējums		
Tieša centralizēta vadība	382	300
Netieša centralizēta vadība	315	549
Decentralizēta vadība	31	50
Cits	11	21
Kopā	739	920
Trešo personu priekšfinansējums		
Tieša centralizēta vadība	41	57
Netieša centralizēta vadība	3	30
Decentralizēta vadība	33	224
Dalīta vadība	12 875	20 744
Kopēja vadība	324	450
Kopā	13 276	21 505
Kopā ilgtermiņa priekšfinansējums	14 015	22 425

Lielākās ilgtermiņa priekšfinansējuma summas saistītas ar struktūrfondu pasākumiem. Tā kā daudzi no šiem projektiem pēc būtības ir ilgtermiņa projekti, attiecīgajiem avansa maksājumiem jābūt pieejamiem periodā, kas ilgāks par vienu gadu. Tādējādi šis priekšfinansējuma summas norādītas kā ilgtermiņa aktīvi. Dalītas vadības priekšfinansējuma būtisko samazinājumu nosaka struktūrfondi, kuru darījumi, kas attiecas uz 2000.–2006. gada programmām, tagad pārklasificēti par īstermiņa priekšfinansējumu (skatīt E. sadaļas 2.9. paskaidrojumu). Tas darīts tāpēc, ka šīs programmas attiecas uz pasākumiem, kas jāveic līdz 2008. gada beigām. Tādējādi atbilstošās priekšfinansējuma summas vai nu tiks dzēstas 2008. gadā, vai arī, gada beigās slēdzot grāmatvedības kontus.

2.6. ILGTERMIŅA DEBITORU PARĀDI

<i>miljonos euro</i>		
	Atlikums 31.12.2007.	Atlikums 31.12.2006.
Dalībvalstu parādi	93	272
Aizdevumi EOTK darbiniekiem	15	17
Citi parādi	13	34
Garantijas un iemaksas	6	5
Kopā	127	328

No dalībvalstīm saņemamās summas ir summas, kas bijušajām pievienošanās sarunvalstīm jāmaksā likvidējamai EOTK. Kopējās iemaksas ir 212 miljoni euro (t. sk. Bulgārijas un Rumānijas daļa), kas jāsamaksā četrās daļās līdz 2012. gadam. Šo iemaksu neto pašreizējā vērtība gada beigās sasniedza 144 miljonus euro (2006. gadā — 138 miljonus euro) un tās sadalās šādi: ilgtermiņa debitoru parādi 93 miljoni euro (2006. gadā — 104 miljoni euro) un īstermiņa debitoru parādi 51 miljons euro (2006. gadā — 34 miljoni euro). Dalībvalstu parādi 2006. gada 31. decembrī ietvēra arī 168 miljonus euro — summu, par kuru saskaņā ar Komisijas 2005. gada lēmumu tika samazināts vienai dalībvalstij piešķirtais ERAF atbalsts. Tā kā šā parāda termiņš ir 2008. gads, šī summa tagad iekļauta īstermiņa debitoru parādos.

APGROZĀMIE LĪDZEKĻI

2.7. KRĀJUMI

Apraksts	miljonos euro	
	Atlikums 31.12.2007.	Atlikums 31.12.2006.
Zinātniskās iekārtas		
Zinātniskie materiāli	9	11
Skaldmateriāls un smagais ūdens	19	30
Zinātniskie materiāli tālākpārdošanai	45	60
Vakcinācijas	8	7
Ražošanas materiāli	7	7
Publikācijas un preces tālākpārdošanai	0	0
Kopā	88	115

Publikāciju biroja rīcībā un/vai pārziņā esošo publikāciju bāzi novērtē zemākajā no divām vērtībām — izmaksās vai neto pārdošanas vērtībā, kas ir aptuveni nulle. Turklāt bez maksas izplatītās publikācijas pilnībā norakstītas, jo to neto pārdošanas vērtība ir nulle. Šo norakstījumu kopsumma ir 18 miljoni euro, kā rezultātā iepriekš norādīto publikāciju uzskaites vērtība ir nulle.

2.8. ĪSTERMIŅA IEGULDĪJUMI

Īstermiņa ieguldījumi ietver pārdošanai pieejamus vērtspapīrus, kurus iegādājas to atdeves vai peļņas dēļ vai kurus tur, lai izveidotu noteiktu aktīvu struktūru vai likviditātes papildu avotu, un tāpēc tos iespējams pārdot, lai nodrošinātu likviditātes vajadzības vai procentu likmju pārmaiņu gadījumā.

2.8.1. Pārdošanai pieejamie īstermiņa aktīvi

	miljonos euro		
	Likvidējamā EOTK	Citi	Kopā
Summa 31.12.2006.	1 401	25	1 426
Iegāde	593	0	593
Realizācija un izņemšana	(542)	(22)	(564)
Amortizēto izmaksu korekcija	(18)	0	(18)
Uzskaites vērtības pārmaiņas	3	0	3
Pārvērtēšanas pārpalikums/(deficīts) pašu kapitālā	(20)	0	(20)
Summa 31.12.2007.	1 417	3	1 420

Likvidējamā EOTK

Visi ieguldījumi ir aktīvā tirgū kotēti parāda vērtspapīri, kas izteikti euro. Sīka informācija par ieguldījumu portfeli emitenta veida un vērtspapīru kredītvērtējuma dalījumā sniegta E. iedaļas 7. paskaidrojumā. Parāda vērtspapīru ar galīgo termiņu 2008. gadā vērtība 2007. gada 31. decembrī (izteikta patiesajā vērtībā) bija 146 miljoni euro (2006. gadā — 135 miljoni euro).

2.9. ĪSTERMIŅA PRIEKŠFINANSĒJUMS

Nesamaksāto summu sadalījums atbilstoši vadības veidam atspoguļo kopš 2005. gada veiktos priekšfinansējuma maksājumus. Nesadalītās priekšfinansējuma summas ir summas, ko pirmoreiz iekļāva 2005. gada sākuma bilancē, un tās norādītas atsevišķā rindā, jo līdz 2004. gada 31. decembrim nebija pieejama informācija par sadalījumu pa budžeta vadības veidiem.

Uzkrātie izdevumi atspoguļo aprēķināto attiecināmo izmaksu summu, kas gada beigās radās nesamaksāto priekšfinansējuma summu saņēmējiem, par kurām Kopienas vēl nav saņēmušas pārskatu. Šīs summas saimnieciskā rezultāta pārskatā atspoguļo kā izdevumus.

Ievērojamo pieaugumu salīdzinājumā ar 2006. gadu galvenokārt nosaka struktūrfondu summu pārklasificēšana no ilgtermiņa uz īstermiņa priekšfinansējumu (skatīt E. sadaļas 2.5. paskaidrojumu). Lai gan šīs summas attiecas uz dalītu vadību, tās uzrāda rindā "nesadalītā peļņa", jo tie ir priekšfinansējuma maksājumi, kas veikti pirms 2004. gada 31. decembra (skatīt iepriekš).

ĪSTERMIŅA PRIEKŠFINANSĒJUMS

		<i>miljonos euro</i>	
Vadības veids		Atlikums 31.12.2007.	Atlikums 31.12.2006.
Eiropas Kopienu bruto priekšfinansējums			
Tieša centralizēta vadība	<i>Pasākumu dotācijas</i>	9 715	8 850
	<i>Darbības dotācijas</i>	142	167
Netieša centralizēta vadība	<i>Valstu aģentūras</i>	1 736	778
	<i>Finanšu darbības</i>	3	12
	<i>Cits</i>	497	6
Decentralizēta vadība		545	381
Cita		615	686
Iestāžu un aģentūru veikts priekšfinansējums		189	8
Nesadalītā priekšfinansējuma atlikums		2 126	3 577
Kopā bruto priekšfinansējums		15 568	14 465
Atskaitot uzkrātos izdevumus			
Tieša centralizēta vadība		(9 234)	(8 189)
Netieša centralizēta vadība		(1 973)	(1 135)
Decentralizēta vadība		(595)	(232)
Cita		(336)	(75)
Kopā Eiropas Kopienu priekšfinansējums		3 430	4 834
Trešo personu priekšfinansējums			
Tieša centralizēta vadība	<i>Iepirkums</i>	638	545
	<i>Darbības</i>	457	470
Netieša centralizēta vadība		29	3
Decentralizēta vadība		735	599
Dalīta vadība		3 229	937
Kopēja vadība		1 135	578
Iestāžu un aģentūru veikts priekšfinansējums		15	177
Nesadalītā priekšfinansējuma atlikums		19 278	2 930
Kopā bruto priekšfinansējums		25 516	6 239
Atskaitot uzkrātos izdevumus			
Tieša centralizēta vadība		(1 235)	(1 532)
Decentralizēta vadība		(699)	(468)
Dalīta vadība		(5 579)	(906)
Kopēja vadība		(798)	(79)
Cita		(52)	(33)
Kopā trešo personu priekšfinansējums		17 153	3 221
Kopā īstermiņa priekšfinansējums		20 583	8 055

2.10. ĪSTERMIŅA DEBITORU PARĀDI

		<i>miljonos euro</i>	
		Atlikums 31.12.2007.	Atlikums 31.12.2006.
Ilgtermiņa debitoru parādu īstermiņa daļa		160	119
Īstermiņa debitoru parādi		5 441	4 193
Dažādi debitoru parādi		27	26
Uzkrātie ienākumi un nākamo periodu izdevumi		6 423	5 458
Kopā		12 051	9 796

2.10.1. *Ilgtermiņa debitoru parādu īstermiņa daļa*

Šīs ir summas, kas galvenokārt attiecas uz aizdevumiem, kuru atlikušais galīgais termiņš ir mazāks par 12 mēnešiem pēc bilances datuma (138 miljoni euro; sīkāku informāciju skatīt **2.4.** paskaidrojumā).

2.10.2. *Īstermiņa debitoru parādi*

miljonos euro

Kontu grupa	31.12.2007.			31.12.2006.		
	Bruto summa	Norakstītā summa	Neto vērtība	Bruto summa	Norakstītā summa	Neto vērtība
Klienti	3 897	(171)	3 726	2 865	(169)	2 696
Dalībvalstis	2 873	(1 256)	1 617	2 724	(1 257)	1 467
Pārējie	111	(13)	98	42	(12)	30
Kopā	6 881	(1 440)	5 441	5 631	(1 438)	4 193

2.10.2.1. *Klienti*

Tie ir rīkojumi par izmaksu atgūšanu, kas iegrāmatoti kontos 2007. gada 31. decembrī kā konstatētas atgūstamas prasījumu summas un vēl nav iekļautas citās pozīcijās bilances aktīvu daļā. Lielāko daļu šā atlikuma veido Komisijas uzliktās soda naudas par bruto summu 3 650 miljoni euro. Salīdzinājumā ar 2006. gadu, kad to kopsumma bija 2 687 miljoni euro, šie debitoru parādi ievērojami pieauguši.

2.10.2.2. *No dalībvalstīm saņemamie debitoru parādi*

miljonos euro

	Atlikums 31.12.2007.	Atlikums 31.12.2006.
ELGF debitoru parādi		
ELGF debitoru parādi	902	1 009
Norakstītā summa	(483)	(477)
Kopā	419	532
Samaksātais PVN, kas atgūstams no dalībvalstīm	24	22
Pašu resursi		
A kontā, pagaidām neatmaksāti	75	79
Atsevišķā kontā, pagaidām neatmaksāti	1 333	1 347
Norakstītā summa	(773)	(779)
Pārējie	38	0
Kopā	673	647
Pārējie no dalībvalstīm saņemamie debitoru parādi	501	266
Kopā	1 617	1 467

ELGF Garantiju nodaļas debitoru parādi

Šajā postenī ietilpst tās ELGF līdzekļu saņēmēju parāda summas 2007. gada 31. decembrī, ko dalībvalstis deklarējušas un apstiprinājušas 2007. gada 15. oktobrī un no kurām atskaitīti 20 %, ko dalībvalstis drīkst paturēt administratīvo izmaksu segšanai. Bija jāveic novērtējums par debitoru parādiem, kas radušies pēc minētās deklarācijas iesniegšanas līdz 2007. gada 31. decembrim. Komisija arī novērtē, norakstāmās summas saistībā ar līdzekļu saņēmēju parādiem, kuru atgūšana ir maz ticama. Tas, ka pārskatos iekļauta šāda korekcija, nenozīmē, ka Komisija atsakās no tiesībām atgūt šīs summas nākotnē.

Pašu resursi

Jāatzīmē, ka dalībvalstīm ir tiesības ieturēt 25 % tradicionālo pašu resursu iekasēšanas izmaksu segšanai, tāpēc iepriekš minētās summas neietver šo atskaitījumu. Pamatojoties uz dalībvalstu iesniegto novērtējumu, no dalībvalstu debitoru parādiem atskaitītas norakstāmās summas 773 miljonu euro apmērā. Tomēr tas nenozīmē, ka Komisija atsakās no tiesībām atgūt šīs vērtības korekcijas summas.

Pārējie no dalībvalstīm saņemamie debitoru parādi

Pārējie no dalībvalstīm saņemamie debitoru parādi ietver atgūstamās izdevumu summas 19 miljonu euro apmērā un ELGF avansa maksājumus 227 miljonu euro apmērā. Šī pozīcija ietver arī summu (168 miljonus euro), par kuru saskaņā ar Komisijas 2005. gada lēmumu tika samazināts vienai dalībvalstij piešķirtais ERAF atbalsts.

2.10.3. Uzkrātie ienākumi un nākamo periodu izdevumi

Lielākā summa šajā pozīcijā ir uzkrātie ienākumi 6 129 miljonu euro apmērā. Būtiskākās uzkrāto ienākumu summas attiecas uz tradicionālajiem pašu resursiem (lauksaimniecības nodevām, cukura nodevām un muitas nodokļiem). To kopsumma 2007. gada 31. decembrī bija 2,7 miljardi euro. Citas lielākās summas bija 1,3 miljardi euro lauksaimniecības asignēto ieņēmumu par 2007. gada novembri un decembri, 1,5 miljardi euro cukura sektora pagaidu pārstrukturēšanās maksājumi, 350 miljoni euro saistībā ar neizpildītiem lēmumiem par ELGF atbilstības korekciju veikšanu un 82 miljoni euro saistībā ar 1994.–1999. gada zivsaimniecības struktūrfondu programmas izdevumu gaidāmo atgūšanu. Pārējās summas, kas atspoguļotas kā uzkrātie ienākumi, ir novēloti procentu ienākumi, uzkrātie banku procenti un uzkrātie procenti par priekšfinansējuma summām.

Šeit ietilpst arī nākamo periodu izdevumi 243 miljonu euro kopsummā, kuru galveno daļu veido gaidāmie maksājumi 49 miljonu euro apmērā par biroja telpu īri un 24 miljoni euro par biroju telpu pārbūvi, kā arī 57 miljoni euro, kas samaksāti par divpusējiem zivsaimniecības nolīgumiem ar trešām valstīm.

2.11. NAUDAS LĪDZEKĻI UN TO EKVIVALENTI

	<i>miljonos euro</i>	
	Atlikums 31.12.2007.	Atlikums 31.12.2006.
Naudas līdzekļi, uz ko neattiecas izmantošanas ierobežojumi:		
Konti valstu kasēs un centrālajās bankās	11 313	11 467
Norēķinu konti	956	933
Avansu konti	81	82
Pārvedumi (nauda ceļā)	2	3
Īstermiņa noguldījumi un citi naudas ekvivalenti	1 367	975
Kopā	13 719	13 460
Naudas līdzekļi, uz ko attiecas izmantošanas ierobežojumi	5 037	2 924
Kopā	18 756	16 384

2.11.1. Naudas līdzekļi, uz ko neattiecas izmantošanas ierobežojumi

Naudas līdzekļi, uz ko neattiecas izmantošanas ierobežojumi, ir visi līdzekļi, kas atrodas Komisijas kontos katrā dalībvalstī un EBTA valstī (valsts kasē vai centrālajā bankā), norēķinu kontos, avansa kontos, kā arī īstermiņa bankas noguldījumi un skaidras naudas līdzekļi sīkiem izdevumiem.

Samērā lielais atlikums valstu kasēs un centrālajās bankās skaidrojams ar to, ka pēc budžeta labojumu veikšanas gada beigās 5 889 miljoni euro bija jāatmaksā dalībvalstīm, kas tika izdarīts 2008. gada pirmajā darbadienā. Attiecīgās saistības atspoguļotas īstermiņa kreditoru parādos (skatīt arī **2.18.2.** paskaidrojumu).

2.11.2. Naudas līdzekļi, uz ko attiecas izmantošanas ierobežojumi

Naudas līdzekļi, uz ko attiecas izmantošanas ierobežojumi, ir summas, kas saņemtas saistībā ar Komisijas uzliktajiem naudas sodiem, kuru maksājums vēl var tikt apstrīdēts. Šīs summas atrodas īpašos noguldījuma kontos, kas netiek izmantoti citām darbībām.

Naudas plūsmas pārskata vajadzībām naudas līdzekļus un to ekvivalentus atspoguļo šādi:

	<i>miljonos euro</i>	
	Atlikums 31.12.2007.	Atlikums 31.12.2006.
Naudas līdzekļi un to ekvivalenti	18 756	16 384
Naudas līdzekļi un to ekvivalenti — Garantiju fonds (skatīt 2.3.3. paskaidrojumu)	249	440
Kopā	19 005	16 824

ILGTERMIŅA SAISTĪBAS

2.12. PABALSTI DARBINIEKIEM

miljonos euro

	Summa 31.12.2006.	Uzkrājumu pārmaiņas	Izlietotās summas	Summa 31.12.2007.
Darbinieku pensijas	29 204	1 844	(836)	30 212
Citas pensijas	225	267	(11)	481
Kopīgais veselības apdrošināšanas plāns	2 771	96	(80)	2 787
Kopā	32 200	2 207	(927)	33 480

2.12.1. *Darbinieku pensijas*

Eiropas Kopienų Civildienesta noteikumu jaunākajā versijā (spēkā kopš 2004. gada 1. maija) izklāstīti 2007. gada 31. decembrī spēkā esošie noteikumi par Eiropas Kopienų ierēdņu pensiju shēmu. Noteikumi par darbinieku pensijām ir tieši piemērojami visās dalībvalstīs. Kārtība attiecas uz dažādiem pensiju un pabalstu veidiem (vecuma, invaliditātes, apgādnieka zaudējuma gadījumā).

Saskaņā ar Civildienesta noteikumu 83. pantu pabalstu maksājumus, kas paredzēti šajā pensiju shēmā, veic no Kopienų budžeta. Uzkrājumi šiem izdevumiem netiek fondēti, bet dalībvalstīs kolektīvi garantē minēto pabalstu maksājumus atbilstīgi minēto izdevumu finansēšanai noteiktajam apmēram. Turklāt vienu trešdaļu no shēmas ilgtermiņa finansējuma veido ierēdņu obligātās iemaksas.

Eiropas Kopienų ierēdņu pensiju shēmas saistības tika novērtētas, pamatojoties uz personu kopskaitu 2007. gada 31. decembrī un minētajā datumā piemērojamām Civildienesta noteikumu normām. Minētais novērtējums ietvēra vecuma, invaliditātes un apgādnieka zaudējuma pabalstus (dažādi pensiju veidi, kā arī invaliditātes pabalsts). Novērtējumu veica saskaņā ar 19. SGS noteikto metodiku. Saskaņā ar šo grāmatveidības standartu darba devējam pastāvīgi jānosaka savas aktuārās saistības, ņemot vērā apsolītos pabalstus darbinieku dienesta laikā un paredzamos algas paaugstinājumus.

Aktuārvērtējuma metodi, ko piemēro minēto saistību aprēķināšanā, sauc par plānotās vienības kredītmēti. Vērtējumā izmantoti šādi vērtēšanas datumā pieejamie galvenie aktuārie pieņēmumi:

1. Nominālās diskonta likmes pamatā ir euro zonas valsts obligācijas 2007. gada decembrī ar termiņu, kas līdzīgs shēmas laikposmam (19 gadi), lai aprēķinātu nulles kupona obligācijas euro peļņas liknes rādītāju 2007. gada decembrī tādā pašā laikposmā — 4,7 %. Saskaņā ar 19. SGS inflācija ir gaidāmā inflācija shēmas darbības laikposmā: tā nosakāma perspektīvā un tās pamatā ir gaidāmās vērtības, par ko liecina Eiropas finanšu tirgos pieejamās indeksētās obligācijas. Gaidāmā ilgtermiņa inflācija bija 2,3 %, tāpēc pielietotā faktiskā diskonta likme bija 2,4 %.
2. Dzīves ilguma tabula ir tā pati tabula, ko lietoja saistību novērtēšanai kopš 2004. gada. ("EU-2004 Life table").
3. Vispārējais algu pieaugums (VAP), kas ir vispārējās pensijas pārvērtēšanas summa, noteikts, pamatojoties uz algu un pensiju pārvērtēšanas statistikas 12 gadu mainīgo vidējo rādītāju par laikposmu no 1996. gada līdz 2007. gadam, un tas bija 0,4 %. Amatam piesaistīto algas pieaugumu (AAP), kas pārsniedz VAP, koriģēja, ņemot vērā 2007. gadā notikušos paaugstinājumus amatā. Šajā tabulā AAP likme ir sīkāk atšifrēta pēc pakāpēm un kategorijām un pēc gaidāmā pensionēšanās gada no 2008. gada līdz 2052. gadam.
4. Ģimenes stāvokļa koeficienti attiecībā uz dienestā esošajiem ierēdņiem to pensionēšanās brīdī noteikti, pamatojoties uz statistiku par ierēdņu kopumu, t. i., 90 % vīriešiem un 60 % sievietēm; attiecībā uz bijušajiem ierēdņiem (pensionāriem un invalīdiem) tika ņemts vērā faktiskais ģimenes stāvoklis.
5. Paredzēts, ka aiziešana pensijā notiks, kad ierēdnis varēs pilnībā izmantot savas tiesības, ņemot vērā samazinājumu par priekšlaicīgu pensionēšanos un Barselonas iniciatīvu attiecībā uz vēlāku pensionēšanos — vēlākais 65 gadu vecumā.

Saistības attiecas uz šādu personu iepriekš noteiktajām tiesībām:

1. Visu Eiropas Kopienų ierēdņu pensiju shēmā iesaistīto iestāžu un aģentūru personāls, ar kuriem 2007. gada 31. decembrī pastāvēja darba tiesiskās attiecības.
2. Personāls, kuru stāvoklis ir nenoteikts, t. i., darbinieki, kas pagaidām vai uz visiem laikiem pametuši darbu iestādēs, bet kuru pensiju tiesības Eiropas Kopienų ierēdņu pensiju shēmā saglabājas (tikai darbinieki, kuri nostrādājuši vismaz 10 gadus).

3. Bijušie ierēdņi un citi darbinieki, kas saņem izdienas pensiju.
4. Bijušie ierēdņi un citi darbinieki, kas saņem invaliditātes pensiju.
5. Bijušie ierēdņi un citi darbinieki, kas saņem invaliditātes pabalstu.
6. Apgādnieka zaudējuma pensijas saņēmēji (atraitnes, atraitņi, bāreņi, apgādājamās personas).

Eiropas Kopienu ierēdņu pensiju shēmas dalībnieku kopskaitu 2007. gada 31. decembrī noteica, izmantojot Komisijas datubāzi. Šajā izpētē iegūtos rezultātus salīdzināja ar aprēķiniem, kuru pamatā ir iepriekšējā aktuārā vērtēšana 2006. gada 31. decembrī.

Būtiskākie secinājumi ir šādi:

- Bruto aktuārās saistības 2007. gada 31. decembrī novērtētas kā 34 567 miljonu euro apmērā.
- Faktiskā diskonta likme mainīta no 1,9 % 2006. gadā uz 2,4 % 2007. gadā. Ņemot vērā arī vispārējā algas pieauguma efektu (2006. gadā 0,5 %, bet 2007. gadā 0,4 %), 2007. gadā neto diskonta likme palielināta līdz 2,0 % salīdzinājumā ar 1,4 % 2006. gadā. Tas ir viens no kopējo saistību samazinājuma galvenajiem iemesliem.
- Apkalpošanas izmaksas 2007. gadā novērtētas 1 300 miljonu euro apmērā, bet procentu izmaksas — 1 313 miljonu euro apmērā.
- Aprēķinātā aktuārā peļņa attiecīgajā gadā bija 1 943 miljoni euro.
- Darbinieku pensijas shēmas dalībnieku skaits pieauga par 3 317 personām.
- Bruto pensiju un ģimenes pabalstu aprēķinu pamatā ir Civildienesta noteikumi.
- Saņēmēju maksājami nodokļi atskaitīti no bruto saistībām, lai iegūtu neto saistības, ko iekļauj bilancē attiecībā uz šiem nākamo periodu maksājumiem (jo, veicot pensiju maksājumus, nodoklis tiek ieturēts un kreditēts Kopienu ieņēmumos maksājuma veikšanas gadā).

2.1.2.2. *Citas pensijas*

Šeit ietilpst pensiju saistības attiecībā uz Komisijas, Eiropas Kopienu Tiesas (un Pirmās instances tiesas), Revīzijas palātas, Padomes ģenerālsēkretāru, Ombuda, Eiropas datu aizsardzības uzrauga un Eiropas Savienības Civildienesta tiesas esošajiem un bijušajiem darbiniekiem. Šajā pozīcijā pirmo reizi ietvertas arī saistības attiecībā uz konkrētu Eiropas Parlamenta locekļu pensijām.

2.1.2.3. *Kopīgā veselības apdrošināšanas shēma*

Novērtētas arī Komisijas saistības attiecībā uz Kopīgajā veselības apdrošināšanas shēmā veicamajām iemaksām par tās pensionētajiem darbiniekiem.

2.1.3. **ILGTERMIŅA UZKRĀJUMI**

	Summa 31.12.2006.	Papildu uzkrājumi	Stornētās neizmantotās summas	Izmantotās summas	Pārvietošana uz īstermiņa uzkrājumiem	Pašreizējās vērtības diskonts	Summa 31.12.2007.
Tiesas prāvas	75	226	(3)	(1)	0	0	297
Kodolobjekta nojaukšana	806	0	0	0	(42)	(20)	744
Finanšu uzkrājumi	105	0	(50)	0	(44)	3	14
Ārkārtas veterinārais fonds	0	21	0	0	0	0	21
Citi	3	1		(1)	0	0	3
Kopā	989	248	(53)	(2)	(86)	(17)	1 079

Tiesas prāvas

Šeit novērtētas summas, kas, iespējams, būs jāmaksā pēc 2008. gada saistībā ar vairākām notiekošām tiesas prāvām. Lielāko daļu (277 miljonus euro) nosaka 2007. gada 31. decembrī vēl nepabeigtās tiesas prāvas saistībā ar ELGF Garantiju daļas izdevumu koriģēšanu un citas tiesas prāvas, kas skar lauksaimniecības izdevumus.

Kodolobjekta nojaukšana

Neatkarīgu ekspertu konsorcijs 2002. gadā veica pētījumu, lai novērtētu KPC kodoliekārtu ekspluatācijas pārtraukšanas un atkritumu apsaimniekošanas programmas izmaksas. Finanšu pārskatos atspoguļojamo uzkrājumu pamatā ir minētā novērtētā summa 1 145 miljoni euro (t. sk. 76 miljoni euro novērtētās izmaksas, kas nepieciešamas "green field" variantam, proti, visu ēku pilnīgai nojaukšanai). Saskaņā ar Kapienu grāmatvedības noteikumiem minētos uzkrājumus indeksē atbilstoši inflācijai (2,5 %) un tad diskontē līdz to neto pašreizējai vērtībai (izmantojot euro nulles kupona mijmaiņas darījumu procentu likmju likni). Tādējādi 2007. gada 31. decembrī uzkrājumu summa bija 960 miljoni euro, no kuras atskaitītas līdzšinējās izmaksas 138 miljonu euro apmērā, iegūstot 822 miljonus euro, ko veido summas, ko paredzēts maksāt 2008. gadā (78 miljoni euro) un turpmāk (744 miljoni euro).

Nemot vērā minētās programmas paredzamo ilgumu (aptuveni 30 gadi), jāatzīst, ka pastāv zināma nenoteiktība attiecībā uz šo novērtējumu un galīgās izmaksas varētu atšķirties no pašreiz noteiktajām summām.

Finanšu uzkrājumi

1998. gada MVU garantiju mehānisma un 2001. gada MVU garantiju mehānisma ietvaros Eiropas Investīciju fonds (EIF) var Komisijas uzdevumā savā vārdā izsniegt garantijas, kuru risku uzņemas Komisija. Tomēr ar izmantotām un neizmantotām garantijām saistītais finanšu risks ir ierobežots. Balances datumā abu mehānismu finanšu uzkrājumi atbilst maksājumu saistībām attiecībā uz finanšu starpniekiem, atskaitot līdz bilances datumam veiktos neto maksājuma pieprasījumus. Ilgtermiņa finanšu uzkrājumus diskontē līdz to neto pašreizējai vērtībai (izmantojot euro nulles kupona mijmaiņas darījuma procentu likmju likni).

Ārkārtas veterinārā fonda uzkrājumi

Šie uzkrājumi attiecas uz novērtējumu par Kapienu ieguldījumiem dažādās dalībvalstīs no Ārkārtas veterinārā fonda saistībā ar konkrētu dzīvnieku slimību uzliesmojumiem par kopējo summu 42 miljoni euro (2006. gadā — 35 miljoni euro). 2008. gadā paredzamo norēķinu summa ir 21 miljons euro, un vēlāk — 21 miljons euro. Summa 9 miljoni euro, par kuru jau ir maksājuma vienošanās, atspoguļota kā dalībvalstīm maksājams parāds.

2.14. ILGTERMIŅA FINANŠU SAISTĪBAS

2.14.1. Aizņēmumi

miljonos euro						
Nosaukums	Atlikums 31.12.2006.	Jaunie aizņēmumi	Atmaksa	Valūtas kursa starpības	Uzskaites vērtības pārmaiņas	Atlikums 31.12.2007.
MFA	969	0	(177)	0	0	792
EURATOM	442	39	(1)	0	2	482
Likvidējamā EOTK	463	0	(2)	(37)	0	424
Kopā	1 874	39	(180)	(37)	2	1 698

Sadalījums starp ilgtermiņa un īstermiņa aizņēmumiem

miljonos euro			
Aizņēmumi	Termiņš < 1 gads	Termiņš > 1 gads	Kopā 31.12.2007.
MFA	60	732	792
EURATOM	0	482	482
Likvidējamā EOTK	71	353	424
Kopā	131	1 567	1 698

Šajā pozīcijā ietilpst Eiropas Kapienu aizņēmumi, kuru termiņš pārsniedz vienu gadu (jāatzīmē, ka visas summas ir Garantiju fonda rīcībā esošās neto summas). Aizņēmumi ietver parādus, ko pamato attiecīgas apliecības, par summu (pēc izslēgšanas) 1 344 miljoni euro (2006. gadā — 1 502 miljoni euro). Uzskaites vērtības pārmaiņas ir uzkrāto procentu pārmaiņas, pie kurām pieskaitīta (likvidējamās EOTK aizņēmumu gadījumā) būtisko sākotnējo darījuma izmaksu attiecīgā gada amortizācija, aprēķinot atbilstoši efektīvās procentu likmes metodei. Efektīvās procentu likmes (norādītas kā procentu likmju diapazons) ir šādas.

Aizņēmumi	31.12.2007.	31.12.2006.
Finanšu palīdzība makroekonomikas līmenī (MFA)	3,816 % — 4,822 %	3,222 % — 4,54 %
Euratom	4,366 % — 5,6775 %	3,292 % — 5,6775 %
Likvidējamā EOTK	4,375 % — 11,875 % ⁽¹⁾	3,0 % — 11,875 % ⁽¹⁾

(1) Lielākā robežvērtība attiecas uz nemainīgas līkmes aizņēmumu, kas segts, veicot procentu likmju mijmaiņas darījumu (skatīt 2.3.4.2. paskaidrojumu)

2.14.2. Tirdzniecības nolūkā turētas saistības

<i>miljonos euro</i>		
Likvidējamās EOTK mijmaiņas darījumi	Atlikums 31.12.2007.	Atlikums 31.12.2006.
Ilgtermiņa	7	8
Īstermiņa	4	0
Kopā	11	8

Sīkāku informāciju par tirdzniecības nolūkā turētiem aktīviem skatīt 2.3.4.2. paskaidrojumā.

2.15. CITAS ILGTERMIŅA SAISTĪBAS

<i>miljonos euro</i>		
	Atlikums 31.12.2007.	Atlikums 31.12.2006.
Finanšu nomas parādi	1 519	1 534
Ēkas ar apmaksu pa daļām	427	425
Citas	43	61
Kopā	1 989	2 020

Šajā pozīcijā galvenokārt ietilpst nomas saistības, kuru parāds ilgāks par vienu gadu (skatīt 2.2. paskaidrojumu), un summas, kas saistītas ar konkrētām Komisijas nopirktām ēkām, kuru pirkuma cenu sedz, veicot vairākus maksājumus. Tas nav nomas līgums, jo īpašumtiesības tika nekavējoties nodotas Komisijai.

ĪSTERMIŅA SAISTĪBAS

2.16. ĪSTERMIŅA UZKRĀJUMI

<i>miljonos euro</i>							
	Summa 31.12.2006.	Papildu uzkrājumi	Stornētās neizmantotās summas	Izmantotās summas	Pārvietojumi uz/no citām pozīcijām	Pašreizējās vērtības diskonts	Summa 31.12.2007.
Tiesas prāvas	72	19	(16)	(47)	0	0	28
Kodolobjekta nojaukšana	64	0	0	(30)	42	2	78
Ārkārtas veterinārais fonds	35	1	(8)	(7)	0	0	21
Finanšu uzkrājumi	173	57	(2)	(41)	44	2	233
Citi	35	0	(4)	0	(22)	0	9
Kopā	379	77	(30)	(125)	64	4	369

Šajā pozīcijā ietverta uzkrājumu daļa maksājumiem, kuru termiņš ir mazāks par vienu gadu.

2.17. ĪSTERMIŅA FINANŠU SAISTĪBAS

Šajā pozīcijā ietverti aizņēmumi 131 miliona euro apmērā, kuru termiņš ir 12 mēnešu laikā pēc bilances datuma (2.14.1. paskaidrojums), un 4 miljoni euro, kas saistīti ar tirdzniecības nolūkā turētām saistībām (2.14.2. paskaidrojums).

2.18. KREDITORU PARĀDI

	<i>miljonos euro</i>	
	Atlikums 31.12.2007.	Atlikums 31.12.2006.
Ilgtermiņa saistību īstermiņa daļa	65	60
Īstermiņa kreditoru parādi	13 939	24 723
Dažādi kreditoru parādi	189	220
Uzkrātie izdevumi un nākamo periodu ienākumi	81 187	69 077
Kopā	95 380	94 080

2.18.1. Ilgtermiņa saistību īstermiņa daļa

	<i>miljonos euro</i>	
	Atlikums 31.12.2007.	Atlikums 31.12.2006.
Finanšu nomas saistības	32	28
Citas	33	32
Kopā	65	60

2.18.2. Īstermiņa kreditoru parādi

	<i>miljonos euro</i>	
Veids	Atlikums 31.12.2007.	Atlikums 31.12.2006.
Dalībvalstis	12 328	22 943
Piegādātāji un citi	2 244	2 888
Parādi, kuriem jāveic atbilstības pārbaude	(633)	(1 108)
Kopā	13 939	24 723

Īstermiņa kreditoru parādi galvenokārt ietver izmaksu pārskatus, ko Komisija saņēmusi dotāciju pasākumu ietvaros. Tos kredītē par pieprasīto summu, saņemot pieprasījumu. Ja partneris ir dalībvalsts, tos klasificē kā dalībvalsts kreditoru parādus. Rēķiniem un kredīta avizo, ko saņem iepirkuma pasākumu ietvaros, piemēro to pašu kārtību.

Attiecīgie izmaksu pieprasījumi ņemti vērā gada noslēguma periodizācijas procedūrās (skatīt **2.18.3.** paskaidrojumu). Pēc periodizācijas ierakstiem pārskata periodu nodalīšanai novērtētās attiecināmās summas tāpēc reģistrētas kā uzkrātie izdevumi, bet neattiecināmās summas paliek atklātas kontos "parādi, kuriem jāveic atbilstības pārbaude". Lai aktīvus un saistības nenovērtētu par augstu, ir izņemts atspoguļot maksājamo neto summu īstermiņa saistībās.

Ievērojamo samazinājumu šajā pozīcijā galvenokārt nosaka summu pārceļšana no īstermiņa kreditoru parādu pozīcijas uz uzkrātajiem izdevumiem. To darīja, jo grāmatvedības sistēmu gada beigās slēdza agrāk, tāpēc salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu kā kreditoru parādi atspoguļotas mazākas summas. Tas nozīmēja arī uzkrāto izdevumu pieaugumu salīdzinājumā ar 2006. gadu, jo summas, ko agrāk reģistrēja kā kreditoru parādus, nācās reģistrēt kā uzkrātos izdevumus.

Dalībvalstis

Lielākās summas šajā pozīcijā saistītas ar nesamaksātiem struktūrfondu izmaksu pieprasījumiem (6 287 miljoni euro) un parādu 5 889 miljonu euro apmērā dalībvalstīm saskaņā ar 2007. gada beigās veikto budžeta labojumu (2006. gadā — 7 415 miljoni euro).

Piegādātāji un citi

Tāpat kā summas par dotāciju pasākumiem, šajā pozīcijā ietvertas arī maksājamās iepirkuma pasākumu summas. Šajā pozīcijā ietvertas arī summas, kas maksājamas vairākām publiskām iestādēm (universitātēm, institūtiem, tirdzniecības palātām, Apvienoto Nāciju Organizācijai, EIB u. c.) un nekonsolidētām iestādēm, tostarp EAF.

Parādi, kuriem jāveic atbilstības pārbaude

Kreditoru parādu summa samazināta par 633 miljoniem euro, kas ir saņemto, bet vēl nepārbaudīto atmaksas pieprasījumu daļa, kas uzskatīta par neattiecināmu. Lielākās summas attiecas uz Reģionālās politikas ģenerāldirektorātu (229 miljoni euro), Nodarbinātības, sociālo lietu un iespēju vienlīdzības ģenerāldirektorātu (194 miljoni euro), Lauksaimniecības un lauku attīstības ģenerāldirektorātu (109 miljoni euro), Vides ģenerāldirektorātu (20 miljoni euro) un Zivsaimniecības ģenerāldirektorātu (21 miljoni euro).

Atlikums par summu 18 miljoni euro paliek atklāts kā "pārbaudāmie rēķini" un galvenokārt attiecas uz iepirkuma pasākumiem. Tie ir saņemtie rēķini un atmaksas pieprasījumi, kuru rēķini vēl jāpārbauda salīdzinājumā ar saņemtām precēm un pakalpojumiem un priekšfinansējuma pieprasījumiem.

2.18.3. Uzkrātie izdevumi un nākamo periodu ienākumi

	<i>miljonos euro</i>	
	Atlikums 31.12.2007.	Atlikums 31.12.2006.
Uzkrātie izdevumi	80 937	68 937
Nākamo periodu ienākumi	47	26
Citi	203	114
Kopā	81 187	69 077

Lielākās uzkrāto izdevumu summas veido uzkrātie izdevumi saistībā ar ELGF izdevumiem. Šīs summas 2007. gada 31. decembrī sasniedza 45,5 miljardus euro salīdzinājumā ar 45,2 miljardiem euro iepriekšējā gadā. Galvenās summas bija: sedzamās izmaksas laikā no 2007. gada 16. oktobra līdz 31. decembrim (28,6 miljardi euro; 2006. gadā — 26,6 miljardi euro), ko dalībvalstis deklarējušas un samaksājušas 2008. gada janvārī un februārī, izmaksas tiešā atbalsta segšanai 13,8 mljrd. euro apmērā (2006. gadā — 16,7 miljardi euro), ko veido 2007. gadā radušies prasījumi ar finanšu sekām 2008. gadā, un 3,1 miljards euro saistībā ar cukura sektora pagaidu pārstrukturēšanu.

Vēl viens būtisks elements bija uzkrātie izdevumi saistībā ar struktūrfondiem (to veido darbuzņēmēju vai maksājumu iestāžu attiecināmie izdevumi, kas radušies līdz 2007. gada 31. decembrim, par kuriem Komisijai vēl nav nosūtīti maksājuma pieprasījumi). Lielākās summas bija: 6,7 miljardi euro saistībā ar ELLAF, 16,9 miljardi euro, kas paredzēti 2000.–2006. gada ERAF pasākumiem, ISPA, inovatīvajiem pasākumiem (2006. gadā — 12,2 miljardi euro), 7,8 miljardi euro ESF pasākumiem (2006. gadā — 5,6 miljardi euro). Atlikusī uzkrāto izdevumu summa 3,9 miljardu euro apmērā sedz citus politikas pasākumus, no kuriem būtiskākie skar pētījumu jomu, kuras uzkrātie izdevumi ir aptuveni 1,2 miljardi euro.

Kā minēts **2.18.2.** paskaidrojumā, šo summu pieaugumu salīdzinājumā ar 2006. gadu nosaka agrāka grāmatvedības sistēmas slēgšana gada beigās.

NETO AKTĪVI

2.19. REZERVES

	<i>miljonos euro</i>	
	Atlikums 31.12.2007.	Atlikums 31.12.2006.
Patiesās vērtības rezerve	7	4
Pārējās rezerves		
Garantiju fonds	1 118	1 253
Pārvērtēšanas rezerve	57	57
Aizņēmumu un aizdevumu darbības	1 525	1 459
Citas rezerves	99	82
Kopā	2 799	2 851
Kopā	2 806	2 855

2.19.1. Patiesās vērtības rezerve

Saskaņā ar grāmatvedības noteikumiem pārdošanai pieejamo aktīvu patiesās vērtības korekcijas uzskaita, izmantojot patiesās vērtības rezervi.

2.19.2. **Pārējās rezerves****Garantiju fonds**

Skatīt arī 2.3.3. paskaidrojumu par Garantiju fonda darbību. Šī rezerve atspoguļo plānoto summu 9 % apmērā no fonda izsniegtajām garantijām, kas ir jātur kā aktīvi. Kā minēts iepriekš, fonda aktīvu pārpalikumu virs šīs 9 % plānotās summas atmaksā budžetā.

Pārvērtēšanas rezerve

Pārvērtēšanas rezerve ietver pamatlīdzekļu pārvērtēšanas summas. Gada beigu atlikums 57 miljonu euro apmērā attiecas uz Komisijas zemes un ēku pārvērtēšanu, ko veica jau pirms pārejas uz jaunajiem grāmatvedības noteikumiem.

Aizņēmumu un aizdevumu darbības rezerve

Šīs summas ietver rezerves saistībā ar Kopienų aizņēmumu un aizdevumu darbībām. Lielākā summa galvenokārt saistīta ar likvidējamās EOTK rezervēm, no kurām lielākā ir rezerve Oglu un tērauda pētījumu fonda aktīviem. Šo rezervi izveidoja saistībā ar EOTK darbības beigšanu, un 2007. gada 31. decembrī tās kopsumma bija 1 169 miljoni euro.

2.20. NO DALĪBVALSTĪM PIEPRASĀMĀS SUMMAS

	<i>miljonos euro</i>
	Summa
No dalībvalstīm pieprasāmās summas 2006. gada 31. decembrī	67 073
2006. gada budžeta pārpalikuma atdošana dalībvalstīm	1 848
Garantiju fonda rezervju pārmaiņas	(135)
Pārējo rezervju pārmaiņas	79
Likvidējamā EOTK: 2006. gada rezultāta sadalījums	23
Gada saimnieciskais rezultāts (pārpalikums)	(7 462)
Kopā no dalībvalstīm pieprasāmās summas 2007. gada 31. decembrī	61 426

Šī summa atspoguļo izdevumu daļu, kas Kopienām jau radušies līdz 2007. gada 31. decembrim un kas jāsedz no turpmāko gadu budžetiem. Daudzus izdevumus saskaņā ar uzkrāšanas principu grāmatvedībā atzīst N gadā, lai gan faktiski tos, iespējams, apmaksās N+1 gadā, izmantojot N+1 gada budžetu. Ja šīs saistības iekļauj pārskatos un attiecīgās summas finansē no turpmāko gadu budžetiem, gada beigās saistības ievērojami pārsniedz aktīvus. Būtiskākās summas attiecas uz ELGF pasākumiem. Dalībvalstīm maksājamas summas periodā no 2007. gada 16. oktobra līdz 31. decembrim sasniedza 28,6 miljardus euro. Lielāko daļu pieprasāmo summu dalībvalstis faktiski apmaksā īsākā laikposmā nekā 12 mēneši pēc attiecīgā finanšu gada beigām nākamā gada budžeta ietvaros.

Pamatā tikai Kopienų darbinieku pabalstu saistības pret to darbiniekiem apmaksā ilgākā periodā. Jāatzīmē, ka pensiju maksājumu finansējumu gada budžetos garantē dalībvalstis. Informācijai skatīt aplēsi par paredzamo darbinieku pabalstu maksājumu sadalījumu:

	<i>miljonos euro</i>
	Summa
Īstermiņa — 2008. gadā maksājamas summas	981
Ilgtermiņa — pēc 2008. gada maksājamas summas	32 499
Kopā darbinieku pabalstu saistības 2007. gada 31. decembrī	33 480

Jāpiebilst arī, ka iepriekš minētais neietekmē budžeta izpildi — budžeta ieņēmumiem vienmēr ir jāsakrīt ar budžeta izdevumiem vai tie jāpārsniedz, un ieņēmumu pārpalikums tiek atdots atpakaļ dalībvalstīm.

3. EKONOMISKĀ REZULTĀTA PĀRSKATA PASKAIDROJUMI

3.1. PAŠU RESURSI UN IEŅĒMUMI NO IEMAKSĀM

<i>miljonos euro</i>				
	Piezīme	2007. gads	2006. gads	
Pašu resursu ieņēmumi:	3.1.1			
NKI resursi		73 922	70 134	
PVN resursi		19 442	17 207	
Tradicionālie pašu resursi:				
Lauksaimniecības nodevas		1 429	1 300	
Muitas nodokļi		15 288	13 764	
Cukura nodevas		(36)	183	
Tradicionālie pašu resursi kopā		16 681	15 247	
Budžeta korekcijas		3.1.2	1 892	2 395
Trešo valstu iemaksas (ieskaitot EBTA valstis)			147	135
Kopā		112 084	105 118	

Pašu resursu ieņēmumi ir galvenais Eiropas Kopienų darbības ieņēmumu elements. Lielāko daļu izdevumu finansē no pašu resursiem, pārējie ieņēmumi ir tikai neliela kopējā finansējuma daļa.

3.1.1. *Pašu resursu ieņēmumi*

Pastāv trīs veidu pašu resursi: tradicionālie pašu resursi, PVN resursi un NKI resursi. Savukārt tradicionālie pašu resursi ietver lauksaimniecības nodevas, cukura nodevas un muitas nodokļus. Arī korekcijas mehānisms attiecībā uz budžeta nelīdzsvarotību (Apvienotās Karalistes atlaide) ir pašu resursu sistēmas daļa. Dalībvalstis patur 25 % no tradicionālajiem pašu resursiem kā iekasēšanas izmaksas, un iepriekš minētās summas ir uzrādītas bez šīm izmaksām.

PVN pašu resursi rodas, visām valstīm piemērojot vienotu likmi — saskaņoto PVN aprēķina bāzi, kas nepārsniedz 50 % no NKI visām dalībvalstīm. NKI resursi ir mainīgi resursi, kas paredzēti to ieņēmumu nodrošināšanai jebkurā konkrētā gadā, kas nepieciešami, lai segtu izdevumus, kuri pārsniedz iekasēto summu no tradicionālajiem pašu resursiem, PVN resursiem un dažādiem ieņēmumiem. Ieņēmumus gūst, piemērojot vienotu likmi dalībvalstu kopējam NKI.

Šo ieņēmumu palielinājums tiešā veidā var tikt saistīts ar 2007. gada budžeta ieņēmumu palielinājumu salīdzinājumā ar 2006. gadu (palielinājums par 6 miljardiem euro). Konkrētāk, importa palielinājums vērtības ziņā attiecībā uz muitas nodokļiem, vidējā tarifa pieaugums un Bulgārijas un Rumānijas pievienošanās radīja ieņēmumu palielinājumu. PVN ieņēmumi palielinājās pēc PVN bāzes palielināšanas, kas kompensēta ar nelielu vienotās likmes samazinājumu. Tā kā NKI resursi ietver atlikušo ieņēmumu prasības, tie arī palielinājās atbilstoši budžeta izdevumu palielinājumam.

3.1.2. *Budžeta korekcijas*

Budžeta korekcijas ietver budžeta pārpalikumu no 2006. gada (1848 miljoni euro), kas dalībvalstīm tiek atmaksāts netieši, samazinot pašu resursu summas, kas tām ir jāpārskaita Kopienai nākamajā gadā, tādējādi tās veido 2007. gada ieņēmumus. Saskaņā ar Padomes Lēmumu 2000/597/EK, Euratom par Eiropas Kopienų pašu resursu sistēmu attiecībā uz Apvienoto Karalisti piemēro budžeta nelīdzsvarotību korekciju. Tā kā šo summu finansē citas dalībvalstis, tad nevajadzētu veidoties neto ietekmei uz budžetu vai saimniecisko rezultātu. Tomēr šajā pozīcijā tika reģistrēta negatīva summa 57 miljonu euro apmērā, kas ir budžeta vajadzībām izmantoto EUR kursa likmju atšķirība (skatīt Regulas (EK, Euratom) Nr. 1150/2000 10. panta 3. punktu) un likmju atšķirība, kas bija spēkā to maksājumu veikšanas brīdī, ko veica dalībvalstis, kuras nav EMS.

3.2. CITI DARBĪBAS IEŅĒMUMI

<i>miljonos euro</i>			
	Piezīme	2007. gads	2006. gads
Naudas sodi	3.2.1	3 339	2 217
Lauksaimniecības nodevas	3.2.2	2 634	1 695
Izdevumu atgūšana:	3.2.3		
Tieša centralizēta vadība		93	50
Netieša centralizēta vadība		10	(22)
Decentralizēta vadība		133	8
Dalīta vadība		577	1 244
Kopēja vadība		1	16
Kopā		814	1 296
Ieņēmumi no administratīvās darbības:	3.2.4		
Darbinieki		908	856
Ar īpašumu, ierīcēm un iekārtām saistītie ieņēmumi		26	23
Citi administratīvie ieņēmumi		181	103
Kopā		1 115	982
Dažādi darbības ieņēmumi:	3.2.5		
Korekcijas/uzkrājumi		23	43
Peļņa no valūtas kursa svārstībām		276	111
Citi		879	2 024
Kopā		1 178	2 178
Kopā		9 080	8 368

3.2.1. *Naudas sodi*

Šie ieņēmumi attiecas uz naudas sodiem, kuras uzlikusi Komisija par konkurences noteikumu pārkāpumiem. Debitoru parādos un saistītus ieņēmumus atzīst, kad ir pieņemts Komisijas lēmums par naudas soda uzlikšanu un adresātam par to oficiāli paziņots. Iepriekš minētajos naudas sodos nav iekļauts 899 miljonu euro naudas sods, par kuru Eiropas Komisija 2008. gada februārī paziņoja uzņēmumam, kas ražo programmatūru, un kas uzlikts par ilglaicīgām konkurenci kroplojošām darbībām. Šis uzņēmums, kuram pirms tam 2006. gadā bija uzlikts 280 miljonu euro naudas sods un 497 miljonu euro naudas sods 2004. gada martā, ir pārsūdzējis lēmumu par šo soda naudu.

3.2.2. *Lauksaimniecības nodevas*

Šīs summas attiecas uz piena nodevām 232 miljonu euro apmērā (2006. gadā 436 miljoni euro) un cukura nodevām 2402 miljonu euro apmērā (2006. gadā 1259 miljoni euro). Piena nodevas faktiski ir tirgus organizācijas rīks, kura mērķis ir sodīt piena ražotājus, kur pārsniedz references daudzumu. Tā kā tās nav saistītas ar Komisijas iepriekšējiem maksājumiem, praktiski tās tiek uzskatītas par ieņēmumiem īpašam mērķim. Cukura nodevas attiecas uz cukura pārstrukturēšanas fondu, ar kura palīdzību cukura nozares reformas rezultātā ir samazinātas iekšējās cukura cenas, lai mazinātu starpību starp ES cenām un starptautiskajām cenām. Lai mudinātu mazāk konkurētspējīgos cukura ražotājus atstāt tirgu, tika izveidots pašfinansējošs pārstrukturēšanas fonds, ko finansē ar ieņēmumiem no cukura ražotājiem uzliktā pagaidu nodokļa, kas tiek uzskatīts par piešķirtajiem ieņēmumiem. Šī sistēma turpināsies četrus gadus. Tā ir uzskatāma par ieņēmumiem īpašam mērķim.

3.2.3. *Izdevumu atgūšana*

Šī pozīcija atspoguļo Komisijas grāmatvedības sistēmā reģistrētos un izdotos iekasēšanas rīkojumus par atgūstamajām summām attiecībā uz iepriekš no vispārējā budžeta izmaksātām summām, pamatojoties uz pārbaudēm, pabeigtām revīzijām vai atbilstības analīzi kopā ar dalībvalstu izdotajiem iekasēšanas rīkojumiem ELVGF nodaļas līdzekļu saņēmējiem. Tā ietver arī uzkrāto ienākumu novērtējumu izmaiņas no iepriekšējā gada beigām līdz šim brīdim. Tomēr šajā pozīcijā EK izdevumu atgūšana nav norādīta pilnībā, jo īpaši par tādām būtiskām izdevumu jomām kā strukturālās darbības, attiecībā uz kurām darbojas īpaši mehānismi, kas nodrošina neattaisnotu summu atlīdzināšanu, no kuriem lielākā daļa neietver iekasēšanas rīkojumu izdošanu. Kā ieņēmumi nav ietverta arī priekšfinansētu summu atgūšana saskaņā ar ES grāmatvedības noteikumiem. Turpmākai informācijai par nepamatotu maksājumu atgūšanu skat. E. iedaļas 6. paskaidrojumu.

Izdevumu atgūšana — dalīta vadība

Šīs apakšpozīcijas kopsummu 577 miljonu euro apmērā veido 500 miljoni euro saistībā ar Eiropas Lauksaimniecības virzības un Garantiju fondu (ELVGF) un 77 miljoni euro saistībā ar strukturālām darbībām.

a) Lauksaimniecība, ELVGF

Saistībā ar lauksaimniecību summas, kas šajā pozīcijā ir uzskaitītas kā attiecīgā gada ieņēmumi, ir 500 miljoni euro, un veidojas šādi:

- atbilstības korekcijas, par kurām izlemts attiecīgā gada laikā, 532 miljoni euro mīnus uzkrāto ienākumu samazinājums 172 miljonu euro apmērā gada beigās;
- atmaksājumi 247 miljonu euro apmērā saistībā ar pārkāpumiem un krāpšanu, ko dalībvalstis deklarējušas un atmaksājušas 2007. gadā;
- samazinājums par dalībvalstu deklarētajām, bet nesamaksātām summām saistībā ar pārkāpumiem un krāpšanu, kuras plānots atgūt gada beigās; 107 miljoni euro (902 miljoni euro 2007. gada beigās salīdzinājumā ar 1009 miljoniem euro 2006. gada beigās) — skat. arī E. iedaļas 2.10.2.2. paskaidrojumu.

ELVGF Garantiju nodaļas izdevumu summa 2007. gada 31. decembrī, kura tiks labota pēc revīzijām, kas šobrīd vēl nav pabeigtas, ir 1,5 miljardi euro. Šo summu uzrāda kā iespējamu aktīvu ārpusbilancē (skatīt E. iedaļas 5.4.1. paskaidrojumu).

b) Strukturālās darbības

Izdevumu atgūšana pozīcijā Strukturālās darbības bija 77 miljoni euro. Salīdzinājumā ar šo gadu attiecīgā summa 2006. gadā bija par 483 miljoniem euro lielāka, kas principā ir saistīts ar Komisijas lēmumu samazināt ELVGF atbalstu vienai dalībvalstij, saistībā ar kuru 418 miljoni euro tika uzskaitīti kā ienākumi 2006. gadā.

Šī apakšpozīcija ietver Komisijas izdotus iekasēšanas rīkojumus, lai atgūtu iepriekšējos gados izdarītus nepamatotus izdevumus 113 miljonu euro apmērā, iekasēšanas rīkojums par 6 miljoniem euro attiecībā uz Solidaritātes fondu un uzkrāto ienākumu izmaiņas gada beigās (42) miljonu euro apmērā. Iekasēšanas rīkojumi tiek izdoti tikai šādos gadījumos:

- Komisija pieņem oficiālus finanšu korekcijas lēmumus pēc tam, kad dalībvalstu pieprasītajās summās ir konstatēti neatbilstīgi izdevumi,
- programmas noslēguma korekcijas rezultātā ir ES ieguldījuma samazinājums, jo dalībvalsts nav deklarējusi attiecināmos izdevumus pietiekamā apjomā, lai pamatotu kopējo priekšfinansējumu un veiktos starposma maksājumus; šādas operācijas var notikt bez oficiāla Komisijas lēmuma, ja dalībvalsts tam piekrit,
- iekasēto summu atmaksājumi pēc slēgšanas, ja tā notiek pēc tiesvedības pabeigšanas, kas slēgšanas brīdī vēl nebija pabeigta.

Iekasēšanas rīkojumus, kas izdoti 2007. gadā izdevumu atgūšanai par kopējo summu 119 miljonu euro apmērā, var sadalīti šādi: 6 miljoni euro Solidaritātes fondam, 6 miljoni euro 2006. gadā nolemtajām finanšu korekcijām, 18 miljoni euro 2007. gadā nolemtajām finanšu korekcijām un 89 miljoni euro iekasēšanas rīkojumiem, kas neklasificējas kā finanšu korekcijas. Citi iekasēšanas rīkojumi, kas izdoti saistībā ar strukturālām darbībām, attiecas uz priekšfinansējuma (35 miljoni euro) atgūšanu, no kuriem 20 miljoni euro attiecas uz 2007. gadā nolemtajām finanšu korekcijām. Šīs summas nav norādītas kā ieņēmumi, bet ieskaitītas bilancē priekšfinansējuma pozīcijā.

Ar iespējamām finanšu korekcijām saistītā summa 2,9 miljardu euro apmērā, kas tiek atgūta no dalībvalstīm, ir uzrādīta kā iespējams aktīvs (skatīt E. iedaļas 5.4.1. paskaidrojumu).

Izdevumu atgūšana — citi vadības veidi

Šī apakšpozīcija ietver Komisijas izdotus iekasēšanas rīkojumus, lai atgūtu iepriekšējos gados izdarītus nepamatotus maksājumus 194 miljonu euro apmērā, un uzkrāto ienākumu izmaiņas gada beigās (52 miljoni euro). Citi atgūstamie līdzekļi, kas ietverti citu vadības veidu pozīcijā, attiecas uz priekšfinansējuma atgūšanu (162 miljoni euro). Šīs summas nav uzrādītas kā ieņēmumi, bet ieskaitītas bilances priekšfinansējumu pozīcijā.

3.2.4. Ieņēmumi no administratīvās darbības

Ieņēmumi tiek veidoti no atskaitījumiem no darbinieku algām, un šos ieņēmumus pamatā veido divas summas — pensijas iemaksas un ienākuma nodokļi.

3.2.5. Dažādi darbības ieņēmumi

Summa 296 miljonu euro apmērā (2006. gadā 358 miljoni euro) ir saistīta ar summām, kas ir saņemtas no kandidātvalstīm. Viens no galvenajiem iemesliem dažādu darbības ieņēmumu samazinājumam salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir tas, ka iepriekšējā gadā tika iekļauti ieņēmumi 397 miljonu euro apmērā saistībā ar samazinājumu attiecībā uz ELVGF debitoru parādu vērtības samazinājumu. Papildus tam iepriekšējā gadā tika iekļauta arī īpaša summa 778 miljonu euro apmērā saistībā ar bilancē pirmoreiz ietvertām priekšfinansējuma summām, kuras pretējais ieraksts ir uzrādīts šajā pozīcijā un kur lielākā summa 652 miljonu euro apmērā ir izmaksātā summa saistībā ar Šengenas programmu. Attiecīgais skaitlis 2007. gadā ir 33 miljoni euro.

Peļņa no valūtas kursa svārstībām, izņemot finanšu darbības, kas ir aprakstītas 3.5. paskaidrojumā, arī ir ietverta šajā pozīcijā. Tā rodas ikdienas darbību rezultātā un no attiecīgiem darījumiem, kas ir veikti citās valūtās nekā euro, kā arī no pārvērtēšanas gada beigās, kas ir vajadzīga, lai sagatavotu pārskatus. Tā ir gan īstenota, gan neīstenota peļņa.

3.3. ADMINISTRATĪVIE IZDEVUMI

	<i>miljonos euro</i>	
	2007. gads	2006. gads
Personāla izdevumi	4 289	3 998
Nemateriālie un ar IAL saistītie izdevumi	343	348
Citi administratīvie izdevumi	2 488	2 273
Kopā	7 120	6 619

Šie ir administratīvie izdevumi, kas rodas Kopienų darbību rezultātā, un tie ietver personāla izmaksas un ar nemateriāliem aktīviem un īpašumu, ierīcēm un iekārtām saistītas izmaksas (piemēram, amortizācijas, uzturēšanas izmaksas u. c.).

3.4. DARBĪBAS IZDEVUMI

	<i>miljonos euro</i>		
	Piezīme	2007. gads	2006. gads
Sākotnējie darbības izdevumi:	3.4.1		
Tieša centralizēta vadība		9 504	12 273
Netieša centralizēta vadība		1 185	677
Decentralizēta vadība		1 978	1 809
Dalīta vadība		89 778	90 828
Kopēja vadība		949	34
Kopā		103 394	105 621
Citi darbības izdevumi:	3.4.2		
Korekcijas/uzkrājumi		260	116
Zaudējumi no valūtas kursa svārstībām		399	126
Citi		629	940
Kopā	1 288	1 182	
Kopā		104 682	106 803

3.4.1. Sākotnējie darbības izdevumi

Eiropas Kopienų darbības izdevumos ir ietvertas finanšu plāna dažādās pozīcijas, un tiem ir dažādas formas atkarībā no tā, kā izmaksā naudu un kā to pārvalda. Lielākā daļa izdevumu — 87 % — ir ietverti pozīcijā “dalītā vadība”, kas saistīta ar uzdevumu deleģēšanu dalībvalstīm, aptverot tādas jomas kā ELVGF izdevumi un strukturālās darbības.

Darbības izdevumu samazināšanās lielā mērā var būt saistīta ar faktu, ka kopš 2006. gada daži finansētie projekti bija to izbeigšanas stadijā, turpretī citi bija mazāk pārvirzījušies uz priekšu, nekā paredzēts 2006. gadā. Attiecībā uz dalīto vadību 4,5 miljardu euro samazinājums strukturālām darbībām — galvenokārt ERAF — lielākoties saistīts ar iepriekšminētiem iemesliem. Šis samazinājums daļēji tiek kompensēts ar lauksaimniecības izdevumu palielinājumu par 3,3 miljardiem euro saistībā ar jauna lauku attīstības fonda ELFLA ieviešanu.

Tiešās centralizētās vadības izdevumu samazinājums par 2,7 miljardiem euro daļēji tiek kompensēts ar kopējas vadības izdevumu palielinājumu par 0,9 miljardiem euro, kuru iemesls ir šo projektu labāka klasifikācija. Atlikušo samazinājumu var izskaidrot arī ar iepriekšminētajiem iemesliem, t. i., dažu projektu izbeigšana un dažu projektu lēnāka attīstība, nekā paredzēts 2006. gadā.

3.4.2. Citi darbības izdevumi

Zaudējumi no valūtas kursa svārstībām, izņemot no finanšu darbības, kas aprakstītas 3.6. paskaidrojumā, rodas ikdienas darbību rezultātā un no attiecīgiem darījumiem, kas ir veikti citās valūtās nekā euro, kā arī no gada beigās veiktas pārvērtēšanas, kas ir vajadzīga, lai sagatavotu pārskatus; tie ir gan īstenoti, gan neīstenoti zaudējumi.

Apakšpozīcija "citi" ietver priekšfinansējuma korekcijas un norakstījumus/zaudējumus no pārdošanas saistībā ar Komisijas debitoriem. Ir ietverta arī summa 224 miljonu euro apmērā saistībā ar konsolidētu aģentūru; tas ir saistīts ar CARDS programmas īstenošanu Kosovā, Serbijā un Melnkalnē.

3.5. FINANŠU IEŅĒMUMI

	<i>miljonos euro</i>	
	2007. gads	2006. gads
Dividenžu ienākumi (no riska kapitāla līdzekļiem)	6	6
Procentu ienākumi:		
Par priekšfinansējumu	33	43
Par novēlotiem maksājumiem	81	65
Par mijmaiņām	19	20
Par pārdošanai pieejamiem aktīviem	97	92
Par aizdevumiem	106	96
Par naudu un tās ekvivalentiem	263	123
Citi	12	1
Kopā	611	440
Citi finanšu ienākumi:		
Īstenotā peļņa no finanšu aktīvu pārdošanas	6	25
Finanšu aktīvu vērtības samazinājuma atcelšana	1	2
Citi	23	104
Kopā	30	131
Pašreizējās vērtības korekcijas	24	43
Peļņa no valūtas kursa svārstībām	3	1
Kopā	674	621

Kopienų finanšu ienākumi ietver procentu ienākumus no aizdevumiem, kas piešķirti no vispārējā budžeta vai aizņemtiem līdzekļiem, kā arī no parāda vērtspapīriem un atvasinātiem instrumentiem. Procentus saņem arī no banku kontos turētām summām un īstermiņa banku noguldījumiem.

3.6. FINANŠU IZDEVUMI

	<i>miljonos euro</i>	
	2007. gads	2006. gads
Procentu izdevumi:		
Noma	101	102
Par mijmaiņām	17	16
Par aizņēmumiem	91	81
Citi	5	1
Kopā	214	200
Citi finanšu izdevumi:		
Finanšu uzkrājumu korekcijas	11	38
Finanšu maksas par budžeta instrumentiem	57	55
Zaudējumi no finanšu aktīvu pārdošanas	9	0
Finanšu aktīvu vērtības samazinājums	15	10
Citi	35	23
Kopā	127	126
Pašreizējās vērtības korekcijas	7	0
Zaudējumi no valūtas kursa svārstībām	6	5
Kopā	354	331

Eiropas Kopieniu galvenie finanšu izdevumi ietver procentus galvenokārt par finanšu izpirkumnomas līgumiem un par veiktajiem aizņēmumiem, lai finansētu aizdevumus. Papildus zaudējumiem no pārdošanas un finanšu aktīvu vērtības norakstījumiem citi finanšu izdevumi ietver arī korekcijas finanšu uzkrājumiem un pārvaldības maksām, ko maksā uzticības personām.

3.7. ASOCIĒTO UN KOPUZŅĒMUMU NETO PĀRPALIKUMA/(DEFICĪTA) DAĻA

Saskaņā ar grāmatvedības pašu kapitāla metodi Kopienas savā ekonomiskā rezultāta pārskatā ietver savas asociētās iestādes EIF un kopuzņēmuma neto pārpalikuma daļu (skatīt arī E. iedaļas 2.3.1. un 2.3.2. paskaidrojumu).

3.8. SEGMENTU PĀRSKATI

Segmentu pārskatā ir sniegts darbības ieņēmumu un izdevumu sadalījums pa politikas jomām, kas balstīts uz budžeta līdzekļu sadales struktūru pēc darbības jomām Komisijā. Politikas jomas var sagrupēt trīs apakšgrupās — “darbības Eiropas Savienībā”, “darbības ārpus Eiropas Savienības” un “dienesti un pārējās darbības”.

“Darbības Eiropas Savienībā” ir lielākā apakšgrupa, jo tajā ir ietvertas daudzās politikas jomas Eiropas Savienībā. “Darbības ārpus Eiropas Savienības” ietver politikas jomas ārpus Eiropas Savienības, piemēram, tirdzniecību un atbalstu. “Dienesti un pārējās darbības” ietver iekšējās un horizontālās darbības, kas ir vajadzīgas Kopieniu iestāžu un struktūru darbībai.

Konsolidētās aģentūras ir iekļautas dažādās politikas jomās. Citas iestādes, izņemot Komisiju, ir iekļautas noteiktā politikas jomā. Dažādās politikas jomas atspoguļo bruto skaitļus pirms konsolidācijā izslēgtām summām, un konsolidācijā izslēgtās summas ir uzrādītas vienā ailē.

Jāņem vērā, ka pašu resursi un iemaksas nav sadalītas starp dažādām darbībām, jo tās aprēķina, iekasē un pārvalda Komisijas centrālie dienesti. Tie šeit ir parādīti tāpēc, lai varētu salīdzināt neto rezultātu ar ekonomiskā rezultāta pārskatu.

SEGMENTU PĀRSKATI — KOPSAVILKUMS

miljonos euro

	Darbības ES	Darbības ārpus ES	Dienesti un pārējās darbības	Likvidējamā EOTK	Citas iestādes	Konsolidācijā izslēgtās summas	KOPĀ
Darbības ieņēmumi:							
Naudas sodi	3 339	0	0	0	0	0	3 339
Lauksaimniecības nodevas	2 634	0	0	0	0	0	2 634
Izdevumu atgūšana	611	211	1	0	0	(9)	814
Ieņēmumi no administratīvās darbības	78	26	749	0	360	(98)	1 115
Citi darbības ieņēmumi	1 419	319	264	1	1	(826)	1 178
KOPĀ DARBĪBAS IEŅĒMUMI	8 081	556	1 014	1	361	(933)	9 080
Administratīvie izdevumi:	(2 069)	(958)	(1 804)	0	(2 438)	149	(7 120)
Personāla izdevumi	(1 497)	(678)	(950)	0	(1 172)	8	(4 289)
Nemateriālie aktīvi un ar IAL saistītie izdevumi	(88)	(10)	(108)	0	(137)	0	(343)
Citi administratīvie izdevumi	(484)	(270)	(746)	0	(1 129)	141	(2 488)
Darbības izdevumi:	(98 267)	(6 192)	(955)	(52)	0	784	(104 682)
Tieša centralizēta vadība	(6 403)	(2 917)	(637)	0	0	453	(9 504)
Netieša centralizēta vadība	(1 159)	(258)	(2)	0	0	234	(1 185)
Decentralizēta vadība	(17)	(1 961)	0	0	0	0	(1 978)
Dalīta vadība	(89 778)	0	0	0	0	0	(89 778)
Kopēja vadība	(151)	(799)	0	0	0	1	(949)
Citi darbības izdevumi	(759)	(257)	(316)	(52)	0	96	(1 288)
KOPĀ DARBĪBAS IZDEVUMI	(100 336)	(7 150)	(2 759)	(52)	(2 438)	933	(111 802)
NETO DARBĪBAS IZDEVUMI	(92 255)	(6 594)	(1 745)	(51)	(2 077)	0	(102 722)
Pašu resursi un ieņēmumi no iemaksām							112 084
Pārpalikums no saimnieciskām darbībām							9 362
Neto finanšu ienākumi							320
Darbinieku pabalstu saistību izmaiņas							(2 207)
Asociēto/kopuzņēmumu rezultātu daļa							(13)
Gada ekonomiskais rezultāts							7 462

SEGMENTU PĀRSKATI — DARBĪBAS ES

miljonos euro

	Ekonomika un finanses	Uzņēmējdarbība un rūpniecība	Konkurence	Nodarbinātība	Lauksaimniecība	Transports un enerģija	Vide	Zinātniskā izpēte	Informācijas sabiedrība
Darbības ieņēmumi:									
Naudas sodi	0	0	3 339	0	0	0	0	0	0
Lauksaimniecības nodevas	0	0	0	0	2 634	0	0	0	0
Izdevumu atgūšana	0	0	0	91	504	3	0	4	8
Ieņēmumi no administratīvās darbības	0	9	0	0	0	2	1	0	9
Citi darbības ieņēmumi	0	152	0	36	41	207	36	339	19
KOPĀ DARBĪBAS IEŅĒMUMI	0	161	3 339	127	3 179	212	37	343	36
Administratīvie izdevumi:	(48)	(181)	(60)	(88)	(97)	(180)	(86)	(171)	(119)
Personāla izdevumi	(42)	(129)	(56)	(69)	(83)	(137)	(64)	(146)	(91)
Nemateriālie aktīvi un ar IAL saistītie izdevumi	0	(8)	0	(1)	0	(1)	(1)	0	0
Citi administratīvie izdevumi	(6)	(44)	(4)	(18)	(14)	(42)	(21)	(25)	(28)
Darbības izdevumi:	(32)	(310)	(22)	(9 848)	(55 493)	(995)	(205)	(3 215)	(890)
Tieša centralizēta vadība	(32)	(241)	0	(182)	(30)	(652)	(180)	(3 193)	(818)
Netieša centralizēta vadība	0	0	0	0	0	(58)	(10)	(2)	(43)
Decentralizēta vadība	0	0	0	0	(1)	(16)	0	0	0
Dalīta vadība	0	0	0	(9 643)	(55 227)	0	0	0	0
Kopēja vadība	0	0	0	0	0	(136)	0	0	0
Citi darbības izdevumi	0	(69)	(22)	(23)	(235)	(133)	(15)	(20)	(29)
KOPĀ DARBĪBAS IZDEVUMI	(80)	(491)	(82)	(9 936)	(55 590)	(1 175)	(291)	(3 386)	(1 009)
NETO DARBĪBAS IZDEVUMI	(80)	(330)	3 257	(9 809)	(52 411)	(963)	(254)	(3 043)	(973)

10.11.2008.

LV

Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis

C 287/53

	Kopīgais pētniecības centrs	Zivsaimniecība	Iekšējais tirgus	Reģionālā politika	Nodokļi un muita	Izglītība un kultūra	Veselība un patērētāju aizsardzība	Tiesiskums, brīvība un drošība	Kopā darbības ES
Darbības ieņēmumi:									
Naudas sodi	0	0	0	0	0	0	0	0	3 339
Lauksaimniecības nodevas	0	0	0	0	0	0	0	0	2 634
Izdevumu atgūšana	0	(46)	0	30	0	11	5	1	611
Ieņēmumi no administratīvās darbības	53	0	0	0	0	4	0	0	78
Citi darbības ieņēmumi	52	1	189	(1)	0	181	85	82	1 419
KOPĀ DARBĪBAS IEŅĒMUMI	105	(45)	189	29	0	196	90	83	8 081
Administratīvie izdevumi:	(355)	(32)	(138)	(63)	(41)	(196)	(135)	(79)	(2 069)
Personāla izdevumi	(224)	(27)	(93)	(51)	(35)	(96)	(93)	(61)	(1 497)
Nemateriālie aktīvi un ar IAL saistītie izdevumi	(67)	0	(3)	0	(1)	(2)	(3)	(1)	(88)
Citi administratīvie izdevumi	(64)	(5)	(42)	(12)	(5)	(98)	(39)	(17)	(484)
Darbības izdevumi:	(107)	(792)	(51)	(24 239)	(37)	(1 216)	(379)	(436)	(98 267)
Tieša centralizēta vadība	(90)	(274)	(7)	(20)	(37)	(147)	(322)	(178)	(6 403)
Netieša centralizēta vadība	0	0	0	(31)	0	(998)	(16)	(1)	(1 159)
Decentralizēta vadība	0	0	0	0	0	0	0	0	(17)
Dalīta vadība	0	(516)	0	(24 173)	0	0	0	(219)	(89 778)
Kopēja vadība	0	0	0	(15)	0	0	0	0	(151)
Citi darbības izdevumi	(17)	(2)	(44)	0	0	(71)	(41)	(38)	(759)
KOPĀ DARBĪBAS IZDEVUMI	(462)	(824)	(189)	(24 302)	(78)	(1 412)	(514)	(515)	(100 336)
NETO DARBĪBAS IZDEVUMI	(357)	(869)	0	(24 273)	(78)	(1 216)	(424)	(432)	(92 255)

SEGMENTU PĀRSKATI — DARBĪBAS ĀRPUS ES

miljonos euro

	Ārējās attiecības	Tirdzniecība	Attīstība	Paplašināšanās	Humānā palīdzība	Kopā darbības ārpus ES
Darbības ieņēmumi:						
Izdevumu atgūšana	61	0	6	142	2	211
Ieņēmumi no administratīvās darbības	25	0	1	0	0	26
Citi darbības ieņēmumi	69	0	(2)	252	0	319
KOPĀ DARBĪBAS IEŅĒMUMI	155	0	5	394	2	556
Administratīvie izdevumi:	(684)	(46)	(133)	(74)	(21)	(958)
Personāla izdevumi	(451)	(41)	(119)	(53)	(14)	(678)
Nemateriālie aktīvi un ar IAL saistītie izdevumi	(8)	0	0	(2)	0	(10)
Citi administratīvie izdevumi	(225)	(5)	(14)	(19)	(7)	(270)
Darbības izdevumi:	(2 943)	(9)	(853)	(1 709)	(678)	(6 192)
Tieša centralizēta vadība	(1 540)	(8)	(508)	(389)	(472)	(2 917)
Netieša centralizēta vadība	(32)	0	(1)	(225)	0	(258)
Decentralizēta vadība	(711)	0	(348)	(902)	0	(1 961)
Kopēja vadība	(644)	(1)	15	34	(203)	(799)
Citi darbības izdevumi	(16)	0	(11)	(227)	(3)	(257)
KOPĀ DARBĪBAS IZDEVUMI	(3 627)	(55)	(986)	(1 783)	(699)	(7 150)
NETO DARBĪBAS IZDEVUMI	(3 472)	(55)	(981)	(1 389)	(697)	(6 594)

10.11.2008.

LV

Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis

C 287/55

SEGMENTU PĀRSKATI — DIENESTI UN PĀRĒJĀS DARBĪBAS

miljonos euro

	Prese un saziņa	Birojs krāpšanas apkarošanai	Koordinēšana	Personāls un administrēšana	Eurostat	Budžets	Revīzija	Valodas	Citi	Kopā dienesti un pārējās darbības
Darbības ieņēmumi:										
Izdevumu atgūšana	0	0	0	2	(1)	0	0	0	0	1
Ieņēmumi no administratīvās darbības	2	5	0	616	0	43	0	83	0	749
Citi darbības ieņēmumi	(2)	(1)	5	15	0	10	0	2	235	264
KOPĀ DARBĪBAS IEŅĒMUMI	0	4	5	633	(1)	53	0	85	235	1 014
Administratīvie izdevumi:	(93)	(45)	(146)	(1 152)	(62)	(45)	(8)	(316)	63	(1 804)
Personāla izdevumi	(59)	(31)	(120)	(414)	(57)	(36)	(7)	(252)	26	(950)
Nemateriālie aktīvi un ar IAL saistītie izdevumi	(2)	0	0	(106)	0	0	0	0	0	(108)
Citi administratīvie izdevumi	(32)	(14)	(26)	(632)	(5)	(9)	(1)	(64)	37	(746)
Darbības izdevumi:	(82)	(11)	(2)	(44)	(56)	(473)	0	(1)	(286)	(955)
Tieša centralizēta vadība	(79)	(11)	(1)	(39)	(56)	(470)	0	(1)	20	(637)
Netieša centralizēta vadība	(2)	0	0	0	0	0	0	0	0	(2)
Citi darbības izdevumi	(1)	0	(1)	(5)	0	(3)	0	0	(306)	(316)
KOPĀ DARBĪBAS IZDEVUMI	(175)	(56)	(148)	(1 196)	(118)	(518)	(8)	(317)	(223)	(2 759)
NETO DARBĪBAS IZDEVUMI	(175)	(52)	(143)	(563)	(119)	(465)	(8)	(232)	12	(1 745)

4. NAUDAS PLŪSMAS TABULAS PASKAIDROJUMI

4.1. NAUDAS PLŪSMAS TABULAS MĒRĶIS UN SAGATAVOŠANA

Naudas plūsmas informāciju izmanto, lai varētu novērtēt Kopienų spēju ģenerēt naudu un tās ekvivalentus un Kopienų vajadzības pēc šīm naudas plūsmām.

Naudas plūsmas tabula ir sagatavota, izmantojot netiešo metodi. Tas nozīmē, ka neto pārpalikums vai deficīts finanšu gadam tiek koriģēts ar bezskaidras naudas darījumu rezultātiem, atlikumiem vai uzkrātiem iepriekšējo vai nākamo periodu pamatdarbības naudas ieņēmumiem vai maksājumiem un ieņēmumu vai izdevumu posteņiem saistībā ar naudas plūsmām no ieguldījumu darbības.

Naudas plūsmas no darījumiem ārvalstu valūtā iegrāmato Eiropas Kopienų pārskata valūtā (euro), summai ārvalstu valūtā piemērojot euro un attiecīgās ārvalstu valūtas maiņas kursu naudas plūsmas datumā.

Iepriekš minētā naudas plūsmas tabula parāda naudas plūsmas periodā, kura klasificēta pēc pamatdarbības un ieguldījumu darbības (Kopienām nav finansēšanas darbību).

4.2. EKONOMISKĀS DARBĪBAS

Ekonomiskās darbības ir Kopienų darbības, kas nav ieguldījumu darbības. Tā ir lielākā daļa no darbībām. Saņēmējiem piešķirti aizdevumi (un vajadzības gadījumā attiecīgi aizņēmumi) netiek uzskatīti par ieguldījumu (vai finansēšanas) darbībām, jo šīs darbības ir vispārējo mērķu sastāvdaļa un Kopienų ikdienas darbības. Ekonomiskās darbībās ir ietverti tādi aizdevumi kā EIF, ERAB un kopuzņēmumu līdzekļi. Šo darbību mērķis ir piedalīties politikas noteikto rezultātu sasniegšanā.

4.3. IEGULDĪJUMU DARBĪBAS

Ieguldījumu darbības ir nemateriālo aktīvu un īpašuma, ierīču un iekārtu iegāde un realizācija un citi ieguldījumi, kuri nav naudas ekvivalenti. Ieguldījumu darbības neietver aizdevumus, kas piešķirti saņēmējiem. Mērķis ir atspoguļot Kopienų faktiskos ieguldījumus.

Jāņem vērā, ka Kopienām nav pieejami lietošanai Kopienų naudas un naudas ekvivalentu atlikumi 5037 miljonus euro apmērā. Tā ir saņemtā nauda no uzlikto naudas sodu maksājumiem, par kuriem pretējā pusē pārsūdz uzlikto naudas sodu. Šīs summas ir uzrādītas kā "nauda, uz ko attiecas izmantošanas ierobežojumi", kas minēti 2.11. paskaidrojumā.

5. ĀRPUSBILANCES INFORMĀCIJA

IESPĒJAMIE AKTĪVI

	Paskaidrojums	31.12.2007.	31.12.2006.
<i>miljonos euro</i>			
Saņemtās garantijas:	5.1		
Garantijas, kas saņemtas attiecībā uz priekšfinansējumu	5.1.1	1 147	1 182
Garantijas, kas saņemtas attiecībā uz vēl neatrisinātām lietām par naudas sodiem	5.1.2	2 563	1 783
Citas saņemtās garantijas	5.1.3	784	954
Kopā		4 494	3 919
Parakstīti aizņēmumu līgumi	5.2	0	0
Iespējamie aktīvi, kas saistīti ar krāpšanas gadījumiem un pārkāpumiem attiecībā uz strukturālām darbībām	5.3	1 701	1 477
Citi iespējamie aktīvi	5.4	4 455	1 274
Kopā iespējamie aktīvi		10 650	6 670

IESPĒJAMĀS SAISTĪBAS UN SAISTĪBAS FINANSĒJUMAM NĀKOTNĒ

miljonos euro

Iespējamās saistības	Paskaidrojums	31.12.2007.	31.12.2006.
Sniegtās garantijas:	5.5		
Garantijas, kas sniegtas EIB aizdevumiem	5.5.1	15 787	14 792
Citas sniegtās garantijas	5.5.2	76	0
Kopā		15 863	14 792
Naudas sodi — Tiesai iesniegtās apelācijas sūdzības	5.6	8 682	5 611
ELVGF Garantiju nodaļa — pirms tiesas sprieduma	5.7	1 095	1 255
Summas, kas saistītas ar tiesā izskatāmām lietām un citiem strīdiem	5.8	2 043	2 429
Citas iespējamās saistības	5.9	19	7
Kopā iespējamās saistības		27 702	24 094

Juridiskas saistības attiecībā uz daudzgadu pasākumiem	Paskaidrojums	31.12.2007.	31.12.2006.
Saistības finansējumam nākotnē	5.10	239	256
Neizmantotās saistības	5.11	95 992	90 040
Saistības vēl neizlietotās apropriācijās	5.12		
Strukturālas darbības	5.12.1	385 722	0
Protokoli ar Vidusjūras valstīm	5.12.2	262	260
Zvejas nolīgumi	5.12.3	225	337
Kopā		386 209	597
Iemaksas saistītās organizācijās	5.13		
Nepieprasītais pamatkapitāls: ERAB	5.13.1	443	443
Nepieprasītais pamatkapitāls: EIF	5.13.2	553	480
Kopā		996	923
Operatīvās izpirkumnomas saistības	5.14	2 003	1 660
Līgumsaistības	5.15	806	567
Saistības finansējumam nākotnē		486 245	94 043

Visas iespējamās saistības un saistības tiks finansētas, ja turpmākajos gados tās iekļaus Kopienu budžetā. Kopienu budžetu finansē dalībvalstis.

IESPĒJAMIE AKTĪVI

5.1. SAŅEMTĀS GARANTIJAS

5.1.1. *Garantijas, kas saņemtas attiecībā uz priekšfinansējumu*

Šīs ir garantijas, ko Eiropas Komisija pieprasa no saņēmējiem, izmaksājot avansa maksājumus (priekšfinansējumu). Ir divas vērtības, kuras tiek uzrādītas šiem garantijas veidiem — “nominālās” un “aktuālās” vērtības. “Nominālās” vērtības pamatojošais notikums ir saistīts ar garantijas esamību. Nominālā vērtība tiek uzskaitīta kā iespējams aktīvs. “Aktuālās” vērtības garantijas pamatojošais notikums ir priekšfinansējuma maksājums un/vai vēlāk priekšfinansējuma dzēšana. Attiecībā uz “aktuālo” vērtību informācija tiek sniegta finanšu pārskatu paskaidrojumos.

Garantiju, kas saņemtas par priekšfinansējumu, “nominālā” vērtība 2007. gada 31. decembrī ir 1077 miljoni euro salīdzinājumā ar “aktuālo” vērtību 772 miljonu euro apmērā. Sīkāku informāciju par ilgtermiņa un īstermiņa priekšfinansējumu skatīt arī E. iedaļas 2.5. un 2.9. paskaidrojumā.

5.1.2. *Garantijas, kas saņemtas attiecībā uz vēl neatrisinātām lietām par naudas sodiem*

Šīs ir garantijas, kas ir saņemtas no saņēmēja, kuram ir piemērots Kopienu naudas sods un kurš vēlas pārsūdzēt šo naudas sodu. Pagaidu maksājuma vietā var iesniegt bankas garantiju par naudas soda summu (un procentiem).

5.1.3. *Citas saņemtās garantijas*

	<i>miljonos euro</i>	
	31.12.2007.	31.12.2006.
<i>Euratom</i> aizdevumi — trešo valstu garantijas	474	436
Izpildes garantijas	217	402
Garantijas, kas saņemtas kā konkursa piedāvājuma daļa	4	5
Garantijas par maksājumu kavējumi	6	18
Citi	83	93
Kopā	784	954

Komisija ir saņēmusi garantijas no galvotājiem (trešām personām) attiecībā uz aizdevumiem, kas ir piešķirti no *Euratom*. Komisija nav saņēmusi trešo personu garantijas par aizdevumiem, kas izsniegti saistībā ar finansiālās palīdzības (MFA) shēmu. Tomēr šos aizdevumus garantē Garantiju fonds. Dažreiz tiek pieprasītas izpildes garantijas, lai nodrošinātu, ka Kopienų finansējuma saņēmēji izpilda prasības, kas ir noteiktas saņēmēju līgumos ar Kopienām. Citas garantijas 2007. gada 31. decembrī ietver 73 miljonus euro (2006. gadā – 83 miljonus euro) saistībā ar garantijām, ko saņēmusi likvidējamā EOTK par piešķirtajiem aizdevumiem (kā noteikts attiecīgajos līgumos).

5.2. **PARAKSTĪTI AIZŅĒMUMU LĪGUMI**

Šie ir Kopienų noslēgtie aizņēmumu līgumi, kas pirms gada beigām nav izmantoti; 2006. gada un 2007. gada 31. decembrī tādu nebija.

5.3. **KRĀPŠANAS GADĪJUMI UN PĀRKĀPUMI — STRUKTURĀLĀS DARBĪBAS**

Turpmāk tabulā parādītas iespējamās summas, ko dalībvalstis varētu atgūt pēc tam, kad ir konstatēti neatbilstīgi struktūrfondu pieprasījumi. Tā ir balstīta uz oficiāliem ziņojumiem, ko dalībvalstis iesniegušas saskaņā ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 1681/94, un ietver summas, kas sadalītas pa dalībvalstīm.

Tabulā parādītas dalībvalstu identificētās summas, kuras vēl jāatgūst.

IESPĒJAMIE AKTĪVI — KRĀPŠANAS UN PĀRKĀPUMU GADĪJUMI

	<i>miljonos euro</i>	
Dalībvalsts	31.12.2007.	31.12.2006.
Austrija	15	15
Beļģija	16	15
Čehijas Republika	1	0
Dānija	10	12
Igaunija	1	0
Somija	3	3
Francija	12	13
Vācija	592	580
Grieķija	69	65
Ungārija	1	0
Īrija	1	2
Itālija	434	412
Latvija	1	0
Nīderlande	12	12
Polija	11	1

	<i>miljonos euro</i>	
Dalībvalsts	31.12.2007.	31.12.2006.
Portugāle	83	73
Slovākija	1	0
Slovēnija	0	1
Spānija	249	157
Zviedrija	2	1
Apvienotā Karaliste	178	115
Kopā	1 692	1 477

Turpmāk uzskaitīto iemeslu dēļ šajā tabulā norādītie dati ir nevis summa, kas faktiski būs pieejama Kopienų budžetā, bet gan teorētiski maksimālā summa.

- Dalībvalstis ne vienmēr ziņo par savu piedziņas darbību rezultātiem.
- Lai gan dalībvalstīm ir jāinformē Komisija par atgūstamības iespējamību, nav iespējams precīzi noteikt, cik liela atgūstamo summu daļa faktiski tiks atgūta. Dažkārt valstu tiesību aktos ir paredzēts 30 gadu ilgs noilguma termiņš, kas ļauj valstu iestādēm atlikt parāda oficiālu norakstīšanu arī tad, ja atgūstamības iespējas ir tikai teorētiskas. Attiecībā uz strukturālām darbībām dalībvalstīm tagad reizi gadā ir jānosūta Komisijai pārskats par atgūstamajām summām (8. pants Komisijas Regulā (EK) Nr. 438/2001), lai labāk atspoguļotu faktisko stāvokli.
- Arī tad, ja attiecīgā dalībvalsts savlaicīgi uzsāk piedziņas procedūras, ne vienmēr ir garantēts pozitīvs iznākums. Jo īpaši tas attiecas uz gadījumiem, kad iekasēšanas rīkojumi tiek apstrīdēti tiesā.
- Atsevišķus projektus līdzfinansē saistībā ar daudzgadu programmām. Kamēr daudzgadu programma nav slēgta, nav iespējams precīzi noteikt atgūstamās summas, jo finansējums, kas izmantots neatbilstīgiem izdevumiem, dažos gadījumos, iespējams, ir piešķirts citiem — likumīgiem projektiem, un nākamie maksājumi pa daļām, jo īpaši galīgie maksājumi, dažkārt var tikt izmantoti, lai koriģētu iepriekšējos neatbilstīgos izdevumus. Minētajās tabulās norādītie dati ir provizoriski skaitļi, kas balstīti uz saņemtajiem ziņojumiem un apstrādāti līdz 2007. gada februāra beigām. Tādēļ šie skaitļi, iespējams, mainīsies, pamatojoties uz turpmākiem ziņojumiem, kuri tiks saņemti ar novēlošanos.

Atsevišķos gadījumos, izmantojot dalībvalstu nosūtīto informāciju, atgūstamības izredzes nav iespējams novērtēt pietiekami precīzi. Galvenās izmaiņas kopš 2006. gada ir saistītas ar palielinājumiem Eiropas Sociālā fonda lietās (Itālija — 11 miljoni euro); Eiropas Reģionālās attīstības fonda lietās (Apvienotā Karaliste — 40 miljoni euro, Spānija — 109 miljoni euro, Polija — 10 miljoni euro un Vācija — 10 miljoni euro); Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda lietās (Apvienotā Karaliste — 23 miljoni euro) un Kohēzijas fonda lietās (Spānija — 30 miljoni euro).

Šajā pozīcijā ir ietverti arī 9 miljoni euro saistībā ar ELVGF virzības summām par laikposmu no 1994. līdz 1999. gadam.

5.4. CITI IESPĒJAMIE AKTĪVI

Vairums EK izdevumu pēc būtības ir pagaidu izdevumi, jo kontroles un labas finanšu vadības vajadzībām Komisija saglabā tiesības veikt revīziju/kontroli/apstiprināt samaksātos līdzekļus, pirms tos deklarē par galīgiem. Līdz brīdim, kad konkrēta summa/projekts/programma ir deklarēta par atbilstīgu saskaņā ar attiecīgu līgumu un/vai regulu, saglabājas iespēja atgūt līdzekļus no saņēmējiem vai samazināt turpmākos maksājumus. Komisijai pēc galīgā maksājuma ir tiesības veikt pārbaudes un, ja nepieciešams, atgūt nepareizi izmaksātās summas.

5.4.1. *Kvantitatīvi izteiktās summas*

Attiecībā uz lauksaimniecību un lauku attīstību dalībvalstu deklarētās summas līdz gada pārskatu apstiprināšanai ir pagaidu summas, parasti līdz N+1 gada 30. aprīlim, pamatojoties uz ikgadējo sertifikāciju un Komisijas pārbaudi. Komisija var veikt arī finanšu korekcijas saskaņā ar "atbilstības lēmumiem", bet tikai par laikposmu, kas nepārsniedz 24 mēnešus pirms veiktās pārbaudes par konkrētas dalībvalsts deklarēto konkrēto izdevumu jomu. Tādējādi summa 1 515 miljonu euro apmērā šeit ir iekļauta kā iespējams aktīvs un ir novērtētā summa, kas ir jāsaņem saskaņā ar finanšu korekcijām, pamatojoties uz atbilstības lēmumiem lauksaimniecības jomā, par izdevumiem, kuri deklarēti laikposmā no 2001. līdz 2006. gadam. Tā kā summas vēl nav galīgas, tās nav atzītas bilancē.

Šajā gadā arī summa 2,9 miljardu euro apmērā ir iekļauta kā iespējams aktīvs saistībā ar iespējamām finanšu korekcijām, kuras plānots atgūt no dalībvalstīm. Summa ir pamatota ar Komisijas revīzijas un Eiropas Revīzijas palātas konstatējumiem, kurus turpmāk uzrauga ģenerāldirektorāti. Šis ir labākais novērtējums 2007. gada kontu slēgšanas laikā, ņemot vērā pašreizējo situāciju revīziju pēcpārbaudēs, koriģējošo darbību plānu ieviešanu un izdotās vēstules par galīgo nostāju. Šī summa var mainīties pēc apturēšanas procedūras un finanšu korekcijām, saskaņā ar kurām dalībvalstīm uzklaušanās laikā ir iespēja iesniegt turpmākus pierādījumus to prasību pamatojumam.

5.4.2. Summas, kas nav izteiktas kvantitatīvi

Dalībnieku garantiju fonds

Dalībnieku garantiju fonds (DGF) ir savstarpēja atbalsts instruments, kas izveidots saskaņā ar Septīto pamatprogrammu pētniecības un tehnoloģiju izstrādes pasākumiem (PP7). Tā galvenais mērķis ir segt finanšu riskus, kas Kopienām un dalībniekiem radušies PP7 netiešo darbību ieviešanas laikā; tā kapitāls un procenti veido drošības naudu. Visi dalībnieki, kas dotāciju veidā piedalās netiešajās darbībās, veic kapitāla iemaksas par šo darbību veikšanas laiku. Kā tādi tie ir DGF īpašnieki, Kopienas kā izpildāgents pārstāv Komisija. Pēc netiešo darbību izpildes dalībnieki atgūst savas kapitāla iemaksas pilnībā, izņemot, ja DGF ir radušies zaudējumi labuma guvēju saistību neizpildes dēļ — šādā gadījumā dalībnieki atgūst ne mazāk kā 80 % no to iemaksām.

Dalībnieku garantiju fonds nodrošina gan Kopienai, gan dalībnieku finanšu intereses. DGF kā tāds var tikt uzskatīts par Kopienai iespējamajiem aktīviem, tomēr iespējamo aktīvu summa būs atkarīga no nenoteiktu gadījumu virknes iestāšanās vai neiestāšanās nākotnē, un to šobrīd nevar ticami novērtēt. Tādējādi neviena summa nav norādīta kā iespējamie aktīvi. Informatīvos nolūkos jānorāda, ka 2007. gada 31. decembrī dalībnieki bija veikuši iemaksas DGF par kopējo summu 38 miljoni euro.

IESPĒJAMĀS SAISTĪBAS

5.5. SNIEGTĀS GARANTIJAS

5.5.1. Par aizdevumiem, kas ir piešķirti no Eiropas Investīciju bankas (EIB) pašu resursiem

	Riska dalīšana 31.12.2007.	Bez riska dalīšanas 31.12.2007.		Nenokārtots 31.12.2007. Kopā	Nenokārtots 31.12.2006.
		Valsts iestāde	Privāts uzņēmums		
65 % garantija	1 756	7 063	1 319	10 138	8 040
70 % garantija	191	2 799	235	3 225	3 747
75 % garantija	0	1 116	129	1 245	1 487
100 % garantija	0	886	293	1 179	1 518
Kopā	1 947	11 864	1 976	15 787	14 792

miljonos euro

Kopienai budžets garantē aizdevumus, ko trešām valstīm parakstījusi un piešķirusi EIB no pašu resursiem 2007. gada 31. decembrī (tostarp aizdevumus, kas piešķirti dalībvalstīm pirms pievienošanās). Tomēr Kopienai garantija nepārsniedz atļauto kredītlīniju maksimālā apjoma procentuālo daļu: 65 %, 70 %, 75 % vai 100 %. Ja maksimālais apjoms netiek pārsniegts, Kopienai garantija summu sedz pilnībā. Nenokārtotā summa 2007. gada 31. decembrī bija 15 787 miljoni euro (2006. gadā — 14 792 miljoni euro), tādējādi tas ir maksimālais risks, kas skar Kopienai.

Aizdevumiem, uz kuriem attiecas Kopienai budžeta garantija, EIB iegūst garantijas arī no trešām personām (valstīm, valsts vai privātām finanšu iestādēm); šajā gadījumā Komisija ir sekundārais galvotājs. Kopienai budžeta garantija attiecas tikai uz sadaļā "risku dalīšana" norādīto garantiju politisko risku. Pārējos riskus veidus sedz EIB, ja primārais galvotājs neizpilda nodibinātās saistības. Ja primārais galvotājs neizpilda uzņemtās saistības, sadaļā "bez risku dalīšanas" norādīto garantiju riskus sedz no Kopienai budžeta. Ja primārais galvotājs ir valsts iestāde, riskus parasti attiecina uz politiskiem riskiem, tomēr arī gadījumos, kad garantijas sniedzējs ir iestāde vai privāts uzņēmums, komercriski, iespējams, ir jāsedz no Kopienai budžeta.

5.5.2. *Citas sniegtās garantijas*

Saskaņā ar Riska dalīšanas finanšu mehānismu (RDFM) Komisijas iemaksas tiek izmantotas, lai nodrošinātu pret finanšu riskiem saistībā ar EIB aizdevumiem un garantijām, kas izsniegti atbilstošiem pētniecības projektiem. Komisijas budžets kopā par laikposmu no 2007. līdz 2013. gadam ir paredzēts līdz 1 miljardam euro, no kura līdz 800 miljoniem euro ir no "Sadarbības" īpašajām programmām un līdz 200 miljoniem euro — no "Iespēju" īpašajām programmām. EIB ir apņēmusies nodrošināt tādu pasu summu.

Komisija ir bloķējusi summu 34 miljonu euro apmērā kā "Kapitāla piešķiršanu". Šī kapitāla piešķiršana sedz neparedzētus zaudējumus saistībā ar EIB izsniegtajiem aizdevumiem un garantijām RSFF ietvaros. Tas ir maksimālais zaudējumu apmērs, kas Komisijai var rasties izsniegto aizdevumu vai garantiju saistību nepildīšanas gadījumā. Tā ir Komisijas sniegto garantiju robežvērtība attiecībā uz RSFF un tādējādi tiek uzskatīta par EK iespējamām saistībām.

Kā MEDA programmas daļu Komisija ar īpaša Fonda palīdzību ir izveidojusi garantijas mehānismu, kas sniegs atbalstu divām Marokas organizācijām, proti, *Caisse Centrale de Garantie* un *Dar Ad-Damane* fondam. Kredītlīnijas kopējā vērtība 2007. gada 31. decembrī bija 1 050 miljoni MAD, un Komisijas garantijas attiecas uz 465 miljoniem MAD (41 miljons euro) no šīs summas.

5.6. NAUDAS SODI

Šīs summas attiecas uz naudas sodiem, kuras uzlikusi Komisija par konkurences noteikumu pārkāpumiem un par kuriem ir veikts pagaidu maksājums, un tie ir vai nu pārsūdzēti vai nav zināmi, vai arī tiks pārsūdzēti. Iespējamās saistības tiks saglabātas, līdz Eiropas Kopienų tiesa pieņems galīgo lēmumu lietā. Saņemtie procenti par pagaidu maksājumiem (309 miljoni euro) ir iekļauti gada saimnieciskajā rezultātā un arī kā iespējamās saistības, lai atspoguļotu nenoteiktās Komisijas tiesības uz šīm summām.

5.7. ELVGF GARANTIJU NODAĻA — PIRMS TIESAS SPRIEDUMA

Šīs ir iespējamās saistības pret dalībvalstīm saistībā ar ELVGF atbilstības lēmumiem līdz Tiesas spriedumam. Saistību galīgā apjoma un tā gada noteikšana, kurā summas attaisnotas apelācijas rezultātā tiks izmaksātas no budžeta, būs atkarīga no Tiesas procedūras ilguma. Iespējami maksājamās summas novērtējums (216 miljoni euro) arī ir ietverts bilancē kā ilgtermiņa uzkrājums (skatīt E. iedaļas 2.13. paskaidrojumu).

5.8. SUMMAS, KAS SAISTĪTAS AR TIESĀ IZSKATĀMĀM LIETĀM UN CITIEM STRĪDIEM

Šī pozīcija attiecas uz prasībām, kas pašlaik iesniegtas pret Kopienām par zaudējumu atlīdzināšanu, citiem strīdiem un novērtētiem tiesu izdevumiem. Turpmāk sniegts svarīgāko summu kopsavilkums:

- Prasība, kas tika iesniegta 2003. gada jūnijā saistībā ar Komisijas sniegto nolēmumu. Sākotnējais prasījums bija par 518 miljoniem GBP. Komisija savu atbildi iesniedza 2005. gada februārī. 2008. gada maijā prasījums tika samazināts līdz 257 miljoniem GBP. Spriedums ir gaidāms vēlāk 2008. gadā.
- Prasība par zaudējumu atlīdzināšanu, kas tika iesniegta 2003. gada oktobrī saistībā ar Komisijas sniegto nolēmumu. Prasījums ir par 1 664 miljoniem euro. Pirmās instances tiesa (PIT) 2007. gada jūlijā šajā lietā pieņēma spriedumu, uzliekot Komisijai samaksāt zaudējumus trešai personai. Tomēr Tiesa nebija noteikusi šo zaudējumu apmēru. Vēl nav nozīmēts neatkarīgs eksperts un nav pieejams ticams zaudējumu novērtējums. Turklāt Komisija ir pārsūdzējusi PIT spriedumu, un lēmums vēl nav pieņemts. Ņemot vērā šos nepārliecinošos faktorus, iespējamās saistības ir saglabātas sākotnējā apmērā.

Citas summas ir saistītas ar strīdiem ar piegādātājiem, darbuzņēmējiem un bijušajiem darbiniekiem. Jāatzīmē, ka prasībā par zaudējumu atlīdzināšanu saskaņā ar EK līguma 288. pantu prasības iesniedzējam ir jānorāda iestādes veikts pietiekami nopietns augstāka spēka tiesību normas pārkāpums, ar ko paredz tiesību piešķiršanu personām, iesniedzējam faktiski nodarītais kaitējums, kā arī tieša cēloņsakarība starp nelikumīgo rīcību un kaitējumu.

5.9. CITAS IESPĒJAMĀS SAISTĪBAS

Galvenā summa, kas ietverta šajā pozīcijā, ir iespējama saistība, kas novērtēta 5 miljonu euro apmērā attiecībā uz izmaksām konkrētu slimību apkarošanai, kuras, iespējams, nāksies segt no Komisijas budžeta.

SAISTĪBAS FINANSĒJUMAM NĀKOTNĒ

5.10. NEIZMANTOTĀS SAISTĪBAS

Šie ir Kopienų un likvidējamās EOTK noslēgtie aizdevumu un kapitāla ieguldījumu līgumi (uz ko neattiecas nenokārtotās saistības (RAL)), ko otra puse nav izmantojusi līdz gada beigām.

5.11. SAISTĪBAS VĒL NEIZLIETOTĀS APROPRIĀCIJĀS

Budžeta saistību atlikums ("Reste à Liquider") ir summa, kas attiecas uz atvērtām saistībām, par kurām vēl nav veikti maksājumi un/vai saistību atbrīvojumi. Budžeta saistību atlikums 2007. gada 31. decembrī bija 138 740 miljoni euro. Summa, kas ir uzrādīta kā nākotnē finansējamās saistības, ir budžeta saistību atlikums mīnus attiecīgās summas, kuras ir ietvertas 2007. gada ekonomiskā rezultāta pārskatā, kopsummā veidojot 95 992 miljonus euro.

Budžeta saistību atlikums ir daudzgadu programmu parasta parādība. Lai šo summu varētu apskatīt daudz sīkāk, tika nolemts atsevišķi norādīt vecākās saistības, jeb tās, attiecībā uz kurām nav notikušas nekādas izmaiņas. Tādējādi tika definēts jēdziens "Iespējami pārmērīgs saistību atlikums" (PAR). Tas sastāv no saistībām, kuras atbilst vienam vai vairākiem šādiem nosacījumiem:

- saistības, kas ir vairāk nekā piecus gadus vecas,
- saistības, par kurām pēdējos divos gados nav notikušas grāmatvedības darbības (maksājums vai saistību atbrīvojums).

Savos kopīgajos 2002. un 2003. gada novembra paziņojumos Komisija, Eiropas Parlaments un Padome uzsvēra vajadzību pakāpeniski novērst šo iespējami pārmērīgo saistību atlikumu. Tādējādi katra finanšu gada sākumā saistības, kas atbilst šai definīcijai, tiek identificētas un individuāli pārbaudītas. Atlikušās saistības ir klasificētas 8 atsevišķās kategorijās atbilstīgi identificētam hipotētiskam gadījumam. Ir būtiski norādīt, ka lielākā daļa saistību, kas atbilst PAR kritērijiem, tiek klasificētas kā pakalpojumi, kas izriet no normālām saistībām vai joprojām spēkā esošiem līgumiem (neraugoties uz faktu, ka rēķinu/apstiprinošo dokumentu apmaksas datums ir pagājis). Gada PAR izmantošanas mērķis ir mazināt nepamatota saistību atlikuma daļu, izvērtējot katru iespējamo pārmērīgo saistību, atjaunojot pakalpojumu klasifikāciju un uzraugot, lai tiktu faktiski izbeigtas saistības, kas attiecas uz līgumiem, kuri var tikt pārtraukti.

5.12. JURIDISKAS SAISTĪBAS ATTIECĪBĀ UZ DAUDZGADU PASĀKUMIEM

Šīs saistības radās, pamatojoties uz Komisijas lēmumu uzņemties ilgtermiņa juridiskas saistības attiecībā uz summām, ko budžetā nesedz saistību apropriācijas. Ne visas daudzgadu programmas ietver saistības, kas būtu jāiekļauj šajā pozīcijā, jo turpmāko gadu izdevumi ir atkarīgi no budžeta lēmējinstiūcijas gada lēmumiem vai izmaiņām attiecīgajos noteikumos.

5.12.1. Strukturālās darbības

Šajā tabulā ir dots salīdzinājums starp juridiskām saistībām, par kurām budžetā paredzētās saistības vēl nav noteiktas, un maksimālajām saistībām attiecībā uz summām, kas paredzētas 2007. līdz 2013. gada finanšu shēmā (plānā):

	Finanšu plāna summas 2007.–2013. (A)	Noslēgtās juridiskās saistības (B)	Budžeta saistības 2007. g. (C)	Juridiskās saistības, no kurām atņemtas budžeta saistības (= B - C)	Maksimālās saistības (= A - C)
Kohēzijas politikas fondi	346 542	341 514	44 822	296 692	301 720
Dabas resursi	92 599	67 816	9 941	57 875	82 658
Pirmspievienošanās palīdzības instruments	1 629	1 629	285	1 344	1 344
Kopā	440 770	410 959	55 048	355 911	385 722

miljonos euro

Strukturālās darbības atspoguļo plānoto palīdzību laikposmam no 2007. līdz 2013. gadam. Jauns finanšu shēmas periods sākās 2007. gadā, un tā forma un mērķi atšķiras no iepriekšējā perioda formas un mērķiem. Tā kā tas ir jauna perioda sākums, juridiskās saistības ir diezgan nozīmīgas, īpaši salīdzinājumā ar 2006. gadu, kad nebija uzrādāmu summu, jo 2006. gada 31. decembrī nebija neapmaksātu saistību.

5.12.2. *Protokoli ar Vidusjūras valstīm*

Saistības, kas ir nodibinātas ar Vidusjūras reģiona trešām valstīm saistībā ar finanšu protokoliem: summa, kas šeit ietverta, ir starpība starp parakstīto protokolu kopējo summu un iegrāmatoto budžeta saistību summu. Minētie protokoli ir starptautiski līgumi, kuru darbību nevar pārtraukt bez abu pušu vienošanās, lai arī tas (to izbeigšana) pašlaik tiek darīts.

5.12.3. *Zvejas nolīgumi*

Zvejas nolīgumi attiecas uz saistībām, kas nodibinātas ar trešām personām par citām darbībām saskaņā ar ārējām darbībām un zivsaimniecības darbībām par noteiktu laikposmu.

5.13. IEMAKSAS SAISTĪTĀM ORGANIZĀCIJĀM

Šī summa ir neveiktie maksājumi par nepieprasīto Komisijas parakstīto kapitālu.

5.13.1. *Nepieprasītais pamatkapitāls: ERAB*

<i>miljonos euro</i>		
ERAB	Kopējais ERAB kapitāls	Daļa, uz ko parakstījusies Komisija
Kapitāls	19 794	600
Samaksāts	(5 198)	(157)
Nepieprasīts	14 596	443

5.13.2. *Nepieprasītais pamatkapitāls: EIF*

<i>miljonos euro</i>		
EIF	Kopējais EIF kapitāls	Daļa, uz ko parakstījusies Komisija
Kapitāls	2 770	691
Samaksāts	(554)	(138)
Nepieprasīts	2 216	553

EIF ikgadējā akcionāru kopsapulcē, kas notika 2007. gada 7. maijā, tika nolemts emitēt 1 000 jaunas akcijas, kas atbilst 2 000 esošo akciju (katras akcijas nominālvērtība 1 miljons euro; iemaksu līmenis 20 %). Fonda akcionāriem pēc to izvēles ir iespēja proporcionāli parakstīties uz šīm akcijām četru gadu laikā, sākot no 2007. gada līdz 2010. gadam. EIF līdz 2010. gada 30. jūnijam parakstīs visas akcijas, kuras nebūs parakstījuši citi akcionāri.

EIF akcionāri 2007. gadā kopā parakstīja 770 akcijas ar katras akcijas nominālvērtību 1 miljons euro. Katras akcijas emisijas uzcelojums bija EUR 136 544,84. Kopienas parakstīja 91 akciju, un 20 % no to nominālvērtības un emisijas uzcelojuma tika samaksāti 2007. gadā. Kopienas dalība nepārsniedz 900 akcijas (900 miljoni euro).

5.14. OPERATĪVĀS IZPIRKUMNOMAS SAISTĪBAS

<i>miljonos euro</i>				
Apraksts	Nākamo periodu maksājumi			
	< 1 gads	1–5 gadi	> 5 gadi	Kopā
Ēkas	268	889	823	1 980
IT materiāli un pārējais aprīkojums	8	12	3	23
Kopā	276	901	826	2 003

Šī pozīcija attiecas uz ēkām un pārējo aprīkojumu, ko nomā saskaņā ar operatīvās izpirkumnomas līgumiem, kas neatbilst nosacījumiem par iegrāmatošanu bilances aktīvu daļā. Norādītās summas atbilst saistībām, kas vēl ir jāmaksā līgumos noteiktajos termiņos.

Ekonomiskā rezultāta pārskatā 2007. gadā 275 miljoni euro tika uzrādīti kā izdevumi saistībā ar operatīvo izpirkumnomu.

5.15. LĪGUMSAISTĪBAS

Šī pozīcija attiecas uz summām, kas Eiropas Kopienām nākotnē jāmaksā saskaņā ar bilances datumā spēkā esošajiem līgumiem. Tās galvenokārt attiecas uz daudzgadu līgumiem, kas saistīti ar tādu pakalpojumu sniegšanu kā apsardze, uzkopšana u. c., taču arī uz līgumsaistībām attiecībā uz tādiem īpašiem projektiem kā būvniecības darbi. Norādītās summas atbilst saistībām, kas jāmaksā līgumos noteiktajos termiņos.

Šeit ir ietvertas nesamaksātās līgumsaistības par summu 22 miljoni euro saistībā ar Padomes būvniecības līgumiem, kā arī 367 miljoni euro saistībā ar Parlamenta būvniecības līgumiem. Šeit ir ietverta vēl viena būtiska summa 348 miljonu euro apmēra, kas attiecas uz Eiropas Kopienas Tiesas ēkas Luksemburgā paplašināšanu.

6. NEPAMATOTU MAKSĀJUMU ATGŪŠANA

6.1. IEVADS

Nepamatotu maksājumu atgūšana ir kontroles sistēmu darbības pēdējais posms, un šo atgūstamo līdzekļu novērtēšana ir būtiska, lai nodrošinātu pareizu finanšu vadību. Atgūtās summas parasti attiecas uz iepriekšējos gados iegrāmatotiem izdevumiem laika dēļ, kas paiet starp maksājuma veikšanas datumu un *ex-post* revīzijas datumu, un apstrīdēšanas procedūrām un maksājamās summas galīgai noteikšanai nepieciešamā laika dēļ. Lauksaimniecības jomā šis laiks vēl tiek pagarināts, ja attiecīgā dalībvalsts pieprasa saskaņošanas procedūru.

Pārbaudot ES finansētus projektus, revidenti cenšas pārliecināties par dažreiz sarežģīto finanšu līgumsaistību noteikumu pareizu piemērošanu. Lai arī jebkurā ES projekta vai līguma stadijā dažreiz var rasties kļūdas, pārkāpumi un krāpšana, tos visbiežāk atklāj pēdējā stadijā: t. i., tad, kad līdzekļu saņēmējs nosūta galīgo maksājuma pieprasījumu.

Šīs nodaļas mērķis ir sniegt pārskatu par nepamatotu maksājumu atgūšanas pašreizējo procedūru un parādīt kopsummās labāko novērtējumu. Pastāv dažādi veidi, kā Eiropas Komisija atgūst nepamatotos maksājumus, ja ir skaidrs, ka notikusi finanšu kļūda vai pārkāpums, un tie ir paskaidroti turpmāk tekstā. Ja attiecībā uz strukturālām darbībām veiktie iepriekšējie maksājumi ir lielāki nekā projekta beigu izdevumi, tad neizmantotais priekšfinansējums ir jāatgūst. Šādu summu atgūšana nav uzskatāma par atgūšanu kļūdu vai pārkāpumu gadījumā, un tādējādi nav iekļauta turpmākajā analizē.

6.2. SASKAŅĀ AR DALĪTO VADĪBU VEIKTO NEPAMATOTO MAKSĀJUMU ATGŪŠANA

Apmēram 80 % budžeta kopīgi pārvalda Eiropas Komisija un dalībvalstis. Šie dalītās vadības maksājumi galvenokārt ietver izdevumus saistībā ar lauksaimniecību, strukturālām darbībām un zivsaimniecību.

Eiropas Komisijai izpildot budžetu saskaņā ar dalīto vadību, izpildes uzdevumi un atbildība, tostarp neattaisnoto izdevumu korekcijas, ir deleģētas dalībvalstīm; tādējādi galvenokārt tās ir atbildīgas par atbalsta saņēmēju izdarīto pārkāpumu korekcijām. Eiropas Komisijai ir vispārēja uzraudzības loma — tā pārbauda dalībvalstu finanšu pārvaldības pietiekamību un nosaka korekcijas, ja tā atklāj, ka dalībvalsts nav pietiekami aizsargājusi ES budžetu pret pārkāpumiem. Šādas korekcijas var tik veiktas arī Revīzijas palātas revīziju un kontroļu vai OLAF izmeklēšanu rezultātā.

Kontroļu virkne patiešām nebūtu pilnīga, ja nepastāvētu mehānisms, kas nodrošina, ka dalībvalsts veic šo uzdevumu pareizi, un saskaņā ar kuru var piemērot nepieciešamās finansiālās sekas, ja tās nepilda šo uzdevumu.

Komisijai noteiktos gadījumos ir pilnvaras piemērot *ekstrapolētās vai vienotās likmes korekcijas*, ja nav iespējams vai lietderīgi noteikt neatbilstīgo izdevumu precīzu summu vai ja būtu nesamērīgi atcelt attiecīgos izdevumus pilnībā. Ekstrapolācija tiek izmatota tad, ja ir pieejami dokumenti, kas saistīti ar sistemātiskiem pārkāpumiem, reprezentatīvu paraugu rezultāti. Vienotās likmes korekcijas tiek piemērotas atsevišķu vai sistemātisku pārkāpumu gadījumos, ja finansiālās sekas nevar precīzi novērtēt, jo tās ir atkarīgas no ļoti daudziem mainīgajiem lielumiem vai to izpausmes ir izklaidētas.

6.2.1. Lauksaimniecībai un lauku attīstībai veikto izdevumu atgūšana

Saskaņā ar ELGF un ELFLA, ar ko aizstāta ELVGF Garantiju nodaļa, atgūšanas mehānisms sastāv no grāmatojumu noskaidrošanas un līdzekļu atgūšanas pēc pārkāpuma.

Grāmatojumu noskaidrošanas procedūra

Grāmatojumu noskaidrošanas procedūru pārvalda Komisija, un tā ietver maksājumu aģentūras ikgadējo finanšu grāmatojumu noskaidrošanu un daudzgadu atbilstības noskaidrošanu attiecībā uz dalībvalstu saskaņā ar ES noteikumiem deklarēto izdevumu atbilstību. ELGF gadījumā visas šīs summas tiek iegrāmatotas Komisijas ekonomiskā rezultāta pārskatā kā ieņēmumi. Attiecībā uz ELFLA pašu dalībvalstu atgūtās summas, kā arī tās, kas rodas ikgadējo finanšu grāmatojumu noskaidrošanas rezultātā, parasti tiek atkārtoti izmantotas programmas ietvaros.

Finanšu grāmatojumu noskaidrošana: Komisija pieņem ikgadējo lēmumu par grāmatojumu noskaidrošanu, ar kuru tā formāli akceptē maksājumu aģentūru gada pārskatus, pamatojoties uz paziņojumiem par pārvaldību, apliecinājumiem un sertifikācijas iestāžu ziņojumiem.

Atbilstības noskaidrošana ir paredzēta, lai ES nefinansētu izdevumus, kas nav radušies saskaņā ar ES noteikumiem, tā pasargājot ES budžetu no izdevumiem, kuri nebūtu no tā jāatlīdzina. Tādējādi atbilstības noskaidrošana nav mehānisms, ar kuru tiek atgūti neatbilstīgi maksājumi tieši no galīgajiem atbalsta saņēmējiem. Tomēr finanšu korekcijas ir spēcīgs stimuls dalībvalstīm uzlabot to pārvaldības un kontroles sistēmas un tādējādi novērst vai atklāt un atgūt neatbilstīgus maksājumus, kas izmaksāti galīgajiem atbalsta saņēmējiem. Turklāt atbilstības noskaidrošana neatbrīvo dalībvalstis no to atbildības novērst konstatētos pārkāpumus, pretējā gadījumā var tikt uzsākts valsts pienākumu neizpildes process. Ņemot vērā to, ka finanšu grāmatojumu noskaidrošana ir ikgadējas darbības, atbilstības noskaidrošana netiek veikta pēc ikgadēja cikla. Tā attiecas uz izdevumiem, kas radušies vairākos finanšu gados, izņemot izdevumus, kas radušies vairāk nekā pirms 24 mēnešiem, pirms Komisija oficiāli paziņojusi dalībvalstīm tās revīzijas konstatējumus.

Finanšu grāmatojumu noskaidrošana attiecībā uz maksājumiem, kas veikti, neievērojot tiesību aktos noteiktos termiņus. Attiecībā uz svarīgākajiem atbalsta režīmiem saistībā ar ELGF noteikumi paredz, ka dalībvalstīm maksājumi atbalsta saņēmējiem jāveic noteiktos termiņos. Noteikto termiņu ievērošana tiek sistemātiski kontrolēta trīs reizes gadā saskaņā ar 9. pantu Komisijas Regulā (EK) Nr. 883/2006. Ja netiek ievēroti termiņi, Komisija veic samazinājumus, piemērojot noteiktas atlaides īpašos gadījumos un ņemot vērā ārkārtējus apstākļus, kā arī samērīgumu. Samazinājumi tiek veikti saistībā ar mēneša maksājumiem un ikgadējo finanšu grāmatojumu noskaidrošanu. Finanšu korekcijas par maksājumu termiņu neievērošanu tiek uzskatītas par "maksājumiem ar mīnus zīmi" un ekonomiskā rezultāta pārskatā uzskaitītas kā izdevumu samazinājums.

Dalībvalstu deklarēto neatbilstīgo maksājumu atgūšana

Dalībvalstīm, ievērojot valsts noteikumus un procedūras, ir pienākums atgūt summas, kas zaudētas neatbilstīgu maksājumu dēļ. Ja tās atgūst šīs summas no atbalsta saņēmējiem, tās ieskaita atgūtās summas Komisijai, un ekonomiskā rezultāta pārskatā tās tiek iegrāmatotas kā ieņēmumi. Tomēr ne vienmēr ir viegli atgūt nepamatoti iztērētās summas. Ja dalībvalstij līdzekļu atgūšanai ir nepieciešami vairāk nekā četri gadi vai astoņi gadi, ja valsts tiesā uzsāka tiesvedību pret atbalsta saņēmēju, Komisija no attiecīgās dalībvalsts iekasē 50 % no nesamaksātās summas, tādējādi aizsargājot ES finansiālās intereses (tā sauktais "50/50 princips"). Tas tiek darīts, izmantojot iepriekš aprakstīto finanšu grāmatojumu noskaidrošanas procedūru. Pēc šīm grāmatvedības darbībām dalībvalstij joprojām ir pienākums turpināt līdzekļu atgūšanu. No tādējādi atgūtām summām 50 % ir jāpārskaita ES budžetā. Jāņem vērā, ka ir atļauts pārskaitīt atgūtās summas Komisijai pēc tam, kad dalībvalsts no tām ir ieturējusi 20 %, lai segtu savus izdevumus. Jebkurā gadījumā Komisija turpina uzraudzīt dalībvalstu darbības līdzekļu atgūšanā. Ja dalībvalsts neatgūst līdzekļus vai tā savā darbībā nav rūpīga, Komisija var nolemt iejaukties, izmantojot noskaidrošanas procedūru, un noteikt attiecīgajai dalībvalstij finanšu korekcijas.

6.2.2. Saskaņā ar strukturālām darbībām veikto izdevumu atgūšana

Šajā jomā kļūdas, pārkāpumu un krāpšanas dēļ izmaksāto summu atgūšanas mehānisms galvenokārt veidojas no finanšu korekcijām.

Finanšu korekcijas. Izdevumi, kas neatbilst finansējuma nosacījumiem pārkāpuma dēļ, ir jāizslēdz no ES budžeta kopfinansējuma. Šo izslēgumu sauc par "finanšu korekcijām". Finanšu korekciju mērķis ir atjaunot stāvokli, kurā 100 % izdevumu, kas deklarēti kopfinansēšanai no strukturālām darbībām, atbilst piemērojamiem valsts un Kopienas noteikumiem.

Finanšu korekcijas var tikt veiktas dalībvalstu kontroļu un revīziju rezultātā jebkurā kontroles sistēmas līmenī vai Komisijas vai Revīzijas palātas revīziju rezultātā, vai OLAF izmeklēšanu rezultātā. Dalībvalstis galvenokārt ir atbildīgas par finanšu korekcijām saistībā ar atbalsta saņēmēju izdarītiem pārkāpumiem. Ja dalībvalsts piekrit veikt korekcijas vai nu pašas dalībvalsts vai ES kontroles un revīzijas darbību rezultātā, tā var atsaukt neatbilstīgos izdevumus un atkārtoti izmantot brīvo ES finansējumu citiem izdevumiem saskaņā ar attiecīgo programmu, bet ne izdevumus, kas saistīti ar darbību vai darbībām, uz kurām attiecas korekcijas. Eiropas Komisija var pieņemt formālu lēmumu piemērot finanšu korekcijas dalībvalstij, ja dalībvalsts nav veikusi nepieciešamās korekcijas vai ja pārvaldības vai kontroles sistēmās ir nopietni trūkumi, kas var izraisīt sistemātiskus pārkāpumus. Komisijas veiktās finanšu korekcijas ietver ES finansējuma samazināšanu attiecīgajai programmai. Dalībvalstu korekcijas, kas veiktas pēc pašas dalībvalsts vai ES revīzijām, netiek reģistrētas Komisijas grāmatvedības sistēmā, un dalībvalstis sniedz informāciju vienreiz gadā. Vienīgi finanšu korekcijas, kas veiktas saskaņā ar iekasēšanas rīkojumu vai samazinot beigu maksājumu, tiek iekļautas ES kontos.

6.3. NEPAMATOTU MAKSĀJUMU ATGŪŠANA — CITI VADĪBAS VEIDI

Paredzētais mehānisms ir iekasēšanas rīkojumi vai nākamā maksājuma samazināšana. Daudzi ES projekti turpinās vairākus gadus, un korekcijas parasti tiek veiktas, koriģējot turpmākos pieprasījumus un/vai beigu maksājumu pēc neatkarīgu sertificētu revidentu veiktām periodiskām pārbaudēm vai kontrolēm. Informācija par visiem līdzekļiem, kas atgūti, atskaitot tos no nākamā maksājuma, un par kuriem tādējādi nav izdots iekasēšanas rīkojums, nav viegli identificējama Komisijas grāmatvedības sistēmā, jo kontos tiek iegrāmatota tikai koriģētā maksājuma summa.

Projekta slēgšanas laikā vai pēc tā beigām Eiropas Komisija var piemērot arī turpmākas korekcijas, pamatojoties uz pašas Komisijas vai Revīzijas palātas uz vietas veiktajām revīzijām. Šīs korekcijas var veikt vēlākos gados, par ko tiek izdots iekasēšanas rīkojums.

6.4. ANALĪZE PAR NEPAMATOTI IZMAKSĀTO SUMMU ATGŪŠANU, PAR KURAM LĒMUMS PIENĒMTS 2007. GADĀ

Turpmāk norādītie skaitļi, ciktāl iespējams, noteikti, pamatojoties uz “uzkrājumu grāmatvedības metodi”, saskaņā ar kuru atgūtie līdzekļi tiek piešķirti gadam, kurā:

- izdots iekasēšanas rīkojums vai izdarīts samazinātais maksājums,
- Komisija ir nolēmusi vai dalībvalsts ir piekritusi veikt korekciju, vai
- saskaņā ar ELGF un ELFLA dalībvalstis ir atguvušas un deklarējušas pārkāpumu summas.

6.4.1. *Dalīta vadība*

6.4.1.1. *Lauksaimniecībai un lauku attīstībai veikto izdevumu atgūšana: ELGF un ELFLA*

Attiecībā uz ELGF 2007. kalendārajā gadā Komisija noteica, ka pēc finanšu korekcijām no dalībvalstīm jāatgūst 607 miljoni euro. Papildus tam tajā pašā gadā dalībvalstis atmaksāja Komisijai 247 miljonus euro, kas bija neatbilstīgi izdevumi, kuri tām bija jāatgūst no atbalsta saņēmējiem. Attiecībā uz ELFLA 2007. gadā, kas ir šā fonda pirmais gads, nepamatotie maksājumi netika atgūti. Visi šie atgūtie līdzekļi tiek iegrāmatoti Komisijas grāmatvedības sistēmā un ietverti ekonomiskā rezultāta pārskatā.

<i>miljonos euro</i>	
	2007. gads
Noteiktās finanšu korekcijas, kas:	
<i>Atbilstības noskaidrošana</i>	532
<i>Finanšu grāmatojumu noskaidrošana un neievērotie maksājumu termiņi</i>	75
Kopā	607
Dalībvalstu deklarētie pārkāpumi	247
Kopā	854

Komisija var veikt finanšu korekcijas saskaņā ar "atbilstības lēmumiem" tikai attiecībā uz izdevumiem, kas deklarēti laikposmā līdz 24 mēnešiem, pirms veikta revīzija attiecīgajā jomā, kurā attiecīgā dalībvalsts deklarējusi izdevumus. Summas, kas jāsaņem saskaņā ar finanšu korekcijām lauksaimniecības jomā, pamatojoties uz atbilstības lēmumiem, kuri vēl jāpieņem pēc Komisijas revīzijas, ir novērtētas 1,5 miljardu euro apmērā. Tās attiecas uz dažiem izdevumiem, kas deklarēti 2001.–2007. gadā un ir uzrādīti kā iespējamie aktīvi šo finanšu pārskatu paskaidrojumos.

6.4.1.2. Saskaņā ar strukturālām darbībām veikto izdevumu atgūšana

Programmās veiktās kopējās finanšu korekcijas, pamatojoties uz Komisijas revīzijas darbu, Revīzijas palātas revīzijas darbu un divu programmu periodu slēgšanas procesu, ir šādas:

KOPĒJĀS FINANŠU KOREKCIJAS PAR 2000.–2006. GADU PROGRAMMĀM/ROJEKTIEM

	<i>miljonos euro</i>			
	Kopējās finanšu korekcijas 31.12.2006.	Fin. korekcijas bez Komisijas lēmumiem, 2007. g.	Fin. korekcijas ar Komisijas lēmumiem, 2007. g.	Kopējās finanšu korekcijas 31.12.2007.
Kohēzijas fonds	99	4	0	103
ERAF	1 382	179	0	1 561
ESF	438	37	0	475
ZVFI	0	0	0	0
ELVGF Virzības nodaļa	1	0	0	1
Kopā	1 920	220	0	2 140

Skaitļi, kas norādīti 2006. gada finanšu pārskata paskaidrojumos **3.1.4.** punktā, (kopā 1 915 miljoni euro), attiecībā uz ERAF Kohēzijas fondu un ESF ietver aplēstās summas, kas attiecībā uz ERAF un Kohēzijas fondu bija minētas sākotnējās dalībvalstīm adresētās vēstulēs, ar kurām uzsāk finanšu korekciju procedūras. Šie skaitļi par kopējo summu 20,7 miljoni euro (18,7 miljoni euro — Kohēzijas fonds, 1 miljons euro — ERAF un 1 miljons euro — ESF), nav ietverti kopējo finanšu korekciju aprēķinos, jo tiem ir provizorisks raksturs. Attiecībā uz ERAF un Kohēzijas fondu finanšu korekcijas papildu 25,7 miljonu euro apmērā, kas iepriekš nebija norādītas un kas attiecas uz formāliem Komisijas lēmumiem, kas pieņemti līdz 2006. gadam (17,7 miljoni euro — Kohēzijas fonds, 8 miljoni euro — ERAF), ir pievienotas.

KOPĒJĀS FINANŠU KOREKCIJAS PAR 1994.–1999. GADU PROGRAMMĀM/ROJEKTIEM

	<i>miljonos euro</i>			
	Kopējās finanšu korekcijas 31.12.2006.	Fin. korekcijas bez Komisijas lēmumiem, 2007. g.	Fin. korekcijas ar Komisijas lēmumiem, 2007. g.	Kopējās finanšu korekcijas 31.12.2007.
Kohēzijas fonds	202	0	23	225
ERAF	818	4	36	858
ESF	340	0	5	345
ZVFI	15	24	0	39
ELVGF Virzības nodaļa	30	4	80	114
Kopā	1 405	32	144	1 581

Skaitļi, kas norādīti 2006. gada finanšu pārskata paskaidrojumos **3.1.4.** punktā (kopā 1 677 miljoni euro) attiecībā uz ERAF Kohēzijas fondu un ESF, ietver aplēstās summas, kas minētas sākotnējās dalībvalstīm adresētās vēstulēs, ar kurām uzsāk finanšu korekciju procedūras. Šie skaitļi par kopējo summu 300 miljonu euro apmēra (58 miljoni euro — Kohēzijas fonds un 242 miljoni euro — ERAF), nav ietverti kopējo finanšu korekciju aprēķinos, jo tiem ir provizorisks raksturs. Finanšu korekcijas attiecībā uz ERAF papildu 16 miljonu euro apmērā un attiecībā uz ESF papildu 10 miljonu euro apmērā, kas iepriekš nebija norādītas un kas attiecas uz formāliem Komisijas lēmumiem, kas pieņemti līdz 2006. gadam, un 8 miljoni euro ZVFI, ir pievienotas.

Kopējās 2007. gada strukturālo darbību finanšu korekcijas, kas ir 396 miljoni euro, var tikt sadalītas šādi:

	<i>miljonos euro</i>					
	ERAF	KF	ESF	ZVFI	ELVGF_G	KOPĀ
Finanšu korekcijas no 1994. līdz 1999. gadam:						
Ar iekasēšanas rīkojumu ⁽¹⁾	29	3	3	2	15	52
Maksājuma samazināšana	11	20	2	22	69	124
Starpsumma no 1994. līdz 1999. gadam	40	23	5	24	84	176
Finanšu korekcijas no 2000. līdz 2006. gadam:						
Vienošanās par neattaisnoto izdevumu atsaukšanu	179	4	37	0	0	220
Starpsumma no 2000. līdz 2006. gadam	179	4	37	0	0	220
Kopējās finanšu korekcijas	219	27	42	24	84	396

⁽¹⁾ Iekasēšanas rīkojumi par summu 15 miljonu euro apmērā tiks izdoti 2008. gadā (3 miljoni euro attiecībā uz Kohēzijas fondu, 10 miljoni euro attiecībā uz ERAF un 2 miljoni euro attiecībā uz ELVGF Virzības nodāļu). Attiecībā uz finanšu korekcijām, kas piemērotas programmas slēgšanas brīdī, iekasēšanas rīkojumu summas izriet gan no finanšu korekciju summām, gan galīgo maksājumu pieprasījuma atlikuma.

Šajā tabulā nav ietverti pašu dalībvalstu pārbaužu rezultāti par struktūrfondu izdevumiem. Turklāt summa 2,9 miljardu euro apmērā attiecas uz iespējamām finanšu korekcijām, kuras plānots atgūt no dalībvalstīm. Summa ir pamatota ar Komisijas revīzijas un Eiropas Revīzijas palātas konstatējumiem, kuras turpmāk uzrauga ģenerāldirektorāti. Šis ir labākais novērtējums 2007. gada kontu slēgšanas laikā, ņemot vērā pašreizējo situāciju revīziju pēcpārbaudēs, koriģējošo darbību plānu ieviešanu un izdotās vēstules par galīgo nostāju.

Dalībvalstu finanšu korekciju darbības saistībā ar 2007. gada strukturālām darbībām (atsauktās un atgūtās summas, un summas, kuras paredzēts atgūt)

Komisija pieprasa dalībvalstīm līdz katra gada 31. martam sniegt informāciju par atsauktām un atgūtām summām, un summām, kuras paredzēts atgūt, saistībā ar attiecīgā gada strukturālām darbībām un kumulatīvi par visu 2000.–2006. gada plānošanas periodu par visiem Struktūrfondu un Kopienas iniciatīvām (ERAF, ESF, ELVGF un ZVFI). Komisija ir saņēmusi provizoriskos skaitļus par atsauktām un atgūtām summām 2007. gadā (apmēram 540 miljoni euro), un tie tiks koriģēti pēc tam, kad Komisija būs noskaidrojusi dažus jautājumus ar attiecīgajām dalībvalstīm. Pārskatītie skaitļi tiks norādīti pielikumā 19. gada ziņojumam par Struktūrfondu izpildi, kas tiks izdots vēlāk 2008. gadā. Saistībā ar finanšu korekcijām, ko ierosinājusi Komisija, pamatojoties uz pašas Komisijas vai citu ES struktūru revīzijas darbu, bet kurām dalībvalstis ir piekritušas un tās izpildījušas, pastāv iespējamība, ka šie dati pārklājas ar datiem par atsauktām summām, ko sniegušas dalībvalstis.

Jānorāda arī, ka Komisija pašlaik pārbauda informāciju, ko sniegušas vairākas dalībvalstis saskaņā ar Rīcības plāna 6.2. darbību Komisijai uzticētās pārraudzītājas lomas nostiprināšanai, īstenojot strukturālo darbību dalītu pārvaldību (COM(2008)97). Šā darba rezultātā varēs izdarīt skaidrus secinājumus par šo datu pilnīgumu un ticamību, kas būs pamats turpmākām darbībām, lai ieviestu nepieciešamos uzlabojumus saistībā ar informācijas sniegšanu par finanšu korekcijām.

6.4.2. Saskaņā ar citiem vadības veidiem veikto izdevumu atgūšana

Attiecībā uz citiem vadības veidiem informācija par parādiem, kas veidojas iekasēšanas rīkojumu rezultātā, ir norādīta turpmāk tabulā. Līdzekļi, kas atgūti, atskaitot tos no nākamā maksājuma, nav iegrāmatoti šajos 2007. gada grāmatvedības uzskaites datos. Iekasēšanas rīkojumi, kas gada laikā izdoti, lai atgūtu iepriekš izmaksātās summas, bija 259 miljonu euro apmērā. No šīs summas 138 miljoni euro attiecas uz izdevumu atgūšanu, bet 121 miljons euro — uz priekšfinansējuma atgūšanu. Šajā pēdējā kategorijā grāmatvedības uzskaites dati nepieļauj nošķirt summas, kas attiecas uz neizmantotās priekšapmaksas atgūšanu, un summas, kas attiecas uz saņēmēja pieprasīto nepamatoto maksājumu atgūšanu. Tomēr atšķirībā no strukturālām darbībām, būtībā viss atgūtais priekšfinansējums, izņemot aģentūru rezultātus, tiek uzskatīts par nepareizi pieprasīto summu atgūšanu.

miljonos euro

2007. gadā izdotie iekasēšanas rīkojumi par nepamatotiem maksājumiem	2007. gads
Ārējie darījumi	178
Iekšējās politikas jomas	81
Kopā	259

6.5. KOPSAVILKUMS PAR NEPAMATOTI IZMAKSĀTO SUMMU ATGŪŠANU 2007. GADĀ

Turpmāk tabulā norādīta labākā prognozējamā kopsumma, kas 2007. gadā noteikta kā summa, kuru paredzēts atgūt. Kā skaidrots iepriekš, tajā nav ietverti pašu dalībvalstu veikto pārbaužu rezultāti par strukturālo darbību izdevumiem, kā arī nav ietvertas visas summas, kas atgūtas, atskaitot tās no nākamā maksājuma par ārējiem darījumiem un iekšējās politikas jomām. Iekasēšanas rīkojumi, kas attiecas uz priekšfinansēšanas risku, ir lielāki nekā summas, kas attiecas uz neizmantotās priekšapmaksas atgūšanu (kas nav saistīti ar neregulāriem maksājumiem).

Kopsavilkums par nepamatoti izmaksāto summu atgūšanu

miljonos euro

	2007. gads	2006. gads
ELVGF		
— finanšu korekcijas	607	839
— dalībvalstu paziņotie pārkāpumi	247	108
Struktūrfondi un kohēzijas fondi (1994.–1999. gada un 2000.–2006. gada programmas)	396	807
Iekasēšanas rīkojumi par nepamatoti izmaksātām summām:		
— ārējie darījumi	178	172
— iekšējās politikas jomas	81	85
Kopā	1 509	2 011

7. FINANŠU RISKA PĀRVALDĪBA

EIROPAS KOMISIJAS FINANŠU LĪDZEKĻU OPERĀCIJAS

Turpmākā informācija attiecas uz Eiropas Komisijas veiktajām finanšu līdzekļu operācijām, lai izpildītu tās budžetu. Komisijas budžeta izpildei nepieciešamo finanšu līdzekļu operāciju pārvaldības noteikumi un principi ir noteikti Regulā (EK, Euratom) Nr. 1150/2000 (kurā grozījumi izdarīti ar Regulu (EK, Euratom) Nr. 2028/2004) un Finanšu regulā (Regula (EK, Euratom) Nr. 1605/2002, kurā grozījumi izdarīti ar Regulu (EK, Euratom) Nr. 1995/2006), un tās īstenošanas noteikumos (Komisijas Regula (EK, Euratom) Nr. 2342/2002, kurā grozījumi izdarīti ar Regulu (EK, Euratom) Nr. 478/2007).

Saskaņā ar iepriekšminētajiem noteikumiem ir piemērojami šādi galvenie principi.

- Pašu resursus apmaksā dalībvalstis, iemaksājot summas kontā, ko šajā nolūkā Komisijas vārdā atver valsts kase vai iestāde, ko izraugās katra dalībvalsts. Iepriekšminētos kontus Komisija drīkst izmantot tikai, lai segtu tās vajadzības pēc naudas līdzekļiem.
- Dalībvalstis pašu resursus apmaksā savas valsts valūtā, turpretī Komisijas maksājumi galvenokārt tiek veikti EUR.
- Komisijas vārdā atvērto bankas kontus nedrīkst pārtērēt.
- Kontu atlikumi, kas ir citās valūtās nevis EUR, vai nu tiek izmantoti maksājumiem tajā pašā valūtā vai periodiski konvertēti EUR (ņemot vērā Regulu (EK, Euratom) Nr. 1150/2000, ja tas attiecas uz līdzekļiem, kas turēti pašu resursu kontos).

Papildus pašu resursu kontiem Komisija atver citus bankas kontus centrālajās bankās un komercbankās, lai varētu veikt maksājumus un saņemt citus ieņēmumus, kas nav dalībvalstu iemaksas budžetā. Visi šie konti (izņemot kontus, kas paredzēti ieņēmumiem) katru dienu tiek papildināti, ņemot vērā no tiem veicamos maksājumus. Visos šajos kontos tiek turēti minimālie naudas atlikumi, lai varētu veikt steidzamus maksājumus, ja izņēmuma kārtā rodas aizkavēšanās to finansēšanā. Ieņēmumu kontu atlikumi regulāri tiek pārskaitīti uz pašu resursu kontiem vai citiem kontiem atkarībā no finanšu līdzekļu nepieciešamības.

Visas komercbankas, kurās Komisijai ir bakas konti, tiek izvēlētas konkursa rezultātā. Avansu konti tiek atvērti saskaņā ar Finanšu regulas 63. pantu, un banku konti šo kontu vajadzībām tiek atvērti bankās, kas izvēlētas, izmantojot vienkāršotu konkursu procedūru.

7.1. DARBĪBAS RISKS

Finanšu līdzekļu un maksājumu operācijas lielā mērā ir automatizētas un balstītas uz modernām informācijas sistēmām. Īpašas procedūras tiek piemērotas, lai garantētu sistēmu drošību un nodrošinātu pienākumu sadali saskaņā ar Finanšu regulu, Komisijas iekšējās kontroles standartiem un revīzijas principiem. Finanšu līdzekļu un maksājumu operāciju vadību regulē rakstveida vadlīniju un procedūru kopums, kuru mērķis ir samazināt darbības un finanšu riskus un nodrošināt atbilstošu kontroles līmeni. Tās attiecas uz dažādām darbības jomām, un atbilstība pamatnostādnēm un procedūrām tiek regulāri pārbaudīta. Tās jo īpaši ietver:

- bankas kontu atvēršanu un slēgšanu,
- finanšu sistēmu parametru modeli,
- finanšu līdzekļu plānošanu un prognozēšanu,
- maksājumu veikšanu un naudas līdzekļu vadību,
- valūtas maiņas operācijas,
- banku izvēli,
- darījumu un banku saskaņošanas uzraudzību,
- trešo personu dokumentu saglabāšanu un kontroli.

7.2. FINANŠU RISKS

Valūtas risks

Dalībvalstu samaksātie pašu resursi valūtās, kas nav EUR, tiek turēti pašu resursu kontos. Tie tiek konvertēti EUR, ja rodas nepieciešamība segt maksājumus, kas jāveic EUR, vai nelielā skaitā gadījumu tie tiek tieši izmantoti maksājumiem, kas jāveic tajā pašā valūtā.

Komisijai komercbankās ir vairāki konti ES valūtās, kas nav EUR, un USD, lai vērtu veikt maksājumus, kas noteikti šajās valūtās. Šie konti tiek papildināti atkarībā no veicamā maksājama summas; tā rezultātā to diennakts atlikumi ir ļoti nelieli, un tie ir tikai daļēji pakļauti ārvalstu valūtas maiņas kursu svārstībām.

Ja dažādi ieņēmumi (izņemot pašu resursus) tiek saņemti valūtās, kas nav EUR, tos vai nu pārskaita uz citiem kontiem tajā pašā valūtā, ja tie ir vajadzīgi maksājumu izpildei, vai konvertē EUR un pārskaita uz citu EUR kontu atkarībā no nepieciešamības pēc finanšu līdzekļiem. Avansa konti, kas tiek turēti valūtās, kas nav EUR, tiek papildināti atkarībā no aprēķināto vietējo īstermiņa maksājumu nepieciešamības tajā pašā valūtā. Šo kontu atlikumi tiek turēti atbilstoši to attiecīgajiem limitiem.

Kredīta risks

Lielākā daļa Komisijas finanšu līdzekļu saskaņā ar Regulu (EK, Euratom) Nr. 1150/2000 tiek turēti kontos, ko dalībvalstis atvērušas, lai veiktu iemaksas (pašu resursus). Visi šie konti tiek turēti dalībvalstu valsts kasēs vai valstu centrālajās bankās. Šīs iestādēs Komisijai praktiski nerada kredīta risku.

Neliela Komisijas finanšu līdzekļu daļa tiek turēta komercbankās, lai varētu veikt maksājumus vai citas banku operācijas. Tā ir parasta prakse, ka komercbanku konti tiek papildināti nepieciešamības brīdī. Tā rezultātā šajos kontos turētās summas diennaktī parasti ir ļoti nelielas (vidēji no 100 miljoniem euro līdz 200 miljoniem euro, un sadalītas starp vairāk nekā 30 kontiem), un tādējādi Komisijas kredīta risks ir neliels. Papildus tam tiek piemērotas īpašas pamatnostādnes par komercbanku izvēli, lai vēl vairāk samazinātu kredīta risku.

Visas komercbankas tiek izvēlētas konkursu kārtībā. Minimālais īstermiņa kredītreitings, kas nepieciešams, lai piedalītos konkursā, ir *Moody's P-1* vai līdzvērtīgs (*S&P A-1* vai *Fitch F1*). Īpašos apstākļos var tikt prasīts zemāks līmenis. Visos līgumos ir paredzēta iespēja, ka Komisija nekavējoties var pārtraukt līgumu, ja līgumslēdzēja puses reitings tiek pārskatīts un nesasniedz nepieciešamo minimālo līmeni.

Avansu konti tiek turēti vietējās bankās, kuras tiek izvēlētas, izmantojot vienkāršotu konkursa procedūru. Reitinga prasības ir atkarīgas no vietējās situācijas un var būtiski atšķirties katrā valstī. Lai ierobežotu kredītriska ietekmi, šo kontu atlikumi tiek turēti zemākajā iespējamā līmenī (ņemot vērā darbības nepieciešamības), tie tiek regulāri papildināti, un piemērotos limitus katru gadu pārskata.

Procentu likmju risks

Saskaņā ar 9. pantu Regulā (EK, Euratom) Nr. 1150/2000 par kontiem, kas atvērti dalībvalstu valsts kasēs vai valstu centrālajās bankās, netiek saņemti procenti un tos tur bez maksas. Atlīdzība par visiem citiem kontiem, kas tiek turēti valstu centrālajās bankās, ir atkarīga no katras bankas piedāvātajiem īpašajiem nosacījumiem; piemērojamās procentu likmes ir mainīgas un tiek koriģētas, ņemot vērā tirgus svārstības.

Procentus lielākajai daļai komercbankās turēto kontu aprēķina, pamatojoties uz mainīgiem rādītājiem, kas saistīti ar ECB minimālo likmi tās galvenajām refinansēšanas darbībām, un tos koriģē, ņemot vērā jebkuras šīs likmes svārstības. Tā rezultātā Komisija neuzņemas procentu likmju risku.

7.3. NAUDAS SODU PAGaidu MAKSĀJUMU PĀRVALDĪBA

Turpmākā informācija attiecas uz finanšu līdzekļu operācijām, ko veic Eiropas Komisija, lai administrētu naudas sodu pagaidu maksājumus (nauda, uz ko attiecas izmantošanas ierobežojumi).

Valūtas risks

Tā kā visi naudas sodi tiek uzlikti un maksāti EUR, Komisija nav pakļauta nekādām ārvalstu valūtas maiņas kursu svārstībām.

Kredīta risks

Tiek piemērotas pamatnostādnes, lai izvēlētos baku, kurā tiek turēti naudas līdzekļi, un risks, kas saistīts ar kādu līgumslēdzēju pusi, ir ierobežots. Visi naudas līdzekļi tie turēti norēķinu kontos un tos var izņemt jebkurā laikā bez iepriekšēja paziņojuma. Bankas izvēlas, izmantojot konkursus. Minimālais baku depozītu ilgtermiņa reitings, kas nepieciešams, lai varētu piedalīties konkursa procedūrā, ir *Moody's Aa* vai līdzvērtīgs (tas ir, *S&P AA-* vai *Fitch AA-*).

Risks, kas saistīts ar kādu līgumslēdzēju pusi, ir ierobežots līdz 5 % no tā "kapitāla + rezervēm + subordinētiem aizdevumiem", kas izriet no tās apstiprinātiem konsolidētajiem pārskatiem. Šo robežu pārskata vismaz vienu reizi gadā. Visos līgumos ir paredzēta iespēja, ka Komisija nekavējoties var pārtraukt līgumu, ja līgumslēdzēja puses reitings tiek pārskatīts vai nesasniedz nepieciešamo minimālo līmeni.

Procentu likmju risks

Visu kontu procenti tiek aprēķināti, pamatojoties uz mainīgiem rādītājiem, kas saistīti ar ECB minimālo likmi tās galvenajām refinansēšanas darbībām, un tos koriģē, ņemot vērā jebkuras šīs likmes svārstības. Tā rezultātā Komisija neuzņemas procentu likmju risku.

AIZŅĒMUMU UN AIZDEVUMU DARBĪBAS UN GARANTIJU FONDS

Turpmākā informācija attiecas uz aizdevumiem un aizņēmumiem, ko ir veikusi Eiropas Komisija, izmantojot finansiālo palīdzību makroekonomikas līmenī (**MFA**) un **Euratom**, kā arī **Garantiju fondu**.

7.4. RISKĀ PĀRVALDĪBAS POLITIKAS UN NODROSES DARBĪBAS

MFA un Euratom

Aizdevumu un aizņēmumu darbības, kā arī attiecīgo finanšu līdzekļu pārvaldību Kopienas veic saskaņā ar attiecīgiem *Euratom* un Padomes lēmumiem⁽¹⁾, ja tie ir piemērojami, un saskaņā ar iekšējām pamatnostādņēm. Ir izstrādātas rakstiskas procedūru rokasgrāmatas, kas aptver tādas īpašas jomas kā aizņēmumi, aizdevumi un finanšu līdzekļu pārvaldība, un tās izmanto attiecīgās funkcionālās struktūrvienības. Ir noteikti un novērtēti finansiālie un darbības riski, un regulāri tiek pārbaudīta atbilstība iekšējām pamatnostādņēm un procedūrām.

Parasti netiek veiktas nodrosoles darbības, jo aizdevumu darbības tiek finansētas, izmantojot kompensējošas ("back-to-back") darbības, un tāpēc, ka nav esošu atklātu valūtas pozīciju.

(1) Padomes 1990. gada 23. aprīļa Lēmums 90/212/Euratom, ar ko groza Lēmumu 77/271/Euratom par to, kā īstenot Lēmumu 77/270/Euratom, ar ko Komisiju pilnvaro piešķirt *Euratom* aizdevumus, lai veicinātu atomelektrostaciju finansēšanu (OV L 112, 3.5.1990., 26. lpp.).
Padomes 1977. gada 29. marta Lēmums 77/271/Euratom par to, kā īstenot Lēmumu 77/270/Euratom, ar ko Komisiju pilnvaro piešķirt *Euratom* aizdevumus, lai veicinātu atomelektrostaciju finansēšanu (OV L 88, 6.4.1977., 11. lpp.).
Padomes 1994. gada 21. marta Lēmums 94/179/Euratom, ar ko groza Lēmumu 77/270/Euratom, lai pilnvarotu Komisiju slēgt Eiropas Atome enerģijas kopienas aizņēmumu līgumus, kas veicinātu finansēšanu, kura nepieciešama drošības un efektivitātes pakāpes uzlabošanai atomelektrostacijās dažās ārpuskopienas valstīs (OV L 84, 29.3.1994., 41 lpp.).

Garantiju fonds

Noteikumi un principi attiecībā uz Garantiju fonda (skatīt E. iedaļas 2.3.2. paskaidrojumu) aktīvu pārvaldību ir noteikti konvencijā starp Eiropas Komisiju un Eiropas Investīciju banku (EIB), kas noslēgta 1994. gada 25. novembrī, un ar turpmākiem grozījumiem 1996. gada 17. un 23. decembrī un 2002. gada 8. maijā.

Galvenie principi, kas tieši izklāstīti konvencijā, ir šādi.

- Garantiju fonds strādās tikai ar vienu valūtu — EURO. Tas veiks ieguldījumus šajā valūtā, lai izvairītos no valūtas maiņas kursa riska.
- Aktīvu pārvaldība tiks balstīta uz tradicionāliem piesardzības noteikumiem, kas ir jāievēro attiecībā uz finanšu darbībām. Būs jāpievērš uzmanība, lai samazinātu risku un nodrošinātu, ka pārvaldītajiem aktīviem ir pietiekama likviditāte un pārvedamība, ņemot vērā ieguldījumus, ar ko saskarsies Garantiju fonds.
- Garantiju fonds varēs izmantot visus nodrošes instrumentus pret tirgus un procentu riskiem, ko jau izmanto EIB portfeļa nodaļa.
- Portfeļa pārvaldība tiks balstīta uz optimālu termiņu un uz iespējami labāko sadalījumu starp īstermiņu un ilgtermiņu, lai gūtu izdevīgumu no likmju liknes. Lai varētu steidzami mainīt portfeļa termiņu attiecīgi paredzamiem tirgus apstākļiem nākotnē, ieguldītājs izmantos tikai nodrošes vajadzībām tirgū pieejamos instrumentus, ar kuriem EIB ir vajadzīgā pieredze.

7.5. VALŪTAS RISKS

Tā kā visi finanšu aktīvi un saistības ir izteikti euro, Kopienas nav pakļautas ārvalstu valūtas maiņas kursu svārstību ietekmei attiecībā uz finansiālo stāvokli un naudas plūsmām.

7.6. PROCENTU LIKMJU RISKS

Sakarā ar aizdevumu un aizņemu darbībām Kopienām ir ievērojami aktīvi un pasīvi, kuriem jāmaksā procenti.

MFA un Euratom

Aizdevumi, kas piešķirti ar mainīgām procentu likmēm, pakļauj Kopienas naudas plūsmu procentu likmju riskam. Šādi aizdevumi ir apmēram 93 % no kopējā aizņēmumu apjoma. Tomēr procentu likmju riski no aizņēmumiem tiek kompensēti ar aizdevumiem uz līdzvērtīgiem noteikumiem ("back-to-back" darbības). Bilances datumā Kopienām bija aizdevumi ar mainīgām likmēm (nominālā izteiksmē) par summu 1,18 miljardu euro apmērā (2006. gadā — 1,32 miljardi euro), kuriem ik pēc 6 mēnešiem nosaka jaunas likmes. Kopienām 2007. gadā bija arī aizdevumi ar nemainīgām likmēm (nominālā izteiksmē) par summu 85 miljonu euro apmērā (2005. gadā — 85 miljoni euro), kuriem galīgais termiņš ir ilgāks par pieciem gadiem.

Garantiju fonds

Nodrošes instrumentus var izmantot, lai pārvaldītu (tirgus) procentu likmju risku Garantiju fondam. Tomēr saskaņā ar vienošanos starp Komisiju un EIB pašreiz būtiskus riskus neuzņemas, un tāpēc nodrošes pasākumi netiek veikti. Visi darījumi un operācijas notiek tikai euro, tāpēc nav vajadzīga attiecīga nodrose. Garantiju fonda avuāru sadalījums 2007. gada 31. decembrī un 2006. gada 31. decembrī (tirgus vērtība, izņemot uzkrātos procentus) ir norādīts turpmāk tabulā.

miljonos euro

Segmenti	Nemainīgas procentu likmes ieguldījumi						Mainīgas likmes vērtspāpīri		Kopā	
	Mazāk par 3 mēnešiem		No 3 mēnešiem līdz 1 gadam		1–10 gadi					
	2007.	2006.	2007.	2006.	2007.	2006.	2007.	2006.	2007.	2006.
Norēķinu konti	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1
Īstermiņa noguldījumi — nominālā izteiksmē	247	437	0	0	0	0	0	0	247	437
Pārdošanai pieejamie aktīvi	25	57	84	51	703	733	71	76	883	917
Kopā	273	495	84	51	703	733	71	76	1 131	1 355
Procenti	24 %	36 %	7 %	4 %	63 %	54 %	6 %	6 %	100 %	100 %

Efektīvās procentu likmes intervāls attiecībā uz naudu un naudas ekvivalentiem (termiņnoguldījumi) 2007. gada 31. decembrī bija no 4,12 % līdz 4,83 %. Attiecībā uz pārdošanai pieejamo vērtspapīru portfeli efektīvās procentu likmes intervāls bija no 2,94 % līdz 5,52 %.

7.7. KREDĪTRISKS

Kopienas uzņemas kredītrisku, kas ir risks, ka partneris nevarēs pilnībā samaksāt summas termiņā. Kredītrisku pārvalda vispirms, iegūstot valsts garantijas *Euratom* gadījumā, pēc tam, izmantojot Garantiju fondu. Garantiju fonds ārējām darbībām ⁽¹⁾ tika izveidots 1994. gadā, lai segtu parāda risku saistībā ar aizņēmumiem, ar kuriem finansē aizdevumus valstīm ārpus Eiropas Savienības. Lai novērstu maksājumu aizkavēšanos struktūras dēļ, šādus aizņēmumus apkalpo, izmantojot naudas avansus no EK budžeta. Ja trīs mēnešus pēc maksājuma termiņa tiek apstiprināts, ka saņēmēja valsts nav pildījusi saistības, naudas avansus atmaksā budžetā no Garantiju fonda ārējām darbībām.

MFA un Euratom

Kopienai lielākais kredītrisks koncentrējas attiecībā uz Bulgāriju, Rumāniju un Serbiju un Melnkalni. Šīm valstīm attiecīgi ir piešķirti apmēram 27 %, 28 % un 22 % no kopējā aizdevumu apjoma. Attiecībā uz finanšu līdzekļu darbībām ir jāpiemēro norādes par partneru izvēli. Funkcionālās struktūrvienības attiecīgi varēs veikt darījumus tikai ar atbilstīgām bankām, kuras ir iekļautas "banku sarakstā, ar kurām ir atļauta sadarbība", un ievērojot būtiskus ierobežojumus attiecībā uz partneri.

Garantiju fonds

Garantiju fonda termiņnoguldījumi — partneru profils

Saskaņā ar nolīgumu starp Kopienai un EIB par Garantiju fonda pārvaldību minimālajam kredītvērtējumam visiem starpbanku ieguldījumiem ir jābūt A1. Īstermiņa starpbanku ieguldījumi, ieskaitot uzkrātos procentus, pa partneru veidiem 31.12.2007. ir šādi.

Reitings	31.12.2007.		31.12.2006.	
	miljonus euro		miljonus euro	
A1	75	30 %	171	39 %
A2	0	0 %	0	0 %
Aa1	20	8 %	44	10 %
Aa2	53	22 %	57	13 %
Aa3	100	40 %	167	38 %
Kopā	248	100 %	439	100 %

Pārdošanai pieejamie Garantiju fonda aktīvi — emitentu profils

Emitentu profils (tirgus vērtība, izņemot uzkrātos procentus) 2007. gada 31. decembrī ir šāds:

Emitents	31.12.2007.		31.12.2006.	
	miljonus euro		miljonus euro	
Citi emitenti AAA	310	35 %	361	40 %
Supra Aaa	5	1 %	15	2 %
Valdības/aģentūras Aaa	196	22 %	225	25 %
Valdības/aģentūras Aa1	72	8 %	58	6 %
Valdības/aģentūras Aa2	0	0 %	0	0 %
Valdības/aģentūras Aa3	81	9 %	67	7 %
Valdības/aģentūras A1	73	8 %	49	5 %
Valdības/aģentūras A2	132	15 %	122	13 %
Valdības/aģentūras A3	4	1 %	10	1 %
Valdības/aģentūras Baa1	10	1 %	10	1 %
Valdības/aģentūras NR	0	0 %	0	0 %
Kopā	883	100 %	917	100 %

(¹) Padomes 1994. gada 31. oktobra Regula (EK, Euratom) Nr. 2728/94, ar ko izveido Garantiju fondu ārējai darbībai (OV L 293, 12.11.1994., 1. lpp.).

Visi turētie vērtspapīri atbilst šādiem kritērijiem:

- tos ir emitējušas Eiropas Savienības valstis vai Eiropas Savienības garantētas iestādes, G10 vai pārvalstiskas struktūras;
- vai tos ir emitējušas citas suverēnas valstis, kas atbilst vismaz AA3 vērtējumam;
- vai tos ir emitējis cits emitents, kas atbilst vismaz AAA vērtējumam.

7.8. PATIESĀ VĒRTĪBA

MFA un Euratom aizdevumu un aizņēmumu novērtētā patiesā vērtība tiek noteikta, izmantojot diskontētas naudas plūsmas modeli. Saskaņā ar minēto modeli plānotās naudas plūsmas tiek diskontētas, piemērojot AAA ienesīguma liknes atbilstīgi atlikušajam termiņam. Tiek pieņemts, ka mainīgas likmes aizdevuma novērtētā patiesā vērtība līdzinās tā uzskaites vērtības summai, jo ik pēc 6 mēnešiem tiek noteiktas jaunas likmes atbilstoši tirgus procentu likmēm.

Bilances datumā nemainīgas likmes aizdevumu un aizņēmumu novērtētā patiesā vērtība ir 90 miljoni euro (2006. gadā — 93 miljoni euro) un 89 miljoni euro (2006. gadā — 93 miljoni euro) salīdzinājumā attiecīgi ar atbilstošu uzskaites vērtību 87 miljoni euro (2006. gadā — 87 miljoni euro) un 87 miljoni euro (2006. gadā — 87 miljoni euro).

7.9. LIKVIDITĀTES STĀVOKLIS

Turpmāk dotajā tabulā ir sniegta Garantiju fonda aktīvu un pasīvu analīze, grupējot aktīvus un pasīvus pēc atbilstīgiem termiņiem, pamatojoties uz atlikušo laika periodu no bilances datuma līdz līguma termiņa beigām. Analīze ir sagatavota saskaņā ar vispiesardzīgākajiem pieņēmumiem attiecībā uz gala termiņiem. Tāpēc attiecībā uz pasīviem ir norādīts agrākais iespējamais atmaksas datums, bet attiecībā uz aktīviem — vēlākais iespējamais atmaksas datums. Aktīvi un pasīvi, kuriem nav līgumiski noteikta gala termiņa, ir grupēti kopā kategorijā "nenoteikts termiņš".

miljonos euro					
Termiņš	Mazāk par 3 mēnešiem	No 3 mēnešiem līdz 1 gadam	1-10 gadi	Nenoteikts termiņš	Kopā
Aktīvi (EUR):					
Norēķinu konti	1	0	0	0	1
Īstermiņa noguldījumi	248	0	0	0	248
No kuriem uzkrātie procenti	1	0	0	0	1
Pārdošanai pieejamie aktīvi	38	109	754	3	904
No kuriem uzkrātie procenti	7	13	0	0	20
Kopā	287	109	754	3	1 153
Pasīvi (EUR):					
Pašu kapitāls	0	0	0	1 152	1 152
Kreditoru parādi	1	0	0	0	1
Kopā	1	0	0	1 152	1 153
Neto likviditātes stāvoklis 31.12.2007.	286	109	754	(1 149)	0
Uzkrātais likviditātes stāvoklis 31.12.2007	286	395	1 149	0	

EIROPAS OGĻU UN TĒRAUDA KOPIENA (likvidēšanas procesā)

Turpmākā informācija attiecas uz aizdevumiem un aizņēmumiem, kā arī finanšu darbībām, ko ir veikušas Eiropas Kopienas, izmantojot **Eiropas Ogļu un tērauda kopienas (likvidēšanas procesā)**. Turpmākā informācija ir pieejama likvidējamās EOTK pārskatos.

7.10. RISKĀ PĀRVALDĪBAS POLITIKAS UN NODROSES DARBĪBAS

Pēc EOTK līguma termiņa beigām 2002. gada 23. jūlijā saskaņā ar Lēmumu 2003/76/EK EOTK aktīvi un saistības pāriet Eiropas Kopienām, un Kopienas saistību likvidāciju vada Komisija. Tādējādi likvidējamai EOTK nav paredzēts izsniegt jaunus aizdevumus un saņemt attiecīgu finansējumu. Jauni EOTK aizņēmumi tiek attiecināti uz refinansēšanu ar mērķi samazināt fondu izmaksas.

Aktīvu un pasīvu pārvaldība Komisijā tiek veikta saskaņā ar iekšējām pamatnostādņēm. Ir izstrādātas rakstiskas procedūru rokasgrāmatas, kas aptver tādas īpašas jomas kā aizņēmumi, aizdevumi un finanšu līdzekļu pārvaldība, un tās lieto attiecīgās funkcionālās struktūrvienības. Ir noteikti un novērtēti finansiālie un darbības riski, un regulāri tiek pārbaudīta atbilstība iekšējām pamatnostādņēm un procedūrām. Finanšu līdzekļu operācijām piemēro piesardzīgas pārvaldības principus ar mērķi ierobežot darbības risku, partnera risku un tirgus risku. Ieguldījumus pamatā attiecina uz šādām kategorijām — termiņnoguldījumi bankās, naudas tirgus instrumenti, nemainīgas un mainīgas likmes obligācijas.

Galvenie ieguldījumu ierobežojumi kategorijām ir šādi.

- Attiecībā uz termiņnoguldījumiem 100 miljoni euro katrai bankai vai 5 % no bankas pašu kapitāla atkarībā no tā, kurš no šiem rādītājiem ir mazāks, ja attiecīgs īstermiņa vērtējums ir vismaz A-1 (S&P) vai līdzvērtīgs.
- Attiecībā uz obligācijām, ko emitējušas dalībvalstis vai Eiropas Savienības iestādes vai par kurām tās galvojušas, maksimālā pieļaujamā summa ir 250 miljoni euro attiecībā uz katru dalībvalsti vai iestādi atkarībā no tās vērtējuma.
- Attiecībā uz citu suverēnu valstu un pārvalstisku emitentu obligācijām ar ilgtermiņa kredītvērtējumu, kas nav mazāks par AA (S&P) vai ir tam līdzvērtīgs, — līdz 100 miljoniem euro attiecībā uz katru emitentu vai galvotāju.
- Attiecībā uz emitentu obligācijām, kuru minimālais kredītvērtējums ir AA vai AAA (S&P) vai līdzvērtīgs, — līdz 25 vai 50 miljoniem euro atkarībā no vērtējuma un emitenta statusa.

Likvidējamā EOTK izmanto atvasinātus finanšu instrumentus, lai nodrošinātos pret konkrētiem riska darījumiem (skat. arī E. iedaļas 2.3.4.2. paskaidrojumu).

7.11. TIRGUS RISKS

Ārvalstu valūtas risks

Likvidējamā EOTK ir pakļauta ārvalstu valūtas riskam, kas rodas no valūtas riska attiecībā uz USD un GBP. Turpmāk tabulā ir sniegts kopsavilkums par likvidējamās EOTK pakļautību ārvalstu valūtas maiņas kursa svārstību riskam 2007. gada 31. decembrī.

Tabulā ir sniegta informācija par likvidējamās EOTK aktīviem un pasīviem, kas izteikti EUR ekvivalentu nominālvērtībā, sadalot kategorijās pēc valūtām.

	<i>miljonos euro</i>	
	GBP	USD
Aktīvi	207	68
Pasīvi	(285)	(68)
Neto bilances pozīcija	(78)	0
<i>Procentu likmes mijmaiņas darījumu dažādās valūtās ietekme</i>	81	—
Riska darījumi	3	0

GBP aktīvu un pasīvu stāvokli veido 204 miljoni euro ekvivalents nekotētu parāda vērtspapīru, kurus ir emitējusi Eiropas Investīciju banka, lai segtu debitoru neizpildītās saistības (skatīt E. iedaļas 3.4.2. paskaidrojumu). Saskaņā ar procedūru rokasgrāmatu euro iegāde ir vienīgā operācija ārvalstu valūtā, kas ir atļauta EK darbībām. Visi šā noteikuma izņēmumi ir attiecīgi jāpamato.

Cenu risks

Likvidējamā EOTK ir pakļauta parādu vērtspapīru cenu riskam sakarā ar ieguldījumiem, kas ir klasificēti bilancē kā pieejami pārdošanai.

7.12. PROCENTU LIKMJU RISKS

Naudas plūsmas procentu likmju risks ir risks, ka finanšu instrumenta turpmākās naudas plūsmas svārstīsies tirgus procentu likmju izmaiņu dēļ. Patiesās vērtības procentu likmju risks ir risks, ka finanšu instrumenta vērtība svārstīsies tirgus procentu likmju izmaiņu dēļ. Sakarā ar likvidējamās EOTK darbību specifiku tā ir pakļauta dominējošām tirgus procentu likmju svārstībām gan attiecībā uz tās patieso vērtību, gan uz naudas plūsmas risku.

a) Aizdevumi, kas piešķirti no aizņemtiem līdzekļiem

Procentu likmju riski no aizņēmumiem kopumā tiek kompensēti ar aizdevumiem uz līdzvērtīgiem noteikumiem ("back-to-back" darbības). Ja nav iespējams nodrošināt pilnīgu saskaņotību, izmanto atvasinātus finanšu instrumentus, lai samazinātu atkarību no procentu likmju izmaiņām (skatīt E. iedaļas 2.3.4.2. paskaidrojumu).

b) Parāda vērtspapīri

Parāda vērtspapīri, kas ir emitēti ar mainīgām procentu likmēm, pakļauj likvidējamo EOTK naudas plūsmas procentu likmju riskam, bet parāda vērtspapīri ar nemainīgām procentu likmēm pakļauj Kopienu patiesās vērtības procentu likmju riskam. Nemainīgas procentu likmes obligācijas bilances datumā veido aptuveni 94 % no ieguldījumu portfeļa (2006. gadā — 85 %).

Garantiju fonda avuāru sadalījums 31.12.2007. (tirgus vērtība, izņemot uzkrātos procentus) ir norādīts šajā tabulā.

Segmenti	Nemainīgas procentu likmes ieguldījumi			Mainīgas likmes vērtspapīri	Kopā
	Mazāk par 3 mēnešiem	No 3 mēnešiem līdz 1 gadam	1–10 gadi		
Norēķinu konti	7	0	0	0	7
Īstermiņa noguldījumi — nominālā izteiksmē	42	0	0	0	42
Pārdošanai pieejamo vērtspapīru portfelis	15	106	1 179	87	1 387
Kopā	64	106	1 179	87	1 436
Procenti	4 %	7 %	83 %	6 %	100 %

Uzkrātie procenti pārdošanai pieejamo vērtspapīru portfelim 31.12.2007. bija 29 miljoni euro.

c) Procentu likmes jutīguma analīze

Parāda vērtspapīra tirgus cena ir atkarīga no atlikušā laika līdz gala termiņam un no faktiskā ienesīguma līdz gala termiņam. Šoka analīzei visi portfeļa parāda vērtspapīri (ieskaitot parādzīmes ar mainīgu likmi) tiek novērtēti pēc faktiskiem ieņēmumiem, tad pārvērtēti uz augšu par 100 bāzes punktiem. Izmaiņas tirgus cenā ir paziņotie hipotētiskie zaudējumi saskaņā ar šoka analīzi. Tiek pieņemts, ka 100 bāzes punktu paralēlā pārbīde notiek uzreiz, neapskatot laika periodu. Hipotētiskie zaudējumi 2007. gada 31. decembrī bija aptuveni 53 miljoni euro.

7.13. KREDĪTRISKS

Likvidējamā EOTK uzņemas kredītrisku, kas ir risks, ka partneris nevarēs pilnībā samaksāt summas termiņā. Ir jāpiemēro pamatnostādnes partneru izvēlei. Funkcionālās struktūrvienības attiecīgi varēs veikt darījumus tikai ar atbilstīgām bankām, kuras ir iekļautas “banku sarakstā, ar kurām ir atļauta sadarbība”, un ievērojot būtiskus ierobežojumus attiecībā uz partneri. Kredītrisku pārvalda, regulāri veicot analīzi par aizņēmēju spēju atmaksāt procentu un kapitāla saistības. Kredītrisku pārvalda arī, iegūstot nodrošinājumu, kā arī valsts, korporatīvas vai personiskas garantijas. Summa 265 miljonu euro apmērā 2007. gada 31. decembrī bija sadalīta šādi:

	miljonos euro
	Nominālā summa
Aizdevumi kredītiestādēm	41
Aizdevumi klientiem	224
Kopā	265

No kopējām nenomaksātām summām 77 % sedz dalībvalstu vai līdzvērtīgu struktūru garantijas (dalībvalstu valsts iestādes vai valsts sektora ražošanas grupas). No neatmaksātiem aizdevumiem 17 % ir piešķirušas vai garantējušas bankas. No nenokārtotiem parādiem 6 % (15 miljoni euro) ir aizdevumi, kas piešķirti Eiropas iestāžu ierēdņiem no iepriekšējā EOTK pensiju fonda (iepriekš dotajā kopsavilkuma tabulā aizdevumi ierēdņiem ir ietverti pozīcijā “aizdevumi klientiem”), kurus sedz dzīvības un darbnespējas apdrošināšana un attiecīgās algas.

Atlikušais neatmaksātais parāds, t. i., 0,1 %, ir uzskatāms par parādu ar lielāko riska pakāpi. Tas nozīmē, ka saņemtās garantijas (garantiju obligācijas, ko ir izdekušas privātas ražotāju grupas, un citas īpašās garantijas) problēmu gadījumā nesniedz līdzvērtīgu drošības līmeni.

No likviditātes viedokļa aizdevumus, kas piešķirti no aizņemtiem līdzekļiem, pilnībā sedz ar īpašām rezervēm. Rezerves summa 2007. gada 31. decembrī bija 134 miljoni euro. Aizdevumus, kas piešķirti no pašu līdzekļiem, sedza ar citu rezervi, iepriekš saukto “EOTK īpašo rezervi”. Īpašās rezerves summa 2007. gada 31. decembrī bija 48 miljoni euro.

a) *Nauda un noguldījumi kredītiestādēs — partneru profils*

Bilances datumā attiecīgi 43 % un 57 % no noguldījumiem un norēķinu kontu atlikumiem ir izvietoti bankās, kuru vērtējums ir (Fitch) F1+ (vai līdzvērtīgs) un F1 (vai līdzvērtīgs). Visi noguldījumi un norēķinu kontu atlikumi tiek turēti bankās ESAO ietvaros.

b) *Aizdevumi un avansi — aizņēmēju profils*

No aizņemtiem līdzekļiem piešķirto aizdevumu ģeogrāfiskā koncentrācija (nenokārtotās nominālās summas) bilances datumā ir norādītas turpmāk tabulā. Jāņem vērā arī tas, ka šie aizdevumi tika nodrošināti ar valsts struktūru, banku vai ražošanas grupu garantijām, izņemot Apvienoto Karalisti, kur garantijas nav saņemtas.

<i>miljonos euro</i>		
	2007. gada 31. decembris	Aizdevumu skaits
Griekija	68	1
Francija	134	2
Itālija	0	8
Apvienotā Karaliste	0	0
Kopā	202	11

Pēc saistības nepilnošu debitoru parādu pārstrukturēšanas 1998. gadā Komisija ieguva 204 miljonus euro vērtas parādzīmes no Eiropas Investīciju bankas (vērtējums AAA), lai atjaunotu *back-to-back* principu attiecībā uz aizdevumu/aizņēmumu darījumiem un tādējādi nosegtu procentu likmju un valūtas risku. Šīs parādzīmes nav iekļautas iepriekš minētajās tabulās.

No pašu līdzekļiem piešķirto aizdevumu (neskaitot aizdevumus Eiropas iestāžu ierēdņiem) ģeogrāfiskā koncentrācija nenokārtoto nominālo summu izteiksmē bilances datumā bija šāda — 50 % no kopējās summas 48 miljonu euro apmērā ir piešķirti Vācijā, bet atlikusī summa sadalās pa 12 ES dalībvalstīm. Visi aizdevumi tika nodrošināti ar garantijām.

c) *Atvasināti finanšu instrumenti — partneru profils*

Skatīt E. iedaļas 2.3.4.2. paskaidrojumu

d) *Pārdošanai pieejamie vērtspapīri — emitenta profils*

Sīkāka informācija par parāda vērtspapīriem (izsakot to patiesā vērtībā) pēc emitentu veidiem un vērtējuma (*Standard & Poor's*) bilances datumā ir dota turpmāk tabulā.

<i>miljonos euro</i>		
	2007. gada 31. decembris	%
Suverēnas valstis	430	30 %
Starptautiskas organizācijas	91	6 %
Bankas un finanšu iestādes	622	44 %
Citi publiski emitenti	274	20 %
Kopā	1 417	100 %

<i>miljonos euro</i>		
	2007. gada 31. decembris	%
AAA	839	59 %
AA+	124	9 %
AA	215	15 %
A+	94	7 %
A	82	6 %
A-	40	3 %
BBB+	6	0 %
BBB	17	1 %
Kopā	1 417	100 %

Attiecībā uz parādu vērtspapīru ģeogrāfisko koncentrāciju (izteikta to patiesā vērtībā) bilances datumā 18 % ir Vācijā, 9 % ASV, 8 % Apvienotajā Karalistē, 5 % Francijā un pa 6 % Austrijā, Spānijā un pārvalstiskās struktūrās. Atlikums sadalās pa ESAO valstīm.

7.14. LIKVIDITĀTES RISKS

Likviditātes risks no aizņēmumiem kopumā tiek kompensēts ar aizdevumiem uz līdzvērtīgiem noteikumiem (*back-to-back* darbības). Ja nav iespējams nodrošināt pilnīgu saskaņotību, izmanto atvasinātus finanšu instrumentus, lai saskaņotu naudas plūsmas.

Attiecībā uz likvidējamās EOTK aktīvu un pasīvu pārvaldību Komisija nodrošina vajadzīgo likviditāti, pamatojoties uz 11 gadu maksājumu plānu, konsultējoties ar atbildīgajiem Komisijas dienestiem. Tiek veikti attiecīgi ieguldījumi, izpildot gada pieprasījumus.

7.15. PATIESĀ VĒRTĪBA

Aizdevumi un aizņēmumi

Aizdevumu un aizņēmumu novērtētā patiesā vērtība tiek noteikta, izmantojot diskontētas naudas plūsmas modeli. Saskaņā ar minēto modeli plānotās naudas plūsmas tiek diskontētas, piemērojot AAA ienesīguma liknes atbilstīgi atlikušajam termiņam.

Tiek pieņemts, ka mainīgas likmes aizdevuma novērtētā patiesā vērtība līdzinās tā uzskaites vērtības summai, jo ik pēc 3 vai 6 mēnešiem tiek noteiktas jaunas likmes atbilstoši tirgus procentu likmēm. Nemainīgas likmes aizdevumu un aizņēmumu novērtēto patieso vērtību nevar iegūt, jo nav pieejami aprēķinam vajadzīgie dati.

Pārdošanai pieejamie vērtspapīri

Pārdošanai pieejamie vērtspapīri uzrādīti pēc to patiesās vērtības, tas ir, tirgus cenai ir pieskatīti uzkrātie procenti.

Finanšu instrumenti, kurus novērtē pēc patiesās vērtības

Patiesās vērtības izmaiņu kopsumma, kas aplēsta, izmantojot vērtēšanas metodi, kas tika atzīta ekonomiskā rezultāta pārskatā, gada laikā ir 9 miljoni euro (neto zaudējumi) salīdzinājumā ar 1 miljonu euro (neto peļņu) 2006. gadā. Nav tādu finanšu instrumentu, kas būtu novērtēti pēc patiesās vērtības, izmantojot vērtēšanas metodi, kuras pamatā nav tirgū novērojamas tirgus cenas vai procentu likmes.

Debitoru parādi un kreditoru parādi

Tiek pieņemts, ka pircēju un pasūtītāju debitoru parādu nominālā vērtība, atskaitot vērtības samazinājumu, un kreditoru parādu piegādātājiem un darbuzņēmējiem nominālā vērtība līdzinās to patiesai vērtībai.

Nauda un tās ekvivalenti

Uzskaites vērtība naudai un tās ekvivalentiem, ieskaitot norēķinu kontus un īstermiņa noguldījumus (termiņš mazāks par trim mēnešiem), ir patiesā vērtība.

8. INFORMĀCIJAS ATKLĀŠANA PAR SAISTĪTĀM PUSĒM

Lai atklātu informāciju par saistīto pušu darījumiem saistībā ar Eiropas Kopienu augstāko vadību, šādas personas iedala piecās kategorijās:

- 1. kategorija:** Komisijas priekšsēdētājs un Tiesas priekšsēdētājs;
- 2. kategorija:** Komisijas priekšsēdētāja vietnieki;
- 3. kategorija:** Komisijas locekļi, Tiesas tiesneši un ģenerālvokāti, Pirmās instances tiesas priekšsēdētājs un locekļi, Eiropas Savienības Civildienesta tiesas priekšsēdētājs un locekļi, Ombuda un Eiropas datu aizsardzības uzraudzītājs;
- 4. kategorija:** Revīzijas palātas priekšsēdētājs un locekļi
- 5. kategorija:** Iestāžu un aģentūru augstāko kategoriju ierēdņi.

AUGSTĀKĀS VADĪBAS FINANSIĀLĀS TIESĪBAS

EUR

Tiesības (vienam darbiniekam)	1. kategorija	2. kategorija	3. kategorija	4. kategorija	5. kategorija
Pamatalga (mēnesī)	23 617,91	21 393,04	17 114,43 — 19 253,73	18 483,59 — 19 681,60	10 882,28 — 17 114,43
Uzturēšanās pabalsts (% no algas)	15 %	15 %	15 %	15 %	nepiemēro
Ekspatriācijas pabalsts (% no algas)	nepiemēro	nepiemēro	nepiemēro	nepiemēro	16 %
Ģimenes pabalsti:					
Mājsaimniecība (% no algas)	2 % + 158,86	2 % + 158,86	2 % + 158,86	2 % + 158,86	2 % + 158,86
Apgādājama bērns	319,27	319,27	319,27	319,27	319,27
Pirmskola	67,83	67,83	67,83	67,83	67,83
Izglītība vai	235,53	235,53	235,53	235,53	235,53
Izglītība ārpus darbavietas	471,06	471,06	471,06	471,06	471,06
Pabalsts tiesnešiem, kuri pilda priekšsēdētāja funkcijas	nepiemēro	nepiemēro	500 — 810,74	nepiemēro	nepiemēro
Reprezentācijas nauda	1 418,07	911,38	500 — 607,71	nepiemēro	nepiemēro
Ilgadējie ceļa izdevumi	nepiemēro	nepiemēro	nepiemēro	nepiemēro	jā
Pārvedums uz dalībvalstīm:					
Pabalsts izglītībai (1)	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā
% no algas (1)	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %
% no algas bez kk	maks. 25 %	maks. 25 %	maks. 25 %	maks. 25 %	maks. 25 %
Reprezentācijas izdevumi	atmaksā	atmaksā	atmaksā	N/A	N/A
Uzsākot pildīt pienākumus:					
Iekārtošanās izdevumi	47 235,82	42 786,08	38 507,46	36 967,17	atmaksā
Ģimenes ceļa izdevumi	atmaksā	atmaksā	atmaksā	atmaksā	atmaksā
Pārcelšanās izdevumi	atmaksā	atmaksā	atmaksā	atmaksā	atmaksā
Beidzot pildīt pienākumus:					
Izdevumi par iekārtošanos citā dzīves vietā	23 617,91	21 393,04	19 253,73	18 483,59 — 19 681,60	atmaksā
Ģimenes ceļa izdevumi	atmaksā	atmaksā	atmaksā	atmaksā	atmaksā
Pārcelšanās izdevumi	atmaksā	atmaksā	atmaksā	atmaksā	atmaksā
Pāreja (% no algas) (2)	40 % — 65 %	40 % — 65 %	40 % — 65 %	40 % — 65 %	nepiemēro
Apdrošināšana slimību gadījumiem	sedz	sedz	sedz	sedz	izvēle
Pensija (% no algas, pirms nodokļiem)	maks. 70 %	maks. 70 %	maks. 70 %	maks. 70 %	maks. 70 %
Atskaitījumi:					
Kopienas nodoklis	8 % — 45 %	8 % — 45 %	8 % — 45 %	8 % — 45 %	8 % — 45 %
Apdrošināšana slimības gadījumiem (% no algas)	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %
Īpaša nodeva no algas	3,79 %	3,79 %	3,79 %	3,79 %	3,79 %
Pensijas atskaitījums	nepiemēro	nepiemēro	nepiemēro	nepiemēro	10,25 %
Personu skaits 31.12.2007.	2	5	92	27	77

(1) Ar koriģēto koeficientu ("kk")

(2) Tiek maksāts pirmos 3 gadus pēc aizbraukšanas

9. NOTIKUMI PĒC BILANCES DATUMA

Komisijas grāmatvedim pārskatu apstiprināšanas dienā nebija zināmi būtiski apstākļi, nedz arī viņam tika ziņots par tādiem, kas būtu jāatspoguļo šajā iedaļā. Gada pārskati un attiecīgi paskaidrojumi tika sagatavoti, izmantojot visjaunāko pieejamo informāciju, un tā ir atspoguļota iepriekš.

10. KONSOLIDĒTĀS IESTĀDES

A. KONTROLĒTAS STRUKTŪRVIENĪBAS

1. *Iestādes un padomdevējas iestādes*

Reģionu komiteja
Eiropas Savienības Padome
Eiropas Savienības Tiesa
Eiropas Komisija
Revīzijas palāta
Eiropas datu aizsardzības uzraudzītājs
Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja
Eiropas Ombuds
Eiropas Parlaments

2. *Kopienas aģentūras*

Eiropas Rekonstrukcijas aģentūra
Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūra
Eiropas Aviācijas drošības aģentūra
Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs
Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centrs
Eiropas Vides aģentūra
Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde
Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fonds
Eiropas Jūras drošības aģentūra
Eiropas Zāļu aģentūra
Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centrs
Eiropas Pamattiesību aģentūra
Eiropas Tīklu un informācijas drošības aģentūra
Eiropas Izglītības fonds
Eiropas Savienības iestāžu Tulkošanas centrs
Eiropas Aģentūra operatīvās sadarbības vadībai Eiropas Savienības dalībvalstu ārējo robežu jomā
Eiropas Globālās satelītu navigācijas sistēmas uzraudzības iestāde
Iekšējā tirgus saskaņošanas birojs (preču zīmes un dizainparaugi)
Eiropas Dzelzceļa aģentūra
Kopienas Augu šķirņu birojs
Kopienas Zvejniecības kontroles aģentūra ⁽¹⁾

3. *Izpildaģentūras*

Konkurētspējas un jauninājumu izpildaģentūra
Izglītības, audiovizuālās jomas un kultūras izpildaģentūra
Sabiedrības veselības aizsardzības programmas izpildaģentūra ⁽¹⁾

4. *Citas kontrolētās iestādes*

Eiropas Ogļu un tērauda kopiena (likvidēšanas procesā)
Eurojust ⁽²⁾
Eiropas Policijas koledža (CEPOL) ⁽²⁾

⁽¹⁾ Konsolidētas pirmo reizi 2007. gadā.

⁽²⁾ Eiropas Savienības decentralizēta struktūra, uz kuru attiecas "policijas un tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās" pīlārs.

B. KOPUZNĒMUMI

ITER Starptautiskā kodolsintēzes enerģijas organizācija (daļu apmērs/balsstiesības: 45,5 %)

SESAR kopuzņēmums (novērtēts pēc izmaksām)

Likvidējama *Galileo* kopuzņēmums (daļu apmērs/balsstiesības: 91,6 %/49,3 %)

C. ASOCIĒTĀS IESTĀDES

Eiropas Investīciju fonds (daļu apmērs/balsstiesības: 25 %)

11. NEKONSOLIDĒTĀS IESTĀDES

Lai gan Kopienas pārvalda turpmāk tekstā minēto iestāžu aktīvus, tās neatbilst nosacījumiem, lai tiktu konsolidētas, un tāpēc tās nav iekļautas Eiropas Kopienų pārskatos.

11.1. EIROPAS ATTĪSTĪBAS FONDS (EAF)

Eiropas Attīstības fonds (EAF) ir galvenais Kopienas atbalsta instruments attīstības sadarbībai ĀKK valstīs un aizjūras zemēs un teritorijās (AŽT). Katrs fonds ir noslēgts uz pieciem gadiem. Kopš pirmās partnerības konvencijas noslēgšanas 1964. gadā (Jaundes I konvencija) ir sekojuši vairāki EAF cikli saskaņā ar Jaundes un Lomes partnerības konvencijām. Devītais EAF tika noslēgts reizē ar jaunāko partnerības konvenciju, tā saukto Kotonū nolīgumu, 2000. gada jūnijā. Kotonū nolīgumu parakstīja 77 Valstis: 48 Āfrikas Aizsahāras valstis, 15 Karību jūras valstis un 14 Klusā okeāna valstis. Devītajam EAF tika piešķirti 13,5 miljardi euro piecu gadu periodam, kas beidzās 2007. gada decembrī. Kotonū nolīgumā ir paredzēti divi finanšu instrumenti EAF ietvaros — instruments subsīdiju piešķiršanai ilgtermiņa attīstības atbalstam (neatlidzināmais atbalsts) un ieguldījumu mehānisms, lai ĀKK valstīs veicinātu privāto sektoru. Kotonū nolīgums tika pārskatīts 2005. gada jūnijā Luksemburgā, un saistītais desmitais EAF stāsies spēkā 2008. gadā.

EAF netiek finansēts no Kopienų budžeta, bet no tiešām dalībvalstu iemaksām saskaņā ar vienošanos. Summa, ko dalībvalsts maksā, cita starpā, daļēji ir pamatota ar tās NKP un daļēji ar vēsturiskām saitēm (tas ir, agrākām kolonijām) ar ietvertajām ĀKK valstīm. Komisija un EIB pārvalda EAF līdzekļus.

EAF reglamentē tā Finanšu regula (OV L 83, 1.4.2003., 1. lpp.), kurā ir paredzēta tā finanšu pārskata sagatavošana atsevišķi no Kopienām. EAF ārējo pārbaudi veic Revīzijas palāta un Parlaments. EAF bilance un ekonomiskā rezultāta pārskats ir pievienots informatīvos nolūkos.

BILANCE — EAF

	miljonos euro	
	31.12.2007.	31.12.2006.
Īstermiņa aktīvi:		
Debitoru parādi	8	217
Priekšfinansējums	957	2 809
Citi apgrozāmie līdzekļi	(3)	1
Nauda un tās ekvivalenti	388	291
Kopā	1 350	3 318
Kopā aktīvi	1 350	3 318
Īstermiņa pasīvi:		
Parādi	(704)	(2 096)
Kopā saistības	(704)	(2 096)
Neto aktīvi	646	1 222
Fondi un rezerves		
Pieprasītais fonda kapitāls	25 019	29 900
Gada rezultāts	(3 256)	(2 924)
Rezultāti, kas pārnesti no iepriekšējiem gadiem	(22 411)	(26 788)
Rezerves	1 294	1 034
Fondi un rezerves	646	1 222

EKONOMISKĀ REZULTĀTA PĀRSKATS — EAF

miljonos euro

	2007. gads	2006. gads
Ieņēmumi kopā	0	0
Darbības izdevumi		
<i>Darbības izdevumi:</i>		
Programmas atbalsts	638	750
Makroekonomiskais atbalsts	427	408
Procentu likmju subsīdijas	1	1
Ārkārtas palīdzība	155	130
Palīdzība bēgļiem	(6)	7
Riska kapitāls	58	63
Stabex	98	189
Sysmin	32	30
Pārskaitījumi no iepriekšējiem EAF	5	15
Strukturālie pielāgojumi	(6)	1
Parāda atvieglojums	180	17
Nozaru politika	1 149	911
Saņemtās eksporta kompensācijas	84	53
Institucionālais atbalsts	30	32
Iekšējie ĀKK projekti	382	339
Kongo fonds	17	(13)
Kopā	3 244	2 933
<i>Administratīvie izdevumi:</i>	31	24
	3 275	2 957
SAimnieciskās darbības (deficīts)	(3 275)	(2 957)
Citas darbības		
Finanšu ienākumi	19	31
Uzkrājumi	0	2
Pārpalikums no citas darbības	19	33
Gada rezultāts	(3 256)	(2 924)

11.2. VESELĪBAS APDROŠINĀŠANAS SHĒMA

Veselības apdrošināšanas shēma ir shēma, kas nodrošina medicīnisko apdrošināšanu Eiropas Kopienu dažādo struktūru darbiniekiem. Shēmas līdzekļi ir pašu īpašums, un to nekontrolē Eiropas Kopienas, lai gan tās finanšu aktīvus pārvalda Komisija. Shēmu finansē no tās darbinieku un darba devēju (iestādes/aģentūras/struktūras) iemaksām. Jebkurš pārpalikums paliek shēmai.

Shēmai ir četras daļas — galvenā shēma ietver Eiropas Kopienu iestāžu un aģentūru darbiniekus, bet trīs mazāka apjoma shēmas, kas ietver Eiropas Universitātes darbiniekus Florencē, Eiropas skolu darbiniekus, un darbiniekus, kuri strādā ārpus EK, piem., ES delegāciju darbinieki. Shēmas aktīvu kopsūma 2007. gada 31. decembrī bija 287 miljoni euro (2006. gadā — 279 miljoni euro)

II DAĻA
**KONSOLIDĒTI PĀRSKATI PAR EIROPAS KOPIENU BUDŽETA IZLIETOJUMU UN
 PASKAIDROJUMI**
 SATURA RĀDĪTĀJS

Lappuse

A. <i>Konsolidēti pārskati par budžeta izpildi</i>	
1. 2007. gada budžeta izpilde	85
2. Budžeta izpildes pārskats.....	85
Ieņēmumi	
3. Konsolidēts budžeta ieņēmumu izpildes pārskats.....	87
4. Konsolidēts budžeta ieņēmumu izpildes pārskats pa iestādēm.....	88
Izdevumi	
5. Saistību un maksājumu apropriāciju sadalījums un izmaiņas tajās pa politikas jomām.....	89
6. Saistību apropriāciju izpilde pa politikas jomām.....	90
7. Maksājumu apropriāciju izpilde pa politikas jomām	92
8. Saistību un maksājumu apropriāciju sadalījums un izmaiņas tajās pa finanšu plāniem	93
9. Saistību apropriāciju izpilde pa finanšu plāniem.....	94
10. Maksājumu apropriāciju izpilde pa finanšu plāniem	94
11. Saistību un maksājumu apropriāciju izpilde pa iestādēm	95
RAL	
12. Konsolidēts nenokārtoto saistību kopsavilkums.....	96
13. Nenokārtoto saistību sadalījums pēc gadiem, kad tās radušās.....	96
Aģentūras	
14. Aģentūru ienākumi — budžeta prognozes, tiesības un saņemtās summas.....	98
15. Saistību un maksājumu apropriācijas pa aģentūrām	99
16. Budžeta izpilde, tostarp aģentūras.....	100
B. <i>Paskaidrojumi attiecībā uz konsolidētiem pārskatiem par budžeta izpildi</i>	
1. Budžeta principi, struktūra un apropriācijas	101
2. Paskaidrojumi attiecībā uz budžeta ieņēmumiem un izdevumiem, un piezīmes par izlietojumu 2007. gadā	105

A IEDAĻA. KONSOLIDĒTI PĀRSKATI PAR BUDŽETA IZPILDI ⁽¹⁾

BUDŽETA IZPILDES REZULTĀTI

1. BUDŽETA IZPILDE 2007. GADĀ

miljonos euro

	EBTA — EEZ	Eiropas Kopienas	Kopā 2007. gadā	Kopā 2006. gadā
Finanšu gada ieņēmumi	137	117 426	117 563	108 423
Maksājumi par pārskata gada apropriācijām	(122)	(112 906)	(113 028)	(105 412)
Maksājumu apropriācijas, kas pārnestas uz N+1 gadu	0	(3 114)	(3 114)	(1 401)
EBTA apropriācijas, kas pārnestas no N-1 gada	(2)	0	(2)	0
To neizmantoto maksājumu apropriāciju anulēšana, kas ir pārnestas no N-1 gada	0	246	246	263
Valūtas kursa starpības attiecīgajā gadā	0	(123)	(123)	(16)
Budžeta izpilde	13	1 529	1 542	1 857

Eiropas Kopienu budžeta pārpalikums tiek atdots dalībvalstīm nākamā gada laikā, samazinot summas, kas dalībvalstīm ir jāmaksā nākamajā gadā.

2. BUDŽETA IEŅĒMUMU UN BUDŽETA IZPILDES PĀRSKATS PAR 2007. GADU

IEŅĒMUMI

miljonos euro

Nosaukums	Ieņēmumi Apropriācijas	Konstatētie prasījumi	%	Ieņēmumi	Ieņēmumi % no budžeta	Nenokārtots
	1	2	3=2/1	4	5=4/1	6=2-4
1. Pašu resursi	106 203	107 574	101,29 %	106 159	99,96 %	1 415
3. Pārpalikumi, atlikumi un korekcijas	5 939	5 937	99,96 %	5 937	99,97 %	0
4. Ieņēmumi, kas uzkrājas no personām, kuras strādā iestādēs un citās Kopienu struktūrās	950	941	99,07 %	933	98,13 %	9
5. Iestādes administratīvā darbība	81	334	414,67 %	251	311,04 %	83
6. Trešo pušu iemaksas, izdevumu atmaksa, finanšu korekcijas	190	3 951	2 085,13 %	3 744	1 975,68 %	207
7. Procenti par nokavētiem maksājumiem un soda naudas	438	8 921	2 036,76 %	472	107,83 %	8 449
8. Aizņēmumu un aizdevumu operācijas	25	39	156,08 %	39	156,08 %	0
9. Dažādi ieņēmumi	20	70	345,92 %	28	140,36 %	41
Kopā	113 846	127 767	112,23 %	117 563	103,27 %	10 205

(¹) Jāpiebilst, ka, ņemot vērā skaitļu noapaļošanu miljonos euro, daži finanšu dati šajās budžeta tabulās var nesakrist.

IZDEVUMI

miljonos euro

Pozīcija	Maksājumu apropriācijas	Veiktie maksājumi	%	Pārnestās apropriācija	%	Anulētās apropriācijas	%
	1	2	3=2/1	4	5=4/1	6=-2-4	7=6/1
1. Ilgtspējīga izaugsme	45 462	43 713	96,15 %	1 359	2,99 %	390	0,86 %
2. Dabas resursu saglabāšana un pārvaldība	57 020	56 648	95,84 %	1 958	3,43 %	414	0,73 %
3. Pilsonība, brīvība, drošība un tiesiskums	1 356	1 050	77,41 %	163	11,99 %	144	10,60 %
4. ES kā globāls partneris	7 780	7 292	93,73 %	184	2,37 %	304	3,90 %
5. Administrācija	7 960	6 806	85,50 %	940	11,81 %	214	2,69 %
6. Kompensācijas	445	445	100,00 %	0	0,00 %	0	0,00 %
Kopā	120 021	113 953	94,94 %	4 603	3,84 %	1 465	1,22 %

3. KONSOLIDĒTS 2007. GADA BUDŽETA IEŅĒMUMU PĀRSKATS

miljonos euro

Nosaukums	Ieņēmumu apropriācijas		Konstatētie prasījumi			Ieņēmumi			Ieņēmumi % no budžeta	Nenokārtots
	Sākotnējās	Galīgās	Pārskata gadā	Pārņests	Kopā	Pārskata gadā	Pārņests	Kopā		
1. Pašu resursi	114 288	106 203	106 145	1 429	107 574	104 806	1 353	106 159	99,96 %	1 415
3. Pārpalikumi, atlikumi un korekcijas	0	5 939	5 936	0	5 937	5 937	0	5 937	99,97 %	0
4. Ieņēmumi no Kopienas iestādēs un citās struktūrās strādājošiem	950	950	915	26	941	908	24	933	98,13 %	9
5. Iestādes administratīvā darbība	81	81	309	25	334	230	20	251	311,04 %	83
6. Trešo pušu iemaksas, izdevumu atmaksa, finanšu korekcijas	10	190	3 734	217	3 951	3 639	105	3 744	1 975,68 %	207
7. Procenti par nokavētiem maksājumiem un soda naudas	123	438	3 446	5 475	8 921	(74)	546	472	107,83 %	8 449
8. Aizņēmumu un aizdevumu operācijas	25	25	39	0	39	39	0	39	156,08 %	0
9. Dažādi ieņēmumi	20	20	59	10	70	26	2	28	140,36 %	41
Kopā	115 497	113 846	120 585	7 183	127 767	115 512	2 051	117 563	103,27 %	10 205

Sīkāka informācija par 1. sadaļu: pašu resursi

miljonos euro

Nodaļa	Ieņēmumu apropriācijas		Konstatētie prasījumi			Ieņēmumi			Ieņēmumi % no budžeta	Nenokārtots
	Sākotnējās	Galīgās	Pārskata gadā	Pārņests	Kopā	Pārskata gadā	Pārņests	Kopā		
10. Lauksaimniecības nodevas	1 487	1 487	1 406	388	1 794	1 016	388	1 404	94,43 %	390
11. Cukura nodevas	533	(38)	(30)	28	(3)	(58)	28	(31)	81,44 %	28
12. Muitas nodokļi	15 288	15 084	15 179	1 010	16 189	14 262	937	15 200	100,77 %	989
13. PVN	17 827	18 517	18 469	0	18 469	18 468	0	18 468	99,73 %	2
14. NKI	79 153	71 153	71 062	2	71 065	71 057	0	71 057	99,87 %	7
15. Budžeta neatbilstību korekcija	0	0	59	0	59	61	0	61		(2)
Kopā	114 288	106 203	106 145	1 429	107 574	104 806	1 353	106 159	99,96 %	1 415

Sīkāka informācija par 3. sadaļu: pieejamais pārpalikums

miljonos euro

Nodaļa	Ieņēmumu apropriācijas		Konstatētie prasījumi			Ieņēmumi			Ieņēmumi % no budžeta	Nenokārtots
	Sākotnējās	Galīgās	Pārskata gadā	Pārņests	Kopā	Pārskata gadā	Pārņests	Kopā		
30. Pārpalikums no iepriekšējā gada	0	2 109	2 109	0	2 109	2 109	0	2 109	100,00 %	0
31. PVN pārpalikums	0	961	973	0	973	973	0	973	101,22 %	0
32. NKI pārpalikums	0	2 869	2 857	0	2 857	2 857	0	2 857	99,60 %	0
34. Korekcija par nepiedalīšanos tieslietu un iekšlietu politikas jomā	0	0	0	0	0	0	0	0		0
35. Apvienotās Karalistes korekcija	0	0	(2)	0	(2)	(2)	0	(2)		0
Kopā	0	5 939	5 936	0	5 937	5 937	0	5 937	99,97 %	0

4. KONSOLIDĒTS 2007. GADA BUDŽETA IEŅĒMUMU IZPILDES PĀRSKATS PA IESTĀDĒM

miljonos euro

Nosaukums	Ieņēmumu apropriācijas		Konstatētie prasījumi			Ieņēmumi			Ieņēmumi % no budžeta	Nenokārtots
	Sākotnējās	Galīgās	Pārskata gadā	Pārnesti	Kopā	Pārskata gadā	Pārnesti	Kopā		
Eiropas Parlaments	85	85	198	20	218	135	10	144	170,21 %	74
Padome	52	52	86	13	100	85	10	94	181,38 %	5
Komisija	115 290	113 639	120 227	7 148	127 375	115 220	2 030	117 250	103,18 %	10 125
Tiesa	35	35	37	1	38	37	1	37	106,17 %	0
Revīzijas palāta	17	17	17	1	17	16	1	17	99,39 %	1
Ekonomikas un sociālo lietu komiteja	11	11	13	0	13	13	0	13	116,93 %	0
Reģionu komiteja	6	6	5	0	5	5	0	5	97,24 %	0
Ombuds	1	1	1	0	1	1	0	1	99,49 %	0
Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs	1	1	0	0	0	0	0	0	75,36 %	0
Kopā	115 497	113 846	120 585	7 183	127 767	115 512	2 051	117 563	103,27 %	10 205

5. SAISTĪBU UN MAKSĀJUMU APROPRIĀCIJU SADALĪJUMS UN IZMAIŅAS TAJĀS PA POLITIKAS JOMĀM

miljonus euro

Politikas joma	Saistību apropriācijas						Maksājumu apropriācijas					
	Pieņemtās apropriācijas	Grozījumi	Pārnestās apropriācijas	Pieskirtie ieņēmumi	Kopā papildinājums	Kopā apstiprināts	Pieņemtās apropriācijas	Grozījumi	Pārnests	Pieskirtie ieņēmumi	Kopā papildinājums	Kopā apstiprināts
	1	2	3	4	5=3+4	6=1+2+5	7	8	9	10	11=9+10	12=7+8+11
01. Ekonomikas un finanšu lietas	495	(182)	0	18	18	330	510	(203)	5	17	22	329
02. Uzņēmējdarbība	540	(10)	0	44	45	575	584	(116)	17	65	81	550
03. Konkurence	72	0	0	3	3	74	72	0	7	3	10	82
04. Nodarbinātība un sociālās lietas	11 431	(546)	5	18	24	10 908	11 662	(27)	15	14	30	11 664
05. Lauksaimniecība un lauku attīstība	54 940	(401)	0	2 532	2 532	57 041	53 652	(401)	24	2 527	2 551	55 802
06. Enerģētika un transports	1 809	(13)	9	80	88	1 885	1 195	(186)	17	116	133	1 142
07. Vide	353	0	0	21	21	374	329	(87)	23	19	41	284
08. Izpēte	3 565	77	0	408	408	4 049	2 693	(226)	42	803	844	3 312
09. Informācijas sabiedrība un plašsaziņas līdzekļi	1 435	(57)	0	159	159	1 537	1 175	(24)	16	269	285	1 436
10. Tiesā izpēte	348	0	0	314	314	663	359	0	35	262	297	656
11. Zivsaimniecība un jūrlietas	955	0	0	4	4	959	1 223	(20)	39	6	44	1 248
12. Iekšējais tirgus	56	(1)	0	2	2	57	58	(1)	5	2	7	64
13. Reģionālā politika	34 694	732	0	8	8	35 434	27 129	(457)	13	8	21	26 693
14. Nodokļi un muitas savienība	110	0	0	4	4	114	114	0	5	4	9	123
15. Izglītība un kultūra	1 223	0	0	218	218	1 440	1 158	31	14	246	260	1 450
16. Komunikācija	201	0	0	3	3	204	192	0	27	3	30	223
17. Veselības un patērētāju tiesību aizsardzība	545	1	0	26	26	572	288	1	267	27	294	582
18. Brīvības, drošības un tiesiskuma telpa	671	0	0	21	22	693	522	(120)	6	21	27	428
19. Ārējie sakari	3 527	281	0	75	75	3 883	3 008	288	55	80	134	3 429
20. Tirdzniecība	72	0	0	2	2	74	68	0	5	2	7	76
21. Attīstība un attiecības ar ĀKK valstīm	1 244	(3)	0	169	169	1 410	1 163	(19)	35	165	200	1 344
22. Paplašināšanās	1 065	(19)	0	87	87	1 133	1 853	(128)	13	55	69	1 793
23. Humānā palīdzība	750	0	0	10	10	759	750	0	4	10	15	764
24. Krāpšanas apkarošana	73	0	0	0	0	73	69	0	6	0	6	75
25. Komisijas politikas koordinācija un juridiskās konsultācijas	169	1	0	8	8	178	169	1	18	7	25	194
26. Komisijas administrācija	922	58	1	67	68	1 048	922	59	106	68	174	1 155
27. Budžets	519	(14)	0	3	3	509	519	(14)	9	3	12	518
28. Revīzija	9	0	0	0	0	10	9	0	1	0	1	11
29. Statistika	121	(1)	0	9	9	130	119	(1)	7	8	16	134

Politikas joma	Saistību apropriācijas						Maksājumu apropriācijas					
	Pieņemtās apropriācijas	Grozījumi	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi	Kopā papildinājums	Kopā apstiprināts	Pieņemtās apropriācijas	Grozījumi	Pārņests	Piešķirtie ieņēmumi	Kopā papildinājums	Kopā apstiprināts
	1	2	3	4	5=3+4	6=1+2+5	7	8	9	10	11=9+10	12=7+8+11
30. Pensijas	997	0	0	0	0	997	997	0	0	0	0	997
31. Valodu pakalpojumi	359	(2)	0	47	47	403	359	(2)	13	47	59	416
40. Rezerves	735	(68)	0	0	0	667	0	0	0	0	0	0
90. Citas iestādes	2 577	0	5	116	121	2 698	2 577	0	326	143	469	3 047
Kopā	126 551	(168)	21	4 477	4 498	130 881	115 497	(1 651)	1 174	5 002	6 176	120 021

6. SAISTĪBU APROPRIĀCIJU IZPILDE PA POLITIKAS JOMĀM

Politikas joma	Apstiprinātās saistību apropriācijas	Nodibinātās saistības					Apropriāciju pārņemšana uz 2008. gadu				Anulētās apropriācijas				
		No gada apropriācijām	No pārnestajām apropriācijām	Piešķirtie ieņēmumi	Kopā	%	Piešķirtie ieņēmumi	Pārņests atbilstoši lēmumam	Kopā	%	No gada apropriācijām	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi (EBTA)	Kopā	%
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10=9/1	11	12	13	14=11+12+13
01. Ekonomikas un finanšu lietas	330	293	0	16	309	93,57 %	1	0	1	0,41 %	20	0	0	20	6,02 %
02. Uzņēmējdarbība	575	521	0	17	538	93,47 %	28	0	28	4,86 %	9	0	0	10	1,67 %
03. Konkurence	74	70	0	2	72	96,74 %	1	0	1	1,90 %	1	0	0	1	1,36 %
04. Nodarbinātība un sociālās lietas	10 908	10 847	5	9	10 861	99,57 %	9	14	23	0,21 %	24	0	0	24	0,22 %
05. Lauksaimniecība un lauku attīstība	57 041	51 471	0	556	52 027	91,21 %	1 976	1 409	3 386	5,94 %	1 628	0	0	1 628	2,85 %
06. Enerģētika un transports	1 885	1 786	8	42	1 836	97,41 %	37	0	38	2,01 %	10	1	0	11	0,59 %
07. Vide	374	342	0	7	349	93,22 %	13	0	13	3,59 %	12	0	0	12	3,19 %
08. Izpēte	4 049	3 635	0	204	3 839	94,80 %	204	0	204	5,05 %	6	0	0	6	0,15 %
09. Informācijas sabiedrība un plašsaziņas līdzekļi	1 537	1 374	0	117	1 491	97,01 %	42	0	42	2,73 %	4	0	0	4	0,26 %
10. Tiešā izpēte	663	348	0	53	402	60,61 %	261	0	261	39,36 %	0	0	0	0	0,03 %
11. Zivsaimniecība un jūrlietas	959	706	0	1	706	73,68 %	3	2	5	0,55 %	247	0	0	247	25,77 %
12. Iekšējais tirgus	57	54	0	1	55	96,48 %	1	0	1	1,54 %	1	0	0	1	1,98 %
13. Reģionālā politika	35 434	34 874	0	6	34 880	98,44 %	1	134	135	0,38 %	419	0	0	419	1,18 %
14. Nodokļi un muitas savienība	114	99	0	2	101	88,67 %	2	0	2	1,61 %	11	0	0	11	9,72 %
15. Izglītība un kultūra	1 440	1 220	0	107	1 327	92,12 %	111	0	111	7,69 %	3	0	0	3	0,18 %
16. Komunikācija	204	195	0	2	197	96,50 %	1	0	1	0,61 %	6	0	0	6	2,89 %

Politikas joma	Apstiprinātās saistību apropriācijas	Nodibinātās saistības					Apropriāciju pārvešana uz 2008. gadu					Anulētās apropriācijas				
		No gada apropriācijām	No pārnestajām apropriācijām	Piešķirtie ieņēmumi	Kopā	%	Piešķirtie ieņēmumi	Pārņemts atbilstoši lēmumam	Kopā	%	No gada apropriācijām	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi (EBTA)	Kopā	%	
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10=9/1	11	12	13	14=11+12+13	15=14/1
17.	Veselības un patērētāju tiesību aizsardzība	572	486	0	16	502	87,82 %	9	0	9	1,65 %	60	0	0	60	10,52 %
18.	Brīvības, drošības un tiesiskuma telpa	693	613	0	12	626	90,29 %	9	2	11	1,53 %	57	0	0	57	8,17 %
19.	Ārējie sakari	3 883	3 743	0	39	3783	97,42 %	35	2	37	0,95 %	63	0	0	63	1,63 %
20.	Tirdzniecība	74	70	0	1	72	97,02 %	1	0	1	1,27 %	1	0	0	1	1,71 %
21.	Attīstība un attiecības ar ĀKK valstīm	1 410	1 212	0	93	1 305	92,55 %	75	22	97	6,90 %	8	0	0	8	0,55 %
22.	Paplašināšanās	1 133	1 029	0	23	1 053	92,90 %	64	14	78	6,86 %	3	0	0	3	0,24 %
23.	Humānā palīdzība	759	749	0	9	758	99,83 %	1	0	1	0,10 %	1	0	0	1	0,07 %
24.	Krāpšanas apkarošana	73	69	0	0	69	94,72 %	0	0	0	0,01 %	4	0	0	4	5,27 %
25.	Komisijas politikas koordinācija un juridiskās konsultācijas	178	165	0	5	169	95,39 %	3	0	3	1,96 %	5	0	0	5	2,65 %
26.	Komisijas administrācija	1 048	957	1	38	995	94,97 %	29	0	29	2,77 %	24	0	0	24	2,25 %
27.	Budžets	509	498	0	2	499	98,10 %	2	0	2	0,35 %	8	0	0	8	1,55 %
28.	Revīzija	10	9	0	0	9	91,82 %	0	0	0	1,74 %	1	0	0	1	6,44 %
29.	Statistika	130	107	0	7	114	87,71 %	2	0	2	1,58 %	14	0	0	14	10,72 %
30.	Pensijas	997	994	0	0	994	99,70 %	0	0	0	0,00 %	3	0	0	3	0,30 %
31.	Valodu pakalpojumi	403	352	0	38	390	96,63 %	8	0	9	2,12 %	5	0	0	5	1,26 %
40.	Rezerves	667	0	0	0	0	0,00 %	0	0	0	0,00 %	667	0	0	667	100,0 %
90.	Citas iestādes	2 698	2 400	4	67	2 472	91,63 %	49	119	168	6,21 %	58	1	0	58	2,16 %
Kopā		130 881	121 285	19	1 494	122 798	93,82 %	2 982	1 717	4 699	3,59 %	3 381	2	1	3 383	2,59 %

7. MAKSĀJUMU APROPRIĀCIJU IZPILDE PA POLITIKAS JOMĀM

miljonus euro

Politikas joma	Pieskirtās maksājumu apropriācijas	Veiktie maksājumi					Apropriāciju pārņemšana uz 2008. gadu					Anulētās apropriācijas					
		No gada apropriācijām	No pārnes-tajām apro-priā-cijām	Pieskirtie ieņēmumi	Kopā	%	Automā-tiski pār-nes-tās apro-priā-cijas	Pār-nes-t at-bil-sto-ši lēmumam	Pieskirtie ieņēmumi	Kopā	%	No gada apro-priā-cijām	No pār-nes-tajām apro-priā-cijām	Pieskirtie ieņēmumi (EBTA)	Kopā	%	
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11=10/1	12	13	14	15=12+13+14	16=15/1
01.	Ekonomikas un finanšu lietas	329	242	4	16	262	79,75 %	5	0	2	7	2,11 %	59	1	0	60	18,14 %
02.	Uzņēmējdarbība	550	336	12	22	370	67,28 %	22	0	40	63	11,37 %	110	5	2	117	21,34 %
03.	Konkurence	82	64	6	1	71	86,65 %	7	0	2	9	10,74 %	1	1	0	2	2,61 %
04.	Nodarbinātība un sociālās lietas	11 664	11 531	11	5	11 547	99,00 %	19	0	9	28	0,24 %	84	4	0	89	0,76 %
05.	Lauksaimniecība un lauku attīstība	55 802	53 045	16	624	53 685	96,21 %	24	37	1 904	1 965	3,52 %	145	8	0	152	0,27 %
06.	Enerģētika un transports	1 142	886	13	20	919	80,43 %	17	50	95	163	14,25 %	56	4	0	61	5,32 %
07.	Vide	284	203	17	12	232	81,64 %	16	0	7	23	8,11 %	24	5	0	29	10,25 %
08.	Izpēte	3 312	2 415	27	236	2 678	80,88 %	43	0	567	609	18,40 %	9	15	0	24	0,72 %
09.	Informācijas sabiedrība un plašsaziņas līdzekļi	1 436	1 112	12	103	1 227	85,40 %	15	0	166	181	12,58 %	24	4	0	29	2,02 %
10.	Tiesā izpēte	656	318	32	56	406	61,87 %	33	0	206	239	36,39 %	8	4	0	11	1,74 %
11.	Zivsaimniecība un jūrlietas	1 248	1 034	3	2	1 039	83,25 %	5	4	3	13	1,05 %	160	36	0	196	15,71 %
12.	Iekšējais tirgus	64	49	4	1	54	85,18 %	5	0	1	7	10,24 %	2	1	0	3	4,58 %
13.	Reģionālā politika	26 693	26 568	9	6	26 583	99,59 %	13	0	1	14	0,05 %	92	4	0	96	0,36 %
14.	Nodokļi un muitas savienība	123	78	5	2	85	68,93 %	6	0	2	8	6,44 %	30	0	0	30	24,63 %
15.	Izglītība un kultūra	1 450	1 150	12	99	1 261	86,95 %	15	0	147	162	11,17 %	25	2	0	27	1,88 %
16.	Komunikācija	223	159	22	2	183	81,94 %	17	2	2	21	9,31 %	14	5	0	20	8,75 %
17.	Veselības un patērētāju tiesību aizsardzība	582	228	210	10	448	76,88 %	26	0	17	43	7,31 %	35	57	0	92	15,81 %
18.	Brīvības, drošības un tiesiskuma telpa	428	240	5	13	259	60,41 %	8	82	8	97	22,76 %	71	1	0	72	16,83 %
19.	Ārējie sakari	3 429	3 171	38	55	3 265	95,20 %	44	0	24	68	1,98 %	80	17	0	97	2,83 %
20.	Tirdzniecība	76	60	4	1	65	85,87 %	5	0	1	6	8,45 %	4	1	0	4	5,68 %
21.	Attīstība un attiecības ar ĀKK valstīm	1 344	1 081	23	89	1 193	88,77 %	29	0	77	106	7,87 %	33	12	0	45	3,36 %
22.	Paplašināšanās	1 793	1 690	6	52	1 749	97,51 %	17	0	3	20	1,09 %	18	7	0	25	1,40 %
23.	Humānā palīdzība	764	742	4	9	756	98,87 %	6	0	1	7	0,90 %	1	1	0	2	0,23 %
24.	Krāpšanas apkarošana	75	56	4	0	60	79,62 %	6	0	0	6	7,77 %	7	2	0	9	12,60 %
25.	Komisijas politikas koordinācija un juridiskās konsultācijas	194	150	17	4	170	87,53 %	15	0	4	19	9,54 %	4	1	0	6	2,93 %

Politikas joma	Pieskirtās maksājumu apropriācijas	Veiktie maksājumi					Apropriāciju pārņemšana uz 2008. gadu					Anulētās apropriācijas					
		No gada apropriācijām	No pārnestajām apropriācijām	Pieskirtie ieņēmumi	Kopā	%	Automātiski pārnestās apropriācijas	Pārņemts atbilstoši lēmumam	Pieskirtie ieņēmumi	Kopā	%	No gada apropriācijām	No pārnestajām apropriācijām	Pieskirtie ieņēmumi (EBTA)	Kopā	%	
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11=10/1	12	13	14	15=12+13+14	16=15/1
26.	Komisijas administrācija	1 155	844	91	30	965	83,60 %	113	0	37	151	13,06 %	23	15	0	38	3,33 %
27.	Budžets	518	489	8	1	498	96,16 %	9	0	2	11	2,08 %	8	1	0	9	1,76 %
28.	Revīzija	11	8	1	0	9	83,04 %	1	0	0	1	9,42 %	1	0	0	1	7,54 %
29.	Statistika	134	95	5	2	102	76,37 %	7	0	6	13	9,44 %	17	2	0	19	14,18 %
30.	Pensijas	997	994	0	0	994	99,70 %	0	0	0	0	0,00 %	3	0	0	3	0,30 %
31.	Valodu pakalpojumi	416	328	11	34	373	89,78 %	24	0	12	36	8,66 %	5	1	0	6	1,56 %
40.	Rezerves	0	0	0	0	0	0,00 %	0	0	0	0	0,00 %	0	0	0	0	0,00 %
90.	Citas iestādes	3 047	2 085	295	67	2 447	80,31 %	316	119	76	511	16,77 %	58	31	0	89	2,92 %
Kopā		120 021	111 452	925	1 576	113 953	94,94 %	888	295	3 421	4 603	3,84 %	1 211	249	5	1 465	1,22 %

8. SAISTĪBU UN MAKSĀJUMU APROPRIĀCIJU SADALĪJUMS UN IZMAIŅAS TAJĀS PA FINANŠU PLĀNIEM

Finanšu plāna pozīcija	Saistību apropriācijas						Maksājumu apropriācijas						
	Apstiprinātās saistību apropriācijas	Izmaiņas (pārvietojumi un BG)	Pārnestās apropriācijas	Pieskirtie ieņēmumi	Kopā papildinājums	Kopā apstiprināts	Pieņemtās apropriācijas	Izmaiņas (pārvietojumi un BG)	Pārņemts	Pieskirtie ieņēmumi	Kopā papildinājums	Kopā apstiprināts	
	1	2	3	4	5=3+4	6=1+2+5	7	8	9	10	11=9+10	12=7+8+11	
1.	Ilgtspējīga izaugsme	54 854	(2)	15	1 193	1 208	56 060	44 861	(1 239)	124	1 716	1 840	45 462
2.	Dabas resursu saglabāšana un pārvaldība	56 250	(400)	0	2 549	2 549	58 399	54 719	(562)	321	2 543	2 863	57 020
3.	Pilsonība, brīvība, drošība un tiesiskums	1 247	198	0	98	98	1 544	1 178	51	19	109	128	1 356
4.	ES kā globālais partneris	6 812	0	0	330	330	7 142	7 353	64	63	300	363	7 780
5.	Pārvaldība	6 942	36	6	307	313	7 291	6 942	36	647	335	982	7 960
6.	Kompensācijas	445	0	0	0	0	445	445	0	0	0	0	445
Kopā		126 551	(168)	21	4 477	4 498	130 881	115 497	(1 651)	1 174	5 002	6 176	120 021

9. SAISTĪBU APROPRIĀCIJU IZPILDE PA FINANŠU PLĀNIEM

miljonos euro

Finanšu plāna pozīcija	Saistību apropriācijas piešķirts	Nodibinātās saistības					Apropriāciju pārvešana uz 2008. gadu				Anulētās apropriācijas					
		No attiecīgā gada apropriācijām	No pārnestajām apropriācijām	No piešķirtiem ieņēmumiem	Kopā	%	Piešķirtie ieņēmumi	Pārnesti atbilstoši lēmumam	Kopā	%	No attiecīgā gada apropriācijām	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi (EBTA)	Kopā	%	
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10=9/1	11	12	13	14=11+12+13	15=14/1
1.	Ilgtspējīga izaugsme	56 060	53 702	14	540	54 256	96,78 %	652	131	783	1,40 %	1 020	1	1	1 022	1,82 %
2.	Dabas resursu saglabāšana un pārvaldība	58 399	52 563	0	558	53 122	90,96 %	1 990	1 363	3 354	5,74 %	1 924	0	0	1 924	3,29 %
3.	Pilsonība, brīvība, drošība un tiesiskums	1 544	1 368	0	54	1 422	92,10 %	44	2	46	2,98 %	76	0	0	76	4,92 %
4.	ES kā globālais partneris	7 142	6 479	0	158	6 637	92,92 %	171	102	274	3,83 %	232	0	0	232	3,25 %
5.	Pārvaldība	7 291	6 729	5	183	6 918	94,88 %	124	119	243	3,34 %	129	1	0	130	1,78 %
6.	Kompensācijas	445	445	0	0	445	100,0 %	0	0	0	0,00 %	0	0	0	0	0,00 %
Kopā		130 881	121 285	19	1 494	122 798	93,82 %	2 982	1 717	4 699	3,59 %	3 381	2	1	3 383	2,59 %

10. MAKSĀJUMU APROPRIĀCIJU IZPILDE PA FINANŠU PLĀNIEM

miljonos euro

Finanšu plāna pozīcija	Apstiprinātās maksājumu apropriācijas	Veiktie maksājumi					Apropriāciju pārvešana uz 2008. gadu					Anulētās apropriācijas					
		No gada apropriācijām	No pārnestajām apropriācijām	No piešķirtiem ieņēmumiem	Kopā	%	Automātiski pārnestās apropriācijas	Pārnesti atbilstoši lēmumam	Piešķirtie ieņēmumi	Kopā	%	No attiecīgā gada apropriācijām	No pārnestajām apropriācijām	Piešķirtie ieņēmumi (EBTA)	Kopā	%	
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11=10/1	12	13	14	15=12+13+14	16=15/1
1.	Ilgtspējīga izaugsme	45 462	43 085	90	539	43 713	96,15 %	136	50	1 173	1 359	2,99 %	352	34	4	390	0,86 %
2.	Dabas resursu saglabāšana un pārvaldība	57 020	53 796	220	632	54 648	95,84 %	40	7	1 911	1 958	3,43 %	313	101	0	414	0,73 %
3.	Pilsonība, brīvība, drošība un tiesiskums	1 356	995	15	39	1 050	77,41 %	10	84	69	163	11,99 %	139	4	1	144	10,60 %
4.	ES kā globālais partneris	7 780	7 054	37	201	7 292	93,73 %	50	35	99	184	2,37 %	277	26	0	304	3,90 %
5.	Pārvaldība	7 960	6 077	563	166	6 806	85,50 %	652	119	169	940	11,81 %	130	84	0	214	2,69 %
6.	Kompensācijas	445	445	0	0	445	100,00 %	0	0	0	0	0,00 %	0	0	0	0	0,00 %
Kopā		120 021	111 452	925	1 576	113 953	94,94 %	888	295	3 421	4 603	3,84 %	1 211	249	5	1 465	1,22 %

11. SAISTĪBU UN MAKSĀJUMU APROPRIĀCIJU IZPILDE PA IESTĀDĒM

Saistību apropriācijas

miljonos euro

Iestāde	Apstiprinātās saistību apropriācijas	Nodibinātās saistības					Apropriāciju pārņemšana uz 2008. gadu				Anulētās apropriācijas				
		No gada apropriācijām	No pārņemtajām apropriācijām	No piešķirtiem ieņēmumiem	Kopā	%	No piešķirtiem ieņēmumiem	Pārņests atbilstoši lēmumam	Kopā	%	No gada apropriācijām	Pārņests apropriācijās	Piešķirtie ieņēmumi (EBTA)	Kopā	%
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10=9/1	11	12	13	14=11+12+13
Eiropas Parlaments	1 454	1 338	4	38	1 380	94,92 %	13	44	57	3,94 %	16	1	0	17	1,14 %
Padome	650	508	0	24	532	81,89 %	33	75	108	16,57 %	10	0	0	10	1,54 %
Komisija	128 183	118 885	15	1 427	120 327	93,87 %	2 934	1 598	4 532	3,54 %	3 323	1	1	3 325	2,59 %
Eiropas Kopienu Tiesa	275	265	0	1	266	96,84 %	2	0	2	0,59 %	7	0	0	7	2,57 %
Revīzijas palāta	122	109	0	0	110	90,21 %	0	0	0	0,22 %	12	0	0	12	9,58 %
Ekonomikas un sociālo lietu komiteja	116	104	0	3	107	91,64 %	1	0	1	0,54 %	9	0	0	9	7,82 %
Reģionu komiteja	68	65	0	1	66	96,22 %	0	0	0	0,13 %	2	0	0	2	3,65 %
Ombuds	8	7	0	0	7	90,48 %	0	0	0	0	1	0	0	1	9,52 %
Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs	5	4	0	0	4	86,14 %	0	0	0	0	1	0	0	1	13,86 %
Kopā	130 881	121 285	19	1 494	122 798	93,82 %	2 982	1 717	4 699	3,59 %	3 381	2	1	3 383	2,59 %

Maksājumu apropriācijas

miljonos euro

Iestāde	Apstiprinātās maksājumu apropriācijas	Veiktie maksājumi					Apropriāciju pārņemšana uz 2008. gadu					Anulētās apropriācijas				
		No gada apropriācijām	No pārņemtajām apropriācijām	No piešķirtiem ieņēmumiem	Kopā	%	Automātiski pārņemtās apropriācijas	Pārņests atbilstoši lēmumam	No piešķirtiem ieņēmumiem	Kopā	%	No gada apropriācijām	No pārņemtajām apropriācijām	Piešķirtie ieņēmumi (EBTA)	Kopā	%
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11=10/1	12	13	14	15=12+13+14
Eiropas Parlaments	1 668	1 112	179	38	1 329	79,68 %	225	44	39	308	18,49 %	16	15	0	31	1,83 %
Padome	741	453	80	24	558	75,21 %	55	75	33	163	21,98 %	10	11	0	21	2,81 %
Komisija	116 975	109 367	630	1 509	111 506	95,33 %	572	176	3 345	4 093	3,50 %	1 154	217	5	1 376	1,18 %
Eiropas Kopienu Tiesa	288	252	12	1	265	91,93 %	13	0	2	15	5,04 %	7	2	0	9	3,03 %
Revīzijas palāta	129	101	6	0	107	83,11 %	9	0	0	9	7,08 %	12	1	0	13	9,80 %
Ekonomikas un sociālo lietu komiteja	128	98	9	3	109	85,66 %	6	0	2	8	6,17 %	9	1	0	10	8,17 %
Reģionu komiteja	78	59	8	1	68	86,89 %	6	0	1	6	8,02 %	2	1	0	4	5,09 %
Ombuds	9	7	0	0	7	84,00 %	0	0	0	1	6,42 %	1	0	0	1	9,58 %
Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs	6	3	1	0	4	66,73 %	1	0	0	1	15,96 %	1	0	0	1	17,31 %
Kopā	120 021	111 452	925	1 576	113 953	94,94 %	888	295	3 421	4 603	3,84 %	1 211	249	5	1 465	1,22 %

12. KONSOLIDĒTS NESAMAKSĀTO SAISTĪBU KOPSAVILKUMS

miljonos euro

	Nediferencētas apropriācijas	Diferencētās apropriācijas	Kopā
Saistības, kas pārnestas no iepriekšējā gada	1 114	130 511	131 655
Anulētas saistības/pārvērtēšana	(61)	(1 535)	(1 596)
Maksājumi	872	45 836	46 709
Atcelšana	151	0	151
Nesamaksātās saistības gada beigās	60	83 140	83 200
Saistības par attiecīgo gadu	50 718	72 080	122 798
Maksājumi	49 825	17 420	67 245
To saistību atcelšana, ko nevar pārnest	14	0	14
Nesamaksātās saistības gada beigās	880	54 661	55 540
Kopā nesamaksātās saistības gada beigās	939	137 801	138 740

13.a Konsolidēts nesamaksāto saistību sadalījums pēc gada, kurā tās radušās

miljonos euro

Finanšu plāna pozīcijas		< 2001. g.	2001. g.	2002. g.	2003. g.	2004. g.	2005. g.	2006. g.	2007. g.	Kopā
1.	Ilgtspējīga izaugsme	646	374	691	1 650	4 384	16 532	38 372	44 870	107 519
2.	Dabas resursu saglabāšana un pārvaldība	195	18	51	62	122	1 299	3 939	4 218	9 905
3.	Pilsonība, brīvība, drošība un tiesiskums	10	7	16	31	91	170	251	778	1 354
4.	ES kā globālais partneris	849	664	885	1 258	2 007	3 373	5 201	5 013	19 250
5.	Pārvaldība	1	0	0	0	0	0	51	660	712
Kopā		1 701	1 063	1 643	3 001	6 605	21 374	47 813	55 540	138 740

13.b Konsolidēts nesamaksāto saistību sadalījums pēc gada, kurā tās radušās

miljonos euro

Politikas joma	< 2001. g.	2001. g.	2002. g.	2003. g.	2004. g.	2005. g.	2006. g.	2007. g.	Kopā
01. Ekonomikas un finanšu lietas	3	0	0	0	28	41	145	127	344
02. Uzņēmējdarbība	5	8	7	22	22	63	119	334	581
03. Konkurence	0	0	0	0	0	0	0	7	8
04. Nodarbinātība un sociālās lietas	191	14	57	101	298	3 072	9 405	9 162	22 299
05. Lauksaimniecība un lauku attīstība	152	0	1	47	78	1 213	3 525	3 475	8 491
06. Enerģētika un transports	60	60	63	113	250	505	651	1 601	3 303
07. Vide	0	9	17	35	67	89	118	244	580
08. Izpēte	35	99	155	577	854	1 414	2 046	3 263	8 443
09. Informācijas sabiedrība un plašsaziņas līdzekļi	2	1	10	71	165	461	679	1 051	2 440
10. Tiešā izpēte	1	1	1	4	2	14	24	95	140
11. Zivsaimniecība un jūrlietas	43	10	36	32	57	261	608	277	1 324
12. Iekšējais tirgus	0	0	0	0	1	0	2	12	15
13. Reģionālā politika	411	354	627	1 233	3 115	11 357	25 807	29 347	72 250
14. Nodokļi un muitas savienība	0	0	0	1	0	4	27	47	80
15. Izglītība un kultūra	21	7	12	21	32	64	123	291	571
16. Komunikācija	0	0	0	0	0	1	11	67	79
17. Veselības un patērētāju tiesību aizsardzība	1	0	3	13	21	27	54	324	444
18. Brīvības, drošības un tiesiskuma telpa	1	2	6	8	20	60	80	453	629
19. Ārējie sakari	475	266	435	387	870	1 295	1 901	2 728	8 358
20. Tirdzniecība	0	0	0	0	0	1	4	17	22
21. Attīstība un attiecības ar ĀKK valstīm	104	80	102	142	282	486	678	845	2 719
22. Paplašināšanās	193	152	111	189	433	915	1 675	936	4 604
23. Humānā palīdzība	2	0	0	2	4	22	80	273	383
24. Krāpšanas apkarošana	0	0	0	0	0	0	3	21	24
25. Komisijas politikas koordinācija un juridiskās konsultācijas	0	0	0	0	0	0	0	18	19
26. Komisijas administrācija	0	0	0	0	0	0	0	127	128
27. Budžets	0	0	0	0	0	0	0	9	9
28. Revīzija	0	0	0	0	0	0	0	1	1
29. Statistika	0	0	1	1	4	9	20	44	81
30. Pensijas	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31. Valodu pakalpojumi	0	0	0	0	0	0	0	27	27
90. Citas iestādes	0	0	0	0	0	0	27	316	343
Kopā	1 701	1 063	1 643	3 001	6 605	21 374	47 813	55 540	138 740

14. AĢENTŪRU IENĀKUMI — BUDŽETA PROGNOZES, TIESĪBAS UN SAŅEMTĀS SUMMAS

miljonos euro

Aģentūra	Prognozētie ienākumi	Konstatētie prasījumi	Saņemtās summas	Nenokārtots	Politikas joma
Eiropas Aviācijas drošības aģentūra	72	93	85	7	06
Frontex	42	43	42	1	18
Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centrs	17	17	17	0	15
Eiropas Policijas koledža	9	8	8	0	18
Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs	29	29	29	0	17
Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centrs	14	14	14	0	18
Eiropas Vides aģentūra	35	38	38	0	07
Kopienas Zivsaimniecības kontroles aģentūra	5	2	2	0	11
Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde	52	49	48	0	17
Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra	14	15	15	0	18
Eiropas Globālās satelītu navigācijas sistēmas (GNSS) uzraudzības iestāde	210	210	183	27	06
Eurojust	19	19	19	0	18
Eiropas Jūras drošības aģentūra	46	38	38	0	06
Iekšējā tirgus saskaņošanas birojs	276	199	199	0	12
Eiropas Zāļu aģentūra	163	166	165	1	02
Eiropas Tīklu un informācijas drošības aģentūra	8	8	8	0	09
Eiropas Dzelzceļa aģentūra	17	17	17	0	06
Eiropas Rekonstrukcijas aģentūra	250	251	251	0	22
Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūra	14	14	14	0	04
Eiropas Savienības Iestāžu tulkošanas centrs	46	43	42	1	31
Eiropas Mācību fonds	23	21	21	0	15
Kopienas Augu šķirņu birojs	10	10	10	0	17
Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fonds	20	20	20	0	04
Izglītības, audiovizuālās jomas un kultūras izpildaģentūra	36	36	36	0	15
Konkurētspējas un inovāciju izpildaģentūra	7	7	7	0	06
Veselības aizsardzības programmas izpildaģentūra	4	5	5	0	17
Kopā	1 440	1 370	1 332	37	

miljonos euro

Ieņēmumu veids	Prognozētie ienākumi	Konstatētie prasījumi	Saņemtās summas	Nenokārtots
Komisijas dotācija	771	749	729	20
Ienākumi no maksām	334	371	363	8
Citi ienākumi	336	249	240	9
Kopā	1 440	1 370	1 332	37

15. SAISTĪBU UN MAKSĀJUMU APROPRIĀCIJAS ATBILSTOŠI AĢENTŪRĀM

miljonos euro

Aģentūra	Saistību apropriācijas				Maksājumu apropriācijas			
	Apropriācijas	Saistības	Pārnestas	Anulētās	Apropriācijas	Saistības	Pārnestas	Anulētās
Eiropas Aviācijas drošības aģentūra	87	70	15	1	106	68	35	4
Frontex	43	39	0	3	54	20	22	11
Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centrs	18	16	1	1	19	15	3	1
Eiropas Policijas koledža	10	6	2	2	12	6	4	2
Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs	29	28	0	1	36	22	12	2
Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centrs	15	15	0	0	15	14	1	0
Eiropas Vides aģentūra	41	40	2	0	47	37	9	1
Kopienas Zivsaimniecības kontroles aģentūra	5	1	0	4	5	0	1	4
Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde	52	48	0	5	60	45	9	6
Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra	15	14	0	0	16	8	8	0
Eiropas Globālās satelītu navigācijas sistēmas (GNSS) uzraudzības iestāde	210	135	74	1	184	95	87	2
Eurojust	19	18	1	0	22	16	5	1
Eiropas Jūras drošības aģentūra	48	43	0	5	50	34	2	14
Iekšējā tirgus saskaņošanas birojs	276	143	0	132	302	139	29	135
Eiropas Zāļu aģentūra	163	159	0	4	193	155	32	5
Eiropas Tīklu un informācijas drošības aģentūra	8	8	0	0	9	7	2	0
Eiropas Dzelzceļa aģentūra	17	13	0	3	19	13	3	4
Eiropas Rekonstrukcijas aģentūra	714	302	410	2	714	259	454	2
Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūra	15	14	0	1	18	13	4	1
Eiropas Savienības Iestāžu tulkošanas centrs	55	43	0	13	58	41	4	13
Eiropas Mācību fonds	24	21	2	2	27	19	5	2
Kopienas Augu šķirņu birojs	15	12	0	2	14	11	2	2
Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fonds	21	20	0	1	24	19	5	1
Izglītības, audiovizuālās jomas un kultūras izpildaģentūra	36	34	0	2	43	33	7	3
Konkurētspējas un inovāciju izpildaģentūra	7	6	0	1	8	5	2	1
Veselības aizsardzības programmas izpildaģentūra	4	4	0	0	5	3	2	1
Kopā	1 947	1 254	508	185	2 061	1 097	745	219

miljonos euro

Izdevumu veids	Saistību apropriācijas				Maksājumu apropriācijas			
	Apropriācijas	Nodibinātās saistības	Pārnestas uz 2008.g.	Summas, kas zaudē spēku	Apropriācijas	Veiktie maksājumi	Pārnestas uz 2008.g.	Summas, kas zaudē spēku
Administratīvie izdevumi	185	164	1	20	233	149	59	24
Darbības izdevumi	1 385	737	507	141	1 441	600	675	167
Darbinieki	377	353	0	24	387	348	11	28
Kopā	1 947	1 254	508	185	2 061	1 097	745	219

16. BUDŽETA IZLIETOJUMS, IESKAITOT AĢENTŪRAS

miljonos euro

	Eiropas Kopienas	Aģentūras	Dotāciju izslēgšana aģentūrām	Kopā
Finanšu gada ieņēmumi	117 563	1 332	(729)	118 166
Maksājumi par pārskata gada apropriācijām	(113 028)	(976)	729	(113 275)
Maksājumu apropriācijas, kas pārnestas uz N+1 gadu	(3 114)	(745)	—	(3 859)
EBTA apropriācijas, kas pārnestas no N-1 gada	(2)	0	—	(2)
To neizmantoto maksājumu apropriāciju anulēšana, kas pārnestas no N-1 gada	246	477	—	723
Valūtas kursa starpības attiecīgajā gadā	(124)	(3)	—	(126)
Budžeta izpilde	1 542	86	0	1 628

B IEDAĻA. PASKAIDROJUMI ATTIECĪBĀ UZ KONSOLIDĒTIEM PĀRSKATIEM PAR BUDŽETA IZPILDI

1. BUDŽETA PRINCIPI, STRUKTŪRA UN APROPRIĀCIJAS

1.1. BUDŽETA PRINCIPI

Kopienų vispārējo budžetu nosaka vairāki pamatprincipi:

- **vienotības un budžeta precizitātes princips:** visiem Kopienų izdevumiem un ieņēmumiem jābūt ietvertiem vienotā budžeta dokumentā, iegrāmatotiem budžeta pozīcijā, un izdevumi nedrīkst pārsniegt apstiprinātās apropriācijas,
- **universāluma princips:** šis princips ietver divus noteikumus:
 - nepiešķiršanas noteikumu, kas nozīmē, ka budžeta ieņēmumus nedrīkst rezervēt īpašiem izdevumu posteņiem (kopējiem ieņēmumiem ir jāsedz kopējie izdevumi),
 - bruto budžeta noteikumu, kas nozīmē, ka ieņēmumus un izdevumus budžetā iegrāmato pilnā apmērā, neizdarot to starpā nekādas korekcijas,
- **gada pārskata princips:** iegrāmatotās apropriācijas ir apstiprinātas vienam gadam, tāpēc tās ir jāizlieto attiecīgajā gadā,
- **līdzsvara princips:** budžetā norādītajiem ieņēmumiem un izdevumiem ir jābūt līdzsvarā (paredzamajiem ieņēmumiem ir jābūt vienādiem ar maksājumu apropriācijām),
- **specifikācijas princips:** visas apropriācijas ir piešķirtas īpašam nolūkam un īpašam mērķim,
- **norēķinu vienības princips:** budžetu sastāda un izpilda euro valūtā, un pārskatus sniedz euro valūtā,
- **pareizas finanšu vadības princips:** budžeta apropriācijas izlieto saskaņā ar pareizas finanšu vadības principu, tas ir, ievērojot saimnieciskuma, lietderības un efektivitātes principus,
- **pārredzamības princips:** budžetu veido un izpilda, kā arī pārskatus veido, ievērojot pārredzamības principu; budžetu un budžeta grozījumus publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

1.2. BUDŽETA STRUKTŪRA

Budžetu veido:

- a) vispārējs ieņēmumu dokuments;
- b) atsevišķas iedaļas, kas sīkāk iedalītas ieņēmumu un izdevumu pārskatos par katru iestādi: I iedaļa: Parlaments; II iedaļa: Padome; III iedaļa: Komisija; IV iedaļa: Eiropas Kopienų Tiesa; V iedaļa: Revīzijas palāta; VI iedaļa: Ekonomikas un sociālo lietu komiteja; VII iedaļa: Reģionu komiteja; VIII iedaļa: Ombuds; IX iedaļa: Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs.

Katras iestādes ieņēmumu un izdevumu posteņus klasificē sadaļās, nodaļās, pantos un posteņos pēc to veida vai izmantojuma, kam tie piešķirti.

Daļa likvidējamās EOTK līdzekļu tika iekļauta izlietojumam likvidējamās EOTK darbības budžetā. Katru gadu minēto darbības budžetu pieņēma Komisija, apspriežoties ar Padomi un Eiropas Parlamentu. Pēdējo reizi budžetu pieņēma laikposmam no 2002. gada 1. janvāra līdz 2002. gada 23. jūlijam. No 2002. gada 24. jūlija ieņēmumi un maksājumi, kas ir saistīti ar darbības budžetu, tiek iekļauti likvidējamās EOTK ieņēmumu un izdevumu pārskatā. Pārējās izpildāmās saistības ir norādītas bilances pasīvu daļā.

1.3. BUDŽETA PĀRSKATU STRUKTŪRA

Administratīvās apropriācijas un darbības apropriācijas ir iekļautas tikai Komisijas budžetā. Pārējām iestādēm ir tikai administratīvās apropriācijas.

Budžetā izšķir divu veidu apropriācijas — nediferencētās un diferencētās apropriācijas. Nediferencētās apropriācijas izmanto, lai finansētu darbības, kas ir paredzētas vienam gadam (atbilstīgi gada pārskata principam). Diferencētās apropriācijas ievieša, lai saskaņotu gada pārskata principu ar daudzgadu darbību vajadzībām.

a) **Nediferencētās apropriācijas** attiecas uz:

- visām budžeta administratīvajām iedaļām (iedaļas “Komisija” 1. nodaļa un pārējās iedaļas pilnībā),
- ELVGF Garantiju nodaļas apropriācijām, kas paredzētas vienam gadam, kā arī
- konkrētām tehniskām apropriācijām (atmaksas, aizņēmumu un aizdevumu garantijas u. c.).

Nediferencētajām apropriācijām saistību apropriāciju apmērs ir vienāds ar to, kāds ir maksājumu apropriācijām.

b) **Diferencētās apropriācijas** ir paredzēts attiecināt uz daudzgadu darbībām, un tās ietver apropriācijas, kas iekļautas visās nodaļās, izņemot iedaļas “Komisija” 1. nodaļu (izņemot ELVGF).

Minētās diferencētās apropriācijas iedala saistību apropriācijās un maksājumu apropriācijās:

- **saistību apropriācijas** sedz to tiesisko saistību kopējās izmaksas, kas nodibinātas kārtējā finanšu gadā par darbībām, kuru ilgums ir vairāki gadi. Tomēr budžeta saistības par darbībām, kuru ilgums pārsniedz vienu finanšu gadu, saskaņā ar Finanšu regulas 76. panta 3. punktu var sadalīt gada maksājumos pa vairākiem gadiem, ja tas paredzēts pamatdokumentā. Diferencētajām apropriācijām budžeta saistības, kas vēl nav apstiprinātas attiecībā uz turpmākajiem gadiem, bilancē norāda kā iespējamās saistības,
- **maksājumu apropriācijas** attiecas uz izdevumiem, kas rodas, izpildot kārtējā finanšu gadā un/vai iepriekšējos finanšu gados uzņemtās saistības.

1.4. APROPRIĀCIJU IZCELSME

Galvenais apropriāciju avots ir Kopienu budžets kārtējam gadam. Tomēr citu veidu apropriācijas iegūst, īstenojot Finanšu regulas noteikumus. Tās iegūst no iepriekšējiem finanšu gadiem vai ārējiem avotiem.

1.4.1. *Galīgā budžeta apropriācijas*

Sākotnējā budžetā noteiktās apropriācijas

Pārvietojumi

Apropriācijas ir iespējams pārvietot no vienas pozīcijas uz citu saskaņā ar Finanšu regulas (Regula (EK, Euratom) Nr. 1605/2002) 22. līdz 24. panta noteikumiem.

Budžeta grozījumi

Pieņemto budžetu var grozīt vai palielināt, izmantojot budžeta grozījumus. Noteikumi ir izklāstīti Finanšu regulas 37. un 38. pantā.

1.4.2. *No iepriekšējā gada pārnestās vai no jauna pieejamās apropriācijas*

Automātiski pārnestās apropriācijas

Tās ir nediferencētas maksājumu apropriācijas, kuras automātiski var pārnest tikai par vienu finanšu gadu (attiecībā uz likvidējamo EOTK ierobežojumu nav) saskaņā ar Finanšu regulas 9. panta 4. punktu.

Apropriācijas, ko pārnes saskaņā ar iestāžu lēmumu

Iestāde var nolemt pārnest apropriācijas no iepriekšējā budžeta vienā no diviem gadījumiem: ja ir pabeigti sagatavošanās posmi (Finanšu regulas 9. panta 2. punkta a) apakšpunkts) vai juridiskais pamats ir pieņemts par vēlu (9. panta 2. punkta b) apakšpunkts). Pārnest var gan saistību, gan maksājumu apropriācijas (9. panta 3. punkts).

Apropriācijas, kas no jauna ir pieejamas pēc saistību anulēšanas

Tās ir saistītas ar to saistību apropriāciju atkārtotu iegrāmatošanu, kas attiecas uz atceltajiem struktūrfon-
diem. Izņēmuma kārtā summas var atkārtoti iegrāmāt gadījumā, ja Komisija ir pieļāvusi kļūdu vai ja tās ir nepieciešamas programmas pabeigšanai (Finanšu regulas 157. pants).

1.4.3. *Piešķirtie ieņēmumi*

Atmaksājumi

Šīs apropriācijas rodas, atmaksājot nepareizi samaksātās summas, kā arī no ieņēmumiem par preču piegādi/pakalpojumu sniegšanu citām Kopienu struktūrām, saņemtajiem apdrošināšanas maksājumiem un ieņēmumiem no izīrēšanas un publikāciju pārdošanas — summas ir piešķirtie ieņēmumi budžeta pozīcijā, ko izmantoja sākotnējiem izdevumiem (Finanšu regulas 10. pants un 18. panta 1. punkta e), f), g), h), i) un j) apakšpunkts), un tās var pārnest bez ierobežojumiem.

EBTA apropriācijas

Eiropas Ekonomikas zonas līgumā ir paredzēts, ka dalībvalstīm noteiktām darbībām ir jāveic finanšu iemaksas Kopienai budžetā. Attiecīgās budžeta pozīcijas un paredzētās summas ir publicētas Kopienai budžeta III pielikumā. Attiecīgās pozīcijas papildina EBTA iemaksas. Apropriācijas, kas līdz gada beigām nav izmantotas, anulē, un EEZ valstis tās saņem atpakaļ.

Ieņēmumi no trešām personām

Tāpat kā saistībā ar EBTA apropriācijām, citas valstis ir noslēgušas līgumus ar Eiropas Kopienām par finanšu iemaksām Kopienai darbībām. Saņemtās summas uzskatāmas par ieņēmumiem no trešām personām, ko piešķir attiecīgajām budžeta pozīcijām (bieži saistībā ar izpētes jomu), un tās var pārnest bez ierobežojumiem (Finanšu regulas 10. pants un 18. panta 1. punkta a) un d) apakšpunkts).

Darbs trešo personu uzdevumā

Saistībā ar izpētes darbu Kopienai izpētes centri var strādāt ārēju struktūru uzdevumā (Finanšu regulas 161. panta 2. punkts). Ieņēmumus par trešo personu uzdevumā veikto darbu (tāpat kā ieņēmumus no trešām personām) piešķir īpašām budžeta pozīcijām, un tos var pārnest bez ierobežojumiem (Finanšu regulas 10. pants un 18. panta 1. punkta d) apakšpunkts).

Pēc avansa maksājumu atmaksāšanas no jauna pieejamās apropriācijas

Tie ir saņēmēju atmaksātie Kopienai līdzekļi. Avansa maksājumu atmaksas iegrāmato kā piešķirtos ieņēmumus (Finanšu regulas 10. pants un 18. panta 2. punkts) un var pārnest bez ierobežojumiem. Struktūrfondu jomā atjaunošanas pamatā ir Komisijas lēmums (Finanšu regulas 18. panta 2. punkts un tās īstenošanas noteikumu 228. pants).

1.5. **PIEEJAMO APROPRIĀCIJU SASTĀVDAĻAS**

- *Galīgā budžeta apropriācijas* = pieņemtās sākotnējā budžeta apropriācijas + budžeta grozījumu apropriācijas + pārvietojumi.
- *Papildu apropriācijas* = piešķirtie ieņēmumi (skatīt iepriekš) + apropriācijas, kas ir pārnestas no iepriekšējā finanšu gada vai no jauna pieejamas pēc saistību anulēšanas.
- *Kopējās piešķirtās apropriācijas* = galīgā budžeta apropriācijas + papildu apropriācijas.
- *Gada apropriācijas* (budžeta rezultātu aprēķināšanai izmantotās) = galīgā budžeta apropriācijas + piešķirtie ieņēmumi.

1.6. **BUDŽETA IZPILDE**

Finanšu regulas 48. panta 1. punktā ir noteikts: "Komisija izpilda budžeta (...) saskaņā ar šo regulu, uz savu atbildību un piešķirto apropriāciju robežās".

Minētās regulas 50. pantā ir noteikts, ka Komisija piešķir iestādēm vajadzīgās pilnvaras, lai tās varētu izpildīt budžeta iedaļas, kuras uz tām attiecas.

1.6.1. *Ieņēmumu izpilde*

Budžetā izmanto ieņēmumu prognozes, uz ko attiecas visas izmaiņas, kas ir saistītas ar budžeta grozījumu pieņemšanu, ar kuriem precizē prognozes sākotnējā budžetā saskaņā ar ieņēmumu samazinājumu vai pieaugumu, kas konstatēts izpildes laikā. Budžeta ieņēmumi attiecas uz maksājumu apropriācijām.

Ieņēmumu izpilde ietver konstatētos prasījumus, faktiski iekasētos ieņēmumus par minētajiem konstatētajiem prasījumiem un atgūstamo atlikumu.

Faktiskie finanšu gada ieņēmumi atbilst ieņēmumiem, ko iekasē par prasījumiem, kas radušies attiecīgā gada laikā, un summām, ko iekasē par prasījumiem, kas atgūstami no iepriekšējā gada.

1.6.2. **Izdevumu izpilde**

Izdevumu, tāpat kā ieņēmumu, prognozes ir iekļautas sākotnējā budžetā. Izdevumu izpildē redzams, kā saistību un maksājumu apropriācijas tiek mainītas, izlietas, pārnestas un kā tās zaudē spēku attiecīgajā gadā.

Apropriāciju izlietojums

Saistību apropriācijas

Piešķirtās apropriācijas finanšu gadā ir pieejamas saistību nodibināšanai.

Maksājumu apropriācijas

Piešķirtās apropriācijas finanšu gadā ir pieejamas maksājumu veikšanai.

Uz nākamo gadu pārnestās apropriācijas

Saistību apropriācijas

Dažus tādu apropriāciju veidus, par kurām saistības vēl nav nodibinātas, var pārnest automātiski tāpat kā piešķirto ieņēmumu gadījumā (Finanšu regulas 10. pants).

Iestādes var piešķirt pārnestās apropriācijas:

- ja lielākā daļā sagatavošanas posmu saistību izveidošanas procedūra ir pabeigta līdz 31. decembrim (Finanšu regulas 9. panta 2. punkta a) apakšpunkts), vai
- ja finanšu gada pēdējā ceturksnī ir pieņemts pamataakts (Finanšu regulas 9. panta 2. punkta b) apakšpunkts).

Par šādu lēmumu ir jāpaziņo budžeta lēmēj institūcijai (Finanšu regulas 9. panta 5. punkts).

Maksājumu apropriācijas

Tāpat kā attiecībā uz saistību apropriācijām, neizlietotās maksājumu apropriācijas automātiski pārnēs no piešķirtajiem ieņēmumiem.

- Nediferencētas apropriācijas: parasti pārnēs automātiski, ja ir jāsedz nenokārtotas saistības (Finanšu regulas 9. panta 4. punkts).
- Diferencētas apropriācijas: neizlietotās maksājumu apropriācijas parasti zaudē spēku, taču ar Komisijas lēmumu tās var pārnēs, ja maksājumu apropriācijas nākamajam finanšu gadam nesedz esošās saistības vai tās saistības, kas ir saistītas ar pārvietotām saistību apropriācijām (Finanšu regulas 9. panta 3. punkts).

Apropriāciju anulēšana

Visas saistību un maksājumu apropriācijas, kas nav izlietas vai pārnestas, gada beigās atceļ (Finanšu regulas 9. panta 1. punkts).

1.7. GADA BUDŽETA IZLIETOJUMS

1.7.1. **Ieņēmumi**

Pašu resursu summas, ko iegrāmato kontos, ir tās, ko gada laikā dalībvalstu valdības kredītē Komisijas vārdā atvērtajos kontos. Pārpalikuma gadījumā ieņēmumi attiecas arī uz budžeta izlietojumu iepriekšējā finanšu gada laikā.

Pārējie ieņēmumi, ko iegrāmato kontos, ir summa, kas faktiski saņemta gada laikā.

1.7.2. **Izdevumi**

Lai aprēķinātu gada budžeta izlietojumu, izdevumos ir iekļauti maksājumi, kas tiek veikti no gada maksājumu apropriācijām, kā arī visas attiecīgā gada apropriācijas, ko pārnēs uz nākamo gadu.

Maksājumi, kas veikti no gada apropriācijām par maksājumiem, ir maksājumi, ko grāmatvedis veic līdz finanšu gada 31. decembrim. Attiecībā uz Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fondu maksājumi ir tie, ko dalībvalstis veikušas laikposmā no 2006. gada 16. oktobra līdz 2007. gada 15. oktobrim, ar nosacījumu, ka grāmatvedim par saistībām un apstiprinājumu ir paziņots līdz 2008. gada 31. janvārim. Saistībā ar ELVGF izdevumiem pēc kontroles veikšanas dalībvalstīs var pieņemt atbilstības lēmumu.

1.7.3. *Gada budžeta izlietojums*

Budžeta izlietojums ietver divus elementus: Eiropas Kopienu rezultātu un EEZ esošo EBTA valstu līdzdalības rezultātu. Saskaņā ar 15. pantu Regulā (EK, Euratom) Nr. 1150/2000 par pašu resursiem minētie rezultāti atspoguļo starpību starp:

- kopējiem ieņēmumiem, kas saņemti attiecīgajā gadā,
- un kopējiem maksājumiem, kas veikti no attiecīgā gada apropriācijām, pieskaitot kopējo attiecīgā gada apropriāciju summu, kas pārnestas uz nākamo gadu ⁽¹⁾.

Aprēķinā iegūtajam skaitlim pievieno vai no tā atņem šādas vērtības:

- no iepriekšējiem gadiem pārnesto anulēto maksājumu apropriāciju tīro atlikumu un visus maksājumus, kas euro kursa svārstību dēļ pārsniedz nediferencētās apropriācijas, kas pārnestas no iepriekšējiem gadiem,
- gada laikā iegrāmatoto apmaiņas kursa ieguvumu un zaudējumu bilanci.

Budžeta atlikums tiek atdots dalībvalstīm nākamā gada laikā, samazinot summas, kas dalībvalstīm ir jāmaksā nākamajā finanšu gadā.

1.8. NENOKĀRTOTĀS SAISTĪBAS

Pēc diferencētu apropriāciju ieviešanas izveidojās starpība starp nodibinātajām saistībām un veiktajiem maksājumiem; minētā starpība, kas saistīta ar nenokārtotajām saistībām, atspoguļo laikposmu starp brīdi, kad saistības tiek iegrāmatotas, un brīdi, kad tiek veikti attiecīgie maksājumi.

2. PASKAIDROJUMI ATTIECĪBĀ UZ BUDŽETA IEŅĒMUMIEM UN IZDEVUMIEM UN PIEZĪMES PAR IZLIETOJUMU 2007. GADĀ

2.1. JURIDISKAIS PAMATS UN FINANŠU REGULA

Budžeta pārskatus glabā saskaņā ar 2002. gada 25. jūnija Regulu (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 par Finanšu regulu, ko piemēro Eiropas Kopienu vispārējam budžetam (OV L 248, 16.9.2002., 1. lpp., kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar 2006. gada 13. decembra Regulu (EK, Euratom) Nr. 1995/2006 (OV L 390, 30.12.2006.)) un Komisijas 2002. gada 23. decembra Regulu (EK, Euratom) Nr. 2342/2002, ar ko paredz īstenošanas kārtību minētajai Finanšu Regulai, kurā jaunākie grozījumi izdarīti 2007. gada 28. martā. Vispārējais budžets, proti, Kopienu finanšu politikas galvenais instruments, ir instruments, kurā ir paredzēti un apstiprināti Kopienu ieņēmumi un izdevumi katram gadam.

Budžeta procedūra ir noteikta EK līguma 272. pantā, kur ir izklāstīta posmu secība un termiņi, kas jāievēro abām budžeta lēmējinstītūcijām — Padomei un Parlamentam. Komisija katru gadu novērtē visus Eiropas iestāžu ieņēmumus un izdevumus nākamajam gadam un izveido provizorisku budžeta projektu, ko nosūta budžeta lēmējinstītūcijai. Pamatojoties uz provizorisko budžeta projektu, Padome sagatavo budžeta projektu, ko abas budžeta lēmējinstītūcijas pēc tam apspriež. Parlamenta priekšsēdētājs paziņo par budžeta galīgu pieņemšanu, un tādējādi tas kļūst izpildāms. Par budžeta izpildi galvenokārt ir atbildīga Komisija.

2.2. BUDŽETA KONSOLIDĀCIJA

Konsolidēti pārskati par Eiropas Kopienu vispārējā budžeta izpildi tāpat kā iepriekšējos gados ietver visu iestāžu budžeta izpildi, jo Kopienu budžetā ir paredzēts atsevišķs budžets katrai iestādei.

Aģentūrām nav paredzēti atsevišķi budžeti Kopienu budžetā, un tās daļēji finansē no Komisijas budžeta subsīdijām. Lai nodrošinātu visus attiecīgos budžeta datus par aģentūrām, konsolidēto gada pārskatu budžeta daļā ir ietverti atsevišķi pārskati par konsolidēto tradicionālo aģentūru individuālo budžetu izpildi. Minētie pārskati ir šādi:

- tabula par budžeta ienākumiem, norādot no Komisijas budžeta saņemto summu,

⁽¹⁾ EBTA-EEZ valstu gadījumā no n gada uz n+1 gadu pārnesto apropriāciju apjoms ir zināms pēc kontu slēgšanas. Līdz ar to atlikuma aprēķināšana ietver apropriācijas pārnesumus no n-1 gada uz n gadu.

- divas tabulas par budžeta izdevumiem (saistības, maksājumi), kas sniedz sīku informāciju pa aģentūrām un sadala budžetu un papildu apropriācijas,
- katras tabulas apakšā ir iestarpināta starpsumma, kas sniedz informāciju par aģentūras kopējo finansiālo ietekmi pa izdevumu/ienākumu veidiem,
- budžeta izpildes tabula, kurā Kopienų budžeta rezultātiem ir pievienoti aģentūru budžetu rezultāti (izslēdzot subsīdijas, kas maksātas no Kopienų izdevumiem, un subsīdijas, kas ir saņemtas kā aģentūru ieņēmumi).

2.3. IEŅĒMUMI

Eiropas Kopienų vispārējā budžeta ieņēmumus var iedalīt divās pamatkategorijās: pašu resursi un citi ieņēmumi. Iedalījums ir noteikts Eiropas Kopienų dibināšanas līguma 269. pantā, kurā ir norādīts: "Neatkarīgi no citiem ieņēmumiem budžetu pilnībā finansē no pašu resursiem". Lielāko daļu budžeta izdevumu finansē no pašu resursiem. Pārējie ieņēmumi ir tikai neliela kopējā finansējuma daļa.

Pašu resursi tiek iedalīti trijās kategorijās: tradicionālie pašu resursi, PVN resursi un NKI resursi. Savukārt tradicionālie pašu resursi ietver lauksaimniecības nodevas, cukura nodevas un muitas nodokļus. Arī korekcijas mehānisms attiecībā uz budžeta nelīdzsvarotību ir pašu resursu sistēmas daļa.

2.3.1. Tradicionālie pašu resursi

Tradicionālie pašu resursi: visas konstatētās tradicionālo pašu resursu summas ir jāiegrāmato vienā no kompetento iestāžu grāmatvedības kontiem.

- Parastajā kontā, kas noteikts Regulas (EK, Euratom) Nr. 1150/2000 6. panta 3. punkta a) apakšpunktā: visas atgūtās vai garantētās summas.
- Atsevišķā kontā, kas noteikts Regulas (EK, Euratom) Nr. 1150/2000 6. panta 3. punkta b) apakšpunktā: visas summas, kuras vēl nav atgūtas un/vai kuras nav garantētas; šajā kontā var ieģrāmatot arī tās summas, kas ir garantētas, bet apstrīdētas.

Attiecībā uz atsevišķo kontu dalībvalstis nosūta Komisijai ceturkšņa pārskatu, kurā iekļauj:

- iepriekšējā ceturksnī atgūstamo atlikumu,
- attiecīgajā ceturksnī atgūtās summas,
- attiecīgajā ceturksnī izdarītos pamatojuma labojumus (korekcijas/anulējumus),
- norakstītās summas,
- atlikumu, kas jāatgūst attiecīgā ceturkšņa beigās.

Dalībvalstu iesūtītā informācija nav pamats tam, lai gadā atgūtās summas attiecinātu uz gadu, kurā tiesības radušās. Šā iemesla dēļ saistībā ar pārņemšanu saņemtajām summām paredzētā aile tabulā "Vispārējā budžeta ieņēmumu izpildes pārskats par 2007. gadu" ietver summas, kas saņemtas attiecīgajā gadā, un to prasījumu apjomu, ko atceļ un aizstāj ar jaunu prasījumu apjomu, kuru deklarējušas dalībvalstis, veidojot savu jauno pārskatu. Pašu resursu prasījumiem piemēro vērtības samazināšanu.

Tiklīdz atsevišķajā kontā ietvertie tradicionālie pašu resursi ir atgūti, tie ir jāieskaita kontā, ko šim nolūkam Komisijas vārdā atver valsts kase vai izraudzītā iestāde vēlākais pirmajā darba dienā pēc 19. datuma otrajā mēnesī, kas ir pēc mēneša, kurā prasījumi noteikti. Dalībvalstis patur 25 % no tradicionālajiem pašu resursiem kā iekasēšanas izmaksas.

2.3.2. PVN resursi un NKI resursi

PVN pašu resursi rodas, visām valstīm piemērojot vienotu likmi saskaņotajai PVN aprēķina bāzei, ko nosaka saskaņā ar Padomes 2000. gada 29. septembra Lēmuma 2. panta 1. punkta c) apakšpunktu. Visām dalībvalstīm PVN aprēķina bāze nepārsniedz 50 % no NKI.

NKI resursi ir mainīgi resursi, kas ir paredzēti to ieņēmumu nodrošināšanai jebkurā noteiktā gadā, kas nepieciešami, lai segtu izdevumus, kuri pārsniedz iekasēto summu no tradicionālajiem pašu resursiem, PVN resursiem un dažādiem ieņēmumiem. Ieņēmumus gūst, piemērojot vienotu likmi dalībvalstu kopējam NKI.

PVN un NKI resursus nosaka, pamatojoties uz PVN un NKI prognozēm, ko izstrādā provizoriskā budžeta projekta sagatavošanas laikā. Minētās prognozes pēc tam pārskata; rādītājus atjaunina attiecīgajā budžeta gadā, izmantojot budžeta grozījumus.

Pēc attiecīgā budžeta gada galīgie PVN un NKI bāzu rādītāji ir pieejami gadu. Komisija aprēķina starpības starp summām, kas dalībvalstīm ir jāmaksā, ņemot vērā galīgās bāzes, un summām, kas ir faktiski samaksātas, pamatojoties uz (pārskatītajām) prognozēm. Komisija pieprasa dalībvalstīm iesniegt šos pozitīvos vai negatīvos PVN un NKI atlikumus līdz 1. decembrim gadā, kas ir pēc attiecīgā budžeta gada. Turpmākos gados PVN un NKI bāzes vēl var koriģēt. Iepriekš aprēķinātos atlikumus koriģē, un starpību pieprasa vienlaicīgi ar iepriekšējā budžeta gada PVN un NKI atlikumu. Jāpiebilst, ka 2007. gadā veiktās NKI resursu korekcijas par laikposmu no 1995. līdz 2006. gadam bija 2 857 miljoni euro. Līdzīgi korekcijas par laikposmu no 1996. līdz 2006. gadam PVN resursiem bija 973 miljoni euro.

Pārbaudot PVN pārskatus un NKI datus, Komisija var dalībvalstīm paziņot atrunas par konkrētiem punktiem, kuriem var būt sekas attiecībā uz to pašu resursu iemaksām. Šie punkti, piemēram, var rasties saistībā ar pieņemamu datu trūkumu vai saistībā ar vajadzību izstrādāt atbilstošu metodiku. Šīs atrunas ir uzskatāmas par potenciāliem prasījumiem dalībvalstīm par precīzi nenosakāmām summām, jo minētā finansiālā ietekme nav precīzi nosakāma. Ja ir iespējams noteikt precīzu summu, attiecīgi PVN un NKI resursi tiek pieprasīti vai nu saistībā ar PVN un NKI atlikumiem, vai saistībā ar atsevišķiem līdzekļu pieprasījumiem.

2.3.3. Apvienotās Karalistes korekcija

Šis mehānisms samazina Apvienotās Karalistes pašu resursu maksājumus proporcionāli tā sauktajai "budžeta nelīdzsvarotībai" un attiecīgi palielina pārējo dalībvalstu pašu resursu maksājumus. Budžeta nelīdzsvarotības korekcijas mehānismu, kas ir labvēlīgs Apvienotajai Karalistei, Eiropas Padome ieviesa Fontenblo (*Fontainebleau*) sanāksmē (1984. gada jūnijā) ar tajā pieņemto 1985. gada 7. maija lēmumu par pašu resursiem. Mehānisma mērķis bija samazināt Apvienotās Karalistes budžeta nelīdzsvarotību, samazinot Apvienotās Karalistes maksājumus Kopienām.

2.4. IZDEVUMI

2.4.1. Finanšu plāns 2007.–2013. gadam

	2007. g.	2008. g.	2009. g.	2010. g.	2011. g.	2012. g.	2013. g.
1. Ilgtspējīga izaugsme	53 979	57 653	59 700	61 782	63 638	66 628	69 621
2. Dabas resursu saglabāšana un pārvaldība	55 143	59 193	59 639	60 113	60 338	60 810	61 289
3. Pilsonība, brīvība, drošība un tiesiskums	1 273	1 362	1 523	1 693	1 889	2 105	2 376
4. ES kā globāls partneris	6 578	7 002	7 440	7 893	8 430	8 997	9 595
5. Administrācija	7 039	7 380	7 699	8 008	8 334	8 670	9 095
6. Kompensācijas	445	207	210	0	0	0	0
Saistību apropriācijas	124 457	132 797	136 211	139 489	142 629	147 210	151 976
Maksājumu apropriāciju kopējā summa	122 190	129 681	123 858	133 505	133 452	140 200	142 408

miljonus euro

Šajā iedaļā ir aprakstītas svarīgākās Kopienas izdevumu kategorijas, kas sadalītas pa 2007.–2013. gada finanšu plāna pozīcijām. 2007. finanšu gads bija pirmais, kas tikai iekļauts 2007.–2013. gada finanšu plānā. Kopējā maksimālā robeža saistību apropriācijām 2007. gadā ir 124 457 miljoni euro, proti, 1,04 % no NKI. Attiecīgi maksimālā robeža maksājumu apropriācijām ir 122 190 miljoni euro, t. i., 1,02 % no NKI. Iepriekšējā tabulā ir parādīts koriģētais finanšu plāns atbilstoši esošajām cenām.

1. pozīcija — ilgtspējīga izaugsme

Šī pozīcija ir sadalīta divās atsevišķās, bet savstarpēji saistītās daļās:

- 1a. Konkurētspēja attiecībā uz izaugsmi un nodarbinātību, tostarp, izdevumi par pētniecību un inovācijām, izglītību un apmācību, Eiropas tīkliem, sociālo politiku, iekšējo tirgu un saistītām politikas jomām;
- 1b. Kohēzija izaugsmei un nodarbinātībai, kas paredzēta, lai sekmētu vismazāk attīstīto dalībvalstu un reģionu konvergenci, papildinātu ES ilgtspējīgas attīstības stratēģiju ārpus mazāk turīgajiem reģioniem un atbalstītu reģionu sadarbību.

2. pozīcija — dabas resursu saglabāšana un pārvaldība

2. pozīcija ietver kopējo lauksaimniecības un zivsaimniecības politiku, lauku attīstību un apkārtējās vides aizsardzības pasākumus, jo īpaši *Natura 2000*. Kopējai lauksaimniecības politikai piešķirtā summa atspoguļo vienošanos, kas tika panākta Eiropas Padomē Briselē 2002. gada oktobrī.

3. pozīcija — pilsonība, brīvība, drošība un tiesiskums

Jaunā 3. pozīcija (Pilsonība, brīvība, drošība un tiesiskums) atspoguļo to konkrētu jomu augošo nozīmi, kurās Savienībai ir noteikti jauni uzdevumi — tieslietas un iekšlietas, robežu aizsardzība, imigrācijas un patvēruma politika, sabiedrības veselība un patērētāju aizsardzība, kultūra, jaunatne, informācija un dialogi ar pilsoņiem. Tā ir sadalīta divās daļās:

— 3a. Brīvība, drošība un tiesiskums;

— 3b. Pilsonība.

4. pozīcija — ES kā globālais partneris

4. pozīcija attiecas uz visām ārējām darbībām, tostarp, pirmspievienošanās instrumentiem. Tā kā Komisija ir piedāvājusi finanšu asignējumā integrēt Eiropas Attīstības fondu (EAF), Eiropas Padome un Eiropas Parlaments vienojās to atstāt nepievienotu.

5. pozīcija — pārvaldība

Šī pozīcija attiecas uz visu iestāžu administratīvajiem izdevumiem, pensijām un Eiropas skolām. Iestādēs, izņemot Komisiju, šīs izmaksas veido visus izdevumus, bet aģentūrām un citām struktūrām ir gan administratīvi, gan darbības izdevumi.

6. pozīcija — kompensācijas

Saskaņā ar politisku vienošanos par to, ka jaunās dalībvalstis nekļūst par budžeta neto maksātājam savas līdzdalības sākumposmā, šajā pozīcijā bija paredzēta kompensācija. Šī summa tām bija pieejama pārskaitījumu veidā, lai līdzsvarotu to budžeta ieņēmumus un iemaksas.

2.4.2. *Politikas jomas*

Uz darbību vērsta vadības (ABM) ietvaros Komisija savā plānošanas un vadības procesā ir īstenojusi budžeta līdzekļu sadali pēc darbības jomām (ABB). Budžeta līdzekļu sadale pēc darbības jomām ietver budžeta struktūru, kurā budžeta sadaļas atbilst politikas jomām un budžeta nodaļas — darbībām.

ABB mērķis ir nodrošināt skaidru pamatu Kopienas politikas jomu mērķu interpretēšanai ar darbībām, izmantojot likumdošanas, finanšu vai citus publiskās politikas līdzekļus. Strukturējot Komisijas darbu pēc tās darbībām, ir skaidri redzami Komisijas pasākumi, un vienlaikus tiek izveidots prioritāšu noteikšanas mehānisms. Budžeta procedūras laikā prioritātēm tiek piešķirti resursi, izmantojot darbības kā pamatelementus budžeta procesā. Izveidojot šādu saikni starp darbībām un tām piešķirtajiem resursiem, ABB mērķis ir paaugstināt Komisijā resursu izmantošanas efektivitāti un lietderīgumu.

Politikas jomu var definēt kā to darbību homogēnu grupēšanu, kas veido Komisijas darba daļas, kuras atbilst lēmumu pieņemšanas procesam. Pavisam ir noteiktas 32 politikas jomas, katra politikas joma atbilst ģenerāldirektorātam un ietver vidēji sešas vai septiņas atsevišķas darbības. Minētās politikas jomas pārsvarā ir uz darbību vērsta, jo to pamatdarbību mērķi ir priekšrocības trešo pušu saņēmējiem attiecīgajā politikas jomā. Darbības budžets ir sagatavots ar vajadzīgajiem administratīviem izdevumiem katrai politikas jomai.

2.5. KOMENTĀRI PAR 2007. GADA BUDŽETA IZPILDI

2.5.1. *2007. gada budžeta izlietojums*

No iepriekšējiem finanšu gadiem pārnestās apropriācijas attiecībā uz trešo personu iemaksām un darbu trešo personu uzdevumā, kuras atbilstoši definīcijai nekad netiek anulētas, ir iekļautas papildu apropriācijās attiecīgajam finanšu gadam. Tādējādi ir izskaidrojama atšķirība starp pārnestajām apropriācijām no iepriekšējā gada 2007. gada budžeta izpildes pārskatos un tām, kas pārnestas uz nākamo gadu 2006. gada budžeta izpildes pārskatos.

Maksājumu apropriācijas atkārtotai izmantošanai un apropriācijas, kas no jauna pieejamas pēc avansa maksājumu atmaksas, aprēķinot gada rezultātus, netiek ņemtas vērā.

To maksājumu apropriāciju EBTA un EEZ daļu, kuras Kopienas ir pārnēsušas no 2007. gada uz 2008. gadu, nevar iekļaut 2007. gada bilancē, jo ir nepieciešams EBTA apstiprinājums attiecīgajām summām, un šāds apstiprinājums netiks sniegts līdz 2008. gada vidum.

Pārnēstās maksājumu apropriācijas ietver automātiski pārņēstās apropriācijas un apropriācijas, kas pārņēstas atbilstoši lēmumam. Tās ietver arī apropriāciju palielinājumu rezervētiem ieņēmumiem, jo apropriācijas, kas gada beigās nav izlietas, tiek pārņēstas automātiski. Neizmanto to maksājumu apropriāciju anulēšana, kas pārņēstas no iepriekšējā gada, tagad ietver tikai apropriāciju anulējumus, kas pārņēstas automātiski un ar lēmumu.

2.5.2. Ar 2007. gada budžeta izpildi saistīto būtiskāko punktu apkopojums

Saskaņā ar līdzsvara principu budžeta ieņēmumiem un izdevumiem (maksājumu apropriācijām) jābūt līdzsvarotiem. Maksājumu apropriāciju summa sākotnēji pieņemtajā budžetā, kuru Eiropas Parlamenta priekšsēdētājs parakstīja 2006. gada 15. decembrī, tika noteikta 115 497 miljonu euro apmērā, un to finansēs par summu 114 288 miljoni euro no pašu resursiem. Jāpiebilst, ka budžeta gadā ieņēmumu un izdevumu aprēķini sākotnējā budžetā ir pakļauti korekcijām, un šādas izmaiņas tiek uzrādītas budžeta grozījumos. Korekcijas dalībvalstu uz NKI balstīto pašu resursu maksājumos nodrošina tiešu atbilstību starp budžeta ieņēmumiem un budžeta izdevumiem.

2007. gadā tika pieņemti septiņi budžeta grozījumi. To ietekme uz 2007. gada budžeta ieņēmumiem nodrošināja kopējos galīgos ieņēmumus 113 846 miljonu euro apmērā. To finansēja no pašu resursiem par kopējo summu 106 203 miljoni euro (respektīvi, par 8 085 miljoniem euro mazāk nekā sākotnēji prognozēts) un no atlikušās daļas no citiem ieņēmumiem. Pašu resursi bija mazāk nepieciešami dažādu faktoru dēļ, piemēram, 2 109 miljonu euro pievienošana, kuri saistīti ar pārpalikumu no iepriekšējā gada un pārpalikumu no Garantiju fonda ārējiem pasākumiem. Visbeidzot, kombinētais rezultāts maksājumu apropriāciju samazinājumam un ieņēmumu prognozes pieaugumam budžeta grozījumos Nr. 7/2007 izraisīja papildu samazinājumu NKI resursos par 5 976 miljoniem euro.

Attiecībā uz pašu resursiem jāpiebilst, ka pēc tradicionālo pašu resursu apkopošanas tika sasniegti 100 % prognozēto summu. To izskaidro fakts, ka budžeta aprēķini tika mainīti brīdī, kad īstenoja budžeta grozījumu Nr. 5/2007 (tie pieauga par 775 miljoniem euro). Šis labojums pārsvarā bija balstīts uz jaunajām makroekonomikas prognozēm par 2007. gada pavasari, kuras nebija tik optimistiskas kā iepriekšējās.

Turklāt galīgie dalībvalstu PVN un NKI maksājumi precīzi atbilda galīgajam budžeta aprēķinam. Starpību starp prognozētajām summām un patiesi samaksātajām summām var izskaidrot ar atšķirībām budžeta mērķiem izmantotajās euro likmēs un likmēm, kas bija spēkā tad, kad EMS nepiederošās dalībvalstis faktiski veica savus maksājumus.

Attiecībā uz izdevumiem maksājumu apropriāciju ieviešana 2007. gada budžetā pirmajā jaunās finanšu shēmas gadā sasniedza 109 miljardus euro (98 %). Pēc aptuveni 750 miljonu euro pārņemšanas maksājumu apropriācijās vairumā gadījumu saistībā ar (nediferencētiem) administratīvajiem izdevumiem maksājumu apropriāciju īstenošanas daļa 2007. gada budžetā līdzīgi kā gadījumā ar saistību apropriācijām sasniedza 99 %. Salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem tas ir vērtējams pozitīvi.

Saistību apropriāciju īstenošana 2007. gada budžetā sasniedza 119 miljardus euro (96 %). Saistību apropriācijas, kas gada beigās palika neizlietas, bija, pirmkārt, saistītas ar dažu kohēzijas un dabas resursu darbības programmu nokavēto pieņemšanu. Šīs apropriācijas tiks pārņēstas uz 2008. gadu vai pārprogrammētas turpmākajiem finanšu shēmas gadiem. Pēc pārņemšanas un pieprasītās pārprogrammēšanas (kas kopā sasniedza aptuveni 3,6 miljardus euro) saistību apropriāciju īstenošanas daļa 2007. gada budžetā sasniedza 99 %. Salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem tas ir vērtējams pozitīvi, jo īpaši salīdzinājumā ar 2000. gadu, kas bija pirmais iepriekšējās finanšu shēmas gads, kurā bija nepieciešams plaši izmantot pārņemšanu un pārprogrammēšanu.

2.5.3. 2007. gada budžeta izpildes saskaņošana ar 2007. gada ekonomisko rezultātu

I daļes B skirsnijē pateikamas metinīs ekonominēs veiklos rezultāts apskaidējas pagal kaupiamosios apskaitos principus. Budžeta izpilde ir balstīta uz mainītiem naudas līdzekļu uzskaites noteikumiem saskaņā ar Finanšu regulu. Tā kā budžeta izpilde un ekonomiskais rezultāts izriet no vieniem un tiem pašiem pakārtotajiem darījumiem, kontrole ir lietderīga, lai nodrošinātu to saskaņošanas iespējamību. Šī saskaņošana ir parādīta nākamajā tabulā, izceļot būtiskākās saskaņotās summas, kas sadalītas starp ieņēmumu un izdevumu vienībām.

Saskaņotie posteņi — ieņēmumi

Faktiskie finanšu gada budžeta ieņēmumi atbilst ieņēmumiem, kas ir iekasēti par prasījumiem, kuri radušies attiecīgā gada laikā, un summām, kas iekasētas par iepriekšējos gados konstatētajiem prasījumiem. Tādēļ **pārskata gadā konstatētos, bet vēl neiekasētos prasījumus** saskaņošanas nolūkiem atskaita no ekonomiskā rezultāta, jo tie nav daļa no budžeta ieņēmumiem. Gluži pretēji — **iepriekšējos gados konstatētie un pārskata gadā iekasētie prasījumi** jāpievieno ekonomiskajam rezultātam saskaņošanas nolūkiem.

Tīro uzkrāto ieņēmumu galvenokārt veido uzkrātais ieņēmums par lauksaimniecības nodevām, pašu resursi un procenti un dividendes. Vērā tiek ņemta vienīgi tīrā ietekme, t. i., par pārskata gadu uzkrātie ieņēmumi, atskaitot reversos uzkrātos ieņēmumus no iepriekšējā gada.

Saskaņotās vienības — izdevumi

Tīros uzkrātos izdevumos galvenokārt veido uzkrājumi, kas veidoti gada beigu noslēguma mērķiem, t.i., attaisnotie izdevumi, kuri radušies Kopienu līdzekļu saņēmējiem, bet par kuriem vēl nav paziņots EK.

Kamēr uzkrātie izdevumi netiek uzskatīti par budžeta izdevumiem, **pārskata gadā saistībā ar iepriekšējos gados reģistrētajiem rēķiniem** veiktie maksājumi veido daļu pārskata gada budžeta izdevumu.

Priekšfinansējuma tīrā ietekme ir šādu vienību kombinācija: 1) jaunā priekšfinansējuma summas, kas samaksātas pārskata gadā un atzītas par attiecīgā gada budžeta izdevumiem; un 2) priekšfinansējuma ieskaits, kas ir samaksāts pārskata vai iepriekšējos gados, pieņemot attiecināmās izmaksas. Pēdējais parāda izdevumus uzkrājumos, bet ne budžeta kontos, jo tā samaksas brīdī sākotnējā priekšfinansējuma maksājums jau ir pieņemts kā budžeta izdevumi.

Papildus maksājumiem, kas veikti par attiecīgā gada apropriācijām, šā gada apropriācijas, kuras ir **pārnestas uz nākamo gadu**, ir jāņem vērā, arī aprēķinot attiecīgā gada budžeta izpildi (saskaņā ar 15. pantu Regulā (EK, Euratom) Nr. 1150/2000). Tie paši noteikumi attiecas arī uz budžeta maksājumiem, kas veikti pārskata gadā **no pārnēsumiem un neizlietoto maksājumu apropriāciju anulēšanas**.

Krājumu kustība ir saistīta ar gada beigu aprēķiniem, kas veikti uzkrājumu kontos (galvenokārt labumu gūst darbinieki), kuri neietekmē budžeta kontus. Pie **citām saskaņotajām summām** pieder dažādas vienības, piemēram, pamatlīdzekļu amortizācija, pamatlīdzekļu ieguve, kapitāla nomas maksājumi un finansiālā dalība, kurām ir atšķirīgas budžeta un uzkrājumu grāmatvedības procedūras.

Aģentūru un CECA ekonomiskais rezultāts, kas ir iekļauts konsolidētajā ekonomiskajā rezultātā, ir jāizslēdz, jo to budžeta izpilde nepieder pie konsolidētā budžeta izlietojuma.

SASKAŅOŠANA: EKONOMISKAIS REZULTĀTS — BUDŽETA IZLIETOJUMS

	miljonos euro
	2007. g.
ATTIECĪGĀ GADA EKONOMISKAIS REZULTĀTS	7 462
Ieņēmumi	
Pārskata gadā konstatētie prasījumi, kas vēl nav iekasēti	(5 036)
Iepriekšējos gados konstatētie prasījumi, kas iekasēti pārskata gadā	2 543
Uzkrātie ieņēmumi (tīrie)	(1 068)
Izdevumi	
Uzkrātie izdevumi (tīrie)	8 814
Iepriekšējā gada izdevumi, kas samaksāti pārskata gadā	(3 635)
Tīrās ietekmes priekšfinansējums	(6 810)
Maksājumu apropriācijas, kas pārnestas uz nākamo gadu	(3 116)
No pārnēsumiem veiktie maksājumi un neizmantoto maksājumu apropriāciju anulēšana	1 171
Izmaiņas uzkrājumos	1 395
Cits	(33)
Aģentūru un CECA ekonomiskais rezultāts	(145)
GADA BUDŽETA IZLIETOJUMS	1 542